

สถานการณ์แรงงาน ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551)

ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 ISSN 1905-6907

คำนำ

กระทรวงแรงงานได้จัดทำรายงานสถานการณ์แรงงานขึ้น เป็นผลจากการลงนามในคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงแรงงาน ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านแรงงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัดที่ ๓.๑.๓ ร้อยละความสำเร็จของการนำเสนอรายงานสถานการณ์แรงงานรายไตรมาสและประจำปี โดยการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ท้าทายสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานนี้ ได้ดำเนินการเป็นปีที่ ๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอข้อมูลด้านเศรษฐกิจและแรงงานที่สำคัญ ข้อมูลตัวชี้วัดภาวะแรงงาน รวมถึงข่าวสาร บทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน เพื่อมุ่งหวังเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป

รายงานสถานการณ์แรงงาน กำหนดจัดทำเป็นรายไตรมาสและประจำปี ฉบับนี้เป็นรายงานประจำไตรมาส ๔ ปี ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการรายงานข้อมูลในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้รายงานสถานการณ์แรงงานสามารถเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงได้ใช้ข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลประมาณการของหน่วยงานต่าง ๆ มาประกอบการวิเคราะห์จัดทำรายงาน ทั้งนี้ กระทรวงแรงงาน ได้เผยแพร่สถานการณ์แรงงานทุกไตรมาสและประจำปีที่ทำขึ้นใน Website ของกระทรวงแรงงาน โดยสามารถติดตามรายละเอียดสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้จาก Website www.mol.go.th

ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นผลจากความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และสำนักงานประกันสังคม และหน่วยงานภายนอก อาทิ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฯลฯ จึงขอขอบคุณทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้ กระทรวงแรงงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไป และหากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะประการใดได้โปรดแจ้งให้กระทรวงแรงงานทราบด้วย เพื่อพิจารณาดำเนินการปรับปรุงต่อไป

(นายสมชาย ชุ่มรัตน์)

ปลัดกระทรวงแรงงาน

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม	6
สถานการณ์แรงงาน	9
➤ กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน	9
➤ การส่งเสริมการมีงานทำ	17
♣ การจัดหางานในประเทศ	17
♣ ความต้องการแรงงานภาคเอกชน	26
♣ แรงงานต่างด้าว	28
♣ แรงงานไทยในต่างประเทศ	31
➤ การพัฒนาศักยภาพแรงงาน	35
➤ การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ	39
♣ การตรวจแรงงาน	39
♣ การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน	46
♣ การแรงงานสัมพันธ์	47
♣ การเลิกจ้างแรงงาน	50
♣ การสวัสดิการแรงงาน	51
➤ การประกันสังคม	52
ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน	57
แนะนำ...รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายไพฑูรย์ แก้วทอง)	63
สรุปสาระสำคัญการมอบนโยบายการปฏิบัติงาน	
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายไพฑูรย์ แก้วทอง)	64
อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	68
การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตแรงงาน	69
9 วิธีชะลอการตกงาน	76
สารพันงานวิจัย	78
เก็บข่าวมาฝาก...	91
สารบัญตารางภาคผนวก	94

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและแรงงาน ไตรมาส 4 ปี 2551 มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ภาวะเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สามของปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 4.0 ชะลอตัวต่อเนื่องจากร้อยละ 6.0 ในไตรมาสแรกและร้อยละ 5.3 ในไตรมาสสอง จากอุปสงค์ภายในประเทศและการส่งออกชะลอตัวลง รวมสามไตรมาสเศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 5.1 ซึ่งนับว่าภาพรวมของเศรษฐกิจยังมีเสถียรภาพโดยที่แรงกดดันเงินเฟ้อลดลงตามภาวะราคาน้ำมัน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ลดลง แต่ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดขาดดุล อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับตัวสูงขึ้น และอัตราเงินเฟ้อที่ลดลงในช่วงปลายไตรมาสมีผลให้อัตราดอกเบี้ยแท้จริงเพิ่มขึ้นแม้จะยังเป็นอัตราที่เป็นลบ สินเชื่อเร่งตัวมากขึ้น ในขณะที่เงินฝากยังลดลงต่อเนื่อง

สถานการณ์ด้านแรงงาน

กำลังแรงงาน ประชากรในวัยทำงาน หรืออายุ 15 ปีขึ้นไป มีจำนวน 52.4 ล้านคน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 38.09 ล้านคน ผู้มีงานทำ 37.5 ล้านคน ผู้ว่างงาน 5.04 แสนคน ผู้รอฤดูกาล 9.03 หมื่นคน

การมีงานทำ ผู้มีงานทำจำนวน 15.28 ล้านคน หรือร้อยละ 40.76 ทำงานในภาคเกษตร ผู้มีงานทำจำนวน 22.21 ล้านคนหรือร้อยละ 59.24 ทำงานนอกภาคเกษตร โดยทำงานในสาขา การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์มากที่สุด จำนวน 5.77 ล้านคน

หรือร้อยละ 25.97 รองลงมาคือการผลิต จำนวน 5.48 ล้านคน หรือร้อยละ 24.68 และผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาดำกว่าประถมศึกษา จำนวน 11.53 ล้านคน หรือร้อยละ 30.76

การว่างงาน ผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 5.04 แสนคน หรือมีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.32 ภาคให้อัตราการว่างงานสูงสุดคือร้อยละ 1.78 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 1.45 ภาคที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุด คือภาคเหนือ มีอัตราร้อยละ 1.07 และระดับการศึกษาที่มีผู้ว่างงานสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 1.29 แสนคน หรือร้อยละ 25.55 ของผู้ว่างงานทั้งหมด

แรงงานนอกระบบ จากข้อมูลล่าสุดปี 2550 มีผู้ทำงานอยู่ในแรงงานนอกระบบจำนวน 23.28 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2549 ร้อยละ 6.70 โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคตะวันออกเหนือ และทำงานในภาคเกษตร จำนวน 14.39 ล้านคน หรือร้อยละ 61.79 นอกภาคเกษตร 8.89 ล้านคน หรือร้อยละ 38.21 โดยอุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุด คือ การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จำนวน 3.66 ล้านคน หรือร้อยละ 41.18 รองลงมาคือโรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 1.7 ล้านคน หรือร้อยละ 19.02 ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุด คือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 13.37 ล้านคน หรือร้อยละ 57.44 สำหรับด้านการศึกษาแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 9.77 ล้านคน หรือร้อยละ 41.97

ผู้สูงอายุ จากข้อมูลล่าสุดปี 2550 พบว่า มีผู้สูงอายุที่มีงานทำมีประมาณ 2.51 ล้านคน หรือร้อยละ 35.74 ของผู้สูงอายุทั้งหมด โดยกลุ่มผู้สูงอายุที่มีงานทำส่วนใหญ่ทำงานในภาคเกษตรกรรม จำนวน 1.44 ล้านคน หรือร้อยละ 57.56 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมดและอาชีพที่ทำส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง จำนวน 1.59 ล้านคน หรือร้อยละ 63.1 ของผู้สูงอายุที่มีงานทำทั้งหมด รองลงมาคือคือช่วยธุรกิจครัวเรือน โดยไม่ได้รับค่าจ้าง จำนวน 0.43 ล้านคน หรือร้อยละ 17.22 และเป็นลูกจ้างเอกชนจำนวน 0.32 ล้านคน หรือร้อยละ 12.74

การบริการจัดหางานในประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ 4 (ตุลาคม - ธันวาคม) ปี 2551 นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่าง จำนวน 87,128 อัตรา โดยมีสัดส่วนลดลงจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ 12.26 สำหรับผู้สมัครงานมี 121,175 คน ลดลงร้อยละ 1.24 เมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้ว สำหรับตำแหน่งงานว่างตามพื้นที่พบว่า กรุงเทพมหานครมีตำแหน่งงานว่างมากที่สุดคือ ร้อยละ 34.11 (29,718 อัตรา) รองลงมาคือ ภาคกลางและภาคใต้ คือ ร้อยละ 31.85 (27,752 อัตรา) และร้อยละ 12.14 (10,581 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมดและการบรรจุนงานจะมี อัตราบรรจุนงานต่อตำแหน่งงานว่างร้อยละ 55.69 ซึ่งภาคที่มีการบรรจุนงานต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุดคือ ภาคใต้ ร้อยละ 88.70 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 72.77 ส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการสูงสุดคือ ปวช. - ปวส./อนุปริญญา มีความต้องการร้อยละ 38.05 (33,148 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา และระดับปริญญาตรี ร้อยละ 31.86 (27,762 อัตรา)

และร้อยละ 15.63 (13,378 อัตรา) ตามลำดับ ส่วนอาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ อาชีพงานพื้นฐานต่าง ๆ และอาชีพพนักงานบริการ พนักงานในร้านค้าและตลาด จำนวน 18,183 และ 17,204 อัตรา ตามลำดับ และอุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุด คือ การผลิต ร้อยละ 36.29 (31,621 อัตรา)

การจ้างงานภาคเอกชน กรมการจัดหางาน ได้รวบรวมความต้องการแรงงานภาคเอกชน จากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับ ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ โปสทูเดย์ มติชน ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน พบว่าในช่วงไตรมาสที่ 4/2551 มีสถานประกอบการจำนวน 320 แห่ง แจ้งความต้องการแรงงาน 7,224 อัตรา ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วจำนวน 1,560 อัตรา หรือร้อยละ 27.54 อาชีพที่ต้องการแรงงานสูงสุด คือ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 2,092 อัตรา หรือร้อยละ 28.96 และมีความต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 2,679 อัตรา หรือร้อยละ 37.08

แรงงานต่างด้าว ที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายคงเหลือ ข้อมูลเดือนธันวาคม 2551 มีจำนวน 228,353 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราว จำนวน 98,264 คน (ร้อยละ 43.03) รองลงมาคือประเภทแรงงานต่างด้าวพิเศษสัญชาติ และได้รับใบอนุญาตทำงานจำนวน 71,017 คน (ร้อยละ 31.1) และประเภทส่งเสริมการลงทุน จำนวน 27,590 คน (ร้อยละ 12.08) และแรงงานต่างด้าว ประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง (MOU) 17,059 คน (ร้อยละ 7.47) ส่วนประเภทตลอดชีพ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 14,423 คน (ร้อยละ 6.32) ของแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย

ทั้งหมด สำหรับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตให้ทำงาน มี 2 กลุ่มใหญ่คือ (1)ชนกลุ่มน้อย มีจำนวน 60,741 คน (ร้อยละ 10.8) และ (2)แรงงานต่างด้าวตามมติ ครม. 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา ซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำงานชั่วคราว เพื่อทดแทนการขาดแคลนแรงงานในประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 501,570 คน (ร้อยละ 89.2) จำแนกออกเป็น 4 กลุ่มย่อย คือ 1) กลุ่มที่ใบอนุญาตสิ้นสุด 28 กุมภาพันธ์ 2551 ซึ่งมีการต่ออายุแล้วจำนวน 97,919 คน 2) กลุ่มที่มีใบ ทร. 38/1 ขอใบอนุญาตแล้ว 88,787 คน 3) กลุ่มใบอนุญาตสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2551 จำนวน 310,149 คน และ 4) แรงงานต่างด้าวในเขตพัฒนาพิเศษใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ต่ออายุแล้ว 4,715 คน โดยแรงงานต่างด้าวตามมติ ครม. 3 สัญชาติ มีจำนวนรวม 501,570 คน จำแนกเป็นสัญชาติพม่า 476,676 คน หรือร้อยละ 95.04 รองลงมาคือ ลาว 12,800 คน หรือร้อยละ 2.55 และกัมพูชา 12,094 คน หรือร้อยละ 2.41

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศจำนวน 29,363 คน โดยแรงงานส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด จำนวน 19,029 คน หรือร้อยละ 64.81 ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 12,246 คน หรือร้อยละ 41.71 ส่วนวิธีการเดินทางพบว่าไปโดยวิธี Re-Entry มีมากที่สุด จำนวน 15,813 คน หรือร้อยละ 42.57 รองลงมาคือประเภทไปโดยบริษัท จัดหางานจัดส่งมีจำนวน 14,522 คน หรือร้อยละ 39.10 และ ส่วนภูมิภาคที่แรงงานไทยไปทำงาน ส่วนใหญ่จะไปทำงานในภูมิภาคเอเชียจำนวน 21,778 คน หรือร้อยละ 58.63 รองลงมาคือ

ภูมิภาคตะวันออกกลาง จำนวน 10,522 คน หรือร้อยละ 28.33

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานจำนวน 290 คน ลดลงจากไตรมาสที่แล้วจำนวน 1,705 คนโดยกลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุด คือ กลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ จำนวน 135 คน หรือร้อยละ 46.55 รองลงมา คือ กลุ่มช่างอุตสาหกรรมศิลป์ จำนวน 106 คนหรือร้อยละ 36.55 และกลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 31 คน หรือร้อยละ 10.69

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน จำนวน 28,002 คน โดยกลุ่มอาชีพที่ฝึกยกระดับฝีมือสูงสุด คือ กลุ่มธุรกิจและบริการ จำนวน 14,947 คน หรือร้อยละ 53.38 รองลงมา คือ กลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 4,895 คน หรือร้อยละ 17.48 ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานมีการทดสอบทั้งสิ้น 9,798 คน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วจำนวน 713 คน หรือร้อยละ 7.85 โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติมีการทดสอบมากที่สุด จำนวน 9,719คน หรือร้อยละ 99.19 รองลงมาคือทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 79คน หรือร้อยละ 0.81

การคุ้มครองแรงงาน จากการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น 10,934 แห่ง ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่แล้ว 3,760 แห่ง หรือร้อยละ 25.59 มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจจำนวน 516,007 คน โดยเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว 95,504 คน หรือร้อยละ 15.62 โดยทุกขนาดสถานประกอบการมีปริมาณการตรวจในสัดส่วนที่ลดลง ยกเว้นสถานประกอบการขนาด 100-299 คน มีจำนวนการ

ตรวจเพิ่มขึ้น สำหรับผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 87.35 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย

➤ สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 12.65 ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าไตรมาสที่แล้ว และสถานประกอบการขนาด 10 - 19 คน ขนาด 20 - 49 คน และขนาด 1 - 4 คน มีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายร้อยละ 28.27, 22.99 และ 14.03

➤ เรื่องที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมากที่สุด คือ เรื่องข้อบังคับในการทำงานมีร้อยละ 38.92 รองลงมาคือ ทะเบียน (ทะเบียนลูกจ้าง/เวลาทำงาน/การจ่ายค่าจ้าง) สวัสดิการ การจ่ายค่าจ้าง และเรื่องวันหยุด

➤ ประเภทอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมากที่สุด คือ การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล ของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 36.15 รองลงมาคือ การผลิตและโรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 29.30 และร้อยละ 12.53 ตามลำดับ

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน มีการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 4,340 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ จำนวน 407,720 คน ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 28.56 โดยสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย จำนวน 3,644 แห่ง หรือร้อยละ 83.96 ส่วนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง จำนวน 696 แห่ง หรือร้อยละ 16.04 โดยประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการปฏิบัติไม่ถูกต้องมากที่สุด ได้แก่ ประเภทก่อสร้าง ร้อยละ 25.82 รองลงมาคือการทำเหมืองแร่และเหมืองหิน ร้อยละ 22.22 และการผลิต ร้อยละ 21.58 ตามลำดับ

การประสบอันตราย/เจ็บป่วยจากการทำงาน ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 มีการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน จำนวน 42,645 คน โดยส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดกลางที่มีลูกจ้าง 200-499 คน จำนวน 7,894 คน หรือร้อยละ 18.52 ส่วนประเภทของความร้ายแรงพบว่าส่วนใหญ่จะหยุดงานไม่เกิน 3 วัน จำนวน 31,092 คน หรือร้อยละ 72.91 รองลงมาเป็นผู้หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน 11,289 คน หรือร้อยละ 26.47 และสูญเสียอวัยวะบางส่วน จำนวน 112 คน หรือร้อยละ 0.26 ตามลำดับ

การเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงาน ในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 มีการแจ้งข้อเรียกร้อง 49 แห่ง 51 ครั้ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 46,515 คน ซึ่งเป็นการแจ้งข้อเรียกร้องในกิจการเอกชนมากที่สุดจำนวน 48 แห่ง หรือ ร้อยละ 97.96 ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 46,260 คน รองลงมาเป็นหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ 1 แห่งหรือร้อยละ 2.04 และข้อเรียกร้องในรัฐวิสาหกิจไม่มี และข้อเรียกร้องสามารถยุติได้โดยระบบทวิภาคี 38 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 43,532 คน โดยสามารถตกลงกันเองได้ทั้ง 5 แห่ง และไม่สามารถตกลงกันได้ เกิดเป็นข้อพิพาทแรงงาน 5 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 11,145 คน และข้อเรียกร้องที่ยังไม่ยุติระหว่างเจรจา มี 6 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 2,983 คน

สำหรับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นมีจำนวน 7 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 11,985 คน โดยพนักงานประνομ ข้อพิพาทแรงงานสามารถดำเนินการไต่ถามและระงับข้อพิพาทแรงงานจนยุติได้ 6 แห่ง หรือร้อยละ 85.71 ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 11,978 คน

การเลิกจ้างแรงงาน ในช่วงไตรมาส 4/2551 พบว่ามีสถานประกอบการที่เลิกกิจการ จำนวน 582 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 42,610 คน

โดยสรุปภาคที่สถานประกอบการเลิกจ้างสูงสุดคือ 5 จังหวัดรอบกรุงเทพมหานคร จำนวน 141 แห่ง หรือ ร้อยละ 24.23 ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 16,761 คน รองลงมา คือ ภาคกลางและภาคเหนือมีจำนวน 132 แห่ง หรือ ร้อยละ 22.68 ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 12,710 คน 131 แห่ง หรือร้อยละ 22.51 ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 6,070 คน ตามลำดับ โดยประเภทกิจการที่มีการเลิกจ้าง สูงสุด คือ ประเภทการผลิต จำนวน 344 แห่ง หรือร้อยละ 57.39 ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 36,267 คน รองลงมาคือ ด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ 66 แห่ง หรือร้อยละ 11.34 ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 3,096 คน และการขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จำนวน 65 แห่ง หรือร้อยละ 11.17 ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 363 คน

การสวัสดิการ มีการส่งเสริมให้จัดบริการ ด้านสวัสดิการแรงงานนอกเหนือจากที่กฎหมาย กำหนด 3,341 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 335,041 คน ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน 3 แห่ง 3,628 คน พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขต สิรินครวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ จำนวน 2 แห่ง 1,326 คน ส่งเสริมความรู้แก่นายจ้าง และลูกจ้าง เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานและการดำเนินชีวิตตาม แนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 320 คน และ

ส่งเสริมมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ใน สถานประกอบการกิจการ 2 แห่ง 59 คน

การประกันสังคม ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม 2551 พบว่ามีสถานประกอบการที่ขึ้น ทะเบียนประกันสังคมจำนวน 382,170 แห่ง เพิ่มขึ้นจาก เดือนกันยายน 2551 ร้อยละ 0.15 ผู้ประกันตนทั้งสิ้น 8,779,131 คน ลดลงจาก เดือนกันยายน 2551 ร้อยละ 1.21 จำนวน 107,550 คน และมีสถานพยาบาลหลักในสังกัด ประกันสังคมที่เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาล จำนวน 153 แห่ง ร้อยละ 59.53 และ สถานพยาบาลเอกชน 104 แห่ง ร้อยละ 40.47 ของ สถานพยาบาลทั้งหมด

กองทุนประกันสังคม ข้อมูล ณ 30 พฤศจิกายน 2551 มีเงินกองทุน 588,672 ล้านบาท จำนวนผู้ให้บริการมีจำนวน 1,945,556 คน หรือร้อยละ 21.16 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ประเภทประโยชน์ทดแทนซึ่งมี 7 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน สำหรับ ปริมาณการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน พบว่า การจ่ายเงินกรณีเจ็บป่วยรวมทันตกรรมมีการ จ่ายเงินสูงสุดถึง 3,785.44 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 46.25 ของเงินประโยชน์ทดแทนที่จ่าย

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

สรุปภาวะเศรษฐกิจไตรมาส 3/2551

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระบุว่าเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สามของปี 2551 ขยายตัวร้อยละ 4.0 ชะลอตัวลงต่อเนื่องจากร้อยละ 6.0 ในไตรมาสแรกและร้อยละ 5.3 ในไตรมาสที่สอง เป็นผลสืบเนื่องมาจากอุปสงค์ภายในประเทศและการส่งออกชะลอตัวลง เพราะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการเงินโลก ราคาวัตถุดิบการลงทุนหดตัว ในขณะที่การส่งออกสุทธิลดลงจากปริมาณการนำเข้าที่เร่งตัวขึ้น รวม 3 ไตรมาสแรกเศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 5.1 สูงกว่าในระยะเดียวกันของปีที่แล้วซึ่งขยายตัวร้อยละ 4.5 ซึ่งนับว่าภาพรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี

การลงทุนภาคเอกชนในไตรมาสที่สามขยายตัวร้อยละ 3.5 ชะลอตัวลงต่อเนื่องจากที่ขยายตัวร้อยละ 6.5 และ 4.3 ในไตรมาสแรกและไตรมาสที่สองตามลำดับ ทั้งนี้แม้ว่าแรงกดดันทางด้านต้นทุนน้ำมันได้ผ่อนคลายลงเนื่องจากราคาน้ำมันที่ปรับตัวลดลงตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นมา แต่นับว่าต้นทุนยังสูงกว่าแนวโน้มปกติ ประกอบกับภาวะทางการเมืองที่ยังมีความไม่แน่นอนและมีแนวโน้มยืดเยื้อ รวมทั้งปัญหาวิกฤตการเงินในสหรัฐฯ ที่มีความรุนแรงมากขึ้นและลุกลามไปยังประเทศญี่ปุ่นและประเทศในยุโรป ทำให้ผู้ประกอบการมีความกังวลว่าเศรษฐกิจภายในประเทศจะได้รับผลกระทบทั้งจากปัญหาภายในประเทศเองและการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกไปอีกระยะหนึ่ง

รวม 9 เดือนแรกของปี 2551 การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 4.8 โดยการลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 แต่การลงทุนก่อสร้างลดลงร้อยละ 0.1 จำแนกเป็นการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ ที่อยู่อาศัย และโรงงานอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5, 1.4 และ 0.8 ตามลำดับ ส่วนการก่อสร้างประเภทอื่นๆ ลดลงร้อยละ 7.8

การใช้จ่ายในครัวเรือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 เท่ากับครั้งแรกของปี โดยมีปัจจัยสนับสนุนการใช้จ่ายในครัวเรือน ได้แก่ รายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 57.0 ตามปริมาณและราคาสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง การปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2551 เป็นต้นมา ประกอบกับมีมาตรการ “6 มาตรการ 6 เดือน” ที่ช่วยบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชนและช่วยลดแรงกดดันเงินเฟ้อลง ทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคปรับตัวดีขึ้น นอกจากนั้นในภาวะที่ราคาน้ำมันอยู่ในระดับสูงทำให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ไปสู่รูปแบบที่ช่วยประหยัดพลังงาน จึงส่งผลจูงใจให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อรถยนต์ขนาดเล็กประหยัดพลังงานและรถยนต์ที่ใช้พลังงานทางเลือกเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตามความกังวลของผู้บริโภคเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจ รายได้ในอนาคต และสถานการณ์การเมืองได้สะท้อนให้เห็นจากดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลง รวม 9

เดือนแรกของปี การใช้จ่ายภาคเอกชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.6 เป็นการใช้จ่ายซื้อสินค้าคงทน สินค้ากึ่งถาวร อาหารและบริการเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.2, 3.5, 1.0 และ 1.9 ตามลำดับ

ในไตรมาสที่สามของปี 2551 การส่งออก ยังขยายตัวได้ดีทั้งในด้านปริมาณและราคา จึงมี ผลให้มูลค่าการส่งออกในรูปเงินดอลลาร์ สหรัฐ. ขยายตัวสูงร้อยละ 25.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุน จากด้านความต้องการสินค้าเกษตรในตลาดโลก ที่ยังเพิ่มขึ้นส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรยังเพิ่มขึ้น สูง และการส่งออกสินค้าไปยังกลุ่มประเทศ ตลาดใหม่ และเอเชียที่เป็นผลจากการสั่งซื้อ ล่วงหน้าในช่วงปลายไตรมาสที่สอง ในไตรมาส ที่สามราคาส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.0 และ ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 เมื่อคิดในรูปเงินบาท มูลค่าส่งออกในไตรมาสที่สามขยายตัวร้อยละ 24.8 แต่อย่างไรก็ตาม เริ่มมีสัญญาณการส่งออก ที่ชะลอตัวชัดเจนมากขึ้น เห็นได้จากปริมาณ การส่งออกที่ชะลอตัวลงมากในช่วงเดือน สิงหาคมและกันยายน โดยปริมาณการส่งออก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2.6 ชะลอตัวลงมาก เมื่อเทียบกับที่ปริมาณการส่งออกที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ 14.1 ในช่วง 7 เดือนแรกของปี

มูลค่าการนำเข้าในรูปเงินดอลลาร์ สหรัฐ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.1 เร่งตัวขึ้นจากที่ ขยายตัวร้อยละ 29.3 ในไตรมาสที่สอง โดย การนำเข้าเร่งตัวขึ้นในทุกหมวดสินค้า โดยเฉพาะในหมวดสินค้าวัตถุดิบและกึ่งสำเร็จรูปซึ่งเป็นการนำเข้าเพิ่มขึ้นตามการ ส่งออกที่ขยายตัวได้ดี ประกอบกับมีการ คาดการณ์ว่าค่าเงินบาทจะอ่อนแอและมีผลให้ ราคานำเข้าสูง การนำเข้าสินค้าเชื้อเพลิงและ

น้ำมันหล่อลื่นเพิ่มขึ้นตามราคาน้ำมันที่ปรับ เพิ่มขึ้นสูงสุดในเดือนกรกฎาคมเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ปริมาณนำเข้าสินค้ารวมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.8 เร่งตัวขึ้นมาจากที่ขยายตัวร้อยละ 9.9 ใน ไตรมาสที่สองที่ผ่านมา ขณะที่ราคานำเข้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 16.0 ชะลอตัวลงเนื่องจากราคาน้ำมัน ที่ชะลอตัวลงมากในเดือนสิงหาคม – กันยายน อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าการขยายตัวสูงของ การนำเข้าในปี 2551 เป็นการนำเข้าเพิ่มขึ้น ภายหลังที่ชะลอการนำเข้าในปี 2550 ที่ผ่านมา อัตราเงินเฟ้อในไตรมาสที่สามเท่ากับ ร้อยละ 7.3 ชะลอตัวเล็กน้อยจากร้อยละ 7.5 ในไตรมาสที่สองที่ผ่านมา

อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 3.75 ต่อปีจากร้อยละ 3.25 ในไตรมาส ที่สองเนื่องจากเป็นช่วงที่มีความกังวลเรื่องภาวะ เงินเฟ้อและจากวิกฤตเศรษฐกิจของโลกที่คาดว่าจะส่งผลกระทบทำให้การเจริญเติบโตทาง เศรษฐกิจของไทยมีแนวโน้มชะลอตัว ประกอบ กับการอ่อนค่าลงของพลังงานโลกและมาตรการ ช่วยเหลือจากทางภาครัฐ ส่งผลต่อแนวโน้ม การปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายในอนาคต

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ยังคงลดลง สิ้นไตรมาสที่สองเงินฝากหดตัวร้อยละ 0.2 ต่อเนื่องจากที่หดตัวร้อยละ 1.0 ในไตรมาสสอง โดยปริมาณเงินฝากออมทรัพย์ลดลง และเป็น การลดลงของบัญชีเงินฝากขนาดใหญ่ที่มีมูลค่า ของบัญชีเกินกว่า 10 ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งส่วน หนึ่งเป็นการปรับตัวก่อนที่จะมีการบังคับใช้ พระราชบัญญัติคุ้มครองเงินฝากในเดือน สิงหาคมประกอบกับผลตอบแทนการฝากเงิน ลดลงจึงทำให้แรงจูงใจในการฝากเงินลดลงและ

ปรับเปลี่ยนเป็นการออมในรูปของตั๋วแลกเงิน และตราสารหนี้ระยะสั้น

ค่าเงินบาทในไตรมาสที่สามมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.84 บาทดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงร้อยละ 4.83 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า แต่โดยเฉลี่ยยังแข็งค่าขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 0.49 เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของปี 2550 ค่าเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นไตรมาสและลดลงมาแตะระดับต่ำสุดที่ 34.73 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วงเดือนกันยายน ทั้งนี้ เป็นเพราะการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกจาก

ตลาดหลักทรัพย์ของไทยเพื่อชดเชยความเสี่ยงจากวิกฤตด้านสินเชื่อในตลาดสหรัฐฯ ที่มีความรุนแรงขึ้น ประเทศไทยขาดดุลบัญชีเดินสะพัด นอกจากนี้การคาดการณ์ว่าค่าเงินบาทและเงินในภูมิภาคเอเชียมีแนวโน้มอ่อนค่าลงต่อไปจากการเคลื่อนย้ายเงินทุนกลับของนักลงทุนต่างชาติสภาวะที่มีการชดเชยความเสี่ยงและมีความจำเป็นในการระดมสภาพคล่องในตลาดสหรัฐฯ และยุโรป

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาส 3 ปี 2551 แถลงข่าว 24 พฤศจิกายน 2551)

วิธีคิด&วิธีทำงาน

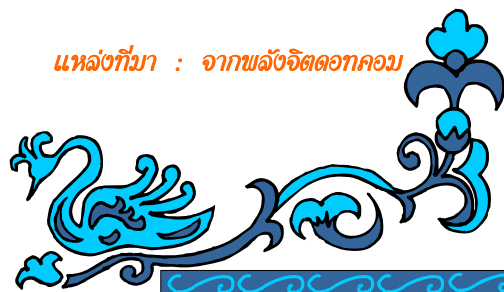
4 อย่าง.....

พร 4 ข้อ จาก ท่าน ว.วชิรเมธี

1. อย่าเป็นนักจับผิด
2. อย่าัวแต่คิดริษยา
3. อย่าเสียเวลากับความหลัง
4. อย่าขังเพราะไม่รู้จักขอ

'คำว่า 'ขอดี' คือ ถ้า 'ขอ' แล้วจะ 'ดี' รู้จัก 'ขอ' จะมีชีวิตอย่างมีความสุข'

แหล่งที่มา : จากพลังจิตต่อทออม

สถานการณ์แรงงาน

สถานการณ์แรงงานไตรมาส 4 ปี 2551
ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551 ขอนำเสนอ
ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับคือ

- 1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน
- 2) การส่งเสริมการมีงานทำ
- 3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน
- 4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ
- และ 5) การประกันสังคม

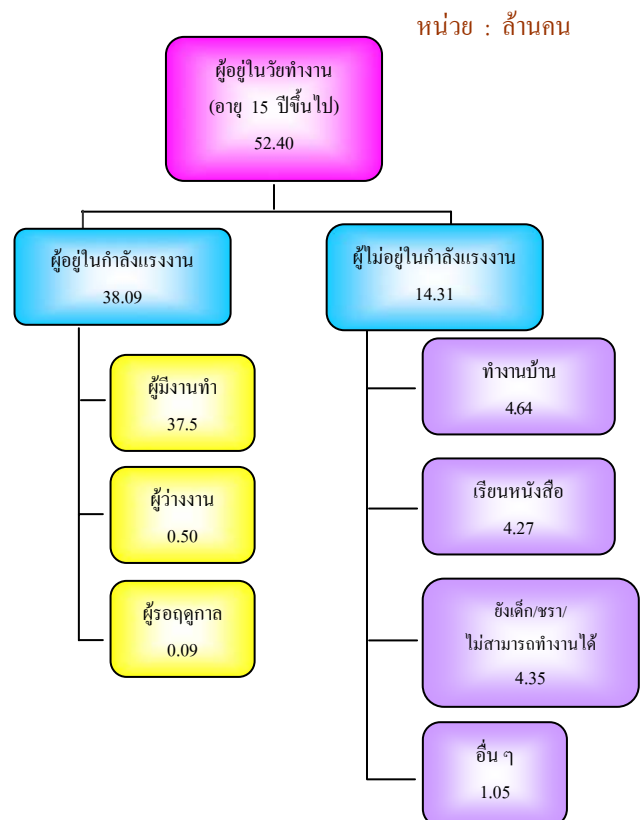
1) กำลังแรงงาน การมีงานทำ การว่างงาน

ข้อมูลกำลังแรงงาน การมีงานทำ และการว่างงาน เป็นข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติซึ่งดำเนินการสำรวจเป็นรายเดือนและประมวลผลเป็นไตรมาส สำหรับไตรมาส 4 ปี 2551 เนื่องจากสำนักงานสถิติแห่งชาติยังดำเนินการประมวลผลข้อมูลไม่เสร็จสิ้น และเพื่อให้สถานการณ์แรงงานฉบับนี้ออกเผยแพร่ได้ทันตามกำหนดเวลา กระทรวงแรงงานจึงทำการคาดประมาณการมีงานทำของประชากรไตรมาส 4 ปี 2551 โดยดำเนินการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยโดยนำข้อมูลการสำรวจภาวะประชากรของสำนักงานสถิติแห่งชาติตั้งแต่เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551 มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (ผลรวมข้อมูลเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551 หาร 3) เพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลไตรมาสนี้ ข้อมูลที่นำเสนอจึงเป็นข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ซึ่งผลการศึกษาสรุปได้ว่า ประเทศไทยมีประชากรอยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไปจำนวน 52.4 ล้านคน จำแนกเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน ได้แก่ ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน และผู้รอฤดูกาล จำนวน 38.09 ล้านคน

คิดเป็นร้อยละ 72.70 ขณะที่ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน ได้แก่ ผู้ทำงานบ้าน เรียนหนังสือ เด็กคนชรา ที่ไม่สามารถทำงานได้มีร้อยละ 27.30 หรือ 14.31 ล้านคน ทั้งนี้ ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานหรืออายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 52.4 ล้านคน มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2551 จำนวน 1.62 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 0.31 และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ไตรมาส 4 ปี 2550) จำนวน 1.14 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 2.22

แผนภูมิ 1 ประมาณการการมีงานทำของประชากร

ไตรมาส 4 (ตุลาคม – ธันวาคม) ปี 2551

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2551

กลุ่มผู้อยู่ในวัยทำงาน (ผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป) จำนวน 52.40 ล้านคนนี้พบว่าเป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 38.09 ล้านคน โดยจำแนก

เป็นผู้มีงานทำ 37.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 98.44 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด ขณะที่เป็นผู้ว่างงานมี 5.04 แสนคน หรือร้อยละ 1.32 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานและผู้รอฤดูกาลมีจำนวนประมาณ 9.03 หมื่นคน (ร้อยละ 0.24) ซึ่งหากพิจารณาจำนวนผู้มีงานทำในไตรมาสนี้ พบว่ามีจำนวนลดลงจากไตรมาสที่แล้ว 3.38 แสนคน คิดเป็นสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 0.89 เนื่องจากไตรมาส 4 ของปีจะเป็นช่วงฟื้นฤดูกาลเก็บเกี่ยว ทำให้แรงงานภาคเกษตรมีงานทำลดลงและมีผลเกี่ยวเนื่องถึงแรงงานรอฤดูกาลที่มีจำนวนสูงขึ้น เนื่องจากไม่มีงานภาคเกษตรให้ทำ โดยสังเกตได้จากตัวเลขแรงงานรอฤดูกาลที่เพิ่มสูงขึ้นมาจากไตรมาสที่แล้วที่มี 5.72 หมื่นคน เป็น 9.03 หมื่นคนในไตรมาสนี้ ซึ่งสอดคล้องกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่พบว่ามีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ 9.28 หมื่นคน ทั้งนี้ หากวิเคราะห์เป็นอัตราการมีงานทำหรืออัตราจ้างงาน ซึ่งคำนวณจากสัดส่วนผู้มีงานทำต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานมีอัตราร้อยละ 98.44 แสดงให้เห็นว่าผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 100 คน จะมีงานทำประมาณ 98-99 คน ซึ่งอัตราการจ้างงานในภาพรวมไตรมาสนี้มีสัดส่วนใกล้เคียงกับไตรมาสที่แล้วที่มีอัตรา 98.69 แต่ใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตรา 98.64

ส่วนอัตรารว่างงานซึ่งคำนวณจากผู้ว่างงานต่อผู้อยู่ในกำลังแรงงานในไตรมาสนี้ประมาณการว่ามีอัตรา 1.32 พบว่าเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2551 ที่มีอัตรา 1.17 คิดเป็นร้อยละ

12.82 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่ามีอัตราเพิ่มขึ้นเช่นกันโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.86 (ไตรมาส 4 ปี 2550 มีอัตรา 1.12) สำหรับตัวเลขในกลุ่มของผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงานในไตรมาสนี้ มีจำนวน 14.31 ล้านคน พบว่าเป็นผู้ทำงานบ้าน ผู้เรียนหนังสือ และเด็ก คนชราที่ไม่สามารถทำงานได้ โดยมีจำนวน 4.64 4.27 และ 4.35 ล้านคน ตามลำดับ

ตาราง 1 การมีงานทำของประชากรจำแนกตาม

สถานภาพแรงงาน

หน่วย : ล้านคน

สถานภาพแรงงาน	Q4/50	Q3/51	Q4/51
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	37.38	38.34	38.09
- ผู้มีงานทำ	36.87	37.84	37.50
- ผู้ว่างงาน	0.42	0.45	0.50
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	0.09	0.06	0.09
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	13.88	13.89	14.31
- ทำงานบ้าน	4.44	4.31	4.64
- เรียนหนังสือ	4.32	4.32	4.27
- ยังกเด็ก ขรา/ไม่สามารถทำงานได้	4.26	4.36	4.35
- อื่น ๆ	0.86	0.90	1.05
อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน	98.64	98.69	98.44
อัตรการว่างงาน	1.12	1.17	1.32

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมายเหตุ : 1. ประมาณจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551

$$2. \text{อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงาน} = \frac{\text{ผู้ที่มีงานทำ} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

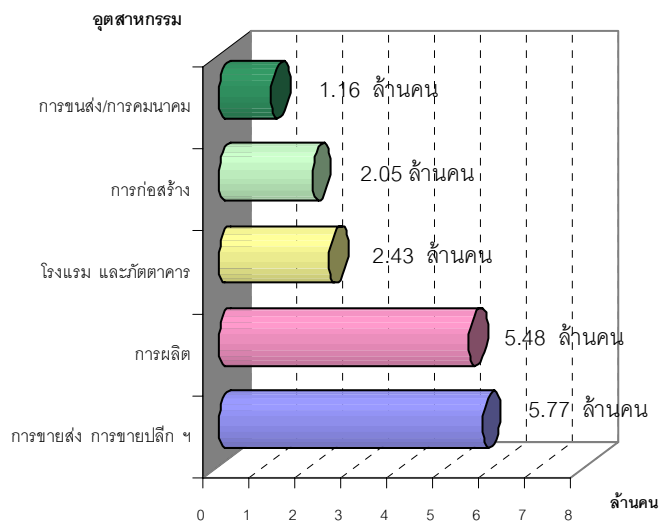
$$3. \text{อัตรการว่างงาน} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

สำหรับไตรมาส 4 ปี 2551 จำนวนผู้มีงานทำที่มีร้อยละ 37.50 ล้านคน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม 15.28 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 40.76 ของผู้มีงานทำทั้งหมด ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มี

จำนวน 15.35 ล้านคน แต่เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา พบว่ามีสัดส่วนลดลงจำนวน 7.83 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 4.87 เนื่องจากไตรมาสนี้พ้นฤดูการเก็บเกี่ยวแล้ว หลายพื้นที่มีการทำเกษตรลดลง แรงงานจึงทยอยเข้าไปทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมากขึ้น โดยดูได้จากจำนวนแรงงานนอกภาคเกษตรกรรม มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว 4.45 แสนคน โดยไตรมาสนี้มีแรงงานนอกภาคเกษตรกรรม 22.21 ล้านคน ขณะที่ไตรมาสที่แล้ว มี 21.77 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.04 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่า แรงงานนอกภาคเกษตรกรรมไตรมาสนี้มีสัดส่วนสูงขึ้น ร้อยละ 3.24 (ไตรมาส 4 ปี 2550 มีจำนวน 21.52 ล้านคน) ทั้งนี้ กลุ่มผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมจะทำงานในสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ฯ มี 5.77 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 25.97 ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรกรรมทั้งหมด รองลงมาคือสาขาการผลิต มีจำนวน 5.48 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 24.68 ของผู้ทำงานนอกภาคเกษตรทั้งหมด สาขาโรงแรมและภัตตาคาร 2.43 ล้านคน ร้อยละ 10.95 สาขาการก่อสร้าง 2.05 ล้านคน ร้อยละ 9.24 และสาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม 1.16 ล้านคน ร้อยละ 5.21 (ตารางภาคผนวก 2 และแผนภูมิ 2)

**แผนภูมิ 2 ผู้มีงานทำจำแนกตามประเภท
อุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรม 5 อันดับแรก
ไตรมาส 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) 2551**

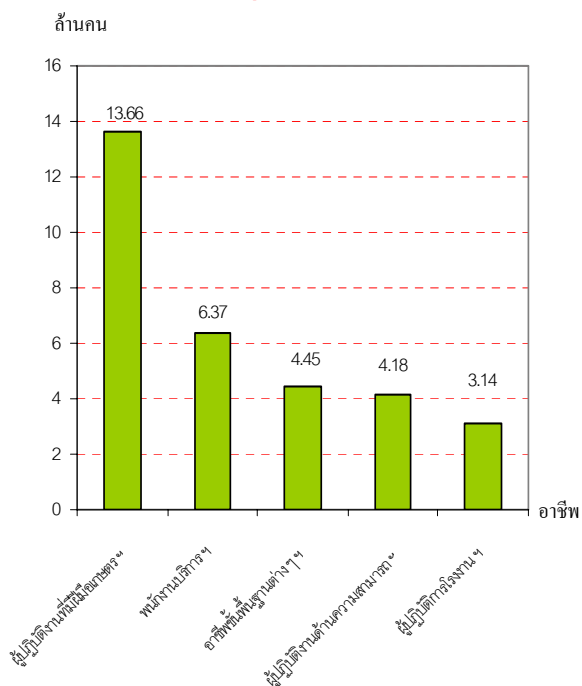

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือน
ตุลาคม – ธันวาคม 2551

เมื่อพิจารณาผู้มีงานทำตามอาชีพในเดือนนี้ พบว่าอาชีพที่มีผู้ทำงานมากที่สุด 5 อันดับแรกคือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและการประมง มีจำนวน 13.66 ล้านคน ร้อยละ 36.43 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 6.37 ล้านคน ร้อยละ 16.98 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและให้บริการ 4.45 ล้านคน ร้อยละ 11.88 4) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง 4.18 ล้านคน ร้อยละ 11.15 และ 5) ผู้ปฏิบัติงานโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ 3.14 ล้านคน ร้อยละ 8.38 (รายละเอียดตามตารางภาคผนวกที่ 3 และแผนภูมิ 3)

แผนภูมิ 3 ผู้มีงานทำจำแนกตามอาชีพ (5 อันดับแรก)

ไตรมาส 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) 2551

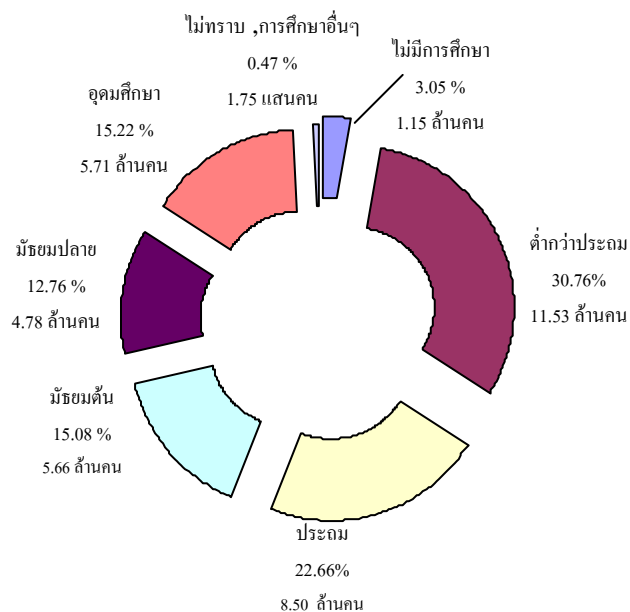

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2551

หากศึกษาถึงระดับการศึกษาของผู้มีงานทำพบว่าไตรมาส 4 ปี 2551 นี้ ผู้มีงานทำส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษาจำนวน 11.53 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 30.76 รองลงมาเป็นผู้มีการศึกษาระดับประถมศึกษา อุดมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นก็มีจำนวน 8.50 ล้านคน (ร้อยละ 22.66) 5.71 ล้านคน (ร้อยละ 15.22) และ 5.66 ล้านคน (ร้อยละ 15.08) ตามลำดับ (ตารางภาคผนวกที่ 4)

แผนภูมิ 4 ผู้มีงานทำ จำแนกตามระดับการศึกษา

ไตรมาส 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) 2551

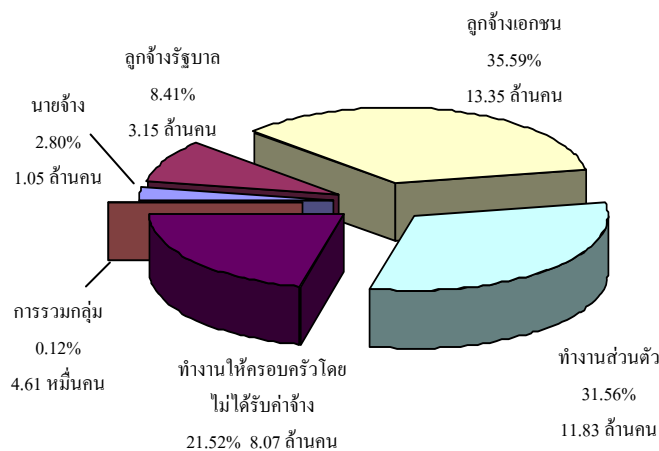

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2551

ในด้านสถานภาพการทำงานของผู้มีงานทำพบว่าส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างเอกชน กล่าวคือ ร้อยละ 35.59 (13.35 ล้านคน) เป็นลูกจ้างเอกชน รองลงมาคือทำงานส่วนตัวและกลุ่มช่วยธุรกิจครอบครัวหรือทำงานให้ครอบครัวโดยไม่ได้รับค่าจ้างมีอัตราร้อยละ 31.56 (11.83 ล้านคน) และร้อยละ 21.52 (8.07 ล้านคน) ตามลำดับ ส่วนผู้มีงานทำที่มีสถานภาพเป็นนายจ้างมีเพียงร้อยละ 2.80 (1.05 ล้านคน) นอกจากนี้ยังพบว่าการรวมกลุ่มเพื่อทำงานเป็นกลุ่มอาชีพมีร้อยละ 0.12 (4.61 หมื่นคน)

**แผนภูมิ 5 ผู้มีงานทำจำแนกตามสถานภาพ
การทำงาน ไตรมาส 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) 2551**

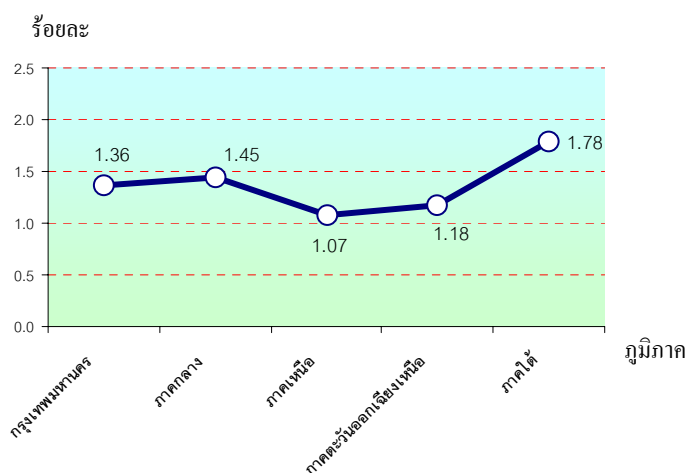

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2551

ในประเด็นของผู้ว่างงาน พบว่าจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศมีประมาณ 5.04 แสนคน โดยภูมิภาคที่มีจำนวนผู้ว่างงานสูงสุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 1.51 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 29.99 ของผู้ว่างงานรวมทุกภูมิภาค รองลงมาคือภาคกลางมี 1.34 แสนคน (ร้อยละ 26.48) และภาคใต้มีจำนวน 8.98 หมื่นคน (ร้อยละ 17.80) ซึ่งใกล้เคียงกับภาคเหนือที่มีจำนวน 7.60 หมื่นคน (ร้อยละ 15.08) ภูมิภาคที่มีผู้ว่างงานน้อยที่สุดคือ กรุงเทพมหานคร จำนวนประมาณ 5.37 หมื่นคน (ร้อยละ 10.65) แต่เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงานโดยการคำนวณจากจำนวนผู้ว่างงานต่อกำลังแรงงานปัจจุบันหรือผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จะพบว่าอัตราการว่างงานภาพรวมของประเทศในไตรมาส 4 ปี 2551 มีอัตราร้อยละ 1.32 ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตรา 1.12 และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตรา 1.17 และ

เมื่อพิจารณาสัดส่วนผู้ว่างงานแต่ละภูมิภาคต่อกำลังแรงงานในแต่ละภูมิภาค (อัตราว่างงานตามภูมิภาค) จะพบว่า ภูมิภาคที่มีอัตราการว่างงานสูงสุดได้แก่ ภาคใต้มีอัตราว่างงานร้อยละ 1.78 รองลงมาคือภาคกลาง ร้อยละ 1.45 และกรุงเทพมหานครร้อยละ 1.36 ส่วนภูมิภาคที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุดในไตรมาสนี้ คือภาคเหนือมีอัตราร้อยละ 1.07

**แผนภูมิ 6 อัตราว่างงานจำแนกตามภูมิภาค
ไตรมาส 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) ปี 2551**

หมายเหตุ : 1 ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ
เดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2551

$$2 \text{ อัตราการว่างงาน} = \frac{\text{ผู้ว่างงาน} \times 100}{\text{ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน}}$$

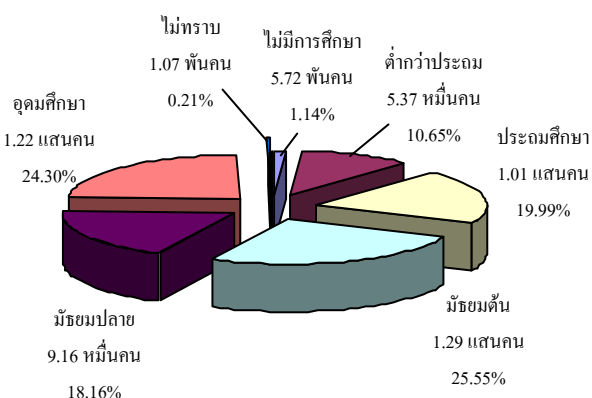
ในจำนวนผู้ว่างงานที่มี 5.04 แสนคน พบว่าผู้ว่างงานที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวนสูงสุด คือ 1.29 แสนคน คิดเป็นร้อยละ 25.55 ของผู้ว่างงานทั้งหมด รองลงมาคือระดับอุดมศึกษา 1.22 แสนคน (ร้อยละ 24.30) และระดับประถมศึกษา 1.01 แสนคน (ร้อยละ 19.99 ของผู้ว่างงานทั้งหมด)

สำหรับผู้ว่างงานมีประเด็นที่น่าสนใจคือหากเป็นช่วงไตรมาส 2 และ 3 ผู้มีการศึกษา

ระดับอุดมศึกษา จะมีการว่างงานสูงกว่าไตรมาสอื่น ๆ เพราะช่วงไตรมาส 2 และ 3 เป็นช่วงที่บัณฑิตเพิ่งจบการศึกษาใหม่และเริ่มหางานทำ เมื่อเข้าสู่ไตรมาส 4 ตัวเลขระดับอุดมศึกษาจะลดลงเพราะทยอยเข้าทำงานแล้ว

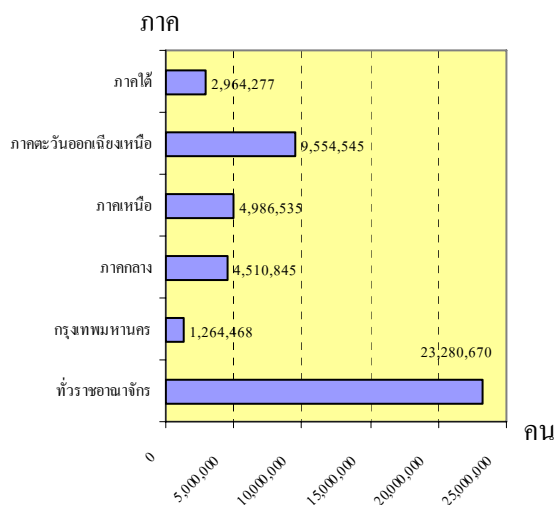
แผนภูมิ 7 ผู้ว่างงานและอัตราการว่างงานจำแนกตามระดับการศึกษา ไตรมาส 4 (ตุลาคม-ธันวาคม) ปี 2551

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ เดือน ตุลาคม – ธันวาคม 2551

สำหรับแรงงานนอกระบบ สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ทำการสำรวจข้อมูลล่าสุดในปี 2550 พบว่าในปี 2550 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบมีจำนวน 23.28 ล้านคน โดยเป็นส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการสำรวจในปี 2549 จำนวน 1.46 ล้านคน คิดเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.70 โดยที่ปี 2550 นี้พบว่าภูมิภาคที่มีจำนวนผู้มีงานทำนอกระบบแรงงานมากที่สุดคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจำนวน 9.55 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 41.03 ของจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมด รองลงมาคือภาคเหนือ 4.99 ล้านคน (ร้อยละ 21.42)

แผนภูมิ 8 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบจำแนกตามภูมิภาค ปี 2550

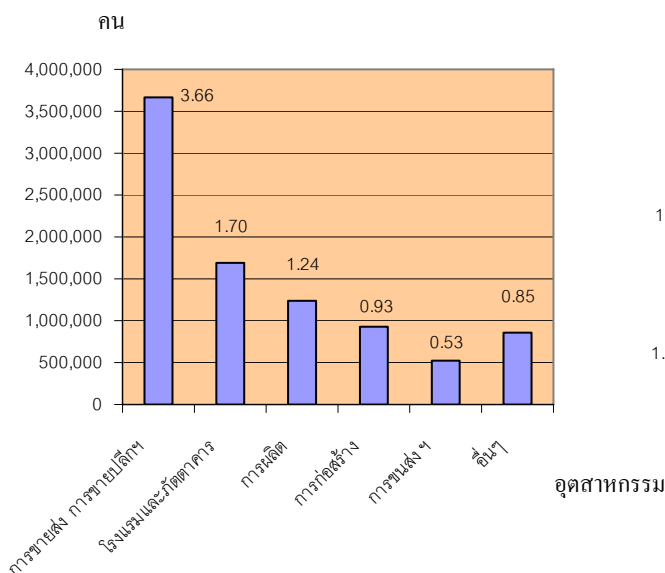
ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ทั้งนี้แรงงานนอกระบบเหล่านี้จะทำงานในภาคเกษตรกรรมซึ่งได้แก่ทำการเกษตรและประมงเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือมีจำนวน 14.39 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 61.79 ขณะที่นอกภาคเกษตรมี 8.89 ล้านคน (ร้อยละ 38.21) ซึ่งแรงงานนอกระบบในภาคเกษตรเพิ่มขึ้นจากปี 2549 จำนวน 1.84 ล้านคน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.67) ขณะที่นอกภาคเกษตรลดลงจาก 9.27 ล้านคน เหลือ 8.89 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 4.10(3.8 แสนคน) โดยกลุ่มนอกภาคเกษตรนี้ เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่าอุตสาหกรรมที่มีจำนวนแรงงานนอกระบบสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ฯ จำนวน 3.66 ล้านคน (ร้อยละ 41.18 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) 2) โรงแรมและภัตตาคาร 1.7 ล้านคน (ร้อยละ 19.02 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตรทั้งหมด) 3) การผลิต 1.24 ล้านคน (ร้อยละ

13.92 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตร ทั้งหมด) 4) การก่อสร้าง 9.27 แสนคน (ร้อยละ 10.42 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตร ทั้งหมด) และ 5) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม จำนวน 5.29 แสนคน (ร้อยละ 5.95 ของแรงงานนอกระบบนอกภาคเกษตร ทั้งหมด) (รายละเอียดปรากฏในตาราง ภาคผนวกที่ 5)

แผนภูมิ 9 ผู้ที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตร (5 อันดับแรก) ปี 2550

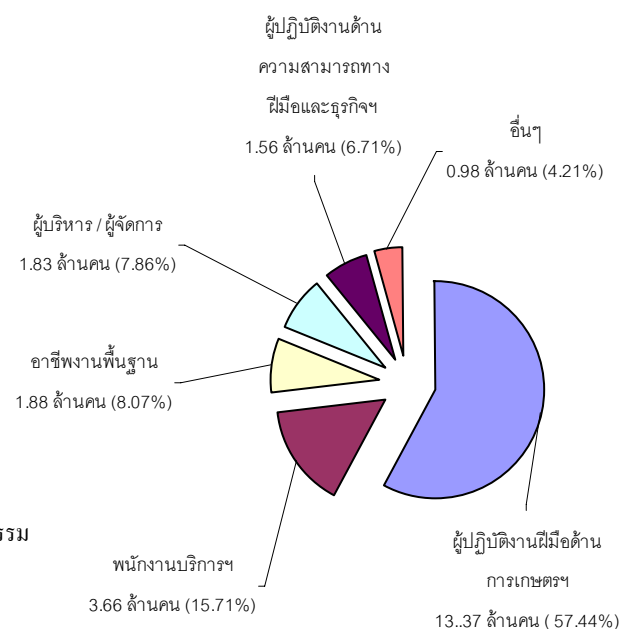

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบจำแนกตามอาชีพ พบว่ามีงานทำในอาชีพต่าง ๆ สูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 13.37 ล้านคน (ร้อยละ 57.44 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 2) พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด 3.66 ล้านคน (ร้อยละ 15.71 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 3) อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ด้าน

การขายและบริการ 1.88 ล้านคน (ร้อยละ 8.07 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) 4) ผู้บริหาร / ผู้จัดการ จำนวน 1.83 ล้านคน (ร้อยละ 7.86 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด) และ 5) ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง 1.56 ล้านคน (ร้อยละ 6.71 ของแรงงานนอกระบบทั้งหมด)

แผนภูมิ 10 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอาชีพ ปี 2550

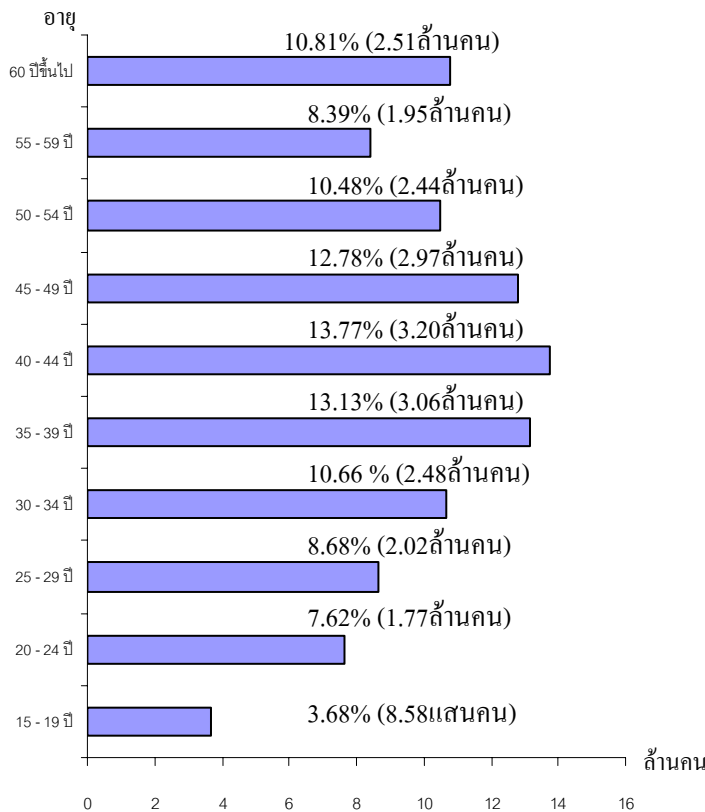

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 40—44 ปี กล่าวคือ ผู้มีอายุ 40—44 ปี มีจำนวน 3.20 ล้านคน (ร้อยละ 13.77) รองลงมาคือผู้มีอายุ 35-39 ปี มีจำนวน 3.06 ล้านคน (ร้อยละ 13.13) และอายุ 45-49 ปี จำนวน 2.97 ล้านคน (ร้อยละ 12.78) ส่วนช่วงอายุ 15—19 ปี มีน้อยที่สุด 8.58 แสนคน (ร้อยละ 3.68)

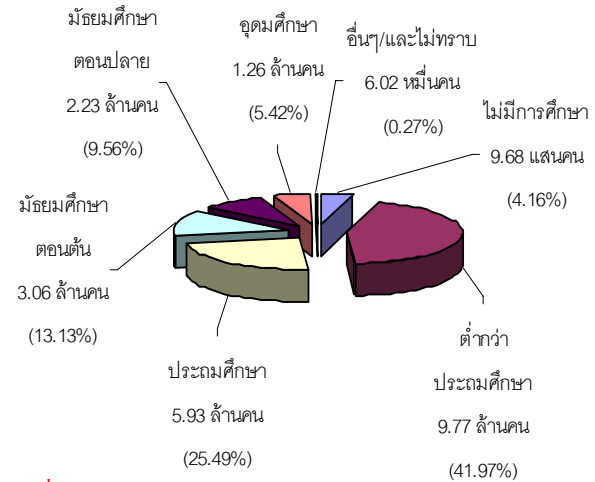
**แผนภูมิ 11 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามอายุ ปี 2550**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับการด้านการศึกษา พบว่าแรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา คือมีจำนวน 9.77 ล้านคน (ร้อยละ 41.97) รองลงมาคือระดับประถมศึกษา จำนวน 5.93 ล้านคน (ร้อยละ 25.49) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3.06 ล้านคน (ร้อยละ 13.13)

**แผนภูมิ 12 ผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ
จำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2550**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

สำหรับการด้านผู้สูงอายุ ซึ่งหมายถึงผู้มีอายุ 60 ปีขึ้นไป สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ดำเนินการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในประเทศไทย พ.ศ.2550 พบว่ามีผู้สูงอายุจำนวน 7.02 ล้านคน โดยจำแนกเป็นเพศชาย 3.13 ล้านคน (ร้อยละ 44.59) และเพศหญิง 3.89 ล้านคน (ร้อยละ 55.41) ในกลุ่มผู้สูงอายุจำนวน 7.02 ล้านคน เป็นผู้มีงานทำจำนวน 2.51 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 35.74 โดยทำงานในภาคการเกษตร ร้อยละ 57.56 (1.44 ล้านคน) และทำงานนอกภาคเกษตร ร้อยละ 42.44 (1.06 ล้านคน) การที่ผู้สูงอายุต้องทำงานส่วนใหญ่จะมีเหตุผลมาจากความจำเป็นที่ต้องเลี้ยงตนเองและครอบครัว และเป็นเพราะมีสุขภาพแข็งแรงและยังมีแรงทำงานอยู่ ส่วนผู้สูงอายุที่ไม่มียานทำมีจำนวน 4.51 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 64.26 ของผู้สูงอายุทั้งหมด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาผู้สูงอายุที่มีงานทำจำนวน 2.51 ล้านคนจะพบว่าร้อยละ 63.1 (1.59 ล้านคน) เป็นผู้ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง รองลงมาคือช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง และเป็นลูกจ้างเอกชน โดยมีสัดส่วนร้อยละ 17.22 (0.43 ล้านคน) และร้อยละ 12.74 (0.32 ล้านคน) ตามลำดับ

**ตาราง 2 จำนวนผู้สูงอายุจำแนกตามเพศ
ภาวะการทำงาน และสถานภาพแรงงาน ปี 2550**

หน่วย : พันคน

ข้อมูลผู้สูงอายุ	ชาย	หญิง	จำนวนรวม
ประชากรผู้สูงอายุ	3,130.7	3,890.2	7,021.0
1.ภาวะการทำงาน			
ผู้มีงานทำ	1,508.9	1,000.6	2,509.4
1) ภาคเกษตร	927.4	517.1	1,444.5
2) นอกภาคเกษตร	581.5	483.4	1,064.9
ผู้ไม่มีงานทำ	1,621.9	2,889.6	4,511.5
2.สถานภาพการทำงาน	1,000.7	1,508.6	2,509.4
1) นายจ้าง	26.2	82.1	108.2
2) ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง	505.9	1,079.8	1,585.7
3) ช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง	329.6	102.5	432.1
4) ลูกจ้างรัฐบาล	5.7	49.0	54.7
5) ลูกจ้างรัฐวิสาหกิจ	0.4	2.9	3.4
6) ลูกจ้างเอกชน	129.8	189.9	319.7
7) การรวมกลุ่ม	3.1	2.5	5.6

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2) การส่งเสริมการมีงานทำ

2.1 การจัดหางานในประเทศ

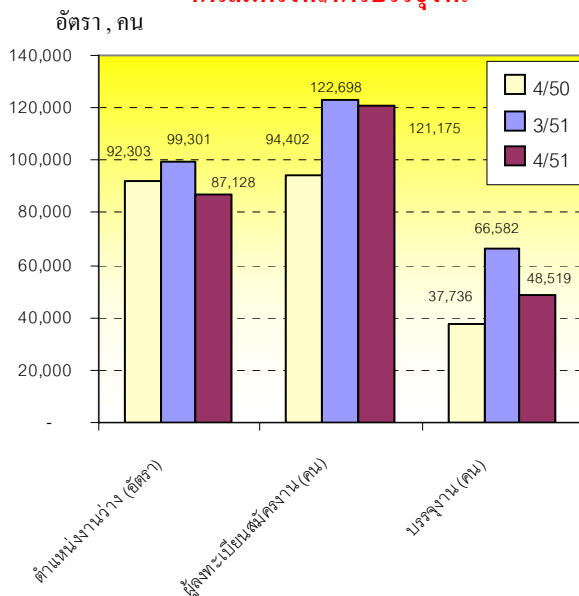
ภารกิจการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ เป็นภารกิจหลักของกระทรวงแรงงาน หน่วยงานที่มีบทบาทในการกิจนี้คือกรมการจัดหางาน ซึ่งให้บริการจัดหางานโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ที่เหมาะสม ลดปัญหาการว่างงาน และการขาดแคลนแรงงาน รูปแบบการดำเนินการมีทั้งการจัดหางานในประเทศและต่างประเทศ โดยการจัดหางานในประเทศช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 (ตุลาคม – ธันวาคม 2551) มีตำแหน่งงานว่างแจ้งผ่านกรมการจัดหางาน 87,128 อัตรา ซึ่งมีสัดส่วนลดลงจากไตรมาสที่แล้วมากโดยน้อยกว่าไตรมาสที่แล้วถึง 12,173 อัตรา คิดเป็นสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 12.26 การที่ตำแหน่งงานว่างในไตรมาสนี้

ลดลงจากไตรมาสที่แล้วมากผลมาจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา กรณีซับไพร์ม (Sub-Prime) ซึ่งเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ ส่งผลให้เกิดการล้มละลายของวาณิชธนกิจขนาดใหญ่ เช่น เลห์แมน บราเธอร์ส ส่งผลต่อมาถึงธุรกิจประกันภัยยักษ์ใหญ่ของอเมริกาเช่น AIG ซึ่งต้องมีการอัดฉีดเงินอุดหนุนเพื่อป้องกันการล้มแบบโดมิโน นอกจากนี้ธุรกิจการเงิน อย่าง CITY BANG ก็ประสบปัญหาเช่นกัน ส่งผลให้เกิดภาวะเลิกจ้างแรงงาน การลดการบริโภคของสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้บริโภครายใหญ่ของโลก จะมีผลเกี่ยวเนื่องกับธุรกิจที่รับช่วงหรือซัพพอร์ตธุรกิจหลัก เช่นการลดการใช้จ่ายในการซื้ออสังหาริมทรัพย์ระดับ รถยนต์ ฯลฯ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น ยางรถยนต์ อะไหล่ ซึ่งมีฐานการผลิตในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะไทย ย่อมได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น เพราะไม่มียอดสั่งซื้อ Sub-contact ไม่ได้ สำหรับประเทศไทย นอกจากจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกแล้ว ไทยยังต้องเผชิญกับสถานการณ์การเมือง กรณีการปิดสนามบินสุวรรณภูมิ การบุกยึดทำเนียบรัฐบาลจึงส่งผลต่อความเชื่อมั่น ไม่เพียงแต่นักลงทุนแต่ยังรวมถึงนักท่องเที่ยวต่างยกเลิกการเดินทางและหันไปเที่ยวประเทศอื่นๆ ซึ่งต้องใช้เวลานานมากกว่าจะเรียกความเชื่อมั่นกลับคืนมา นับเป็นความเสียหายอย่างมหาศาลและประมาณค่าไม่ได้ ผลพวงเหล่านี้ นับเป็นปัจจัยลบต่อธุรกิจต่าง ๆ ในประเทศไทย จึงส่งผลถึงตำแหน่งงานว่างที่มีการแจ้งความประสงค์ลดลงถึงร้อยละ 12.26

ในส่วนของผู้ลงทะเบียนสมัครงาน ไตรมาสนี้พบว่ามี 121,175 คน ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับไตรมาสที่แล้วที่มีจำนวน 122,698 คน โดยลดลงเพียง 1,523 คน คิดเป็นร้อยละ 1.24 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีจำนวน 94,402 คน พบว่าเพิ่มขึ้น 26,773 คน คิดเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 28.36 ขณะที่ผู้ได้รับการบรรจุงานในไตรมาสนี้ (ต.ค. – ธ.ค.51) มีจำนวน 48,519 คน ซึ่งมีสัดส่วนลดลงจากไตรมาสที่แล้วที่มี 66,582 คน ถึง 18,063 คน คิดเป็นร้อยละ 27.13 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.50) พบว่ามีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้น 10,783 คน (ไตรมาส 4/50 มี 37,736 คน) คิดเป็นร้อยละ 28.57 ปรากฏรายละเอียดตามแผนภูมิ 13

แผนภูมิ 13 เปรียบเทียบตำแหน่งงานว่าง/การสมัครงาน/การบรรจุงาน

ที่มา : กรมการจัดหางาน

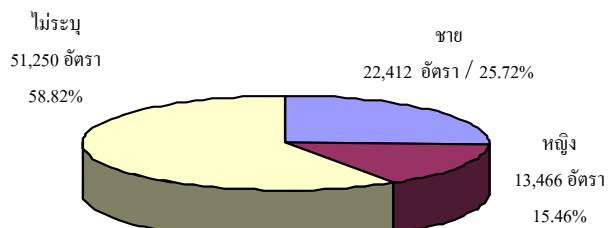
หมายเหตุ: ไตรมาส (Q) 3 = (ก.ค. - ก.ย.)

ไตรมาส (Q) 4 = (ต.ค. - ธ.ค.)

สำหรับตำแหน่งงานว่างไตรมาส 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551)นี้ พบว่าเป็นชาย 22,412 อัตรา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.72 ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมี 13,466 อัตรา (ร้อยละ 15.46) และไม่ระบุเพศ มีจำนวนถึง 51,250 อัตรา ร้อยละ 58.82 ตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่คือร้อยละ 59.0 ไม่ได้ระบุว่าการต้องการเพศชายหรือเพศหญิงเพราะปัจจุบันหญิงและชายมีศักยภาพเท่ากัน เพศจึงไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการทำงาน นายจ้างส่วนใหญ่จึงมิได้ระบุว่าการต้องการเพศใด ทั้งนี้ การไม่ระบุเพศของนายจ้างมีข้อดีในอีกประการหนึ่งคือทำให้นายจ้างมีโอกาสคัดเลือกหรือพิจารณาตัวผู้สมัครได้มากกว่าการระบุเพียงเพศใดเพศหนึ่ง

แผนภูมิ 14 ตำแหน่งงานว่างแยกตามเพศ

ไตรมาส 4 (ต.ค. – ธ.ค.) ปี 2551

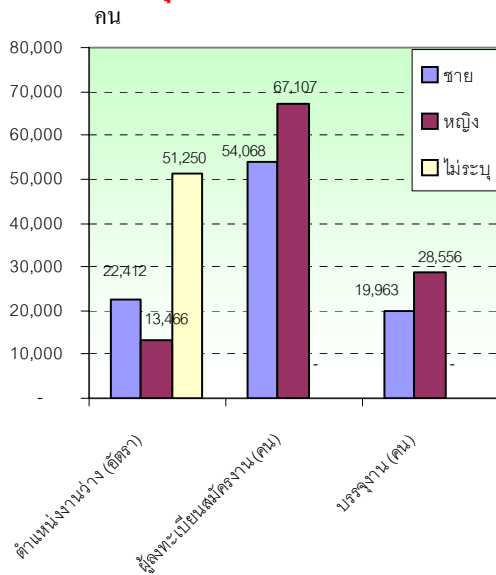

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผู้มาลงทะเบียนสมัครงานในไตรมาสนี้ที่พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น 121,175 คน เป็นชาย 54,068 คน คิดเป็นร้อยละ 44.62 และเป็นหญิง 67,107 คน คิดเป็นร้อยละ 55.38 และการบรรจุงานมีผู้ได้รับการบรรจุให้ทำงานทั้งสิ้น 48,519 คน โดยสัดส่วนของเพศหญิงจะได้รับการบรรจุงานมากกว่าเพศชาย กล่าวคือผู้บรรจุงานที่เป็นเพศหญิง มีสัดส่วนร้อยละ 58.86 (28,556 คน) ขณะที่เพศชายมีร้อยละ 41.14 (19,963 คน) ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สอดคล้องกับจำนวนผู้สมัครงานที่มีเพศหญิงมากกว่าชาย

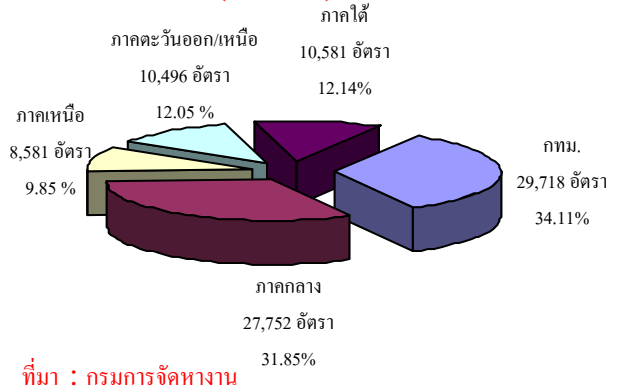
**แผนภูมิ 15 ตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงาน/
และการบรรจุงานจำแนกตามเพศ ไตรมาส 4 ปี 2551**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบตามพื้นที่ จะพบว่าไตรมาสนี้ตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและภาคกลาง โดยภูมิภาคที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุดคือ กรุงเทพมหานครมีร้อยละ 34.11 (29,718 อัตรา) รองลงมาคือภาคกลางมีร้อยละ 31.85 (27,752 อัตรา) ของตำแหน่งงานว่างทั้งหมด ทั้งนี้ เพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพปริมณฑล อาทิ จังหวัดสมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ในส่วนภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ตำแหน่งงานว่างมีส่วน ร้อยละ 12.14 (10,581 อัตรา) ร้อยละ 12.05 (10,496 อัตรา) และร้อยละ 9.85 (8,581 อัตรา) ตามลำดับ

**แผนภูมิ 16 ตำแหน่งงานว่างจำแนกตามภูมิภาค
ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

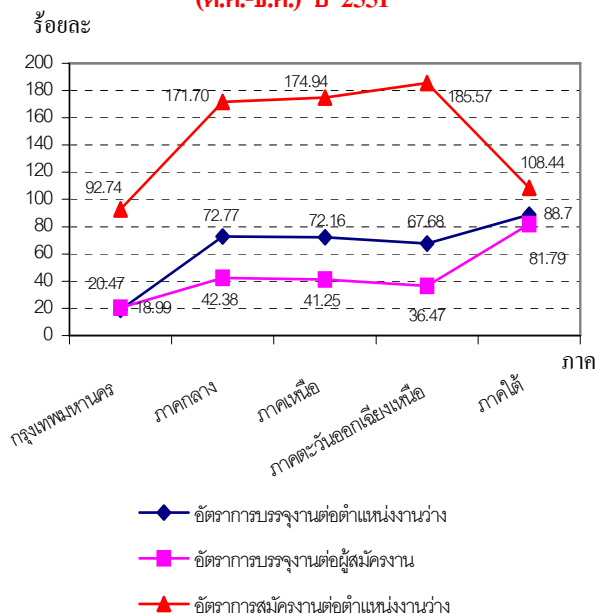
ในส่วนการสมัครงานไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม- ธันวาคม 2551) ภูมิภาคที่มีการสมัครงานสูงสุดคือภาคกลางร้อยละ 39.32 (47,651 คน) รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 22.75 (27,561 คน) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 16.07 (19,477 คน) และภูมิภาคที่มีการสมัครงานน้อยที่สุดคือภาคใต้ ร้อยละ 9.47 (11,474 คน) สำหรับผลการบรรจุงาน มีการบรรจุงานในพื้นที่ภาคกลางสูงสุดคือร้อยละ 41.63 (20,196 คน) รองลงมาคือ ภาคใต้ร้อยละ 19.34 (9,385 คน) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 14.64 (7,104 คน)อันดับถัดมาคือภาคเหนือ ร้อยละ 12.76 (6,192 คน) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับกรุงเทพมหานครที่มีร้อยละ 11.63 (5,642 คน) (รายละเอียดปรากฏในตารางภาคผนวก 6)

เมื่อคำนวณหาอัตราการบรรจุงาน เปรียบเทียบกับตำแหน่งงานว่างไตรมาสนี้พบว่า มีอัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างภาพรวม ร้อยละ 55.69 โดยภาคที่มีอัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุดคือ ภาคใต้ ร้อยละ 88.70 รองลงมาคือภาคกลางซึ่งมีส่วนใกล้เคียงกับเหนือโดยมีส่วนร้อยละ 72.77 และ 72.16 ตามลำดับ ขณะที่กรุงเทพมหานครมีอัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างต่ำสุดคือร้อยละ 18.99 สำหรับอัตราการสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง

พบว่าภาพรวมมีอัตรา 139.08 โดยภูมิภาคที่มีอัตราสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างสูงสุดคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอัตรา 185.57 รองลงมาคือภาคเหนืออัตรา 174.94 และภาคกลาง 171.70 หากเปรียบเทียบผู้ได้รับบรรจงานกับผู้สมัครงานพบว่าในภาพรวมมีอัตราร้อยละ 40.04 โดยภาคใต้มีอัตราการบรรจงานเมื่อเทียบกับผู้สมัครงานสูงสุดคือร้อยละ 81.79 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 42.38 และภาคเหนือมีอัตราร้อยละ 41.25 ส่วนกรุงเทพมหานคร มีอัตราการบรรจงานต่อผู้สมัครงานต่ำที่สุดคือร้อยละ 20.47 ทั้งนี้ อัตราการบรรจงานต่อผู้สมัครงานภาพรวม(ร้อยละ 40.04) มีสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 26.21 จากไตรมาสที่แล้วที่มีร้อยละ 54.26

แผนภูมิ 17 อัตราการบรรจงานเปรียบเทียบตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน และอัตราการสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง จำแนกโดยภาค ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

หมายเหตุ :

1. อัตราการบรรจงาน ต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน} \times 100}{\text{ผู้สมัครงาน}}$
2. อัตราการบรรจงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจงาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$
3. อัตราการสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้สมัครงาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$

ที่มา : กรมการจัดหางาน

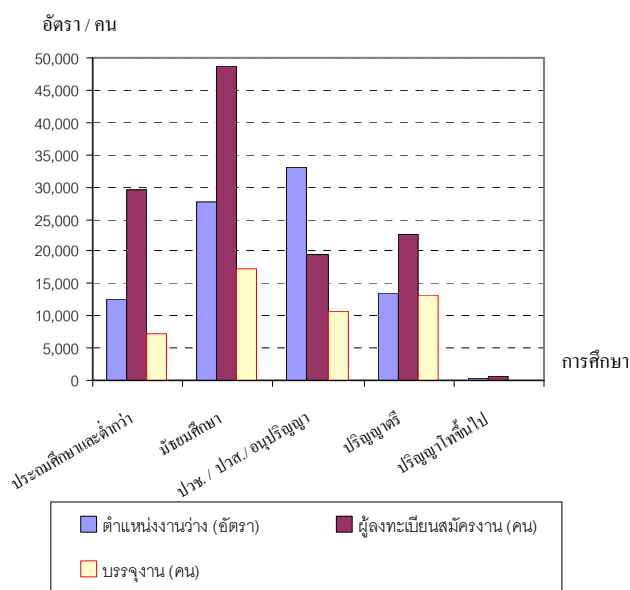
ประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องการสมัครงานคือในไตรมาสนี้เมื่อพิจารณาอัตราการสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างจะพบว่า ทุกภูมิภาคยกเว้นกรุงเทพมหานครมีอัตราสูงกว่าร้อยละ 100 โดยเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีอัตราร้อยละ 185.57รองลงมาคือภาคเหนือร้อยละ 174.94 และภาคกลางร้อยละ 171.70 (แผนภูมิ 17) แสดงให้เห็นว่า คนต้องการทำงานมีมากจึงมีคนมาสมัครงานมาก เนื่องจากสถานประกอบการหลายแห่งมีการเลิกจ้างแรงงาน ผู้ถูกเลิกจ้างจึงพยายามหางานทำโดยมีการลงทะเบียนเพื่อสมัครงานมากกว่าตำแหน่งที่มีอยู่

ในส่วนตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาไตรมาส 4 ปี 2551 พบว่า ตำแหน่งงานว่างระดับที่ต้องการสูงสุดคือ ปวช./ปวส. อนุปริญญา มีความต้องการร้อยละ 38.05 (33,148 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 31.86 (27,762 อัตรา) ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 15.63 (13,378 อัตรา) และระดับประถมศึกษาและต่ำกว่า ร้อยละ 14.46 (12,601 อัตรา) สำหรับระดับปริญญาโทขึ้นไปมีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.27 (239 อัตรา) แสดงให้เห็นว่าตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีสูงโดยความต้องการในตำแหน่งต่ำกว่าปริญญาตรีมีถึงร้อยละ 84.37 (73,511อัตรา) โดยเฉพาะระดับ ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา ดังนั้น จึงต้องเร่งรัดผลิตกำลังคนในระดับนี้ให้มีปริมาณสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทำงานต่ำระดับ ซึ่งเป็นการสูญเสียทรัพยากรของประเทศ ทั้งนี้ การจะผลิตคนในระดับ ปวช. ปวส. ให้มีปริมาณมากพอจะสนองความต้องการได้นั้นต้องสร้างค่านิยมให้หันมาสนใจการศึกษาในระดับนี้ให้มากขึ้น และลดทัศนคติของคน

พันธุ์อาที่เมื่อกล่าวถึงจะเห็นภาพการยกพวกตีกัน ทะเลาะวิวาทกัน จนผู้ปกครองก็ไม่อยากส่งลูกให้เรียน ปวช. ปวส. ด้วยเกรงว่าจะเสียชีวิตก่อนเรียนจบ สถาบันระดับอาชีวศึกษาจึงต้องเร่งสร้างภาพที่ดีงามให้กับผู้ปกครองและตัวเด็กเอง สำหรับจำนวนผู้สมัครงานไตรมาสที่พบว่า ผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษายังคงครองตำแหน่งสูงสุด คือร้อยละ 40.35 (48,898 คน) รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษาและต่ำกว่าที่มีจำนวน 29,443 คน (ร้อยละ 24.30) ปริญญาตรี 22,642 คน (ร้อยละ 18.69) และระดับปวช./ปวส./อนุปริญญาร้อยละ 16.04 (19,438 คน) สำหรับผู้บรรจุนาน ระดับมัธยมศึกษามีการบรรจุนานมากที่สุด เมื่อเทียบกับระดับการศึกษาอื่นๆ คือมีจำนวน 17,167 คน (ร้อยละ 35.38) รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรีมีร้อยละ 27.28 (13,236 คน) และระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา มีร้อยละ 22.2 (10,771 คน) (ตารางภาคผนวก 7)

แผนภูมิ 18 ตำแหน่งงานว่าง/ผู้สมัครงาน/บรรจุนาน จำแนกตามระดับการศึกษา ไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

จากรายละเอียดและแผนภูมิข้างต้น ประเด็นที่น่าสังเกตคือ จำนวนผู้สมัครงานในทุกระดับการศึกษามีสัดส่วนสูงกว่าตำแหน่งงานว่าง โดยมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 100 แสดงว่าต้องการทำงานมีมากกว่าตำแหน่งงานที่รองรับได้ ยกเว้นในระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญาที่มีความต้องการแรงงานมีมากกว่าผู้สมัครถึง 13,710 อัตรา ดังนั้นผู้ศึกษาในระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญาในปัจจุบันจึงไม่น่ากังวลในเรื่องว่างงาน นอกจากนี้ตัวเลขดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ที่วิเคราะห์ว่าแนวโน้มการจ้างงานระยะกลาง (ปี 2550-2554) และระยะยาว (ปี 2555-2559) ต้องการคนระดับกลาง-ล่าง คือ ผู้จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรีมากกว่าระดับสูงคือปริญญาตรีขึ้นไป นอกจากนี้การที่ผู้สมัครงานในระดับนี้มีน้อยกว่าตำแหน่งงานว่างเนื่องจากผู้สนใจเรียนอาชีวน้อย ดังนั้น จึงต้องรณรงค์สร้างค่านิยมให้กับเยาวชนเห็นความสำคัญของการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเนื่องจากจะเป็นทางเลือกในการหางานทำที่ง่าย รวดเร็ว เพราะเป็นความต้องการของสถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน อีกทั้งยังสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองในอนาคตได้ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบมากกว่าการมุ่งเน้นให้เรียนระดับอุดมศึกษาอย่างในปัจจุบัน และหากพิจารณาประเด็นการบรรจุนานกับตำแหน่งงานว่าง ทุกระดับการศึกษา พบว่ามีสัดส่วนของผู้ได้รับการบรรจุนานน้อยกว่าตำแหน่งงานว่าง (ร้อยละ 55.69) (ตารางภาคผนวกที่ 7 และตารางที่ 3) ขณะที่อัตราผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างมีถึงร้อยละ 139.08 ซึ่งแสดงว่าคนสมัครมีมากกว่า

ตำแหน่งแต่ได้รับการคัดเลือกเข้าบรรจุเพียงร้อยละ 55.69 แสดงให้เห็นว่ายังมีตำแหน่งงานว่างอยู่อีก ร้อยละ 44.31 ที่ยังไม่มีการบรรจุงาน ย่อมแสดง ถึงคุณภาพของคนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ตาราง 3 อัตราการบรรจุงานต่อผู้สมัครงาน ต่อตำแหน่งงานว่างและอัตราผู้สมัครงานต่อ ตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามระดับการศึกษา ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)

ระดับการศึกษา	อัตราการ บรรจุงาน ต่อตำแหน่ง งานว่าง	อัตราการ บรรจุงาน ต่อผู้ สมัครงาน	อัตราผู้สมัคร งานต่อ ตำแหน่ง งานว่าง
★ ประถมศึกษา และต่ำกว่า	57.29	24.52	233.66
★ มัธยมศึกษา	61.84	35.11	176.13
★ ปวช./ปวส./ อนุปริญญา	32.49	55.41	58.64
★ ปริญญาตรี	98.93	58.46	169.25
★ ปริญญาโท	52.72	16.71	315.48
ภาพรวม	55.69	40.04	139.08

ที่มา: ข้อมูลกิจกรรมการจัดหางาน ประมวลผลโดยกลุ่มงานวิจัย
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
หมายเหตุ: ใช้สูตรคำนวณสูตรเดียวกับแผนภูมิ 17

ในประเด็นการสมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างนั้น (ตาราง 3) ระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา เป็นระดับเดียวที่มีผู้สมัครงานน้อยกว่าตำแหน่งงานว่าง (อัตราผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่าง 58.64) ผู้สมัครงานเหล่านี้จึงน่าจะมีโอกาสได้งานทำมาก แต่กลับพบว่าได้รับการบรรจุงานเพียงร้อยละ 32.49 เท่านั้น เหลือตำแหน่งงานว่างถึงร้อยละ 67.51 ซึ่งเมื่อพิจารณาสาเหตุแล้วพบว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับ 3

กลุ่มคือ 1) สถานประกอบการ กล่าวคือสถานประกอบการต้องการบุคลากรแบบใด มีประสบการณ์เพียงใดซึ่งเป็นเรื่องที่สถานประกอบการเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติ ทั้งนี้คุณสมบัติที่สถานประกอบการต้องการมักจะปรับเปลี่ยนไปตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพราะวิทยาการเปลี่ยนแปลงไปมาก 2) ผู้สมัครงานหรือแรงงาน มีคุณสมบัติตรงตามที่สถานประกอบการต้องการหรือไม่ ทั้งในเรื่องคุณสมบัติ ประสบการณ์ขณะเดียวกันต้องพิจารณาด้วยว่าตัวแรงงานเอง เลือกลงงาน เลือกลงเงินเดือน มีข้อจำกัดมากมายจนทำให้สถานประกอบการรับไม่ได้หรือไม่ ซึ่งผู้สมัครงานในช่วงภาวะเศรษฐกิจขณะนี้ หากสามารถลดข้อจำกัดทั้งเรื่อง เงิน งาน ลงบ้าง จะมีโอกาสได้งานสูง และ 3) สถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานที่ต้องพิจารณาการจัดหลักสูตรให้สนองตอบต่อความต้องการตลาด ต้องพิจารณาว่าการที่คนได้รับการบรรจุเข้าทำงานน้อยเป็นเพราะหลักสูตรไม่สนองหรือสอดคล้องหรือไม่ต้องมีการปรับหลักสูตร (Redesign) โดยให้มีความยืดหยุ่นและสนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีได้ทันทั่วทั้ง

ประเด็นที่น่าจะหยิบยกมาวิเคราะห์คือ อัตราของผู้สมัครงานต่อตำแหน่งงานว่างมีสัดส่วนสูงกว่าร้อยละ 100 (ตาราง 3) โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับปริญญาโทมีถึงร้อยละ 315.48 แสดงว่าผู้สมัครมีมากกว่าตำแหน่งถึง 3 เท่าตัว จึงต้องกลับมาทบทวนหลักสูตรการเรียนการสอนที่ผลิตแล้วไม่มีตำแหน่งงานรองรับมากพอเท่ากับเป็นการสูญเสียเปล่าทางการศึกษา

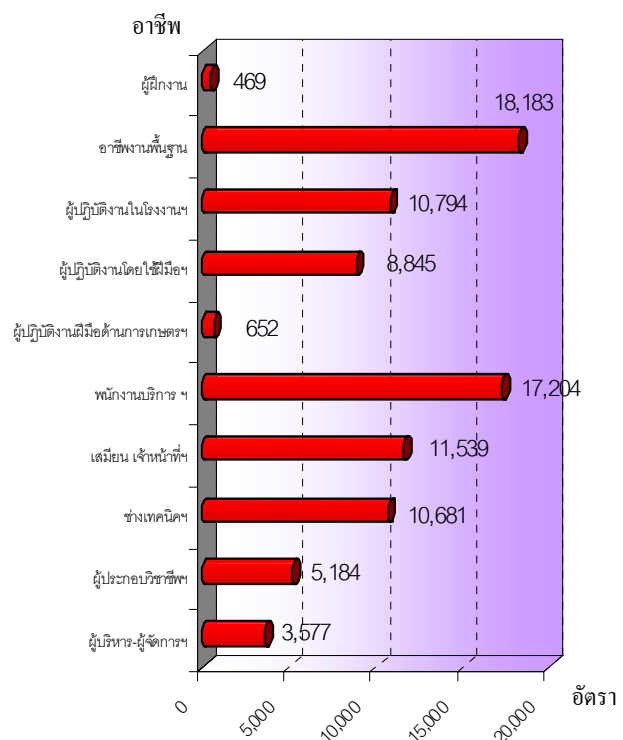
ด้านอาชีพไตรมาสนี้พบว่า อาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) อาชีพงานพื้นฐาน ได้แก่ อาชีพที่เป็นงานเรียบง่ายทำประจำหรือทำซ้ำๆ ประกอบด้วย อาชีพด้านการขายและการให้บริการตามท้องถนนที่สาธารณะ เช่น ผู้จำหน่ายสินค้า/อาหารตามท้องถนน ผู้ส่งเอกสาร ผู้ขนส่งสัมภาระ รวมถึงแรงงานในด้านเกษตร ประมง ก่อสร้าง การผลิต การขนส่ง ฯลฯ มีร้อยละ 20.87 (18,183 อัตรา) 2) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ร้อยละ 19.75 (17,204 อัตรา) 3) เสมียน/เจ้าหน้าที่ ร้อยละ 13.24 (11,539 อัตรา) 4) ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประมง ร้อยละ 12.39 (10,794 อัตรา) และ 5) ช่างเทคนิคผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องมีร้อยละ 12.25 (10,681 อัตรา)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการจัดอันดับตำแหน่งงานว่างตามอาชีพในไตรมาส 4/2551 (ตุลาคม – ธันวาคม 2551) ตามที่กล่าวมาข้างต้นกับไตรมาสที่แล้ว พบว่าอาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 3 อันดับแรก ไตรมาสนี้ยังคงเป็นอาชีพเดียวกับไตรมาสที่แล้ว คือ 1) อาชีพงานพื้นฐาน 2) อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด และ 3) อาชีพเสมียน/เจ้าหน้าที่ โดยไตรมาสที่แล้วมีจำนวน 31,700 18,032 และ 12,237 อัตราตามลำดับ (รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 8)

สำหรับอาชีพที่มีผู้สมัครงานสูงสุด 5 อันดับแรก ก็คืออาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 49,758 คน (ร้อยละ 41.06) รองลงมาคือ อาชีพเสมียน/เจ้าหน้าที่ 17,314 คน (ร้อยละ 14.29) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและ

ตลาดมีจำนวน 15,257 คน (ร้อยละ 12.59) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง 10,695 คน (ร้อยละ 8.83) และผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ 8,823 คน (ร้อยละ 7.28) ส่วนการบรรจุนงานมีความสอดคล้องกับผู้สมัครงานโดยที่ 4 อันดับแรกเป็นประเภทอาชีพเดียวกับผู้สมัครงาน ได้แก่ 1) อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 16,035 คน (ร้อยละ 33.05) 2) อาชีพเสมียน/เจ้าหน้าที่ 9,353 คน (ร้อยละ 19.28) 3) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาดมีจำนวน 7,068 คน (ร้อยละ 14.57) 4) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง 5,829 คน (ร้อยละ 12.01) ส่วนอันดับที่ 5 คือผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรฯ 3,505 คน ร้อยละ 7.22 (ตารางภาคผนวกที่ 8)

**แผนภูมิ 19 ตำแหน่งงานว่าง จำแนกตามอาชีพ
ไตรมาส 4 ปี (ค.ค.-ธ.ค.) 2551**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

หากศึกษาในด้านอุตสาหกรรมพบว่า อุตสาหกรรมที่มีตำแหน่งงานว่างสูงสุด 5 อันดับแรกในไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551) คือ 1) การผลิต 31,621 อัตรา (ร้อยละ 36.29) 2) การขายส่ง ขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน 22,488 อัตรา (ร้อยละ 25.81) 3) บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ 8,108 อัตรา (ร้อยละ 9.31) 4) โรงแรมและภัตตาคาร 6,007 อัตรา (ร้อยละ 6.89) และ 5) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม 5,895 อัตรา (ร้อยละ 6.77) เมื่อศึกษาการบรรจุนงานพบว่า อุตสาหกรรมที่มีการบรรจุนงานสูงสุด 4 อันดับแรกเป็นอุตสาหกรรมเดียวกับตำแหน่งงานว่าง คือ (1) การผลิต 22,819 คน (ร้อยละ 47.03) (2) การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ฯ 11,647 คน (ร้อยละ 24.01) (3) สาขาการบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ 4,053 คน (ร้อยละ 8.35) และ (4) สาขาโรงแรมและภัตตาคารมีการบรรจุนงาน 2,672 คน (ร้อยละ 5.51) ส่วนอันดับ 5 ในไตรมาสนี้ คือ การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคมมีการบรรจุนงาน 1,280 คน (ร้อยละ 2.64)

ตาราง 4 แสดงจำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุนงานจำแนกตามอุตสาหกรรม ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

ประเภทอุตสาหกรรม	ตำแหน่งงานว่าง		บรรจุนงาน	
	จำนวน (อัตรา)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การผลิต	31,621	36.29	22,819	47.03
2. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล ฯ	22,488	25.81	11,647	24.01
3. บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	8,108	9.31	4,053	8.35
4. โรงแรมและภัตตาคาร	6,007	6.89	2,672	5.51
5. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	5,895	6.77	1,280	2.64
6. การก่อสร้าง	3,405	3.91	1,148	2.37
7. ตัวกลางทางการเงิน	2,149	2.47	776	1.60
8. การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	2,023	2.32	653	1.34
9. อื่นๆ	5,432	6.23	3,469	7.15
รวม	87,128	100.0	48,519	100.0

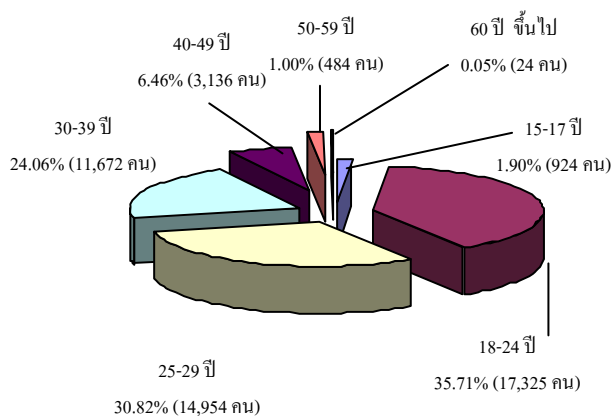
ที่มา : กรมการจัดหางาน

ช่วงอายุที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในไตรมาสนี้ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 18 – 39 ปี มีจำนวน 77,277 คน โดยที่อายุ 18 – 24 ปี ต้องการสูงสุด 31,645 อัตรา (ร้อยละ 36.32) รองลงมาคืออายุ 25 – 29 ปี 26,591 อัตรา (ร้อยละ 30.52) และอายุ 30 – 39 ปี 19,041 อัตรา (ร้อยละ 21.86) สำหรับผู้สมัครงานในไตรมาสนี้พบว่าผู้อายุ 30-39 ปี สมัครงานสูงสุดจำนวน 36,199 คน (ร้อยละ 29.87) รองลงมาเป็นผู้สมัครงานที่มีอายุ 18-24 ปี และ 25 – 29 ปี มีสัดส่วนร้อยละ 27.92 (33,830 คน) และร้อยละ 23.86 (28,904 คน) ตามลำดับ ขณะที่ในด้านการบรรจุนงานพบว่า

ผู้มีอายุ 18 – 24 ปี ได้รับการบรรจงานสูงสุด จำนวน 17,325 คน (ร้อยละ 35.71) รองลงมา คือช่วงอายุ 25 – 29 ปี จำนวน 14,954 คน (ร้อยละ 30.82) และอายุ 30 – 39 ปี ซึ่งมี จำนวน 11,672 คน คิดเป็นร้อยละ 24.06 (ตารางภาคผนวกที่ 10)

แผนภูมิ 20 การบรรจงานจำแนกตามอายุ
ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ภารกิจส่งเสริมการมีงานทำนอกจากภารกิจที่ได้กล่าวมาแล้ว กรมการจัดหางานยังมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ มีงานทำ ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาหรือผู้จบการศึกษาใหม่ ผู้ว่างงาน ผู้ใช้แรงงานที่มีงานทำอยู่แล้วและมีความประสงค์จะเปลี่ยนงาน ผู้สูงอายุ แม่บ้านหรือผู้ต้องการรับงานไปทำที่บ้าน รวมทั้งทหาร ยาวชนในสถานพินิจให้มีงานทำ โดยกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นตลอดไตรมาส 4 ปี 2551 (เดือน ตุลาคม - ธันวาคม 2551) มีผู้ได้รับประโยชน์ทั้งสิ้น 341,508 คน โดยเป็นชาย 153,198 คน คิดเป็นร้อยละ 44.86 และหญิง 188,310 คน

(ร้อยละ 55.14) ซึ่งจำนวนผู้ได้รับประโยชน์ในไตรมาสนี้มากกว่าไตรมาสที่แล้วจำนวน 196,811 คน คิดเป็นร้อยละ 136.02 (ไตรมาส 3/51 มีจำนวน 144,697 คน) สำหรับรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการและจำนวนผู้ได้รับประโยชน์ในแต่ละกิจกรรมปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตาราง 5 การส่งเสริมการมีงานทำจำแนกตามกิจกรรมที่ดำเนินการ
ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ	ผู้ได้รับประโยชน์ (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
1.แนะแนวอาชีพชุมชน	734	2,317	3,051
2.แนะแนวอาชีพระดับหมู่บ้าน	47,902	53,440	101,342
3.แนะแนวอาชีพให้นักเรียนนักศึกษา	73,888	98,903	172,791
4.วันแนะแนวอาชีพ	22,812	32,130	54,942
5.ส่งเสริมการมีงานทำให้ทหารกองประจำการ	5,626	-	5,626
6.แนะแนวอาชีพให้เยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน	2,033	184	2,217
7.อบรมผู้รับงานไปทำที่บ้าน	3	29	32
8.ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อสร้างอาชีพใหม่ให้คนว่างงาน	2	178	180
9.ฝึกอบรมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อส่งเสริมการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ	96	506	602
10.สร้างเครือข่ายการแนะแนวอาชีพ	102	623	725
รวม	153,198	188,310	341,508

ที่มา: กรมการจัดหางาน

2.2 ความต้องการแรงงาน

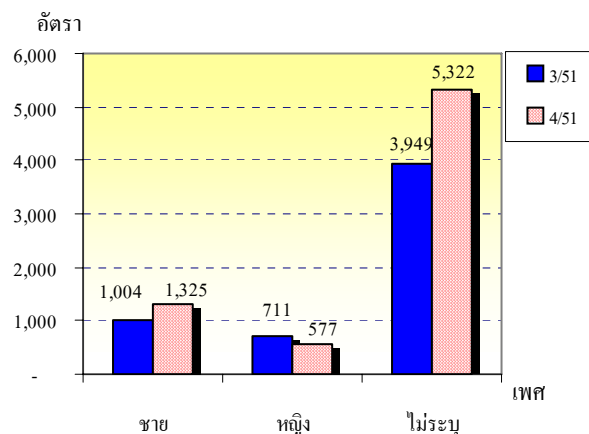
ภาคเอกชน (ผ่านหนังสือพิมพ์)

กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานได้รวบรวมความต้องการแรงงานที่สถานประกอบการประกาศรับสมัครผ่านหนังสือพิมพ์โดยรวบรวมจากหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ไทยโพสต์ มติชน ประชาชาติธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ ผู้จัดการรายสัปดาห์ บางกอกโพสต์ และสมัครด่วน พบว่าช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 มีสถานประกอบการประกาศรับสมัครแรงงานจำนวน 320 แห่ง ลดลงจากไตรมาสที่แล้วถึง 106 แห่ง (ไตรมาส 3 ปี 2551 ประกาศรับสมัคร 426 แห่ง) คิดเป็นร้อยละ 24.88 แต่เมื่อพิจารณาจำนวนแรงงานที่แจ้งความต้องการพบว่าต้องการแรงงานรวม 7,224 อัตรา เป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วถึง 1,560 อัตรา คิดเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.54 (ไตรมาสที่แล้วมีความต้องการแรงงานรวม 5,664 อัตรา) ซึ่งความต้องการในไตรมาสนี้ส่วนใหญ่คือร้อยละ 73.67 (5,322 อัตรา) ไม่ได้ระบุเพศ ส่วนที่ระบุเพศชาย มีจำนวน 1,325 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 18.34 ขณะที่ความต้องการแรงงานเพศหญิงมี 577 คน คิดเป็นร้อยละ 7.99 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสัดส่วนความต้องการแรงงานจำแนกตามเพศกับไตรมาสที่ผ่านมา พบว่าความต้องการแรงงานชายและไม่ระบุเพศ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.97 และ 34.77 ตามลำดับ (ไตรมาส 3 ปี 2551 ต้องการเพศชายจำนวน 1,004 อัตรา และไม่ระบุเพศ 3,949 อัตรา)

ขณะที่ความต้องการแรงงานหญิงในไตรมาสนี้ มีสัดส่วนลดลงจากไตรมาสที่แล้วจำนวน 134 อัตรา คิดเป็นสัดส่วนลดลงร้อยละ 18.85 จะเห็นได้ว่าความต้องการแรงงานที่ประกาศผ่านหนังสือพิมพ์จะมีลักษณะที่สอดคล้องกับการแจ้งผ่านกรมการจัดหางาน ในประเด็นที่พบว่าความต้องการตำแหน่งงานว่างส่วนใหญ่ไม่ระบุเพศ รองลงมาคือเพศชายและหญิงตามลำดับ

แผนภูมิ 21 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน

จำแนกตามเพศ ไตรมาส 3-4 ปี 2551

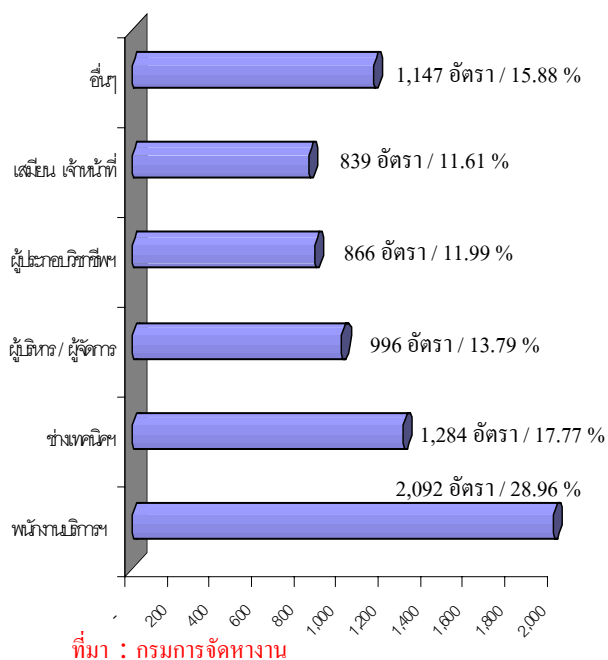

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาความต้องการแรงงานตามอาชีพในไตรมาส 4 ปี 2551 นี้พบว่า อาชีพที่มีความต้องการแรงงานสูงสุด 5 อันดับแรกคือ 1) พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด จำนวน 2,092 อัตรา (ร้อยละ 28.96) 2) ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1,284 อัตรา (ร้อยละ 17.77) 3) ผู้บริหาร/ผู้จัดการ 966 อัตรา (ร้อยละ 13.79) 4) ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ จำนวน 866 อัตรา (ร้อยละ 11.99) และ 5) เสมียน/เจ้าหน้าที่ จำนวน 839 อัตรา (ร้อยละ 11.61)

**แผนภูมิ 22 ความต้องการแรงงานภาคเอกชน
จำแนกตามประเภทอาชีพ 5 อันดับแรก
ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551**

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความต้องการแรงงานภาคเอกชนตามอาชีพในไตรมาส 4 ปี 2551 กับไตรมาสที่แล้วคือไตรมาส 3 ปี 2551 พบว่า อาชีพที่ความต้องการแรงงานขยับอันดับขึ้น คือ อาชีพพนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด ขยับจากอันดับ 4 ในไตรมาสที่แล้วขึ้นมาเป็นอันดับ 1 ในไตรมาสนี้เช่นเดียวกับอาชีพผู้บริหาร/ผู้จัดการขยับจากอันดับ 6 ในไตรมาสที่แล้วมาเป็นอันดับ 3 ในไตรมาสนี้ อาชีพที่เลื่อนอันดับลงได้แก่ อาชีพผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ และอาชีพเสมียน/เจ้าหน้าที่ โดยเลื่อนจากอันดับ 1 และอันดับ 3 ไปเป็นอันดับ 4 และ 5 ในไตรมาสนี้ตามลำดับ สำหรับอาชีพที่มีความต้องการทรงตัวในอันดับเดิมคือ อาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในอันดับ 2

**ตาราง 6 เปรียบเทียบความต้องการแรงงานที่ประกาศรับ
สมัครผ่านหนังสือพิมพ์จำแนกตามประเภทอาชีพ
(6 อันดับแรก) ไตรมาส 3-4 ปี 2551**

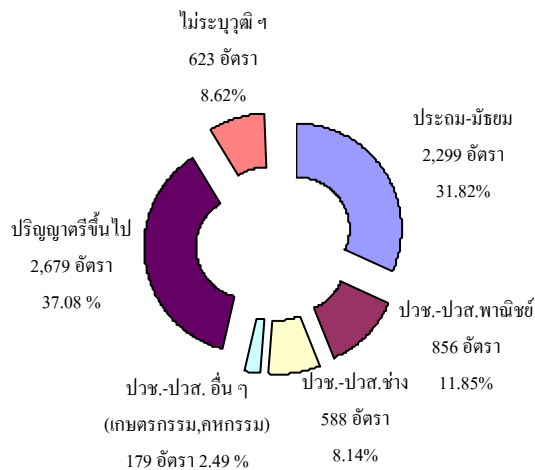
ประเภทอาชีพ	ไตรมาส 3 ปี 2551			ไตรมาส 4 ปี 2551		
	อัตรา	ร้อยละ	อันดับ	อัตรา	ร้อยละ	อันดับ
★ ผู้ประกอบวิชาชีพ ด้านต่างๆ	1,121	19.79	1	866	11.99	4
★ ช่างเทคนิคและ ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	1,069	18.87	2	1,284	17.77	2
★ เสมียน / เจ้าหน้าที่	930	16.42	3	839	11.61	5
★ พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้า และตลาด	828	14.62	4	2,092	28.96	1
★ อาชีพงานพื้นฐาน	593	10.47	5	762	10.55	6
★ ผู้บริหาร/ผู้จัดการ	548	9.68	6	996	13.79	3
★ อื่นๆ	575	10.15		385	5.33	
รวม	5,664	100.0		7,224	100.0	

* ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับความต้องการแรงงานจำแนกตามการศึกษาพบว่า สถานประกอบการที่ประกาศรับสมัครงานทางหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่ต้องการแรงงานในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.08 (2,679 อัตรา) รองลงมาเป็นระดับประถมศึกษา - มัธยมศึกษา ร้อยละ 31.82 (2,299 อัตรา) ปวช.-ปวส. พานิชย์ ร้อยละ 11.85 (856 อัตรา) และไม่ระบุวุฒิการศึกษา ร้อยละ 8.62 (623 อัตรา) ส่วนระดับ ปวช. ปวส. ช่างมี ร้อยละ 8.14 (588 อัตรา) อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในระดับ ปวช. - ปวส. ทั้งหมด กล่าวคือ รวมประเภทช่าง ประเภทพาณิชย์และอื่นๆ ได้แก่ เกษตรกรรม คหกรรมไว้ในกลุ่มเดียวกันจะพบว่า ระดับ ปวช. - ปวส. เป็นระดับที่มีสถาน

ประกอบการแจ้งความต้องการสูงถึงคือ ร้อยละ 22.48 (1,623 อัตรา)

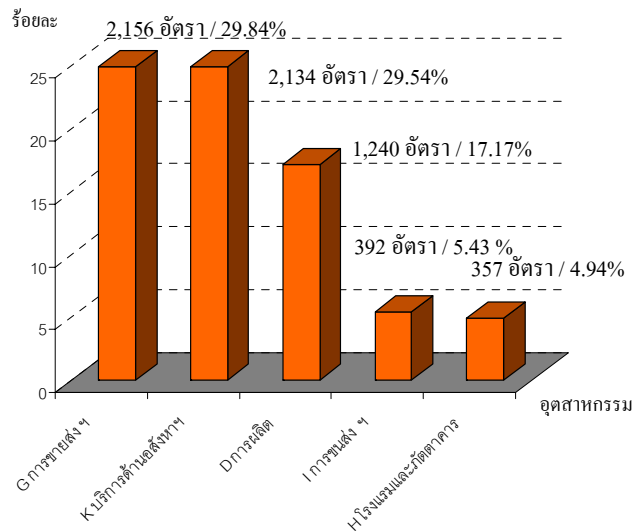
แผนภูมิ 23 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนจำแนกตามระดับการศึกษา ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาจำนวนแรงงานที่สถานประกอบการแจ้งผ่านหนังสือพิมพ์จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมในไตรมาส 4 ปี 2551 พบว่า อุตสาหกรรมการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือนเป็นประเภทอุตสาหกรรมที่มีความต้องการแรงงานมากที่สุดในไตรมาสนี้ คือร้อยละ 29.84 (2,156 อัตรา) รองลงมาคือบริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจร้อยละ 29.54 (2,134 อัตรา) การผลิตร้อยละ 17.17 (1,240 อัตรา) การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคมร้อยละ 5.43 (392 อัตรา) และโรงแรมและภัตตาคาร มีอัตราร้อยละ 4.94 (357 อัตรา) (แผนภูมิ 24)

แผนภูมิ 24 ความต้องการแรงงานภาคเอกชนจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม (5 อันดับแรก) ไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

2.3 แรงงานต่างด้าว

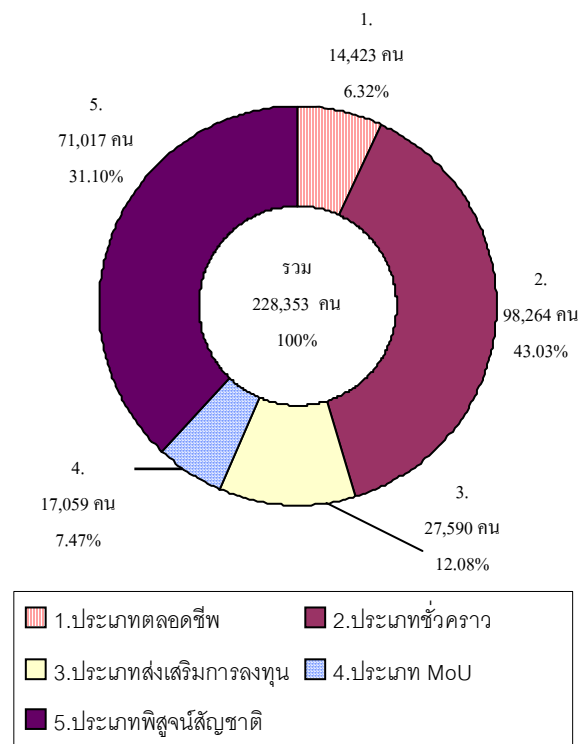
สำหรับสถิติแรงงานต่างด้าว ซึ่งหมายถึง แรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย กรมการจัดหางานจำแนกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ (1) กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองถูกกฎหมาย ประกอบด้วยประเภทต่าง ๆ คือ 1) ประเภทตลอดชีพ 2) ประเภทชั่วคราวที่ขออนุญาตทำงานตามมาตรา 9 (มาตรา 7 เดิม) 3) ประเภทส่งเสริมการลงทุนและกฎหมายอื่นตามมาตรา 12 (มาตรา 10 เดิม) 4) ประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU และ 5) ประเภทพิสูจน์สัญชาติและได้รับใบอนุญาตทำงาน เนื่องจากประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง MOU (ข้อ 4) และประเภทพิสูจน์สัญชาติ(ข้อ 5) คือ กลุ่มแรงงานสัญชาติลาว กัมพูชา ที่เดินทางเข้ามาทำงานชั่วคราวเดิมเป็น

แรงงานผิดกฎหมายภายหลังรัฐบาลได้ดำเนินการจัดทำพินิจสัญญาและลงนาม MOU เพื่อให้การนำเข้าแรงงานให้เป็นแรงงานถูกกฎหมาย ปัจจุบันจึงได้จัด 2 ประเภทนี้ให้รวมอยู่ในกลุ่มแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมาย สำหรับกลุ่มที่ (2) ได้แก่ แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตทำงาน (กลุ่มนี้คือกลุ่มมาตรา 13) แบ่งเป็น 1) ชนกลุ่มน้อย 2) แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ตามมติคณะรัฐมนตรีและในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้

เมื่อพิจารณาข้อมูลกลุ่มแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายคงเหลือดังกล่าวข้างต้นพบว่า ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายคงเหลือจำนวนทั้งสิ้น 228,353 คน โดยส่วนใหญ่เป็นประเภทชั่วคราวมีจำนวน 98,264 คน (ร้อยละ 43.03) รองลงมาคือประเภทแรงงานต่างด้าวพินิจสัญญาและได้รับใบอนุญาตทำงานที่มีจำนวน 71,017 คน (ร้อยละ 31.1) ประเภทส่งเสริมการลงทุน ๑ (มาตรา 12) จำนวน 27,590 คน (ร้อยละ 12.08) และแรงงานต่างด้าวประเภทที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง (MOU) จำนวน 17,059 คน คิดเป็นร้อยละ 7.47 ขณะที่ประเภทตลอดชีพ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 14,423 คน (ร้อยละ 6.32) ของแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายทั้งหมด (รายละเอียดตารางภาคผนวก 11)

แผนภูมิ 25 แรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายจำแนกตามประเภทการได้รับอนุญาต ณ เดือนธันวาคม 2551

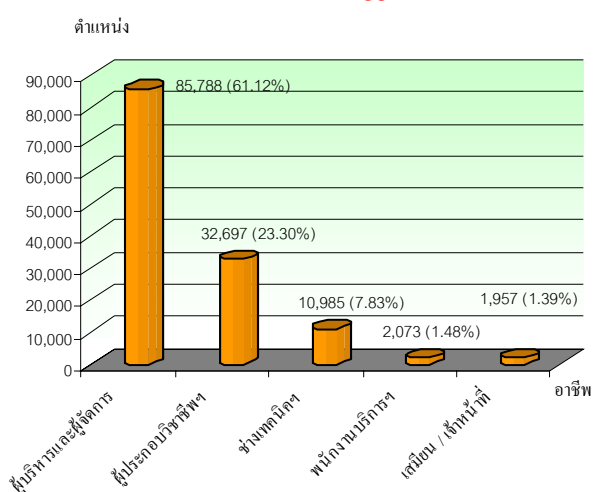

ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อศึกษาแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายเฉพาะประเภทชั่วคราวและส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 9 และ มาตรา 12) ซึ่งมีจำนวนรวม 125,854 คน โดยพิจารณาตำแหน่งงานที่พบว่า มี 140,356 ตำแหน่ง เนื่องจากบางคนทำงานมากกว่า 1 ตำแหน่ง ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 พบว่าอาชีพที่ทำมากที่สุด ได้แก่ อาชีพเป็นผู้จัดการ/ผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ 61.12 (85,788 ตำแหน่ง) รองลงมาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ มีจำนวน 32,697 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 23.30 และผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่างๆ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องจำนวน 10,985 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 7.83 ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าตลาดแรงงานไทยต้องพึ่งพิงแรงงานทักษะฝีมือ

ที่มีความเชี่ยวชาญระดับสูงจากต่างประเทศ จึงต้องมีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพแรงงานไทย ให้เทียบเท่ามาตรฐานสากลต่อไป เพื่อให้แรงงานไทยมีโอกาการทำงานในระดับสูงขึ้น ทดแทนแรงงานต่างชาติถูกกฎหมายดังกล่าว ข้างต้น (ตารางภาคผนวก 12)

**แผนภูมิ 26 ตำแหน่งงานของแรงงานต่างด้าว
ประเภทชั่วคราวและประเภทส่งเสริมการลงทุน
จำแนกตามประเภทอาชีพ (อันดับแรก)
ไตรมาส 4 ปี 2551**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ถ้าพิจารณาตามสัญชาติในกลุ่มแรงงานต่างด้าวประเภทชั่วคราวและประเภทส่งเสริมการลงทุน (พิจารณาจากตำแหน่งงานที่ทำ) ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 จะพบว่าแรงงานต่างด้าวสัญชาติญี่ปุ่นมีมากที่สุด คือมีจำนวน 28,941 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 20.62 รองลงมาคือ จีน อังกฤษ อินเดีย และอเมริกัน มีจำนวน 13,298 คน (ร้อยละ 9.47) 11,923 คน (ร้อยละ 8.49) 10,727 คน (ร้อยละ 7.64) และ 9,505 คน (ร้อยละ 6.77) ตามลำดับ (ตารางข้อมูลภาคผนวกที่ 12)

สำหรับแรงงานต่างด้าวในกลุ่มที่เข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงาน (มาตรา 13) ยอดคงเหลือ ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวน 562,311 คน จำแนกเป็น

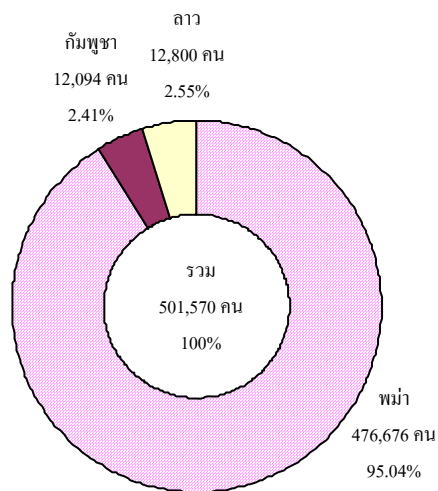
1) กลุ่มชนกลุ่มน้อย มีจำนวน 60,741 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8

2) แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวน 501,570 คน คิดเป็นร้อยละ 89.2 จำแนกเป็น 2.1) กลุ่มที่ใบอนุญาตสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ 2551 ซึ่งได้ดำเนินการต่อใบอนุญาตในช่วง 1 – 28 กุมภาพันธ์ 2551 และพบว่าผู้มาต่อใบอนุญาตทั้งสิ้น 97,919 คน 2.2) กลุ่มที่มีใบ ทร.38/1 อนุญาตให้ขอใบอนุญาตทำงานในช่วง 21 มกราคม – 28 กุมภาพันธ์ 2551 พบว่ามีการขออนุญาตทั้งสิ้น 88,787 คน 2.3) กลุ่มใบอนุญาตสิ้นสุด 30 มิถุนายน 2551 มีการต่อใบอนุญาตทำงานแล้ว มีจำนวนคงเหลือ 310,149 คน 2.4) แรงงานต่างด้าวในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งใบอนุญาตหมดวันที่ 14 มีนาคม 2551 และเปิดให้ยื่นต่อใบอนุญาต ณ เดือนมีนาคม 2551 มีการต่อแล้ว 4,715 คน

แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ซึ่งมีจำนวนรวม 501,570 คน หากพิจารณาตามสัญชาติพบว่าสัญชาติที่มีมากที่สุดคือพม่า 476,676 คน คิดเป็นร้อยละ 95.04 สัญชาติลาว มีจำนวน 12,800 คน (ร้อยละ 2.55) และกัมพูชา จำนวน 12,094 คน (ร้อยละ 2.41) ดังแผนภูมิ 27 และตารางภาคผนวกที่ 13

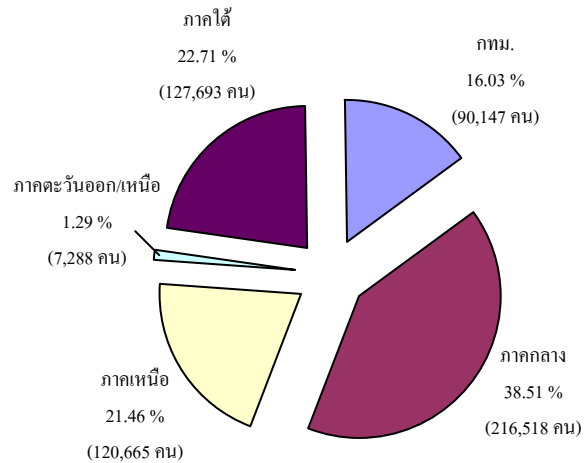

**แผนภูมิ 27 แรงงานต่างด้าวคงเหลือ (3 สัญชาติ) ตามมติ
กรม. และในเขตพัฒนาพิเศษ ณ เดือนธันวาคม 2551**

ที่มา : กรมการจัดหางาน (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551)

**แผนภูมิ 28 แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ได้รับ
อนุญาตทำงานจำแนกตามภูมิภาค
ณ เดือนธันวาคม 2551**

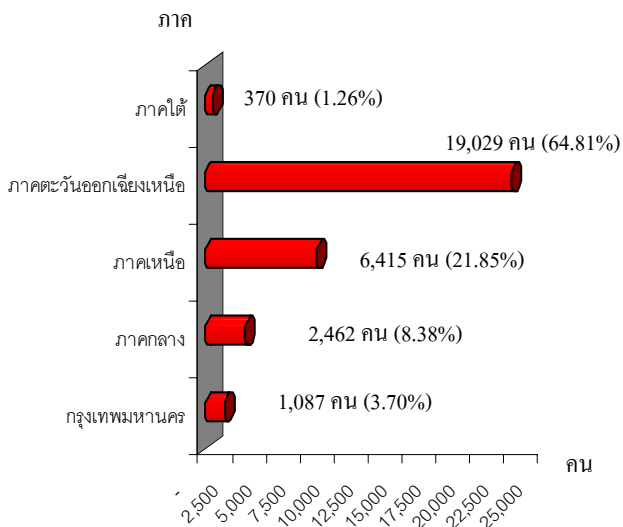
ที่มา : กรมการจัดหางาน

2.4 แรงงานไทยในต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาแรงงานต่างด้าวในกลุ่มเข้าเมืองผิดกฎหมายตามภูมิภาคทั้งกลุ่มชนกลุ่มน้อย กลุ่ม 3 สัญชาติตามมติ กรม. และในเขตพัฒนาพิเศษฯ จะพบว่าแรงงานทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งมีจำนวน 562,311 คน ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคกลาง มีจำนวน 216,518 คน (ร้อยละ 38.51) รองลงมาคือภาคใต้ จำนวน 127,693 คน (ร้อยละ 22.71) และภาคเหนือ 120,665 คน (ร้อยละ 21.46) ส่วนภูมิภาคที่มีแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายอยู่น้อยที่สุดคือ ภาคตะวันออก/เหนือ มีจำนวน 7,288 คน (ร้อยละ 1.29) รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ 28 และตารางภาคผนวกที่ 13

สำหรับแรงงานไทยในต่างประเทศในช่วงไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551) มีแรงงานไทยที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศผ่านกรมการจัดหางาน 29,363 คน เป็นเพศชาย 24,067 คน คิดเป็นร้อยละ 81.96 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด ขณะที่เพศหญิงมี 5,296 คน คิดเป็นร้อยละ 18.04 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออก/เหนือมากที่สุด มีร้อยละ 64.81 (19,029 คน) รองลงมาคือภาคเหนือและภาคกลางจำนวน 6,415 คน (ร้อยละ 21.85 คน) และ 2,462 คน (ร้อยละ 8.38) ตามลำดับ ส่วนภาคที่แจ้งความประสงค์น้อยที่สุดคือภาคใต้จำนวนเพียง 370 คน (ร้อยละ 1.26)

**แผนภูมิ 29 จำนวนแรงงานไทยที่แจ้งความ
ประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ ไตรมาส 4 ปี 2551
(ตุลาคม-ธันวาคม 2551)**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

แรงงานไทยที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศในไตรมาสนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้ว พบว่ามีจำนวนลดลงอย่างมากถึงร้อยละ 25.52 (ไตรมาสที่แล้วมีจำนวน 39,424 คน) โดยเพศชายยังเป็นสัดส่วนที่มากกว่าเพศหญิง และแรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์ยังคงเป็นแรงงานที่มีภูมิลำเนาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมากที่สุด ปรากฏรายละเอียดในตาราง 7 ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงของการแจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศของแรงงานโดยพิจารณาตามภูมิลำเนาที่แรงงานดังกล่าวอาศัยอยู่กับไตรมาสที่แล้ว (ไตรมาส 3/2551) พบว่า ทุกภูมิภาคมีสัดส่วนของแรงงานที่แจ้งความประสงค์ลดลง โดยเฉพาะภาคใต้ลดลงมากที่สุดถึงร้อยละ 32.97 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลดลงร้อยละ 28.53 และหากเปรียบเทียบกับ

ไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่าการแจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศไตรมาสนี้ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาถึงร้อยละ 30.53 โดยทุกภูมิภาคแจ้งความประสงค์ลดลง โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลงมากที่สุดถึง 35.58 รองลงมาคือภาคเหนือและภาคใต้ โดยมีสัดส่วนลดลง 27.08 และ 13.95

**ตาราง 7 เปรียบเทียบจำนวนแรงงานไทยที่แจ้งความ
ประสงค์เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตาม
ภูมิลำเนา ไตรมาส(Q) 4/2550 และไตรมาส(Q) 3-4 ปี 2551**

ภูมิลำเนา	ไตรมาส 4/2550 (คน)	ไตรมาส 3/2551 (คน)	ไตรมาส 4/2551 (คน)	อัตราการ เปลี่ยนแปลง	
				เทียบกับ Q4/50	เทียบกับ Q3/51
กรุงเทพมหานคร	1,125	1,185	1,087	-3.38	-8.27
ภาคกลาง	2,797	2,855	2,462	-9.65	-13.77
ภาคเหนือ	9,266	8,205	6,415	-27.08	-21.82
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	28,333	26,267	19,029	-35.58	-28.53
ภาคใต้	440	552	370	-13.95	-32.97
ทั่วประเทศ	42,011	39,424	29,363	-30.53	-25.52

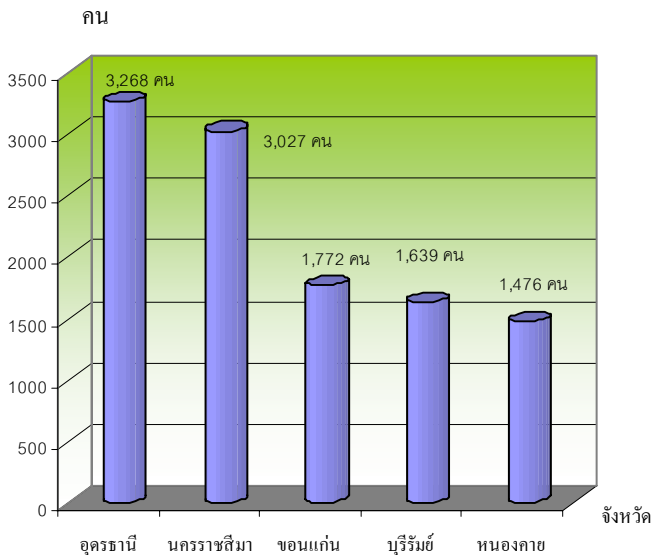
ที่มา : กรมการจัดหางาน

เมื่อพิจารณาข้อมูลเป็นรายจังหวัด พบว่าแรงงานที่แจ้งความประสงค์เดินทางไปทำงานจะมีภูมิลำเนาในจังหวัดต่างๆ มากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) อุตรดิตถ์ 3,268 คน คิดเป็นร้อยละ 11.13 ของแรงงานที่แจ้งความประสงค์ทั้งหมด 2) นครราชสีมา 3,027 คน (ร้อยละ 10.31) 3) ขอนแก่น 1,772 คน (ร้อยละ 6.04) 4) บุรีรัมย์ 1,639 คน (ร้อยละ 5.58) และ 5) หนองคาย 1,476 คน (ร้อยละ 5.03) (แผนภูมิ 30) ซึ่งตัวเลขดังกล่าวสอดคล้องกับข้อมูลการแจ้งความประสงค์จำแนกตามภูมิลำเนา

ที่พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีผู้แจ้งความ
ประสงค์สูงสุดนั่นเอง

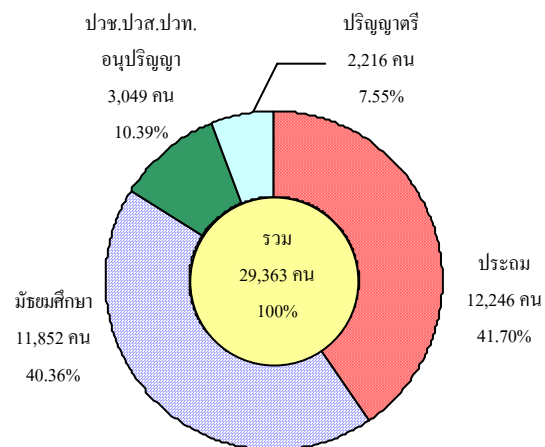
**แผนภูมิ 30 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์ไป
ทำงานต่างประเทศจำแนกตามจังหวัด 5 อันดับแรก
ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551**

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงานต่างประเทศ
ผ่านกรมการจัดหางานในไตรมาสนี้ (ตุลาคม –
ธันวาคม 2551) ส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษา
ระดับประถมศึกษา จำนวน 12,246 คน คิดเป็น
ร้อยละ 41.71 ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด
รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 40.36
(11,852 คน) ของผู้แจ้งความประสงค์ทั้งหมด และ
ระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา จำนวน 3,049 คน
คิดเป็นร้อยละ 10.39 ขณะที่ระดับปริญญาตรีมี
จำนวนน้อยที่สุดคือ 2,216 คน คิดเป็นร้อยละ
7.55 (แผนภูมิ 31)

**แผนภูมิ 31 แรงงานไทยที่แจ้งความประสงค์
เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามระดับ
การศึกษา ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551**

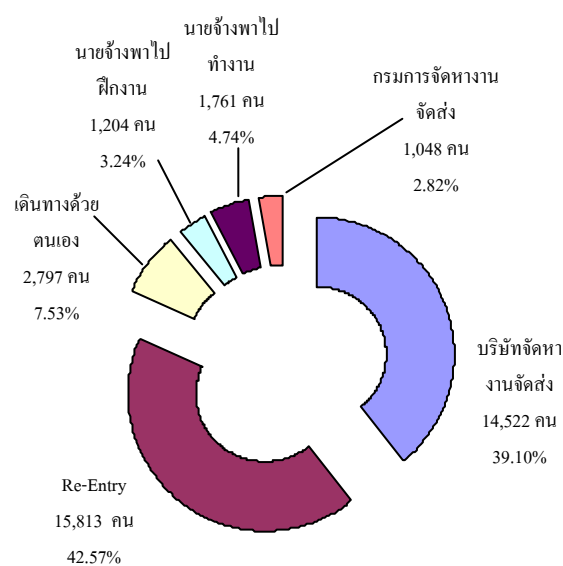
ที่มา : กรมการจัดหางาน

ในส่วนของการอนุญาตให้ไปทำงาน
ต่างประเทศไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-
ธันวาคม 2551) พบว่าแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาต
ให้เดินทางไปทำงานต่างประเทศที่มีจำนวนทั้งสิ้น
37,145 คน คิดเป็นร้อยละ 126.50 ของผู้แจ้งความ
ประสงค์ไปทำงานต่างประเทศในไตรมาสนี้ จะ
เห็นว่าตัวเลขของการอนุญาตไปทำงานสูงกว่า
ผู้แจ้งความประสงค์ เนื่องจากแรงงานที่ทำงานอยู่
ในต่างประเทศแล้วครบอายุสัญญาและได้ต่อใบ
อายุการทำงานอีกจำนวนหนึ่ง ประกอบกับ
แรงงานที่ลงทะเบียนแจ้งความประสงค์ใน
ไตรมาสที่แล้วได้รับอนุญาตในไตรมาสนี้
ซึ่งหากพิจารณาตามวิธีการเดินทางของผู้ที่
เดินทางไปทำงานพบว่า ส่วนใหญ่เป็นประเภทไป
โดย Re-Entry คือกลับไปทำงานอีกครั้งหนึ่งโดย
การต่ออายุสัญญา 15,813 คน (ร้อยละ 42.57)
รองลงมาคือวิธีบริษัทจัดหางานจัดส่งที่มีจำนวน

14,522 คน (ร้อยละ 39.10) ประเภทเดินทางด้วยตนเองมี 2,797 คน (ร้อยละ 7.53) ประเภทนายจ้างพาไปทำงาน มีจำนวน 1,761 คน คิดเป็นร้อยละ 4.74 นายจ้างพาไปฝึกงาน จำนวน 1,204 คน (ร้อยละ 3.24) และกรรมการจัดงานจัดส่งมี 1,048 คน (ร้อยละ 2.82)

แผนภูมิ 32 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามวิธีการเดินทาง ไตรมาส 4 (ค.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

ที่มา : กรรมการจัดงาน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้ว พบว่าผู้ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานต่างประเทศภาพรวมไตรมาสนี้มีจำนวนลดลงจากไตรมาสที่แล้ว 4,917 คน คิดเป็นร้อยละ 11.69 โดยผู้ได้รับอนุญาตให้ไปทำงานทุกประเภทมีสัดส่วนลดลงโดยเฉพาะนายจ้างพาไปทำงานประเภทมีสัดส่วนลดลงสูงสุดคือร้อยละ 67.27 ส่วนประเภทนายจ้างพาไปฝึกงานประเภทเดินทางด้วยตนเองและประเภทบริษัทจัดงานจัดส่งมีอัตราลดลงร้อยละ 15.57 10.7

และ 6.10 ตามลำดับ สำหรับประเภทที่มีสัดส่วนสูงขึ้นจากไตรมาสที่แล้วคือ ประเภท Re-entry คือต่ออายุสัญญาที่มีอัตราสูงขึ้นร้อยละ 1.66 ปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามวิธีการเดินทาง ไตรมาส 3-4 ปี 2551

วิธีการเดินทาง	ไตรมาส 3 ปี 2551		ไตรมาส 4 ปี 2551		อัตรา การ เปลี่ยนแปลง
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. บริษัทจัดงานจัดส่ง	15,466	36.77	14,522	39.10	-6.10
2. Re-Entry	15,555	36.98	15,813	42.57	1.66
3. เดินทางด้วยตนเอง	3,132	7.45	2,797	7.53	-10.70
4. นายจ้างพาไปฝึกงาน	1,426	3.39	1,204	3.24	-15.57
5. นายจ้างพาไปทำงาน	5,380	12.79	1,761	4.74	-67.27
6. กรรมการจัดงานจัดส่ง	1,103	2.62	1,048	2.82	-4.99
รวม	42,062	100.0	37,145	100.0	-11.69

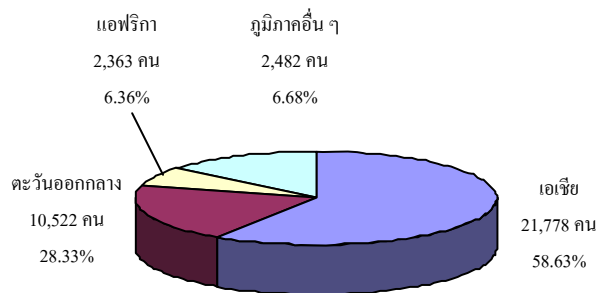
ที่มา : กรรมการจัดงาน

แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางไปทำงานในไตรมาส 4 ปี 2551 ส่วนใหญ่จะเดินทางไปทำงานในภูมิภาคเอเชีย มีจำนวน 21,778 คน คิดเป็นร้อยละ 58.63 ของแรงงานไทยที่ไปทำงานต่างประเทศทั้งหมด รองลงมาคือภูมิภาคตะวันออกกลาง จำนวน 10,522 คน ร้อยละ 28.33 และแอฟริกา 2,363 คน ร้อยละ 6.36 (แผนภูมิ 33) โดยในภูมิภาคเอเชีย ประเทศที่แรงงานไทยเดินทางไปทำงานสูงสุดคือไต้หวัน 9,202 คน (ร้อยละ 42.25 ของแรงงานไทยที่ไปทำงานในภูมิภาคเอเชียทั้งหมด)รองลงมาคือ เกาหลีใต้ 3,845 คน (ร้อยละ 17.66 ของแรงงานไทยที่ไปทำงานในภูมิภาคเอเชีย)และสิงคโปร์ 2,649 คน (ร้อยละ 12.16 ของแรงงานไทยที่

ไปทำงานในภูมิภาคเอเชีย) ส่วนภูมิภาค ตะวันออกกลาง ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่แรงงานไทยไปทำงานมากที่สุดในไตรมาสนี้มีจำนวน 3,954 คน (ร้อยละ 37.58 ของแรงงานที่เดินทางไปทำงานในภูมิภาค ตะวันออกกลางทั้งหมด) รองลงมาคือ ประเทศ การ์ดาจำนวน 3,123 คน (ร้อยละ 29.68 ของ แรงงานที่เดินทางไปทำงานในภูมิภาคตะวันออก กลางทั้งหมด) ปราบกฏรายละเอียดตามตาราง ภาคผนวก 14

แผนภูมิ 33 แรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตไปทำงาน ต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

สำหรับแรงงานไทยที่ได้รับอนุมัติให้ เดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำนวน 37,145 คน ที่กล่าวมาแล้ว ถ้าพิจารณาอาชีพที่เดินทางไป พบว่าอาชีพที่เดินทางไปสูงสุด 5 อันดับแรก คือ

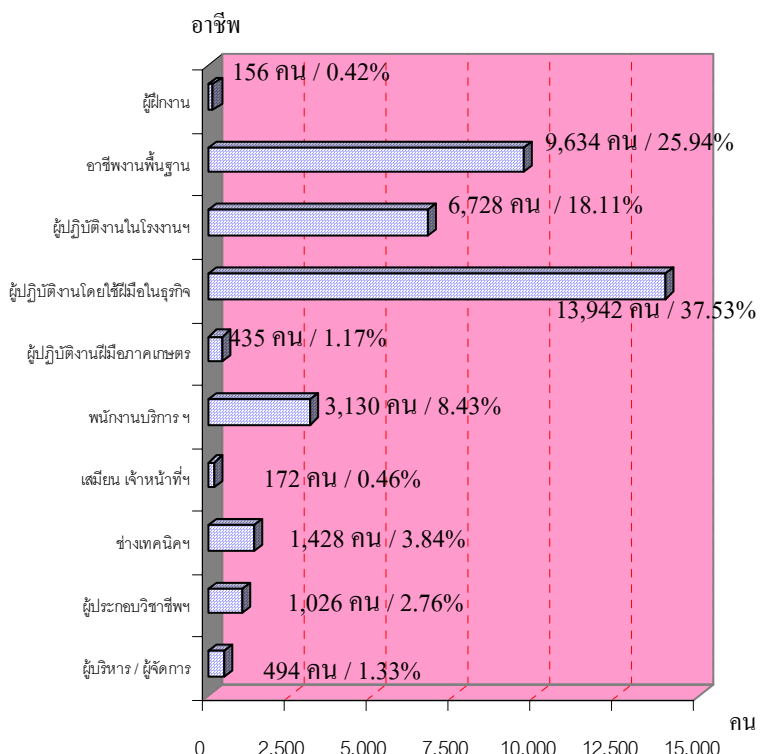
- 1) ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจ ต่างๆ ได้แก่ การก่อสร้าง ปฏิบัติงานในเหมืองแร่ งานโลหะ เครื่องจักร การพิมพ์ ฯลฯ จำนวน 13,942 คน คิดเป็นร้อยละ 37.53
- 2) อาชีพงานพื้นฐาน 9,634 คน (ร้อยละ 25.94)

3) อาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการ ประกอบ 6,728 คน (ร้อยละ 18.11)

4) พนักงานบริการ พนักงานขายใน ร้านค้าและตลาด 3,130 คน (ร้อยละ 8.43)

และ 5) ช่างเทคนิค ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง 1,428 คน (ร้อยละ 3.84)

แผนภูมิ 34 แรงงานไทยที่ได้รับอนุมัติไป ทำงานต่างประเทศ จำแนกตามอาชีพ ไตรมาส 4 (ค.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

ที่มา : กรมการจัดหางาน

3) การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

กระทรวงแรงงานโดยกรมพัฒนาฝีมือ แรงงานได้ดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาผู้ใ้ แรงงานในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ 1) การฝึก เตรียมเข้าทำงาน เป็นการฝึกอาชีพให้กลุ่ม

แรงงานใหม่หรือผู้ถูกเลิกจ้าง ว่างาน ที่ประสงค์เข้าสู่ตลาดแรงงานให้มีความรู้ ทักษะฝีมือ 2) การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน และ 3) การฝึกเสริมทักษะ เป็นการฝึกอาชีพให้แรงงานที่ทำงานอยู่แล้วหรือถูกเลิกจ้างเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะและฝีมือเฉพาะด้านให้ทันกับเทคโนโลยีร่วมสมัย สร้างโอกาสการมีงานทำ การฝึกประเภทนี้มีทั้งส่วนที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการเอง และการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานในภาคเอกชน นอกจากนี้ยังมีการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือแรงงานไทยให้มีความรู้ มาตรฐานฝีมือสอดคล้องและทัดเทียมกับมาตรฐานสากล ขณะเดียวกันเป็นการพัฒนา

ทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยภาพรวมของการฝึกต่าง ๆ ในไตรมาส 4 (ตุลาคม- ธันวาคม) ปี 2551 เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้ว พบว่าไตรมาสนี้มีการฝึกเตรียมเข้าทำงาน จำนวน 290 คน ลดลงจากไตรมาสที่แล้วจำนวน 1,705 คน ขณะที่การฝึกยกระดับฝีมือแรงงานในไตรมาสนี้มีการฝึกจำนวน 28,002 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.15 จากไตรมาสที่แล้วที่มีการฝึกอบรม 26,886 คน ในส่วนการฝึกเสริมทักษะ พบว่าในไตรมาสนี้มีผู้เข้ารับการฝึก 15,581 คน ลดลงถึงร้อยละ 54.54 (5,499 คน) จากไตรมาส 3/2551 ที่มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม 10,082 คน

**ตาราง 9 แสดงจำนวนผู้ได้รับการฝึกเตรียมทำงาน / ยกระดับฝีมือแรงงาน / ฝึกเสริมทักษะ
จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 3 ปี 2551 และไตรมาส 4 ปี 2551**

ภูมิภาค	ไตรมาส 3 ปี 2551 (คน)			ไตรมาส 4 ปี 2551 (คน)		
	ฝึกเตรียม เข้าทำงาน	ฝึกยกระดับ ฝีมือแรงงาน	ฝึกเสริม ทักษะ	ฝึกเตรียมเข้า ทำงาน	ฝึกยกระดับ ฝีมือแรงงาน	ฝึกเสริม ทักษะ
กรุงเทพมหานคร	26	874	240	23	1,166	425
ภาคกลาง	556	9,971	3,150	33	8,575	3,166
ภาคเหนือ	797	6,033	2,454	164	6,161	4,221
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	495	6,273	2,506	70	7,666	5,337
ภาคใต้	121	3,735	1,732	0	4,434	2,432
ทั่วประเทศ	1,995	26,886	10,082	290	28,002	15,581

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

หมายเหตุ : ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2551/ ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552

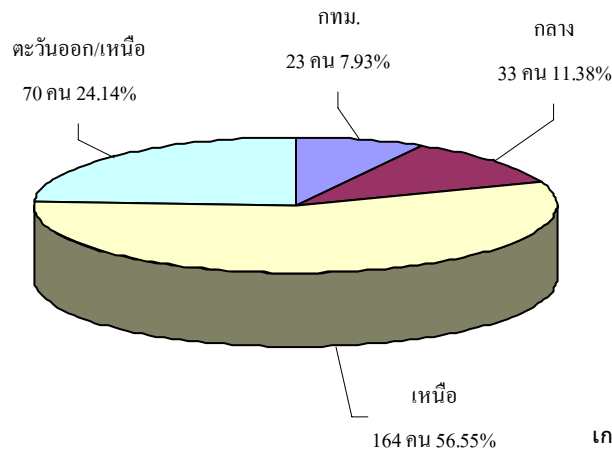
การฝึกเตรียมเข้าทำงานในรอบไตรมาสนี้ทั้งสิ้น 290 คน พบว่าภูมิภาคที่ฝึกสูงสุดคือภาคเหนือ จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 56.55 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 70 คน (ร้อยละ 24.14) และภาคกลาง 33 คน (ร้อยละ 11.38)

(แผนภูมิ 35) หากพิจารณาตามกลุ่มอาชีพพบว่ากลุ่มอาชีพที่มีการฝึกเตรียมเข้าทำงานสูงสุดคือกลุ่มอาชีพทางธุรกิจและบริการ จำนวน 135 คน (ร้อยละ 46.55) รองลงมาคือ กลุ่มช่างอุตสาหกรรมศิลป์ มีจำนวน 106 คน คิดเป็น

ร้อยละ 36.55 และช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 10.69) (รายละเอียดในตารางภาคผนวก 15)

**แผนภูมิ 35 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน
จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 ปี 2551**

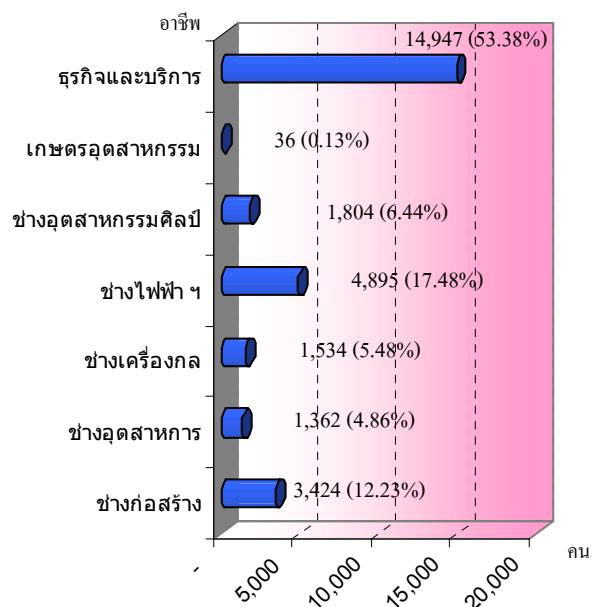

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

สำหรับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานใน ไตรมาส 4 ปี 2551 ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานทั้งสิ้น 28,002 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุดคือ ภาคกลาง มีจำนวน 8,575 คน คิดเป็นร้อยละ 30.62 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 27.38 (7,666 คน) และภาคเหนือร้อยละ 22.00 (6,161 คน) ส่วนภาคใต้มีการฝึกร้อยละ 15.83 (4,434 คน) ขณะที่กรุงเทพมหานครมีการฝึกน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.16 (1,166 คน) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มอาชีพที่ฝึกพบว่ากลุ่มธุรกิจและบริการ มีการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานสูงสุดคือร้อยละ 53.38 (14,947คน) รองลงมาคือกลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ มีการฝึกยกระดับร้อยละ 17.48 (4,895 คน) กลุ่ม

ช่างก่อสร้าง ร้อยละ 12.23 (3,424 คน) และกลุ่มช่างเครื่องกล ร้อยละ 5.48 (1,534คน) ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานจำนวน 28,002 คน พบว่าผ่านการฝึกจำนวน 26,826 คน คิดเป็นร้อยละ 95.80 ของผู้เข้ารับการฝึกทั้งหมด และในจำนวนผู้ผ่านการฝึกพบว่า มีงานทำ 23,603 คน คิดเป็นร้อยละ 87.99 ของผู้ผ่านการฝึกทั้งหมด

**แผนภูมิ 36 การฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน
จำแนกตามกลุ่มอาชีพไตรมาส 4 (ค.ค.-ธ.ค.) ปี 2551**

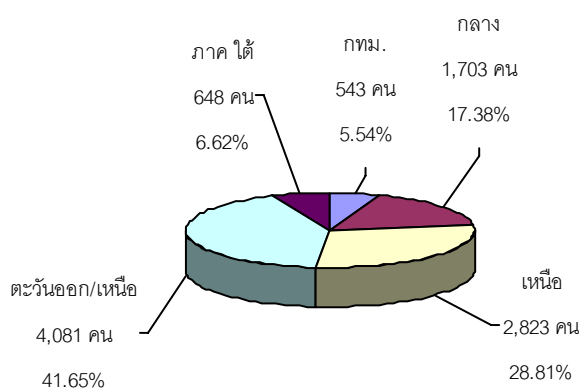
ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

นอกจากนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังได้ มีการฝึกเสริมทักษะ โดยในไตรมาส 4 ปี 2551 ข้อมูล ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2552 พบว่าสามารถฝึกเสริมทักษะได้ทั้งสิ้น 15,581 คน โดยภูมิภาคที่มีการฝึกมากที่สุด คือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5,337 คน(ร้อยละ 34.25)รองลงมาคือภาคเหนือจำนวน 4,221 คน (ร้อยละ 27.09) ภาคกลาง 3,166 คน (ร้อยละ 20.32) และภาคใต้ จำนวน 2,432 คน คิดเป็น

ร้อยละ 15.61 หากพิจารณาตามกลุ่มอาชีพ พบว่ากลุ่มอาชีพที่ฝึกสูงสุดคือกลุ่มอาชีพธุรกิจและบริการ จำนวน 5,287คน (ร้อยละ 33.93) รองลงมาคือกลุ่มอาชีพช่างอุตสาหกรรมศิลป์ 4,321 คน (ร้อยละ 27.73) และช่างก่อสร้าง 2,202 คน (ร้อยละ 14.13) (ตารางภาคผนวก 15)

ส่วนการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มีการทดสอบทั้งสิ้น 9,798 คน เพิ่มขึ้นจาก ไตรมาสที่แล้วที่มีการทดสอบ 9,085 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.85 (เพิ่มขึ้นจำนวน 713 คน) โดยภาคที่มีการทดสอบมากที่สุดในไตรมาสนี้ คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 4,081 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.65 รองลงมาคือภาคเหนือและภาคกลางที่มีจำนวน 2,823 คน (ร้อยละ 28.81) และ 1,703 คน (ร้อยละ 17.38) ตามลำดับ (แผนภูมิ 37) โดยการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เมื่อจำแนกตามประเภทการทดสอบ พบว่าเป็นการทดสอบมาตรฐานฝีมือแห่งชาติ สูงสุดคือมีจำนวน 9,719 คน คิดเป็น ร้อยละ 99.19 ของผู้เข้ารับการทดสอบทุกประเภท และการทดสอบฝีมือแรงงานเพื่อไปทำงาน ต่างประเทศ 79 คน (ร้อยละ 0.81)

**แผนภูมิ 37 การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน
จำแนกตามภูมิภาคไตรมาส 4 ปี 2551**

ที่มา : กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

เมื่อพิจารณาผู้เข้าการทดสอบมาตรฐานฝีมือ จำแนกตามกลุ่มอาชีพจะพบว่า กลุ่มอาชีพที่มีการทดสอบมากที่สุด คือ กลุ่มช่างก่อสร้าง 3,917 คน (ร้อยละ 39.98) รองลงมาคือกลุ่มธุรกิจและบริการ มีจำนวน 2,774 คน คิดเป็น ร้อยละ 28.31 และกลุ่มช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ จำนวน 1,247 คน (ร้อยละ 12.73)

ในส่วนผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 9,798 คน พบว่าผ่านการทดสอบจำนวน 8,321 คน คิดเป็นร้อยละ 84.93 ของผู้เข้ารับการทดสอบทั้งหมดและได้งานทำ 5,587 คน คิดเป็นร้อยละ 67.14 ของผู้เข้าผ่านการทดสอบ

การพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายต้องช่วยกันทั้งภาครัฐ เอกชน คือผู้ประกอบการหรือเจ้าของสถานประกอบการ รวมถึงลูกจ้าง ทั้งนี้ เพราะการพัฒนาฝีมือแรงงาน จะเป็นการเพิ่มผลิตภาพ ประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งจะเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี รวมถึงความเป็นมาตรฐานในระดับต่าง ๆ ทั้งระดับประเทศและระดับโลก ขณะเดียวกันเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น นอกจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นผู้ดำเนินการโดยตรงที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีการส่งเสริมให้ดำเนินการโดยภาคเอกชน ซึ่งพบว่าไตรมาส 4 ปี 2551 สถานประกอบการที่มีการพัฒนาฝีมือแรงงานมีจำนวนทั้งสิ้น 3,782 แห่ง โดยเป็นสถานประกอบการในกรุงเทพมหานครสูงที่สุดจำนวน 2,439 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 64.49 รองลงมาคือภาคกลาง ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย

มีจำนวน 1,064 แห่ง (ร้อยละ 28.13) 152 แห่ง (ร้อยละ 4.02) และ 70 แห่ง (ร้อยละ 1.85) ตามลำดับ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น 701,562 คน ผ่านการฝึกอบรม 701,562 คิดเป็นร้อยละ 100.0 โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 288,251,372 บาท

4) การคุ้มครองแรงงานและสวัสดิการ

ภารกิจของกระทรวงแรงงานที่ต่อเนื่องจากการส่งเสริมการมีงานทำและการพัฒนาฝีมือแรงงานให้กลุ่มผู้ใช้แรงงานเพื่อยกระดับฝีมือให้เป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานและทัดเทียมมาตรฐานสากลและภารกิจในประการต่อมาคือการคุ้มครอง ลูกจ้าง/ผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความเป็นธรรมในการจ้างงาน ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 เพื่อไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายจ้างซึ่งดำเนินการโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมีจุดมุ่งหมายสูงสุด คือให้ลูกจ้างผู้ใช้แรงงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้และสวัสดิการที่เป็นธรรมเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ขณะเดียวกันในอีกด้านหนึ่งก็ต้องผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมกับฝ่ายนายจ้าง กล่าวคือไม่โอนเอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง โดยการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กล่าวมาแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีภารกิจ 4 ด้าน คือ การคุ้มครองแรงงาน การจัดสวัสดิการแรงงาน การส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน และการส่งเสริมแรงงานสัมพันธ์ ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

4.1 การตรวจแรงงาน

การตรวจแรงงานคือการตรวจสอบสถานประกอบการซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการคุ้มครองแรงงานเพื่อให้แน่ใจว่าผู้ใช้แรงงานได้รับการปฏิบัติและดูแลตามกฎหมาย ขณะเดียวกันจะเป็นมาตรการในการกำกับดูแลและกระตุ้นให้สถานประกอบการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานและเอาใจใส่ดูแลลูกจ้างของตนให้มากขึ้นอีกด้วย อย่างไรก็ตาม การตรวจสถานประกอบการมิใช่เป็นการไปจับผิดนายจ้าง หากแต่เป็นการตรวจเพื่อแนะนำให้ความรู้ในการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นายจ้าง รวมทั้งสร้างความเข้าใจแก่ลูกจ้าง / ผู้ใช้แรงงานในการปฏิบัติที่ถูกต้องอีกด้วย สำหรับในไตรมาส 4 ปี 2551 (ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551) จากข้อมูลการประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2552 ซึ่งเป็นข้อมูลเบื้องต้น ได้ดำเนินการตรวจสถานประกอบการทั้งสิ้น 10,934 แห่ง ลดลงจากไตรมาสที่แล้ว 3,760 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.59 สำหรับไตรมาสนี้มีลูกจ้างที่ผ่านการตรวจหรือได้รับการคุ้มครองรวม 516,007 คน จำแนกเป็นชาย 239,995 คน (ร้อยละ 46.51 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) โดยมีสัดส่วนที่น้อยกว่าเพศหญิงที่ผ่านการตรวจ 274,819 คน (ร้อยละ 53.26 ของลูกจ้างที่ตรวจทั้งหมด) และในจำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมดเป็นเด็ก 1,193 คน (ร้อยละ 0.23 ของลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งหมด) ซึ่งสถานประกอบการที่ตรวจไตรมาสนี้ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กมาก กล่าวคือเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.87) เป็นสถานประกอบการที่มีลูกจ้างต่ำกว่า 10 คน (5,344 แห่ง) รองลงมาเป็นสถานประกอบการขนาด 10—49 คน

ร้อยละ 34.35 (3,756 แห่ง) ขณะที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ตั้งแต่ 300 คน ขึ้นไป มีการตรวจร้อยละ 2.58 (281 แห่ง) (ตาราง 10 และตารางภาคผนวก ที่ 16)

ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสที่แล้ว คือไตรมาส 3 ปี 2551 พบว่ามีการตรวจสถานประกอบการเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้ว จำนวน 3,760 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 25.59 และจำนวนลูกจ้างที่ผ่านการตรวจคุ้มครองแรงงานมีจำนวนเพิ่มขึ้น 95,504 คน คิดเป็นร้อยละ 15.62 โดยทุกขนาดสถานประกอบการมีปริมาณการตรวจในสัดส่วนที่ลดลง ยกเว้นสถานประกอบการขนาด 100-299 คน มีจำนวนการตรวจเพิ่มขึ้น รายละเอียดปรากฏตามตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการ และลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ ไตรมาส 3 และ 4 ปี 2551

สถานประกอบการ/ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ				
ขนาดสถานประกอบการ	ไตรมาส 3 ปี 2551		ไตรมาส 4 ปี 2551	
	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)	สปก.* (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)
1 – 4 คน	5,372	12,461	3,147	7,424
5 – 9 คน	3,130	21,001	2,197	14,997
10 – 19 คน	2,251	30,624	1,844	25,362
20 – 49 คน	2,022	62,863	1,912	60,284
50 – 99 คน	820	58,638	799	56,362
100 – 299 คน	729	122,466	754	124,278
300 – 499 คน	152	58,744	144	55,345
500 – 999 คน	141	95,196	85	58,906
1,000 คน ⁺	77	149,518	52	113,049
รวม	14,694	611,511	10,934	516,007

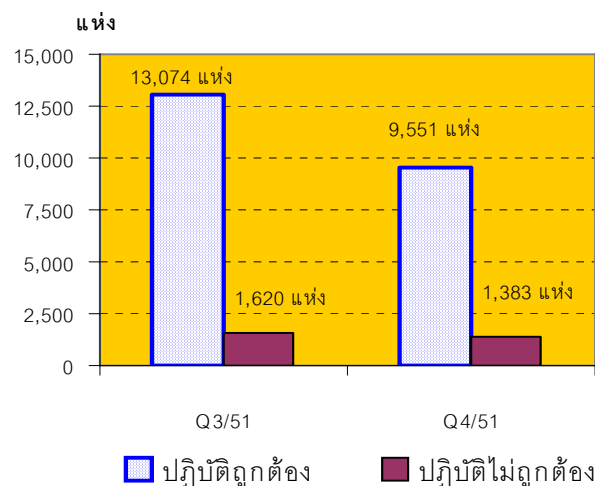
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ข้อมูลประมวลผล ณ 7 ม.ค.52

หมายเหตุ : * สปก. = สถานประกอบการ

ในส่วนผลการตรวจพบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 87.35 (จำนวน 9,551 แห่ง) ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ขณะที่สถานประกอบการ

ที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 12.65 (จำนวน 1,383 แห่ง) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายกับจำนวนสถานประกอบการที่ตรวจในไตรมาสที่แล้ว ไตรมาสที่แล้วพบว่า ไตรมาสนี้ (ร้อยละ 87.35) มีสัดส่วนน้อยกว่าไตรมาสที่แล้วที่มีร้อยละ 88.98 ขณะที่สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องต่อสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจทั้งหมดในไตรมาสนี้มีร้อยละ 12.65 ซึ่งมีสัดส่วนสูงกว่าไตรมาสที่แล้วที่มีร้อยละ 11.02 รายละเอียดปรากฏในแผนภูมิที่ 38 และตารางภาคผนวกที่ 16

แผนภูมิ 38 เปรียบเทียบผลการตรวจสถานประกอบการไตรมาส 3-4 ปี 2551

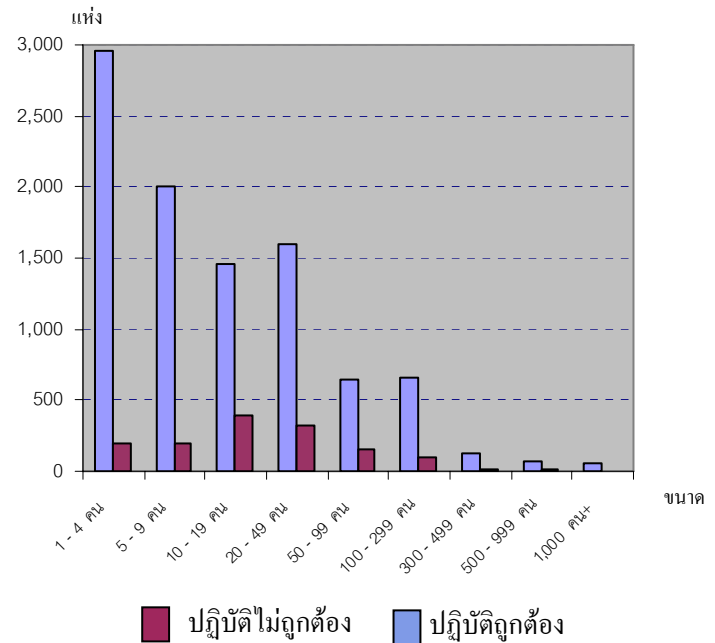
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูลประมวลผลทางคอมพิวเตอร์ Online 7 ม.ค. 52

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเฉพาะกลุ่มสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องในแต่ละขนาดสถานประกอบการกับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมด ในไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551) พบว่าสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

มาก 3 อันดับแรก คือ สถานประกอบการขนาด 10-19 คน ขนาด 20-49 คน และขนาด 1-4 คน โดยมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องร้อยละ 28.27 22.99 และ 14.03 ของสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งหมดตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตาม แผนภูมิ 39 (เปรียบเทียบเฉพาะในกลุ่มที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย) และเมื่อศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย ในแต่ละขนาดสถานประกอบการ โดยคำนวณจาก จำนวนสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายแต่ละขนาดสถานประกอบการกับสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมดในแต่ละขนาดสถานประกอบการ และเปรียบเทียบกันตามขนาดสถานประกอบการ จะพบว่าสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่่มากโดยขนาด 1,000 คนขึ้นไป มีอัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายสูงสุดถึง ร้อยละ 98.08 น่าจะมีสาเหตุจากการที่สถานประกอบการมีขนาดใหญ่จึงมีฝ่ายบุคคลที่เข้มแข็ง ความเป็นองค์กรใหญ่จึงมีการกำหนดกฎระเบียบชัดเจนตามกฎหมายแรงงานทำให้มีอัตราการปฏิบัติถูกต้องกฎหมายสูง รองลงมาคือสถานประกอบการขนาดเล็กมากที่มีคนงานต่ำกว่า 10 คน คือขนาด 1-4 คนและ 5-9 คน มีอัตราร้อยละ 93.84 และ ร้อยละ 91.26 ขณะที่สถานประกอบการขนาด 10-19 คน มีการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 78.80 อย่างไรก็ตาม ภาพรวมพบว่ามีอัตราปฏิบัติถูกต้องร้อยละ 87.35 สัดส่วนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าในจำนวนสถานประกอบการ 100 แห่ง มีการปฏิบัติถูกต้องจำนวนประมาณ 87-88 แห่ง ซึ่งเป็นสัดส่วนใกล้เคียงกับไตรมาส 3/2551 ที่มีอัตรา ร้อยละ 88.98

แผนภูมิ 39 เปรียบเทียบสถานประกอบการที่ปฏิบัติถูกต้อง/ไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน
ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

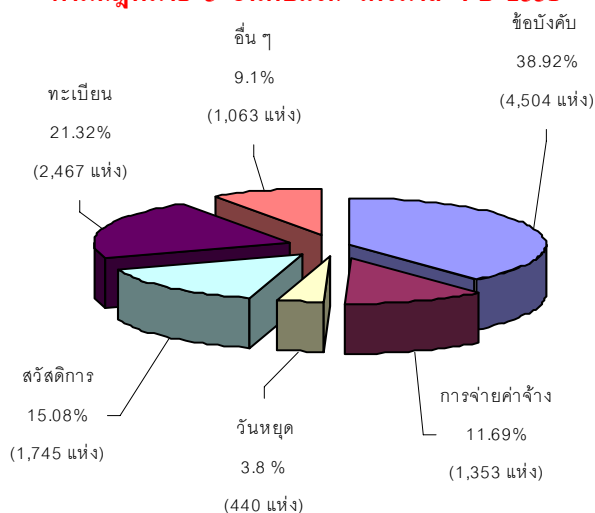

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานจำนวน 1,383 แห่ง โดยหากพิจารณาในประเด็นเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องได้แก่ ข้อบังคับ วันลา วันหยุด การจ่ายค่าจ้าง ฯลฯ จะพบว่าสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องรวม 11,572 แห่ง (นับซ้ำแห่ง เนื่องจากบางแห่งปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมากกว่า 1 เรื่อง) ทั้งนี้ สถานประกอบการเกือบครึ่งหนึ่งปฏิบัติไม่ถูกต้องเป็นเรื่องข้อบังคับในการทำงานกล่าวคือ ร้อยละ 38.92 (4,504 แห่ง) ปฏิบัติไม่ถูกต้องในเรื่องข้อบังคับ ซึ่งความผิดเรื่องการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับในการทำงานมักพบว่าเป็นเพราะสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำระเบียบข้อบังคับ หรือมิได้ตีพิมพ์ประกาศข้อบังคับการทำงาน

ซึ่งได้แก่ การกำหนดวันหยุด เวลาทำงาน เวลาพัก ฯลฯ ให้ลูกจ้างทราบทั่วกัน ทั้งนี้ ตามระเบียบปฏิบัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2551 กำหนดให้นายจ้างต้องติดประกาศหรือเผยแพร่ข้อบังคับการทำงานให้ลูกจ้างทราบ พร้อมส่งสำเนาระเบียบข้อบังคับที่ประกาศดังกล่าวให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบด้วย แต่ในทางปฏิบัตินายจ้างบางรายมิได้ติดประกาศหรือติดประกาศแต่มิได้ทำสำเนาแจ้งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบ จึงถือว่าปฏิบัติไม่ถูกต้อง สำหรับเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง 4 อันดับถัดมา ได้แก่ เรื่องทะเบียนคือการทำให้ลูกจ้างทะเบียนเวลาทำงานและทะเบียนการจ่ายค่าจ้าง จำนวน 2,467 แห่ง (ร้อยละ 21.32) เรื่องสวัสดิการที่สถานประกอบการไม่จัดสวัสดิการตามที่กฎหมายกำหนด 1,745 แห่ง (ร้อยละ 15.08) การจ่ายค่าจ้าง 1,353 แห่ง (ร้อยละ 11.69) และเรื่องวันหยุด 440 แห่ง (ร้อยละ 3.8) รายละเอียดตามแผนภูมิที่ 40

แผนภูมิ 40 เรื่องที่สถานประกอบการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรก ไตรมาส 4 ปี 2551

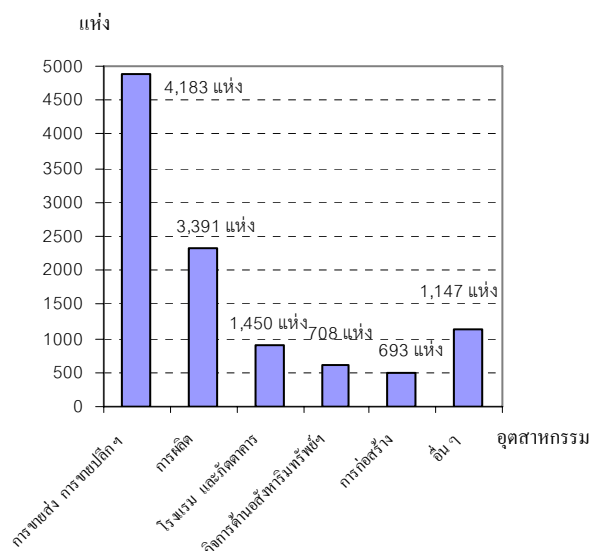
ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : 1. ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2552

2. สถานประกอบการ 1 แห่ง อาจมีเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายมากกว่า 1 เรื่อง

เมื่อพิจารณาเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายของสถานประกอบการต่าง ๆ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม (โดยนับเรื่องที่ปฏิบัติผิดกฎหมายเรื่องละ 1 แห่งซึ่งบางแห่งมีเรื่องปฏิบัติผิดกฎหมายมากกว่า 1 เรื่อง-นับซ้ำ) ในไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551) พบว่าประเภทอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ 1) การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน ร้อยละ 36.15 (4,183 แห่ง) 2) การผลิต ร้อยละ 29.30 (3,391 แห่ง) 3) โรงแรมและภัตตาคาร ร้อยละ 12.53 (1,450 แห่ง) 4) กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ ร้อยละ 6.12 (708 แห่ง) และ 5) การก่อสร้าง ร้อยละ 5.99 (693 แห่ง)

แผนภูมิ 41 ประเภทอุตสาหกรรมที่มีเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ตามกฎหมาย 5 อันดับแรก ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2552

(นับซ้ำกรณีมีเรื่องปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายหลายเรื่อง)

หากเปรียบเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาพบว่าประเภทอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย 5 อันดับแรกในไตรมาสนี้ (พิจารณาจากประเด็นเรื่องที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง - นับซ้ำ) เป็นประเภทอุตสาหกรรมเดียวกับไตรมาสที่ผ่านมา ดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบประเภทอุตสาหกรรมที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย (5 อันดับแรก)

ไตรมาส 3-4 ปี 2551

ประเภทอุตสาหกรรม	ไตรมาส 3 ปี 2551		ไตรมาส 4 ปี 2551	
	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
1. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ครัวเรือน	5,658	40.95	4,183	36.15
2. การผลิต	4,001	28.96	3,391	29.30
3. โรงแรมและภัตตาคาร	1,188	8.60	1,450	12.53
4. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์	769	5.57	708	6.12
5. การก่อสร้าง	667	4.83	693	5.99
6. อื่น ๆ	1,534	11.09	1,147	9.9
รวม	13,817	100.0	11,572	100.0

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

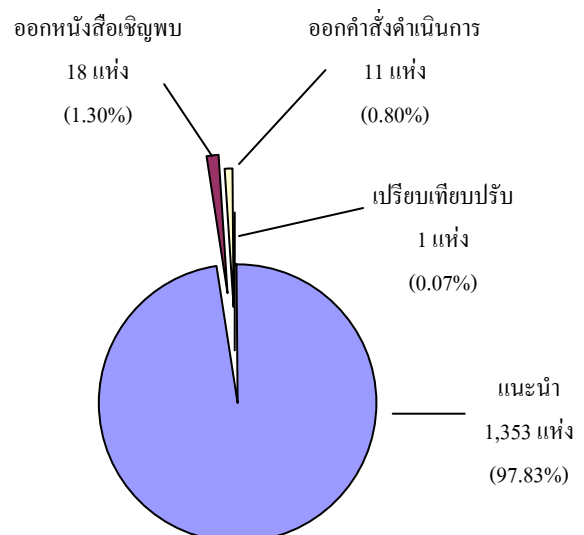
ประมวลผล ทางระบบคอมพิวเตอร์ online ณ 7 มกราคม พ.ศ. 2552

เมื่อกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจพบว่าสถานประกอบการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน จะมีการดำเนินการให้สถานประกอบการนั้นปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายแรงงาน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ลูกจ้าง ได้แก่ การแนะนำให้นายจ้างปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง ออกหนังสือเชิญพบ ออกคำสั่งให้ดำเนินการ เปรียบเทียบปรับ หรือส่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้ การจะดำเนินการในลักษณะใดจะพิจารณาตามความรุนแรงของปัญหา โดยไตรมาสนี้การดำเนินการส่วนใหญ่ ได้แก่ ให้

คำแนะนำแก่เจ้าของสถานประกอบการเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายต่อไป โดยมีสัดส่วนร้อยละ 97.83 (1,353 แห่ง) รองลงมาคือ ออกหนังสือเชิญพบมีร้อยละ 1.30 (18 แห่ง) และออกคำสั่งให้ดำเนินการมีร้อยละ 0.80 (11 แห่ง) และการเปรียบเทียบปรับมีเพียงร้อยละ 0.07 (1 แห่ง) ส่วนการส่งเรื่องดำเนินคดีในไตรมาสนี้พบว่าไม่มี (ดูรายละเอียดในภาคผนวกตารางที่ 16)

แผนภูมิ 42 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551)

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

สำหรับการตรวจความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองดูแลความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง รวมถึงเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่สามารถดำเนินการเพื่อกระตุ้นส่งเสริมให้เจ้าของสถานประกอบการเห็นความสำคัญและตระหนักถึงเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน เพราะหากการทำงานมีความปลอดภัยย่อมส่งผลถึงคุณภาพชีวิตที่ดี

ของผู้ใช้แรงงานตามมา เมื่อคนงานมีคุณภาพชีวิตที่ดี จะทำงานอย่างมีความสุขและจะส่งผลต่อผลผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นของสถานประกอบการอันนำไปสู่ผลกำไรตามมาในท้ายที่สุดนั่นเอง ในรอบไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551 ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552 กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ได้ดำเนินการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการทั้งสิ้น 4,340 แห่ง ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจทั้งสิ้น 407,720 คน โดยในไตรมาส 4 นี้ การตรวจสถานประกอบการมีจำนวนลดลงจากไตรมาส 3 ปี 2551 คิดเป็นร้อยละ 28.56 (ไตรมาส 3 ปี 2551 ตรวจ 6,075 แห่ง) และพบว่าสัดส่วนของลูกจ้างที่ได้รับการดูแลคุ้มครองด้านความปลอดภัยลดลงคิดเป็นร้อยละ 27.85 จากไตรมาส 3 ที่มีลูกจ้างผ่านการตรวจ 565,103 คน

ตาราง 12 เปรียบเทียบการตรวจความปลอดภัยในสถานประกอบการ จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 3-4 ปี 2551

ขนาด สปก.	Q3/ 51		Q4/ 51	
	สปก.ที่ผ่าน การตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ ผ่านการ ตรวจ (คน)	สปก.ที่ ผ่านการ ตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่าน การตรวจ (คน)
1 - 4 คน	1,668	3,954	752	1,825
5 - 9 คน	1,103	7,369	639	4,345
10 - 19 คน	882	12,030	660	9,197
20 - 49 คน	966	30,536	903	28,875
50 - 99 คน	494	35,693	523	37,394
100 - 299 คน	566	95,746	572	97,862
300 - 499 คน	156	60,431	134	51,881
500 - 999 คน	145	100,738	101	69,450
1,000 คน ⁺	95	218,606	56	106,891
รวม	6,075	565,103	4,340	407,720

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ online ณ 7 มกราคม 2552

อัตราการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 4 ปี 2551 พบว่าในภาพรวมมีการปฏิบัติงานถูกต้องตามกฎหมายลดลงจากร้อยละ 88.64 ในไตรมาส 3 ปี 2551 เป็นร้อยละ 83.96 ในไตรมาส 4 ปี 2551 (ตาราง 13)

ตาราง 13 เปรียบเทียบการตรวจความปลอดภัยกับการปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ไตรมาส 3-4 ปี 2551

ขนาด สปก.	Q3/ 51		Q4/ 51	
	สปก.ที่ผ่าน การตรวจ (แห่ง)	สปก.ที่ปฏิบัติ ถูกต้อง (แห่ง)	สปก.ที่ผ่าน การตรวจ (แห่ง)	สปก.ที่ปฏิบัติ ถูกต้อง (แห่ง)
1 - 4 คน	1,668	1,554	752	712
5 - 9 คน	1,103	992	639	565
10 - 19 คน	882	786	660	558
20 - 49 คน	966	827	903	722
50 - 99 คน	494	397	523	397
100 - 299 คน	566	480	572	451
300 - 499 คน	156	132	134	105
500 - 999 คน	145	128	101	86
1,000 คน ⁺	95	89	56	48
รวม	6,075	5,385	4,340	3,644

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : ประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ online ณ 7 มกราคม 2552

ประเภทอุตสาหกรรมที่มีการตรวจความปลอดภัยสูงสุดในไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551) 5 อันดับแรก คือ (1)ประเภทการผลิต จำนวน 1,497 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 34.49 ของสถานประกอบการที่ตรวจทั้งหมด (2) ประเภทการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือนมีจำนวน 1,329 แห่ง (ร้อยละ 30.62) (3) การก่อสร้าง 368 แห่ง (ร้อยละ 8.48) (4) โรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 297 แห่ง

(ร้อยละ 6.84) และ (5) กิจกรรมด้าน อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และ กิจกรรมทาง ธุรกิจ จำนวน 269 แห่ง (ร้อยละ 6.20) ซึ่งผลการ ตรวจสอบว่าร้อยละ 83.96 คือจำนวน 3,644 แห่ง ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ขณะที่ ปฏิบัติไม่ถูกต้องมีร้อยละ 16.04 (696 แห่ง) (ภาคผนวกที่ 18)

สำหรับประเภทอุตสาหกรรมที่มีอัตราการ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย ในไตรมาส 4 ปี 2551 (คำนวณจากจำนวน สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ในแต่ละประเภทอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับ จำนวนสถานประกอบการที่ตรวจในแต่ละ ประเภทอุตสาหกรรม) สูงสุด 5 อันดับแรกคือ (1) การก่อสร้าง ร้อยละ 25.82 (2) การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน ร้อยละ 22.22 (3) การผลิต ร้อยละ 21.58 (4) การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา ร้อยละ 17.86 และ (5) การศึกษา ร้อยละ 14.29

ตาราง 14 ผลการตรวจความปลอดภัยอัตราการปฏิบัติ ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ไตรมาส 4 ปี 2551

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก. ที่ผ่าน การตรวจ	ผลการตรวจ		อัตราการ ปฏิบัติไม่ ถูกต้อง*
		ถูกต้อง	ไม่ ถูกต้อง	
1. การก่อสร้าง	368	273	95	25.82
2. การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	45	35	10	22.22
3. การผลิต	1,497	1,174	323	21.58
4. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	28	23	5	17.86
5. การศึกษา	7	6	1	14.29
6. การขนส่ง การขายปลีก การ ซ่อมแซมยานยนต์ ฯลฯ	1,329	1,167	162	12.19
7. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	177	157	20	11.30
8. โรงแรมและภัตตาคาร	297	264	33	11.11
9. อื่น ๆ	592	545	47	7.94
รวม	4,340	3,644	696	16.04

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

* สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคำนวณจากประเภทอุตสาหกรรม x 100

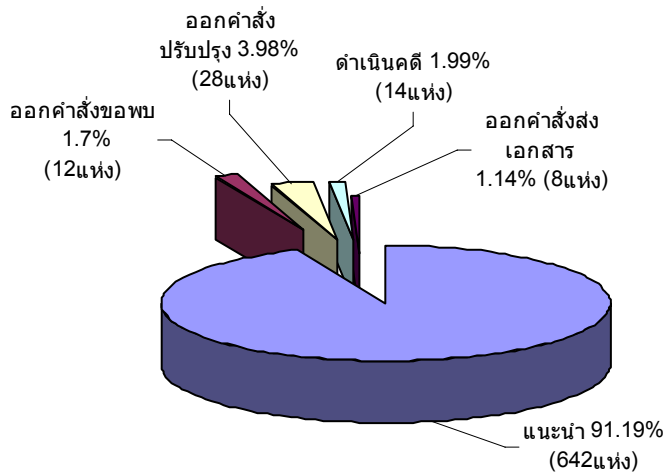
สถานประกอบการที่ผ่านการตรวจจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม

การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับ สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ความปลอดภัย จะมีลักษณะเดียวกับการตรวจ คุ้มครองแรงงานที่กล่าวมาแล้ว คือหากพบว่าสิ่ง ที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเกิดความไม่ปลอดภัยหรือ ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยจะ ดำเนินการตามความรุนแรงของปัญหา ได้แก่การ ให้คำแนะนำในวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง การออก คำสั่งให้ส่งเอกสาร เรียกพบ ปรับปรุง หรือหยุด การใช้เครื่องจักร รวมทั้งการส่งเรื่องดำเนินคดี ทั้งนี้ บางแห่งอาจมีการดำเนินการมากกว่า 1 กรณี สำหรับไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551) ข้อมูลที่พบว่ามีสถานประกอบการปฏิบัติ ไม่ถูกต้องตามกฎหมายความปลอดภัย จำนวน 696 แห่ง มีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ 704 แห่ง ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการให้คำแนะนำ เพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน ให้เกิดความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยให้การแนะนำ ร้อยละ 91.19 (642 แห่ง) ของการดำเนินการ ทั้งหมด (ดำเนินการทั้งหมด 704 แห่ง เนื่องจาก บางแห่งดำเนินการมากกว่า 1 กรณี) ในส่วนของ การออกคำสั่ง มีจำนวน 48 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.82 โดยการออกคำสั่งจำแนกเป็นการออก คำสั่งให้ปรับปรุง มีจำนวน 28 แห่ง (ร้อยละ 3.98 ของการดำเนินการทั้งหมด) ออกคำสั่งขอ พบ 12 แห่ง (ร้อยละ 1.7 ของการดำเนินการ ทั้งหมด) และออกคำสั่งให้ส่งเอกสารมี 8 แห่ง (ร้อยละ 1.14 ของการดำเนินการทั้งหมด) ตามลำดับ ขณะที่การส่งเรื่องดำเนินคดีใน ไตรมาสนี้มีถึง 14 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.99

ของการดำเนินการทั้งหมด (รายละเอียดในตาราง
ภาคผนวกที่ 17 - 18)

**แผนภูมิ 43 การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำหรับ
สถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องด้านความ
ปลอดภัยในการทำงาน ไตรมาส 4 ปี 2551**

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

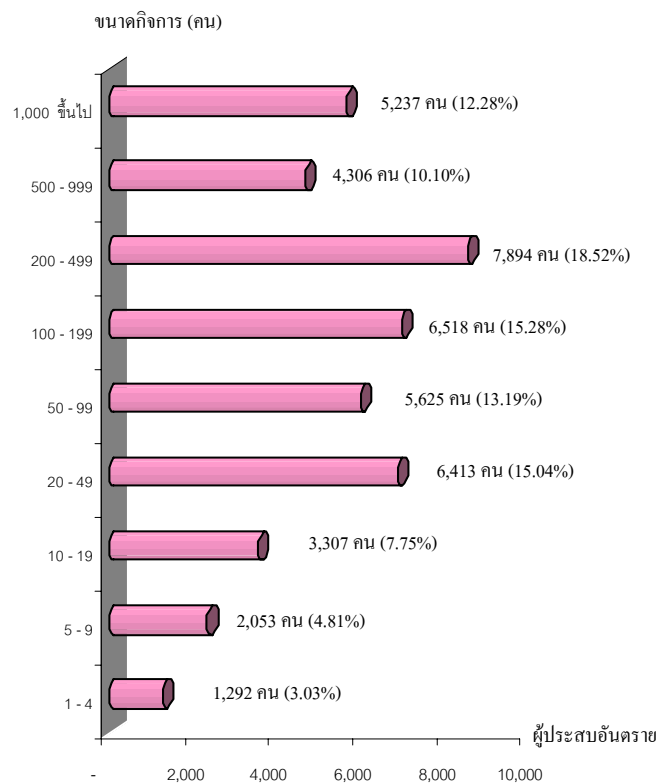
ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

4.2 การประสบอันตรายเจ็บป่วยจากการทำงาน

สำหรับการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
เนื่องจากการทำงานในรอบไตรมาส 4 ปี 2551
เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551 พบว่าการประสบ
อันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องมาจากการทำงาน มี
ทั้งสิ้น 42,645 คน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ลดลง 3,315
คน จากไตรมาสที่แล้วที่มี 45,960 คน คิดเป็น
สัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 7.22 โดยการประสบ
อันตรายในไตรมาสนี้ส่วนใหญ่เกิดในสถาน
ประกอบการขนาดกลางที่มีลูกจ้าง 200—499 คน
คือจำนวน 7,894 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52
รองลงมาคือขนาด 100-199 คน ซึ่งมีสัดส่วน
ใกล้เคียงกับขนาด 20-49 คน โดยมีจำนวน
6,518 คน (ร้อยละ 15.28) และ 6,413 คน

(ร้อยละ 15.04) ตามลำดับ ส่วนสถาน
ประกอบการขนาดเล็ก 1—4 คน มีการประสบ
อันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานน้อย
ที่สุดคือจำนวน 1,292 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03
เท่านั้น

**แผนภูมิ 44 ผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย
เนื่องจากการทำงาน จำแนกตามขนาด
สถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2551**

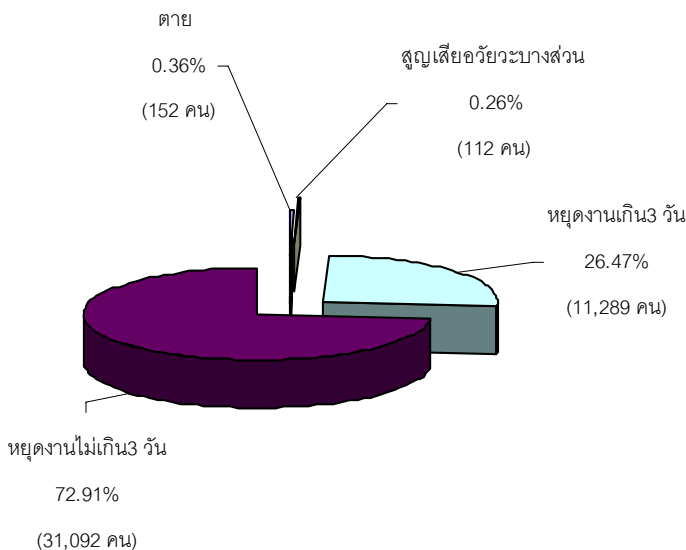
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

เมื่อพิจารณาผู้ประสบอันตรายหรือ
เจ็บป่วยจากการทำงาน 42,645 คน ตาม
ประเภทความรุนแรง พบว่าส่วนใหญ่จะหยุดงาน
ไม่เกิน 3 วัน คือมีร้อยละ 72.91 (31,092 คน) ที่
ประสบอันตรายและหยุดงานไม่เกิน 3 วัน
รองลงมาเป็นผู้หยุดงานเกิน 3 วัน จำนวน

11,289 คน (ร้อยละ 26.47) สูญเสียอวัยวะบางส่วน จำนวน 112 คน (ร้อยละ 0.26) และ ผู้เสียชีวิตจำนวน 152 คน (ร้อยละ 0.36) ส่วน ผู้ประสบอันตรายจนถึงทุพพลภาพไตรมาสนี้ พบว่าไม่มี

**แผนภูมิ 45 ผู้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจาก
การทำงาน จำแนกตามประเภทความรุนแรง
ไตรมาส 4 ปี 2551**

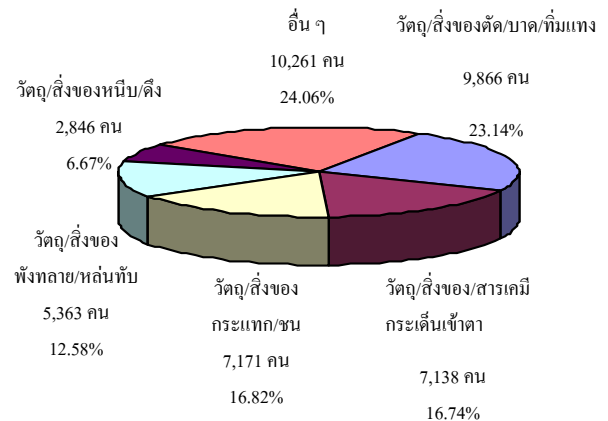

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

สำหรับสาเหตุการประสบอันตรายพิจารณาใน 5 อันดับแรก สรุปได้ดังนี้ 1) วัตถุหรือสิ่งของตัด/บาด/ตำแทงมีจำนวน 9,866 คน คิดเป็นร้อยละ 23.14 ของสาเหตุการประสบอันตรายทั้งหมด 2) วัตถุ/สิ่งของ/สารเคมีกระเด็นเข้าตาจำนวน 7,138 คน (ร้อยละ 16.74) 3) วัตถุ/สิ่งของกระแทก/ชน มีจำนวน 7,171 คน (ร้อยละ 16.82) 4) วัตถุ/สิ่งของพังทลาย/หล่นทับ มีจำนวน 5,363 คน (ร้อยละ 12.58) และ 5) วัตถุ/สิ่งของหนีบ/ดึง จำนวน 2,846 คน (ร้อยละ 6.67) (แผนภูมิ 46) ซึ่งตัวเลขดังกล่าวสอดคล้องกับ

ความรุนแรงหรือประเภทความร้ายแรงที่พบว่า มีการหยุดงานไม่เกิน 3 วันสูงสุด

**แผนภูมิ 46 สาเหตุการประสบอันตราย
(5 อันดับแรก) ไตรมาส 4 ปี 2551**

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

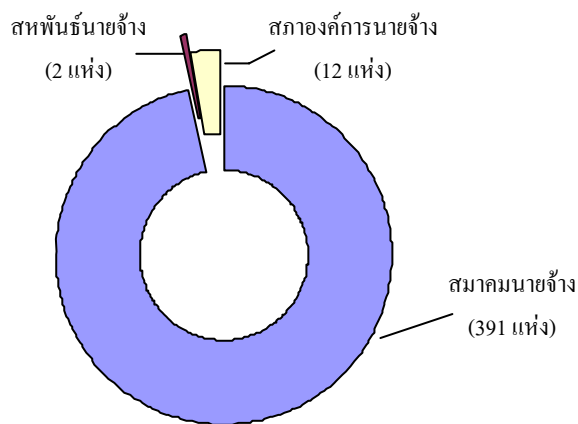
4.3 การแรงงานสัมพันธ์

กระทรวงแรงงานโดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานยังมีการกิจในการส่งเสริมและพัฒนาระบบแรงงานสัมพันธ์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม เพราะระบบแรงงานสัมพันธ์ไม่เพียงเป็นการป้องกันความขัดแย้ง แต่ยังจะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือที่ดีต่อกันระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อสร้างสันติสุขในวงการแรงงาน ให้นายจ้างและลูกจ้างมีทัศนคติที่ดีต่อกันในการทำงาน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในเชิงบวก เมื่อมีความเข้าใจกันเป็นอย่างดีย่อมไม่เกิดปัญหาขัดแย้งขึ้น เมื่อปัญหาข้อขัดแย้งไม่มี ผลักในการขับเคลื่อนงานหรือทีมงานก็จะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิตหรือเพิ่มผลิตภาพในการปฏิบัติงาน ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานมีความสุขในการทำงานคุณภาพชีวิตดีเยี่ยม

ดีขึ้นในที่สุด ขณะเดียวกันนายจ้างก็มีความสุข
 เนื่องจากมีผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็นผลกำไรตามมา
 ทั้งนี้ ในกลุ่มของนายจ้างและลูกจ้างจะมีการตั้ง
 องค์การเพื่อทำหน้าที่เป็นตัวแทนตนเอง โดย
 เมื่อพิจารณาในส่วนองค์การนายจ้าง ณ เดือน
 ธันวาคม 2551 จำนวนรวมทั้งสิ้น 405 แห่ง
 จำแนกเป็นสมาคมนายจ้าง 391 แห่ง ตั้งอยู่ในเขต
 กรุงเทพมหานคร 176 แห่ง และส่วนภูมิภาค 215
 แห่ง สหพันธ์นายจ้าง 2 แห่ง ตั้งอยู่ในพื้นที่
 กรุงเทพมหานคร 1 แห่ง และภูมิภาค 1 แห่ง
 ส่วนสภาองค์การนายจ้าง 12 แห่ง ตั้งอยู่ในเขต
 กรุงเทพมหานครทั้ง 12 แห่ง (แผนภูมิ 47)

แผนภูมิ 47 จำนวนองค์การนายจ้าง

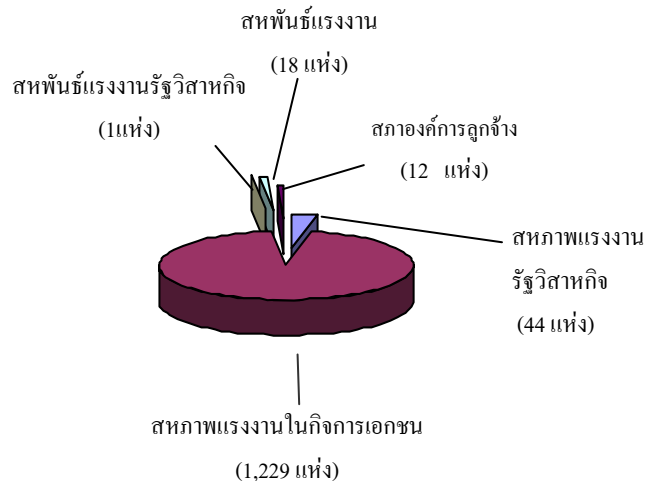

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
 ณ เดือนธันวาคม 2551

ในส่วนจำนวนองค์การลูกจ้างข้อมูล ณ
 เดือนธันวาคม 2551 มีจำนวนดังนี้ 1) สหภาพ
 แรงงานรัฐวิสาหกิจ 44 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
 39 แห่ง ส่วนภูมิภาค 5 แห่ง โดยอยู่ในภาคกลาง
 4 แห่ง และภาคใต้ 1 แห่ง 2) สหพันธ์แรงงาน
 รัฐวิสาหกิจ 1 แห่งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร
 3) สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน 1,229 แห่ง ซึ่ง
 ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 348 แห่ง เขต
 ภูมิภาค 881 แห่ง โดยอยู่ในภาคกลางสูงสุดถึง

822 แห่ง 4) สหพันธ์แรงงาน 18 แห่ง ตั้งอยู่ใน
 เขตกรุงเทพมหานคร 6 แห่ง เขตภูมิภาค 12 แห่ง
 5) สภาองค์การลูกจ้าง 12 แห่ง ตั้งอยู่ในเขต
 กรุงเทพฯ 11 แห่ง ภูมิภาค 1 แห่ง โดยอยู่ที่
 ภาคกลาง (แผนภูมิ 48)

แผนภูมิ 48 จำนวนองค์การลูกจ้าง

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
 ณ เดือนธันวาคม 2551

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามพื้นที่ของ
 องค์การแรงงาน รวมองค์การลูกจ้างและ
 องค์การนายจ้าง จะพบว่าองค์การแรงงานเหล่านี้
 จะตั้งอยู่เขตภาคกลางสูงสุด มีสัดส่วนถึงร้อยละ
 55.47 (948 แห่ง) รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร
 ร้อยละ 34.76 (594 แห่ง) และภาคใต้ร้อยละ
 4.45 (76 แห่ง) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะภาคกลาง
 เป็นที่ตั้งของสถานประกอบการจำนวนมาก
 เช่น พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 สมุทรปราการ ปทุมธานี ฯลฯ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำนวนองค์กร
 ลูกจ้างในไตรมาส 4 นี้กับไตรมาส 3 ปี 2551
 พบว่าไตรมาส 4 นี้ โดยภาพรวมมีจำนวนลดลง
 จากไตรมาสที่แล้ว 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.66
 โดยประเภทองค์กรลูกจ้างที่ลดลงคือสหภาพ

แรงงานในกิจการเอกชน ซึ่งลดลงจากจำนวน 1,251 แห่งในไตรมาสที่แล้ว เป็น 1,229 แห่งในไตรมาสนี้ คิดเป็นสัดส่วนที่ลดลงร้อยละ 1.76 สำหรับองค์การนายจ้าง พบว่าไตรมาสนี้ลดลง 9 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.17 โดยเป็นการลดลงของสมาคมนายจ้าง รายละเอียดในตาราง 15

**ตาราง 15 แสดงจำนวนการเปลี่ยนแปลงของ
องค์การแรงงานไตรมาส 3-4 ปี 2551**

ประเภทองค์การ	ไตรมาส 3 ปี 2551	ไตรมาส 4 ปี 2551	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
	จำนวน (แห่ง)	จำนวน (แห่ง)	
องค์กรลูกจ้าง			
สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ	44	44	0
สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ	1	1	0
สหภาพแรงงานในกิจการเอกชน	1,251	1,229	-1.76
สหพันธ์แรงงาน	18	18	0
สภาองค์กรลูกจ้าง	12	12	0
รวม	1,326	1,304	-1.66
องค์กรนายจ้าง			
สมาคมนายจ้าง	400	391	-2.25
สหพันธ์นายจ้าง	2	2	0
สภาองค์กรนายจ้าง	12	12	0
รวม	414	405	-2.17

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ กันยายน 2551/ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ ธันวาคม 2551

สำหรับการเกิดข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งในรอบไตรมาส 4 ปี 2551 (เดือนตุลาคม- ธันวาคม 2551) ข้อมูลประมวลผล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552 พบว่ามีการแจ้งข้อเรียกร้องทั้งสิ้น 49 แห่ง 51 ครั้ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 46,515 คน (ข้อมูลเบื้องต้น)

ทั้งนี้ การแจ้งข้อเรียกร้องในไตรมาส 4 ปี 2551 ส่วนใหญ่ร้อยละ 97.96 เป็นการแจ้งข้อเรียกร้องในกิจการเอกชน (จำนวน 48 แห่ง) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 46,260 คน รองลงมาเป็นหน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐมีจำนวน 1 แห่ง

คิดเป็นร้อยละ 2.04 ส่วนข้อเรียกร้องในรัฐวิสาหกิจไตรมาสนี้พบว่าไม่มี

ตาราง 16 การแจ้งข้อเรียกร้อง / ลูกจ้างที่

เกี่ยวข้องกับไตรมาส 4 ปี 2551

ลักษณะสถานประกอบกิจการ	การแจ้งข้อเรียกร้อง		
	ไตรมาส 4/51		
	แห่ง	ครั้ง	ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง (คน)
รัฐวิสาหกิจ	-	-	-
เอกชน	48	50	46,260
หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ	1	1	255
รวม	49	51	46,515

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมายเหตุ : ข้อมูลประมวลผลทาง Web Application ณ วันที่ 7 มกราคม 2552

ข้อเรียกร้องดังกล่าวสามารถยุติได้ 43 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 43,532 คน โดยเป็นการยุติด้วยระบบทวิภาคี คือไม่เกิดข้อพิพาทแรงงานจำนวน 38 แห่ง มีลูกจ้างเกี่ยวข้อง 32,387 คน โดยสามารถตกลงกันเองได้ทั้งหมด ส่วนข้อเรียกร้องที่ไม่สามารถตกลงได้ในระบบทวิภาคีและเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานมีจำนวน 5 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 11,145 คน และข้อเรียกร้องที่ยังไม่ยุติอยู่ระหว่างเจรจามี 6 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 2,983 คน (รายละเอียดในตารางภาคผนวก 19)

สำหรับข้อพิพาทแรงงานที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการช่วงไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551) มีจำนวน 7 แห่ง (ลูกจ้างที่เกี่ยวข้องรวม 11,985 คน) พบว่าพนักงานประนอมข้อพิพาทแรงงานได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยและสามารถยุติข้อพิพาทแรงงานได้ 6 แห่ง

(ร้อยละ 85.71 ของข้อพิพาทแรงงานทั้งหมดในไตรมาส) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 11,978 คน โดยจำแนกเป็นยุติภายใน 5 วัน มี 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 430 คน และยุติเกิน 5 วัน 5 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 11,548 คน ส่วนข้อพิพาทแรงงานที่ยังไม่ยุติมี 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 7 คน (รายละเอียดในตารางภาคผนวกที่ 19)

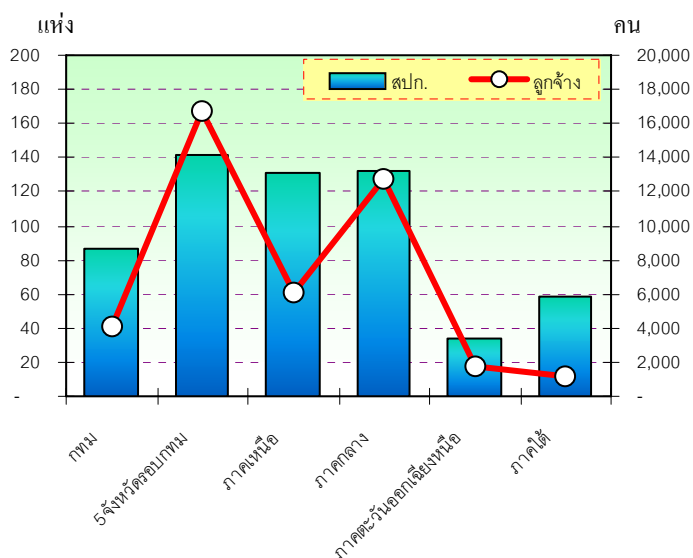
ในส่วนความขัดแย้งในการจ้างงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง ที่ไม่ใช่ข้อพิพาทแรงงานตามกฎหมายที่เรียกว่า “ข้อขัดแย้ง” ในรอบไตรมาสที่ 4 ปี 2551 (ตุลาคม- ธันวาคม 2551) ได้เกิดข้อขัดแย้งในสถานประกอบการทั้งสิ้น 28 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 7,486 คน โดยข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในไตรมาสนี้สามารถดำเนินการให้ยุติได้ทั้งหมด 27 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96.43 ของสถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้งทั้งหมด ซึ่งข้อขัดแย้งที่ยุติได้ดังกล่าวเป็นการยุติโดยการตกลงกันได้ 25 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 6,519 คน ฟ้องศาลแรงงาน 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 505 คน และอื่นๆ 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 461 คน ข้อขัดแย้งที่นำไปสู่การผลัดงานในไตรมาสนี้ไม่พบว่าไม่มีสำหรับข้อขัดแย้งที่ยังไม่ยุติมี 1 แห่ง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 1 คน (ตารางภาคผนวก 19)

4.4 การเลิกจ้างแรงงาน

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ดำเนินการด้านสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ถูกเลิกจ้าง กรณีที่ลูกจ้างถูกเลิกจ้างและไม่ได้รับเงินชดเชยตามสิทธิที่ตนเองจะได้รับตามกฎหมายแรงงานสามารถยื่นคำร้องทุกข์เพื่อให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดำเนินการ

ให้ ซึ่งจากผลการรวบรวมตัวเลขของผู้ยื่นคำร้องทุกข์กรณีตามสิทธิประโยชน์จากการเลิกจ้าง และจากการตรวจเยี่ยมสถานประกอบการกิจการในช่วงไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม- ธันวาคม 2551) พบว่ามีสถานประกอบการที่เลิกจ้าง 582 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 42,610 คน โดยภูมิภาคที่สถานประกอบการเลิกจ้างสูงสุดคือ 5 จังหวัดรอบกรุงเทพมหานคร จำนวน 141 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 24.23 ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 16,761 คน รองลงมาคือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และ กรุงเทพมหานครมีจำนวน 132 แห่ง (ร้อยละ 22.68) ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 12,710 คน 131 แห่ง (ร้อยละ 22.51) ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 6,070 คน และ 86 แห่ง (ร้อยละ 14.78) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 4,125 คน ตามลำดับ

แผนภูมิ 49 จำนวนสถานประกอบการที่มี การเลิกจ้าง และลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551)

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

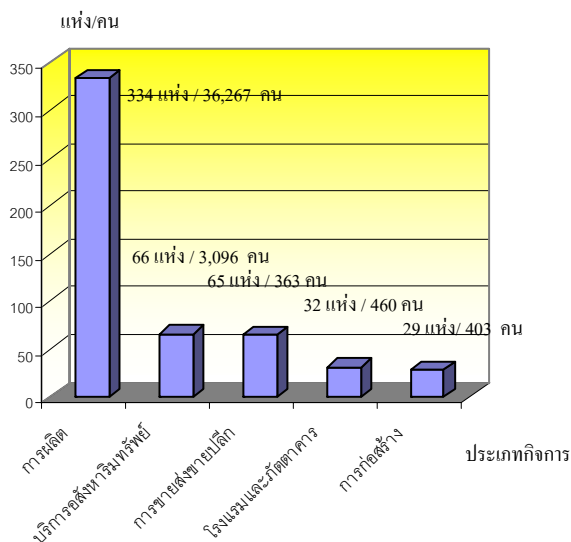
หมายเหตุ : 1. ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2552

2. เป็นข้อมูลที่ได้รับจากลูกจ้างที่มายื่นคำร้องและตรวจเยี่ยมสถานประกอบการ

เมื่อพิจารณาตามประเภทกิจการที่มีการเลิกจ้างระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551 พบว่าประเภทกิจการที่มีการเลิกจ้างสูงสุด 5 อันดับแรกเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ประเภทการผลิต จำนวน 334 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 57.39 ของสถานประกอบการที่เลิกจ้างทั้งหมด ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 36,267 คน 2) บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ 66 แห่ง (ร้อยละ 11.34) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 3,096 คน 3) การขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ ฯลฯ จำนวน 65 แห่ง (ร้อยละ 11.17) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 363 คน 4) โรงแรมและภัตตาคาร จำนวน 32 แห่ง (ร้อยละ 5.50) ลูกจ้างที่เกี่ยวข้อง 460 คน และ 5) การก่อสร้าง จำนวน 29 แห่ง (ร้อยละ 4.98) ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 403 คน

**แผนภูมิ 50 สถานประกอบการที่เลิกกิจการสูงสุด
5 อันดับแรก ช่วงตุลาคม - ธันวาคม 2551**

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : 1. ข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2552

2. เป็นข้อมูลที่ได้รับจากลูกจ้างที่มาขึ้นคำร้องและตรวจเยี่ยมสถานประกอบการ

4.5 การสวัสดิการแรงงาน

นอกจากการตรวจสอบสถานประกอบการเพื่อเป็นการป้องกันและให้ความคุ้มครองแรงงานไทยเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นแล้ว กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ยังมีการส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในสถานประกอบการ โดยในไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม—ธันวาคม 2551 จากการประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 7 มกราคม 2552) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ดำเนินการส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดสวัสดิการในรูปแบบต่าง ๆ แก่ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงาน รวมถึงนายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้จัดสวัสดิการแรงงาน 3,341 แห่ง ลูกจ้างที่ได้รับประโยชน์ 335,041 คน 2) ให้บริการเงินกู้กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน 3 แห่ง 3,628 คน 3) พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรปราการ 2 แห่ง ลูกจ้างได้รับประโยชน์ 1,326 คน 4)อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสวัสดิการแรงงานและการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงแก่ลูกจ้าง แรงงานนอกภาคเกษตร ผู้รับงานไปทำที่บ้านผู้ได้รับการส่งเสริม 320 คน 5) ส่งเสริมแนวปฏิบัติและมาตรฐานการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบการ 2 แห่ง ผู้ได้รับการส่งเสริม 59 คน 6) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงานในแรงงานภาคเกษตรและผู้รับงานไปทำที่บ้าน 17,284 คน รวมแล้วลูกจ้างได้รับประโยชน์ 357,658 คน ซึ่งมีจำนวนลดลงจากไตรมาสที่แล้วที่มีสถาน

ประกอบการดำเนินการ 3,701 แห่ง ลูกจ้างได้ประโยชน์ 379,262 คน

**ตาราง 17 เปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดสวัสดิการ
แรงงานไตรมาส 3-4 ปี 2551**

กิจกรรมที่ส่งเสริม	Q3/51		Q4/51	
	แห่งครั้ง	คน	แห่งครั้ง	คน
1. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการแรงงาน	3693 แห่ง	371,892	3,341 แห่ง	335,041
2. ให้บริการเงินกู้ยืมเพื่อผู้ใช้แรงงาน	6 แห่ง	3,852	3 แห่ง	3,628
3. พัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็ก วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยใน พระราชูปถัมภ์*	2 แห่ง	1,354	2 แห่ง	1,326
4. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ สวัสดิการแรงงานและการ ดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจ พอเพียงแก่ลูกจ้าง แรงงานภาค เกษตร ผู้รับงานไปทำที่บ้าน	22 ครั้ง	937	-	320
5. ส่งเสริมแนวปฏิบัติและการ บริหารจัดการด้านเอสเอ็มอี สถานประกอบการ	26 ครั้ง	1,227	2 แห่ง	59
6. ส่งเสริมการจัดสวัสดิการ แรงงานในแรงงานภาคเกษตร และผู้รับงานไปทำที่บ้าน	-	-	-	17,284
รวม		379,262		357,658

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ไตรมาส 3/51 ประมวลผล 2 ต.ค. 2551/ ไตรมาส 4/51 ประมวลผล 7 ม.ค. 2552

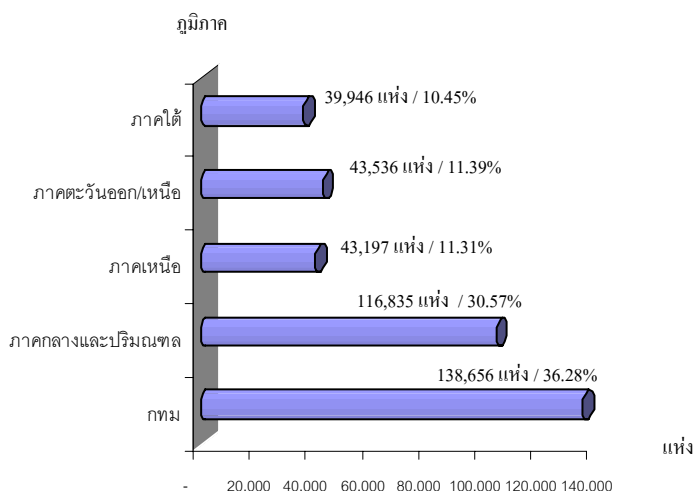
* กิจกรรมพัฒนาเด็กปฐมวัยนับจำนวนเด็กที่ได้รับการจากรายไตรมาส ไม่นับสะสมรายเดือน

5) การประกันสังคม

งานประกันสังคมเป็นภารกิจของสำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน โดยมีจุดหมายเพื่อดูแลผู้ใช้แรงงานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีหลักประกันชีวิตที่มั่นคง ทั้งในยามปกติกรณีเกิดการว่างงานรวมถึงเมื่อยามแก่ชราโดยดำเนินการภายใต้แนวคิดการเฉลี่ยทุกข์เฉลี่ยสุข ซึ่งจากข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2551 พบว่ามีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมทั้งสิ้น 382,170 แห่ง เพิ่มขึ้นจาก

เดือนกันยายน 2551 จำนวน 562 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.15 สำหรับผู้ประกันตนไตรมาสนี้พบว่ามียอดขึ้น 8,779,131 คน ลดลงจากเดือนกันยายน 2551 จำนวน 107,550 คน คิดเป็นร้อยละ 1.21 การที่จำนวนสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนและผู้ประกันตนลดลงนั้นมีสาเหตุจากไตรมาสนี้มีสถานประกอบการหลายแห่งเลิกกิจการหรือเลิกจ้างลูกจ้างเนื่องจากประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ สถานประกอบการไม่ได้รับยอดสั่งซื้อ จึงมีผลต่อการจ้างงาน เมื่อพิจารณาในประเด็นพื้นที่พบว่าสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนสูงสุดคือ 138,656 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 36.28 รองลงมาคือภาคกลางและปริมณฑลมีจำนวน 116,835 แห่ง ร้อยละ 30.57 และภาคตะวันออกเหนือ 43,536 แห่ง ร้อยละ 11.39 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับภาคเหนือที่มี 43,197 แห่ง (ร้อยละ 11.31) ส่วนภาคใต้มี 39,946 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.45

แผนภูมิ 51 สถานประกอบการ จำแนกตามภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551

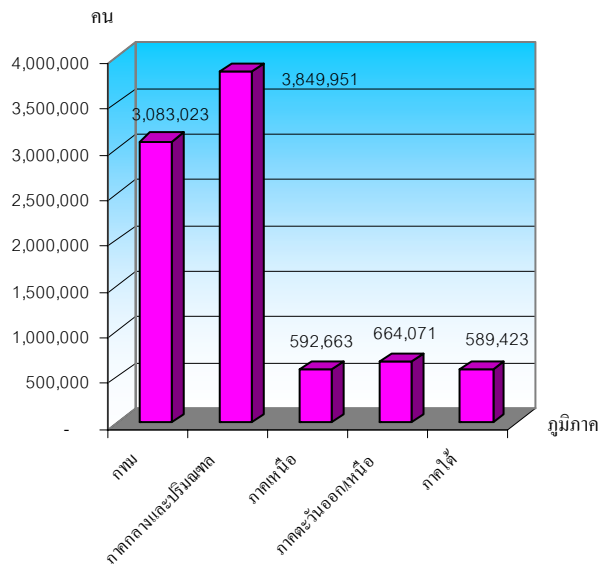

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หากพิจารณาในประเด็นของผู้ประกันตน พบว่าภูมิภาคที่มีผู้ประกันตนสูงสุดมีใช้กรุงเทพมหานครกลับเป็นภาคกลางและปริมณฑล มีจำนวน 3,849,951 คน ซึ่งมีสัดส่วนผู้ประกันตนร้อยละ 43.85 ของผู้ประกันตนทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร มีจำนวนผู้ประกันตน 3,083,023 คน คิดเป็นร้อยละ 35.12 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ภูมิภาคที่มีผู้ประกันตนน้อยที่สุดคือภาคใต้และภาคเหนือที่มีสัดส่วนใกล้เคียงกันคือ 589,423 คน (ร้อยละ 6.71) และ 592,663 คน (ร้อยละ 6.75) ตามลำดับ

แผนภูมิ 52 ผู้ประกันตน จำแนกตามภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551

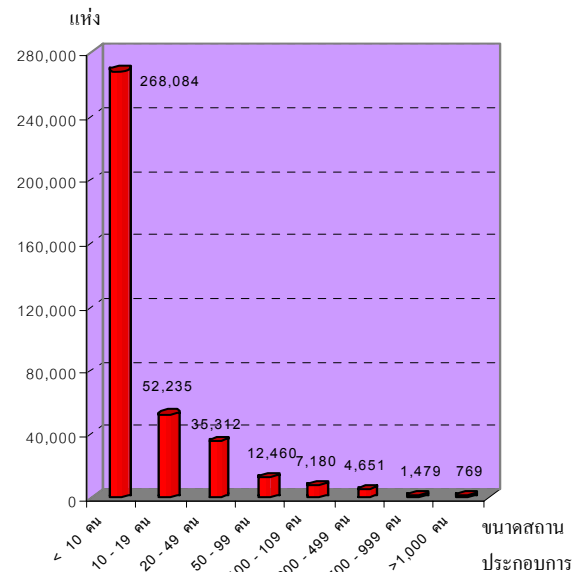

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

เมื่อพิจารณาสถานประกอบการและผู้ประกันตนตามขนาดสถานประกอบการ พบว่าสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคมร้อยละ 70.15 เป็นสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างไม่ถึง 10 คน โดยมีจำนวน 268,084 แห่ง ผู้ประกันตนรวม 938,558 คน รองลงมาเป็นสถานประกอบการขนาด 10-19 คน มีร้อยละ 13.67 (52,235 แห่ง)

มีผู้ประกันตน 703,502 คน ขณะที่สถานประกอบการขนาด 1,000 คนขึ้นไป มีจำนวน 769 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 0.20 มีผู้ประกันตนจำนวน 1,741,179 คน (ตารางภาคผนวกที่ 20 และแผนภูมิ 53)

แผนภูมิ 53 จำนวนสถานประกอบการจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ณ เดือนธันวาคม 2551

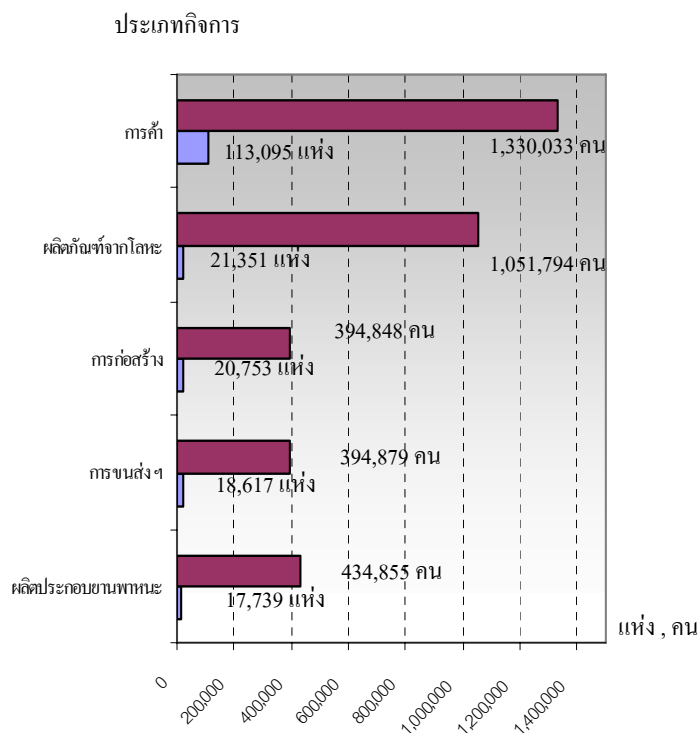

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หากพิจารณาจำนวนสถานประกอบการและผู้ประกันตน จำแนกตามประเภทกิจการที่กำหนดตามความเสี่ยงภัยของกองทุนเงินทดแทน โดยไม่นับรวมลูกจ้างในหน่วยงานราชการและผู้ประกันตนสมัครใจ พบว่ามีจำนวน 353,267 แห่ง ผู้ประกันตน 8,135,606 คน โดยประเภทกิจการที่มีจำนวนสถานประกอบการในข่ายประกันสังคมสูงสุด 5 อันดับแรก คือ 1) การค้า มีสถานประกอบการ 113,095 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 32.01 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,330,033 คน คิดเป็นร้อยละ 16.35 ของผู้ประกันตนทั้งหมด 2) ผลิตภัณฑ์จากโลหะ

จำนวน 21,351 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.04 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 1,051,794 คน คิดเป็นร้อยละ 12.93 ของผู้ประกันตนทั้งหมด 3) การก่อสร้าง จำนวน 20,753 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.87 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 394,848 คน 4) การขนส่ง การคมนาคม 18,617 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.27 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 394,879 คน และ 5) ผลิตภัณฑ์ประกอบยานพาหนะ จำนวน 17,739 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 5.02 ของสถานประกอบการทั้งหมด ผู้ประกันตน 434,855 คน

**แผนภูมิ 54 สถานประกอบการและผู้ประกันตน
จำแนกตามประเภทกิจการ (5 อันดับแรก)
ณ เดือนธันวาคม 2551**

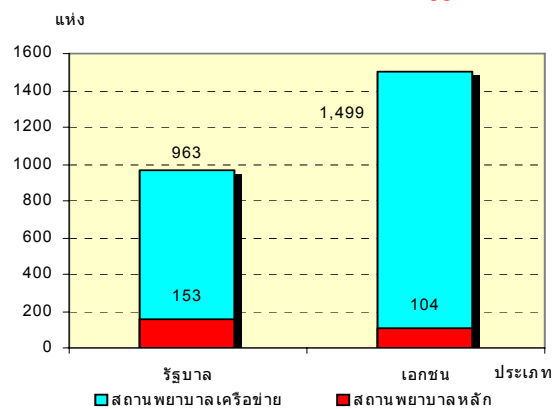

หมายเหตุ: 1.ประเภทกิจการตามความเสี่ยงภัยของกองทุนเงินทดแทน
2. ไม่รวมผู้ประกันตนในส่วนราชการ

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

ข้อมูลสำนักงานประกันสังคม ไตรมาส 4 ปี 2551 (เดือนตุลาคม-ธันวาคม 2551) รายงานจำนวนสถานพยาบาลพบว่าสถานพยาบาลหลักในสังกัดประกันสังคมมีจำนวน 257 แห่ง เป็นสถานพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 153 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 59.53 ของสถานพยาบาลทั้งหมด และสถานพยาบาลเอกชนมีจำนวน 104 แห่ง (ร้อยละ 40.47) นอกจากนี้สำนักงานประกันสังคมยังได้ขยายการบริการให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น โดยมีการให้บริการในสถานพยาบาลเครือข่าย ซึ่งในปัจจุบันโรงพยาบาลเครือข่ายโรงพยาบาลภาครัฐมี 963 แห่ง (ร้อยละ 39.11 ของโรงพยาบาลในเครือข่ายทั้งหมด) และเครือข่ายโรงพยาบาลเอกชนมี 1,499 แห่ง (ร้อยละ 60.89)

**แผนภูมิ 55 จำนวนสถานพยาบาลในสังกัด
ประกันสังคม ไตรมาส 4 ปี 2551**

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

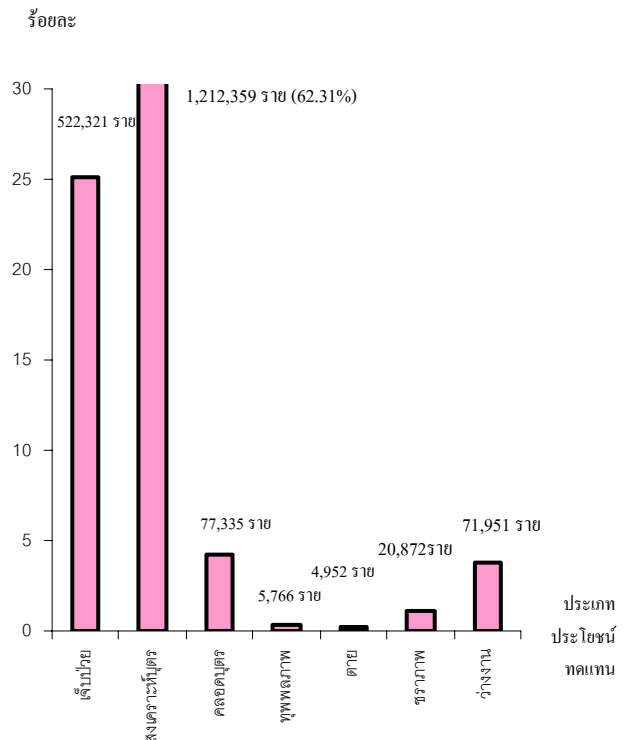
สำหรับด้านสถานะเงินกองทุนพบว่ากองทุนเงินทดแทน ณ เดือนพฤศจิกายน 2551 มีเงินกองทุนจำนวน 22,707 ล้านบาท ส่วนสถานะของกองทุนประกันสังคมในปัจจุบัน ณ เดือนพฤศจิกายน 2551 มีเงินกองทุน 588,672

ล้านบาท โดยจำแนกเป็น 1) กองทุน 2 กรณี (กรณี สงเคราะห์บุตร ชราภาพ) มีจำนวน 451,410 ล้านบาท (ร้อยละ 76.68) 2) กองทุน 4 กรณี (เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ และตาย) มีจำนวน 97,504 ล้านบาท (ร้อยละ 16.56) และ 3) กรณีว่างงานมี 39,758 ล้านบาท (ร้อยละ 6.76)

ในช่วงไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม- ธันวาคม 2551) จำนวนการใช้บริการของ กองทุนประกันสังคม อันไม่เนื่องจากการ ทำงานพิจารณาตามประเภทของประโยชน์ทดแทน ซึ่งมี 7 กรณีได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และ ว่างงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551) ซึ่งยังไม่นับรวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย พบว่า จำนวนผู้ให้บริการมีทั้งสิ้น 1,945,556 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.16 ของผู้ประกันตนทั้งหมด ซึ่งจำนวนผู้ให้บริการในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.52 (เพิ่มขึ้น 95,090 ราย) จากไตรมาสที่แล้วที่มีจำนวน 1,850,466 ราย สำหรับประเภทประโยชน์ทดแทนที่ ผู้ประกันตนใช้บริการสูงสุดในไตรมาสนี้ได้แก่ กรณีสงเคราะห์บุตร มีผู้ประกันตนใช้บริการ 1,212,359 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.31 ของผู้ให้บริการทั้งหมด รองลงมาได้แก่กรณีเจ็บป่วย คลอดบุตร และว่างงาน โดยมีสัดส่วนร้อยละ 28.39 (522,321 ราย) 3.97 (77,335 ราย) และ 3.70 (71,951 ราย) ตามลำดับ

แผนภูมิ 56 ผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุน ประกันสังคม จำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)

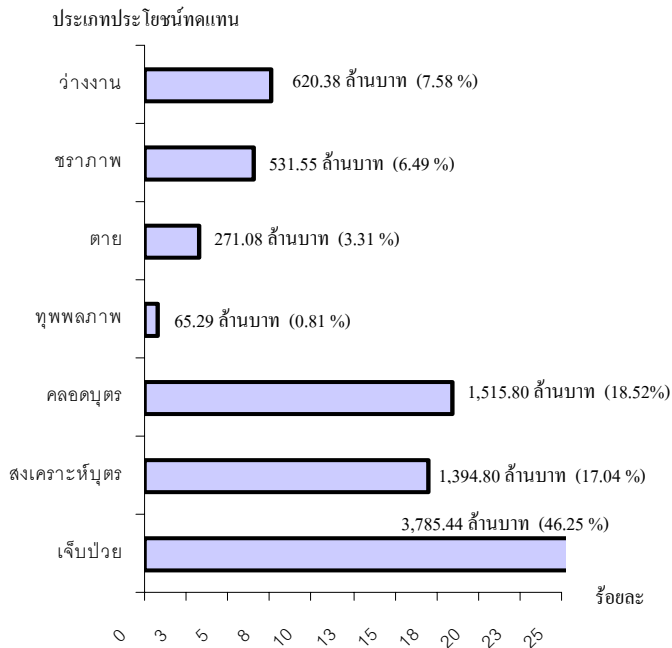

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : - ไม่นับรวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย
- กรณีเจ็บป่วยรวมทันตกรรมไว้ด้วยแล้ว

หากพิจารณาตามปริมาณการจ่ายเงิน ประโยชน์ทดแทน จะพบว่าการจ่ายเงินทั้งสิ้น 8,184.34 ล้านบาท โดยกรณีเจ็บป่วยรวม ทันตกรรมมีการจ่ายเงินสูงสุดถึง 3,785.44 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.25 ของเงิน ประโยชน์ทดแทนที่จ่าย รองลงมาคือกรณี คลอดบุตรจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน 1,515.80 ล้านบาท (ร้อยละ 18.52) ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียง กับ กรณีสงเคราะห์บุตรที่มีการจ่ายเงิน ประโยชน์ทดแทน 1,394.80 ล้านบาท (ร้อยละ 17.04)

แผนภูมิ 57 การจ่ายเงินประโยชน์ทดแทนจำแนกตามประเภทประโยชน์ทดแทน ไตรมาส 4 ปี 2551

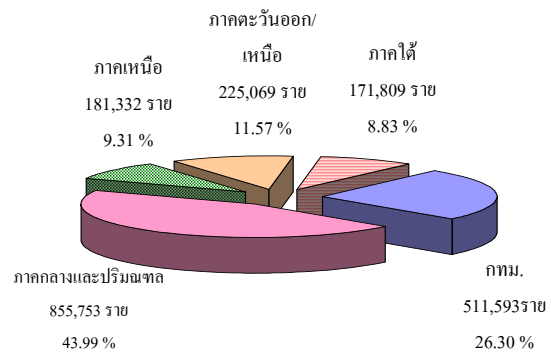
ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : - ไม่นับรวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

- กรณีเจ็บป่วยรวมทันตกรรมไว้ด้วยแล้ว

เมื่อพิจารณาตามภูมิภาคที่มีการใช้บริการกองทุนประกันสังคมโดยพิจารณาจากจำนวนผู้ให้บริการพบว่า ผู้ประกันตนเขตภาคกลางและปริมณฑล ใช้บริการกองทุนสูงสุดคือจำนวน 855,753 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.99 ของผู้ประกันตนที่ใช้บริการทั้งหมด รองลงมาคือกรุงเทพมหานคร 511,593 ราย (ร้อยละ 26.30) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 225,069 ราย (ร้อยละ 11.57) สำหรับภาคเหนือและภาคใต้ มีสัดส่วนของผู้ประกันตนที่ใช้บริการกองทุนประกันสังคมในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือภาคเหนือ มีผู้ให้บริการ 181,332 ราย (ร้อยละ 9.31) ส่วนภาคใต้มีจำนวน 171,809 ราย (ร้อยละ 8.83)

แผนภูมิ 58 ผู้ใช้บริการจำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

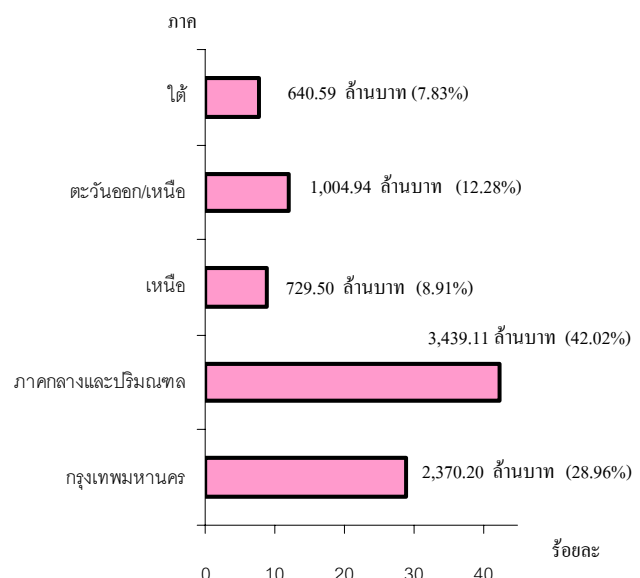

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : ไม่นับรวมผู้ให้บริการในสถานพยาบาลในระบบเหมาจ่าย

ในส่วนการจ่ายเงินประโยชน์ทดแทน ซึ่งมีการจ่ายในไตรมาสนี้จำนวน 8,184.34 ล้านบาท พิจารณาตามภูมิภาคพบว่าภูมิภาคที่มีการจ่ายเงินสูงสุด คือ ภาคกลางและปริมณฑลจำนวน 3,439.11 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.02 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น รองลงมาคือกรุงเทพฯ มีการจ่ายเงินทั้งสิ้น 2,370.20 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.96 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น และภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 1,004.94 ล้านบาท (ร้อยละ 12.28 ของการจ่ายเงินทั้งสิ้น)

แผนภูมิ 59 เงินประโยชน์ทดแทนที่จ่ายจำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 4 (ต.ค.-ธ.ค.) ปี 2551

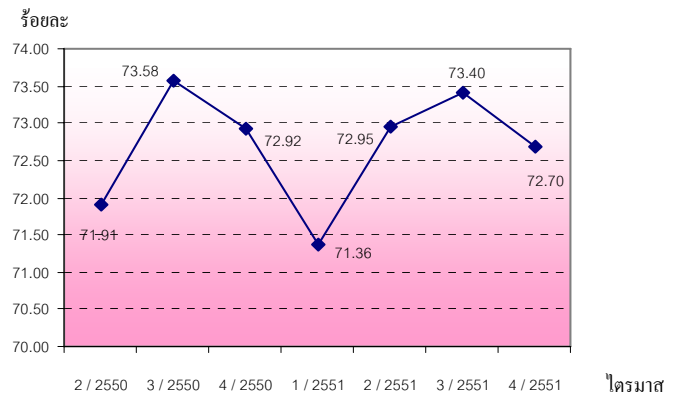
ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

สถานการณ์แรงงานไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม-ธันวาคม 2551) ฉบับนี้ขอนำเสนอ ตัวชี้วัดภาวะแรงงานตามลำดับ ดังนี้

1) อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพกำลังแรงงานในตลาดแรงงานเมื่อเทียบกับประชากรวัยแรงงานทั้งหมด โดยคำนวณจากกำลังแรงงานรวมซึ่งประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้มีงานทำ ผู้ว่างงานและผู้รอฤดูกาล เปรียบเทียบกับประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป เนื่องจากไตรมาสที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ ยังประมวลผลไม่แล้วเสร็จ กระทรวงแรงงานจึงได้ใช้ข้อมูลเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551 มากำหนดค่าเฉลี่ยเพื่อนำเสนอเป็นข้อมูลไตรมาส 4 ปี 2551 ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ซึ่งพบว่าในไตรมาส 4 ปี 2551 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานมีอัตราร้อยละ 72.70 ลดลงจากไตรมาสที่แล้วร้อยละ 0.95 และมีสัดส่วนใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตราร้อยละ 72.92 (ไตรมาส 3/51 มีอัตรา 73.4 ไตรมาส 4/2550 อัตรา 72.92) ซึ่งอัตราที่ลดลงมีสาเหตุมาจากไตรมาส 4 นี้เป็นช่วงฟื้นตัวจากการเพาะปลูก แรงงานจึงไม่ได้ทำการเกษตร ประกอบกับไตรมาสนี้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกากรณีวิกฤตการณ์ซับไพร์มและแฮมเบอร์เกอร์และปัญหาความวุ่นวายทางการเมือง เช่น กรณีปิดสนามบินสุวรรณภูมิ การบุกยึดทำเนียบรัฐบาล จึงส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออก เริ่มมีการปลดคนงาน มีการเลิกจ้างในช่วงปลายไตรมาส จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานลดลง

แผนภูมิ 1 อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน

หมายเหตุ 1. ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ไตรมาส 4/2551 ประมวลผลจากข้อมูลเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551
ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง

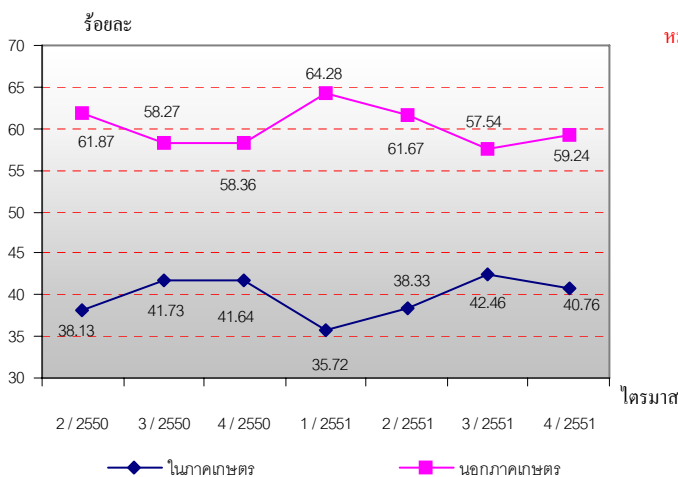
$$2. \text{อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน} = \frac{\text{กำลังแรงงาน} \times 100}{\text{ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป}}$$

2) อัตราการจ้างงาน

อัตราการจ้างงานต่อกำลังแรงงานเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นภาวะการจ้างงานในตลาดแรงงานว่ามีสัดส่วนมากน้อยเพียงใด ซึ่งข้อมูลไตรมาส 4 นี้จะใช้ค่าเฉลี่ยของข้อมูลเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551 ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว สำหรับอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรซึ่งคำนวณจากผู้มีงานทำในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานที่มีงานทำ ในไตรมาส 4 ปี 2551 พบว่าอัตราการจ้างงานในภาคเกษตรมีอัตราร้อยละ 40.76 โดยเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมาจะพบว่ามีส่วนลดลงร้อยละ 4.0 จากไตรมาสที่แล้วที่มีร้อยละ 42.46 เนื่องจากไตรมาสนี้เป็นช่วงฟื้นตัวจากการเพาะปลูก แรงงานภาคเกษตรกรรมเริ่มว่างงาน การจ้างงานภาคเกษตรจึงปรับตัวลดลง และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมา พบว่ามีสัดส่วนลดลงร้อยละ 2.11 โดยที่ไตรมาส 4 ปี 2550 มีอัตราร้อยละ

41.64 ส่วนอัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรก็มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.95 จากไตรมาสที่แล้ว กล่าวคือ ไตรมาส 3 ปี 2551 อัตรา 57.54 เพิ่มขึ้นเป็น 59.24 ในไตรมาส 4 ปี 2551 และอัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมไตรมาสนี้สูงขึ้นร้อยละ 1.51 จากไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตราร้อยละ 58.36 (แผนภูมิ 2)

แผนภูมิ 2 อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร

หมายเหตุ 1. ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

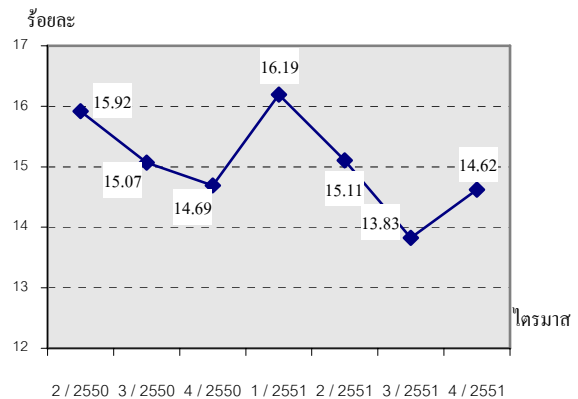
ไตรมาส 4/2551 ประมาณการจากข้อมูลเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง

2. อัตราการจ้างงานใน/นอกภาคเกษตร = $\frac{\text{ผู้มีงานทำใน/นอกภาคเกษตร} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$

เมื่อพิจารณาอัตราการจ้างงานเฉพาะในส่วนภาคอุตสาหกรรมการผลิต โดยคำนวณจากจำนวนผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิตเปรียบเทียบกับจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดจะพบว่า อัตราการจ้างงานในภาคผลิตมีอัตรา 14.62 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตรา 13.83 คิดเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.71 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่ามีส่วนลดลงร้อยละ 0.48 จากไตรมาส 4 ปี 2550 ที่มีอัตรา 14.69 เช่นกัน

แผนภูมิ 3 อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิต

หมายเหตุ 1. ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ไตรมาส 4/2551 ประมาณการจากข้อมูลเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง

2. อัตราการจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิต =

$$\frac{\text{ผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิต} \times 100}{\text{ผู้มีงานทำ}}$$

โดยสรุปในภาพรวมจะพบว่าอัตราการจ้างงานหรือการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของประเทศไทย จะมีลักษณะการเคลื่อนย้ายแรงงานแบบเป็นวัฏจักรหรือวงจร ทั้งนี้ เพราะประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรซึ่งเป็นกำลังแรงงานของประเทศจะอาศัยอยู่ในภาคส่วนของเกษตรกรรมเพื่อช่วยครัวเรือนในการทำเกษตรเป็นส่วนใหญ่ เมื่อหมดฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตก็จะเคลื่อนย้ายไปหางานทำในภาคอุตสาหกรรมและจะเคลื่อนย้ายกลับมาภาคเกษตรกรรมอีกครั้งในฤดูเพาะปลูก วนเวียนในลักษณะเช่นนี้อย่างเป็นวัฏจักรทุกปี จึงอาจส่งผลต่อการขาดแคลนแรงงานในบางฤดูกาล

3) อัตราการบรรจุนาน

อัตราการบรรจุนานในแต่ละไตรมาส เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของภาวการณ์ด้านแรงงาน ซึ่งสามารถศึกษาวิเคราะห์กับจำนวนตำแหน่งงานว่าง และจำนวนผู้สมัครงาน โดยเมื่อวิเคราะห์จำนวนการบรรจุนานที่กรมการ

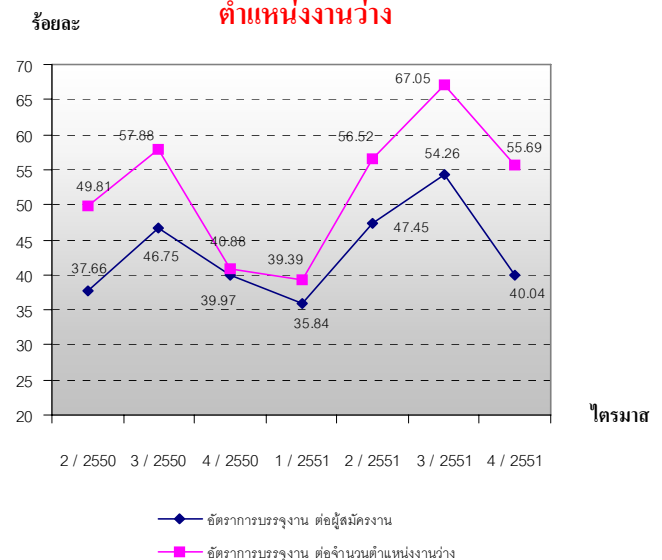

จัดหางานดำเนินการเทียบกับจำนวนตำแหน่งงานว่างที่แจ้งผ่านกรมการจัดหางาน จะพบว่า อัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่างไตรมาส 4 ปี 2551 อยู่ที่ร้อยละ 55.69 โดยมีอัตราลดลงจากไตรมาสที่ผ่านมาร้อยละ 16.94 (ไตรมาส 3 ปี 2551 มีอัตราร้อยละ 67.05) และมีสัดส่วนที่สูงขึ้นถึงร้อยละ 36.23 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีร้อยละ 40.88 ทั้งนี้ การที่อัตราการบรรจุงานเพิ่มขึ้นน่าจะมีสาเหตุจากตำแหน่งงานที่มีน้อยลง เนื่องจากการชะลอตัวของภาคธุรกิจจากผลกระทบวิกฤตเศรษฐกิจโลกประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองที่วุ่นวาย การประท้วงการบุกยึดทำเนียบรัฐบาล และการปิดสนามบินสุวรรณภูมิ โดยเฉพาะภาวะเศรษฐกิจถดถอยของอเมริกาทำให้ภาคธุรกิจของไทยได้รับผลกระทบมีการปลดคนงาน การเลิกจ้างทำให้ตำแหน่งงานว่างน้อยหรือจำนวนผู้สมัครที่มีมากขึ้นในไตรมาสนี้ (แผนภูมิ 4)

เมื่อศึกษาสัดส่วนของผู้บรรจุงานกับจำนวนผู้สมัครในไตรมาสนี้ที่มีอัตราร้อยละ 40.04 พบว่า มีอัตราลดลงร้อยละ 26.21 จากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตรา 54.26 อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่ามีสัดส่วนใกล้เคียงกันโดยไตรมาส 4 ปี 2551 มีอัตราร้อยละ 39.97 ซึ่งอัตราการบรรจุงานต่อผู้สมัครงานที่พบว่ามีร้อยละ 40.4 แสดงว่าผู้สมัครงานประมาณ 2 คน มีโอกาสได้รับงานทำ 1 คน สะท้อนให้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้สมัครยังไม่ตรงตามความต้องการของเจ้าของสถานประกอบการ หรือเกิดปัญหาที่เรียกว่า Mismatch คือ ปัญหาความไม่สอดคล้องซึ่งมีสาเหตุพื้นฐานจากตัวผู้สมัครอาจเป็นเพราะผู้สมัครเลือกเงินเดือนสูง เลือกงานมากหรือมาจากผู้ประกอบการที่กำหนดคุณสมบัติของแรงงานที่ต้องการตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่

เปลี่ยนแปลงไป ขณะที่สถาบันการศึกษามีหลักสูตรไม่ยืดหยุ่นหรือปรับเปลี่ยนไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เหล่านี้คือสาเหตุที่ทำให้เกิดความไม่สอดคล้อง (Mismatch)

แผนภูมิ 4 อัตราการบรรจุงานต่อผู้สมัครงาน/ตำแหน่งงานว่าง

ที่มา: ข้อมูลกรมการจัดหางาน

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
หมายเหตุ :

1. อัตราการบรรจุงานต่อผู้สมัครงาน = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุงาน} \times 100}{\text{ผู้สมัครงาน}}$
2. อัตราการบรรจุงานต่อตำแหน่งงานว่าง = $\frac{\text{ผู้ได้รับการบรรจุงาน} \times 100}{\text{ตำแหน่งงานว่าง}}$

4) อัตราการว่างงาน

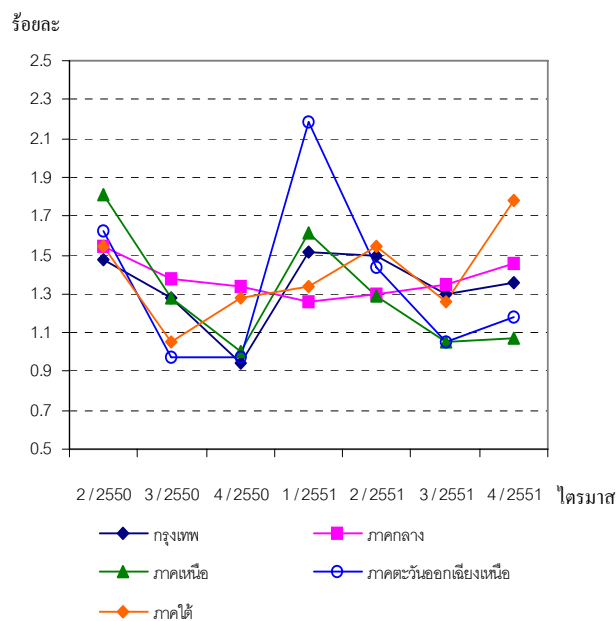
การศึกษาอัตราการว่างงานในปีที่ผ่านมาจะพบว่าอัตรารว่างงานของประเทศไทยแต่ละไตรมาสจะปรับตัวสูงขึ้นและลดลงตามปัจจัยในเรื่องฤดูกาล เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ไตรมาส 1 เป็นช่วงฤดูแล้งนอกฤดูการเกษตรหรือนอกฤดูเก็บเกี่ยว ส่งผลให้แรงงานในภาคเกษตรว่างงาน อัตราการว่างงานในไตรมาส 1 จึงสูงและเริ่มลดลงในไตรมาส 2 เพราะเป็นช่วงเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูการเกษตร สำหรับไตรมาส 3 เป็นช่วงฤดูการเกษตร ประกอบกับกำลังแรงงานใหม่ที่สำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่

ตลาดแรงงานจึงเป็นปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการว่างงานที่ลดลงอย่างเห็นได้ชัดและอัตราการว่างงานจะเริ่มขยับตัวสูงขึ้นอีกเล็กน้อยในไตรมาส 4 เนื่องจากไตรมาส 4 เป็นช่วงฤดูเก็บเกี่ยวยังต้องใช้แรงงานในภาคเกษตรกรรมอยู่บ้าง (แผนภูมิ 5) ดังนั้นอัตราการว่างงานจึงเป็นเครื่องชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยฤดูกาล นอกจากนี้อัตราการว่างงานจะเกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจและพื้นที่ กล่าวคือ แรงงานจะมีการเคลื่อนย้ายจากภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรมในไตรมาสที่ฝนฤดูเพาะปลูก พื้นที่การเกษตรจะมีอัตราว่างงานสูง ขณะที่พื้นที่ตั้งของอุตสาหกรรมจะมีอัตราว่างงานต่ำ จึงเห็นได้ว่าในไตรมาส 4 นี้ อัตราการว่างงานภาพรวมร้อยละ 1.32 ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่แล้ว ร้อยละ 12.82 (ไตรมาส 3 ปี 2551 ร้อยละ 1.17) และลดลงร้อยละ 17.86 จากไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตราร้อยละ 1.12 (ตารางภาคผนวก 21)

สำหรับอัตราว่างงานภาพรวมของประเทศในไตรมาสที่ 3 ปี 2551 ที่มีอัตรา 1.32 หากแยกตามภูมิภาคจะพบว่าภาคใต้มีอัตราการว่างงานสูงสุดคือร้อยละ 1.78 รองลงมาคือภาคกลางร้อยละ 1.45 และกรุงเทพมหานครร้อยละ 1.36 ส่วนภาคที่มีการว่างงานน้อยที่สุดในไตรมาสนี้คือภาคเหนือมีร้อยละ 1.07 (ตารางภาคผนวก 21) หากพิจารณาความเคลื่อนไหวของอัตราการว่างงาน พบว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการเคลื่อนไหวเรื่องของการว่างงานสูงสุดเนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานเกษตรกรรม เมื่อเสร็จสิ้นจากการเกษตรจะเคลื่อนย้ายเข้าสู่เมือง จึงส่งผลให้อัตรามีการเปลี่ยนแปลงขึ้นและลงอย่างมาก

แผนภูมิ 5 อัตราการว่างงานจำแนกตามภูมิภาค

หมายเหตุ 1. ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

ไตรมาส 4/2551 ประมาณการจากข้อมูลเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

2. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

3. อัตราการว่างงาน = $\frac{\text{จำนวนผู้ไม่มีงานทำ} \times 100}{\text{กำลังแรงงาน}}$

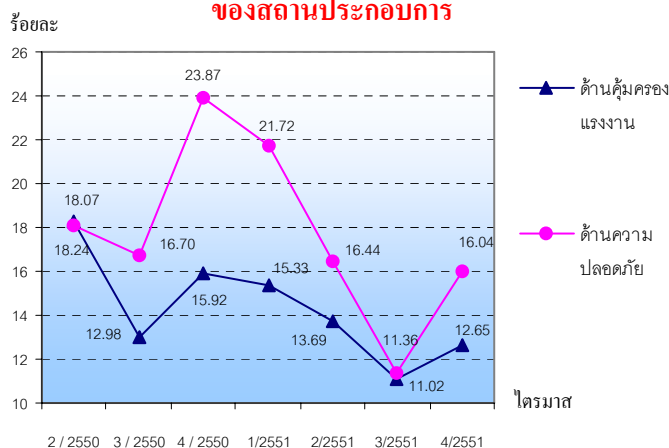
5) อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ เป็นตัวบ่งบอกตัวหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงภาพการณ์ด้านแรงงาน หากนายจ้างไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสูงย่อมส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของลูกจ้าง ผู้ใช้แรงงาน และคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานตามมา ซึ่งอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการต่อจำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจทั้งหมดในไตรมาส 4 ปี 2551 มีอัตรา 12.65 เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3 ปี 2551 ที่มีอัตรา 11.02 คิดเป็นร้อยละ 14.79 แต่ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตราร้อยละ 15.92 คิดเป็นร้อยละ 20.54 (แผนภูมิ 6) ทั้งนี้ การไม่ปฏิบัติตาม

กฎหมายคุ้มครองแรงงานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของข้อบังคับการทำงาน ซึ่งกฎหมายกำหนดว่าสถานประกอบการต้องมีข้อบังคับการทำงาน เช่น การกำหนดวันเวลาทำงาน เวลาพัก วันหยุด และประกาศให้ลูกจ้างทราบ พร้อมทั้งทำสำเนาแจ้งให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบ แต่สถานประกอบการหลายแห่งไม่ทราบ ไม่ปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตาม ได้มีการแนะนำให้ดำเนินการให้ถูกต้องตามข้อกำหนด ส่วนอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานพบว่าไตรมาส 4 ปี 2551 มีอัตรา 16.04 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตรา 11.36 แต่ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาที่มีอัตรา 23.87

แผนภูมิ 6 อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

ที่มา : ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ไตรมาส 4/2551 ข้อมูลเบื้องต้น) ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

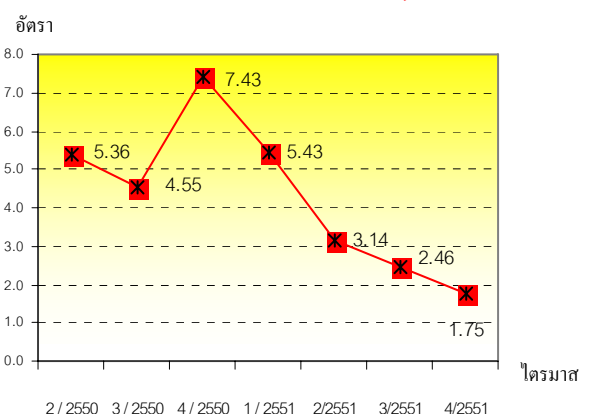
หมายเหตุ :

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ = $\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมายคุ้มครองแรงงาน} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายคุ้มครองแรงงาน}}$
 อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ = $\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมายความปลอดภัย} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการตรวจกฎหมายความปลอดภัย}}$

6) อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงาน/ข้อขัดแย้ง ในสถานประกอบการ

การเกิดข้อพิพาทแรงงานและข้อขัดแย้งในสถานประกอบการ เป็นตัวชี้วัดที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง การเปลี่ยนแปลงของอัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานจะแสดงให้เห็นถึงทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างว่ามีทิศทางหรือแนวโน้มไปในทางใด การเกิดข้อพิพาทแรงงานนั้นมีผลมาจากการที่ลูกจ้างได้แจ้งข้อเรียกร้องต่อนายจ้าง และหากไม่สามารถยุติหรือตกลงกันได้ก็จะเกิดเป็นข้อพิพาทแรงงานขึ้น สำหรับอัตราสถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง พบว่าในช่วงไตรมาส 2 ปี 2551 ถึงปัจจุบันมีอัตราในช่วง 1.75-7.43 แสดงว่าสถานประกอบการจำนวน 100,000 แห่งมีการเกิดข้อพิพาทแรงงานระหว่าง 2-8 แห่ง โดยไตรมาสที่ 4 ปี 2551 มีอัตรา 1.75 ซึ่งลดลงจากไตรมาสที่แล้วที่มีอัตรา 2.46 และเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่ามีส่วนลดลงจากไตรมาส 4 ปี 2550 ที่มีร้อยละ 7.43

แผนภูมิ 7 อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานในสถานประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง

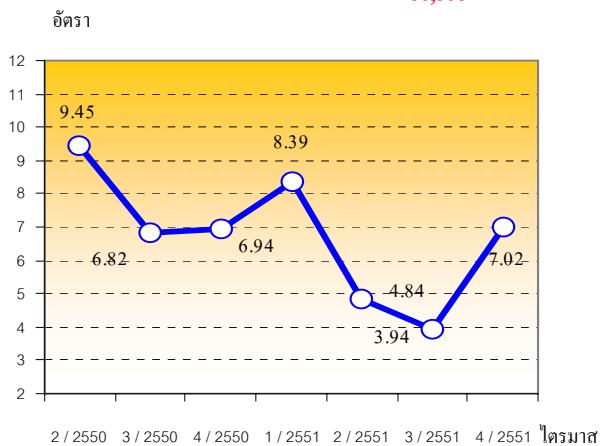
ที่มา : ข้อมูล กรมสวัสดิการและคุ้มครอง (ไตรมาส 4/2551 ข้อมูลเบื้องต้น) ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
 หมายเหตุ :

อัตราการเกิดข้อพิพาทต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง = $\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อพิพาทแรงงาน} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$

สำหรับข้อขัดแย้งในสถานประกอบการ
ซึ่งเกิดจากความขัดแย้งระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง
ที่มีข้อพิพาทแรงงานตามกฎหมายแรงงาน
เป็นตัวชี้วัดอีกตัวหนึ่งที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์
ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างได้ โดยอัตราการเกิด
ข้อขัดแย้งในสถานประกอบการต่อสถาน
ประกอบการ 100,000 แห่ง ในรอบปีที่ผ่านมา
นับจากไตรมาส 2 ปี 2550 จนถึงไตรมาส 4
ของปี 2551 มีอัตราอยู่ในช่วง 3.94 – 9.45
กล่าวคือในสถานประกอบการ 100,000 แห่ง
เกิดข้อขัดแย้งประมาณ 4 - 10 แห่ง และเมื่อ
พิจารณาความเคลื่อนไหวจากไตรมาส 2 ปี 2550
แล้ว พบว่ามีอัตรา 9.45 6.82 6.94 8.39
4.84 3.94 และ 7.02 ตามลำดับ

**แผนภูมิ 8 อัตราการเกิดข้อขัดแย้งในสถาน
ประกอบการต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง**

ที่มา : ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ไตรมาส 4/2551 ข้อมูลเบื้องต้น)

ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ :

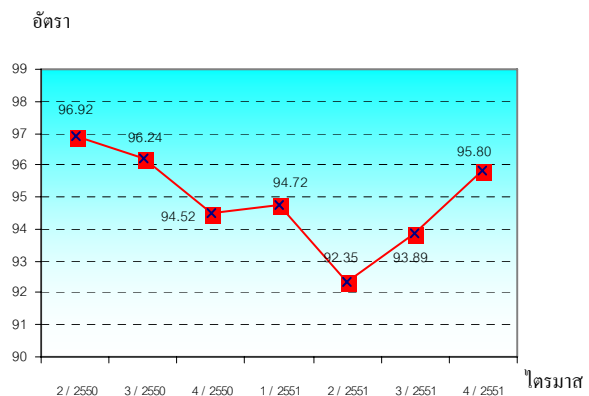
อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง =

$$\frac{\text{สถานประกอบการที่เกิดข้อขัดแย้ง} \times 100,000}{\text{สถานประกอบการทั้งหมด}}$$

7) อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ ระบบประกันสังคม

ในส่วนอัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่
ระบบประกันสังคม โดยการศึกษาจากจำนวน
สถานประกอบการในระบบประกันสังคม
เปรียบเทียบกับจำนวนสถานประกอบการ
ทั้งหมดซึ่งเป็นข้อมูลของกรมสวัสดิการและ
คุ้มครองแรงงาน พบว่าสัดส่วนของสถาน
ประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม มีการ
เปลี่ยนแปลงจากไตรมาส 2 ปี 2550 - ไตรมาส
4 ปี 2551 ดังนี้ 96.92 96.24 94.52 94.72
92.35 93.89 และ 95.80 ตามลำดับ

**แผนภูมิ 9 อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบ
ประกันสังคม**

หมายเหตุ :

1. อัตราสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม =

$$\frac{\text{จำนวนสถานประกอบการที่อยู่ในระบบประกันสังคม} \times 100}{\text{จำนวนสถานประกอบการทั้งหมด}}$$

2. * ข้อมูลสำนักงานประกันสังคม

3. ** ข้อมูลกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

4. ประมวลผลโดยสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง
แรงงาน

นายไพฑูรย์ แก้วทอง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

วัน เดือน ปีเกิด	18 สิงหาคม 2479
การศึกษา	วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประวัติการทำงาน	- พ.ศ. 2507 รับราชการกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม - พ.ศ. 2508 ประกอบอาชีพส่วนตัว
ประวัติการทำงานการเมือง	- พ.ศ. 2518 – ปัจจุบัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร - พ.ศ. 2531 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (2531-2533) - พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (2535-2536) - พ.ศ. 2536 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม - พ.ศ. 2537 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม - พ.ศ. 2540 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ - พ.ศ. 2551 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์	- พ.ศ. 2531 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.) - พ.ศ. 2532 ประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.) - พ.ศ. 2535 มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.) - พ.ศ. 2536 มหাপรมภรณ์ช้างเผือก (ม.ป.ช.)

ที่มา: กลุ่มงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

สรุปสาระสำคัญการมอบนโยบายการปฏิบัติงาน ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน (นายไพฑูรย์ แก้วทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้มอบนโยบายการปฏิบัติงานให้หัวหน้าส่วนราชการสังกัดกระทรวงแรงงานทั่วประเทศ เมื่อวันศุกร์ที่ 23 มกราคม 2552 ณ ห้องประชุมจอมพล ป. พิบูลสงคราม กระทรวงแรงงาน มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

การดำเนินงานในเรื่องเร่งด่วน

1. ให้จังหวัดดำเนินการตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จแก้ไขปัญหาแรงงานจากวิกฤตเศรษฐกิจ ในรูปแบบเดียวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อยุธยาโมเดล) โดยมีประธานอุตสาหกรรมได้ร่วมแก้ไขปัญหา
2. การช่วยเหลือสถานประกอบการให้เกิดสภาพคล่องให้สามารถรักษาลูกจ้างไว้ได้ เพื่อให้ นายจ้างไม่ปลดคนงาน เพราะเศรษฐกิจวิกฤตจะยาวนานเป็นปี รัฐบาลออกมาตรการลดต้นทุนการผลิตให้ราคาสินค้าต่ำ สำหรับกระทรวงแรงงานได้ประสานธนาคารเพื่อให้สินเชื่อสำหรับผู้ประกันตนที่ถูกเลิกจ้างนำไปประกอบอาชีพในอัตราดอกเบี้ยต่ำในวงเงินสี่หมื่นล้านบาท และสินเชื่อสำหรับสถานประกอบการเพื่อเสริมสภาพคล่องในอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อสร้างงานในวงเงินหกหมื่นล้านบาท
3. การแก้ไขปัญหาห้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นมาตรการแก้ไขที่เป็นวาระแห่งชาติ กระทรวงแรงงานต้องทำงานเกี่ยวข้องกับกระทรวงอื่น ๆ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยจะ เน้นการสร้างงาน เน้นการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลและเป็นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

1. การเร่งรัดดำเนินการป้องกันการเลิกจ้าง การว่างงาน และการสร้างงานใหม่เพิ่มเติม

- เสนอให้การเลิกจ้างว่างงานเป็นวาระแห่งชาติ
- จัดตั้งคณะกรรมการนโยบายบรรเทาปัญหาการว่างงานจากวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งมี นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ และกระทรวงแรงงานเป็นเลขานุการ คาดว่าจะมีการอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการในเร็ว ๆ นี้
- ดำเนินการแก้ไขปัญหาเลิกจ้าง ว่างงาน ภายใต้กรอบมาตรการ 3 ลด 3 เพิ่ม คือ

มาตรการ 3 ลด ได้แก่

1. ลดการเลิกจ้าง ดำเนินการให้สถานประกอบการไม่เลิกจ้างลูกจ้าง และต้องชะลอการเลิกจ้างให้ได้นานที่สุด โดยดำเนินมาตรการต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุน ลดเวลาทำงาน ลดค่าล่วงเวลา ลดค่าจ้าง และเจ้าหน้าที่ต้องเข้าไปช่วยให้คำปรึกษา ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน และแนะนำวิธีลดต้นทุนการผลิต ทำให้สถานประกอบการสามารถอยู่ต่อไปได้ และให้ดำเนินการโดย

- เสริมสภาพคล่องแก่สถานประกอบการ ผ่านเงินกู้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs Bank) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และธนาคารพาณิชย์ 14 แห่ง
- ลดต้นทุนการดำเนินงานผ่านมาตรการชะลอการเลิกจ้าง
- พัฒนาฝีมือแรงงานในวงเงินงบประมาณ 6,900 ล้านบาท ซึ่งมีเป้าหมายอบรมคนจำนวน 1.9 แสนคน

2. ลดการเคลื่อนย้ายแรงงาน โดยเน้นแรงงานภาคเกษตรมากกว่าและการจัดตั้งกองทุนเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อช่วยเหลือในระดับชุมชนและบุคคล

3. ลดค่าครองชีพลูกจ้างและผู้ว่างงาน รัฐบาลได้ดำเนินการไปแล้ว ผ่านมาตรการ 6 มาตรการ 6 เดือนแก้วิกฤต โดยลดค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโดยสารรถ ขสมก. และรถไฟ ในส่วนของกระทรวงแรงงานโดยสำนักงานประกันสังคมได้รับอนุมัติหลักการงบประมาณ 16,318.32 ล้านบาท ช่วยเหลือค่าครองชีพลูกจ้างผู้ประกันตนที่มีรายได้น้อย คือ ไม่เกิน 14,999 บาทต่อเดือน จำนวน 8.139 ล้านคน จะได้รับค่าครองชีพคนละ 2,000 บาท นอกจากนี้รัฐบาลช่วยเหลือค่าครองชีพจากงบกลางแก่บุคลากรภาครัฐอื่น ๆ อีก เช่น แพทย์ประจำตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้านอีกในวงเงิน 2,652.0 ล้านบาท

มาตรการ 3 เพิ่ม ได้แก่

1. เพิ่มการจ้างงานและตำแหน่งงาน กระทรวงต้องเพิ่มตำแหน่งงาน และคุณภาพการจัดการข้อมูลตำแหน่งงานว่างให้มากขึ้น

2. เพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มการฝึกอาชีพใหม่ ๆ ให้มากขึ้นตามความต้องการของตลาดและต้องเพิ่มทางเลือกใหม่ ๆ

3. เพิ่มทักษะฝีมือแรงงานให้มากขึ้น การฝึกอบรมคนงานตามเป้าหมายที่วางไว้ 500,000 คน คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการไว้แล้วให้ฝึกแรงงานหนึ่งแสนเก้าหมื่นคนในเดือนแรก การแก้ปัญหาเลิกจ้างว่างงานต้องเป็นวาระแห่งชาติและเกี่ยวข้องกับทุกกระทรวง เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2552 คณะรัฐมนตรี เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร โครงการเพิ่มศักยภาพผู้ว่างงานเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในชุมชน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายกรณ์ศักดิ์ สกราวสุ) เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเป็นรองประธาน ผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นเลขานุการ และมีกระทรวงอื่นๆ ร่วมด้วย

หากพิจารณาเป้าหมายการดำเนินงาน 3 ลด 3 เพิ่มแล้ว จะทำให้คนตกงานตามตัวเลขคาดการณ์หนึ่งล้านคนมีงานทำ เกิดความสมดุลพอดี ขอกำชับผู้บริหารทุกระดับตั้งแต่ปลัดกระทรวงลงไป กรมต่างๆ คือ กรมการจัดหางานต้องทำสถิติตัวเลขที่แน่นอน เดือนมกราคมนี้มีตำแหน่งงานว่างรองรับ 130,000 ตำแหน่ง จึงขอให้ติดตามตลอดเวลาว่าจังหวัดต่างๆ แต่ละเดือนเปลี่ยนแปลงอย่างไร ผู้หางานแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่อยู่ในสถานประกอบการ 700-800 แห่ง ที่ปลดพนักงานไปแล้ว ประมาณห้าหมื่นกว่าคน 2) กลุ่มที่จบการศึกษาใหม่ 500,000-600,000 คน ต้องนำมาลงทะเบียนหางาน และ 3) กลุ่มว่างงานปกติอีกประมาณ 500,000 คนเหล่านี้อย่างไร หากไม่เกี่ยวกับงานก็จะหางานไม่ได้ การจัดนัดพบแรงงานทุกเสาร์ที่มีขึ้นตั้งแต่ 17 มกราคม 2552 - กลางเดือนมีนาคมนี้ เสาร์แรกมีผู้แสดงความจำนงเพื่อหางานทำ 4,500 คน เปรียบเทียบกับตัวเลขคนงานที่ถูกปลดออกจากงานมีถึง 50,000 คน ถือว่ามาหางานน้อยมาก อาจเป็นเพราะประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง จึงขอให้จัดเป็นงานใหญ่และกระจายไปให้ทั่วใน กทม. 11 แห่งและต่างจังหวัด

2. เร่งรัดพัฒนาและฝึกอบรมแรงงานทุกระดับให้มีความรู้ ทักษะฝีมือและมาตรฐานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีรองรับความต้องการของตลาดแรงงาน

ให้กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการฝึกฝีมือแรงงาน ฝึกอาชีพแล้วทำอาชีพส่วนตัวได้ เพราะคนที่ว่างงาน ดกงานอยากมีอาชีพ ขอให้ดำเนินการฝึกอาชีพให้หลากหลาย เช่น การฝึกนวดแผนโบราณ อยากให้ปรับเปลี่ยนเป็น การฝึกนวดเสริมกายภาพบำบัด

3. ดำเนินการให้แรงงานทั้งในและนอกระบบได้รับการคุ้มครองตามมาตรฐานแรงงานไทย

- ดำเนินงานไม่ให้คนงานปิดถนน ปิดกันโรงงาน ให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทำความเข้าใจกับผู้ใช้แรงงานว่าขณะนี้ตลาดแรงงานไม่ใช่ของผู้ใช้แรงงานเพราะเศรษฐกิจถดถอย ควรให้ความร่วมมือกับสถานประกอบการให้สามารถอยู่รอดได้ และถ้าเศรษฐกิจดีสถานประกอบการจะแย่งคนงานกัน
- เร่งดำเนินการเพื่อพัฒนาฝีมือแรงงานผ่านกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- เร่งขยายความคุ้มครองแรงงานนอกระบบ ที่มีอยู่กว่า 20 ล้านคน ทำให้เข้าสู่ระบบการคุ้มครอง ขอให้ช่วยกันคิด-ช่วยกันทำให้คืบหน้าด้วย
- ให้พิจารณาการเรียกร้องของผู้ใช้แรงงาน เรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- ให้ดำเนินการเพิ่มศักยภาพกองทุนเงินทดแทนในการดูแลลูกจ้างที่ประสบอันตรายจากการทำงาน

4. ส่งเสริมให้แรงงานไปทำงานต่างประเทศอย่างมีศักดิ์ศรีและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

- สนับสนุนสินเชื่อการไปทำงานต่างประเทศ
- เน้นการป้องกันการหลอกลวงและป้องกันการเก็บค่าหัวสูงกว่ากฎหมายกำหนด การคุ้มครองดูแลตั้งแต่ก่อนจัดส่งและมีให้ถูกเอารัดเอาเปรียบระหว่างทำงานในต่างแดน
- ต้องทราบว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือประเทศที่เป็นตลาดแรงงาน ต้องการคนงานไปทำงานประเภทใด หากเราเตรียมคนพร้อมตามที่ตลาดต้องการ ก็จะทำให้ได้ตลาดเพิ่มขึ้น เพราะความต้องการมีหลายระดับไม่ว่าจะเป็นระดับสถานประกอบการ ระดับครัวเรือนหรืองานบริการอื่น ๆ
- การเตรียมพร้อมแรงงานก่อนส่งออกไปทำงานต่างประเทศโดยฝึกทักษะการใช้ภาษา ฝึกอบรมทักษะฝีมือ โครงการที่ดี ๆ ที่จัดส่งคนหางานไปทำงานต่างประเทศจะมีคนหางานส่วนใหญ่แย่งกันไป นายจ้างก็ต้องการคัดเลือกคนงานที่มีความพร้อมสมบูรณ์ หากคัดแล้วไม่ผ่าน พวกคัมมุนก็อาจจะเข้ามาสวมบทบาทและทำการหลอกลวงต่อได้

5. การจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าวให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตไม่กระทบต่อการจ้างแรงงานไทยและความมั่นคงของประเทศ

จัดจำแนกประเภทงานที่อนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำ การจัดระบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าว การขจัดปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย และการจัดทำทะเบียนแรงงานต่างด้าวและระบบการตรวจสอบที่สะดวกต่อการควบคุม

- เร่งรัดให้มีการนำเข้าสู่ถูกต้องตามกฎหมาย
- คຸ້ມครองสิทธิแรงงานและสิทธิมนุษยชน

6. ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุและคนพิการ

กำหนดให้มีรูปแบบงานที่หลากหลาย เหมาะสมตามความสามารถของผู้สูงอายุและคนพิการ อาทิ การทำงานแบบบางเวลา การทำงานชั่วคราว การทำงานแบบสัญญาระยะสั้น รวมทั้งการขยายโอกาสการทำงานของผู้สูงอายุที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน

- ให้กระทรวงแรงงานจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ บุคลากร งบประมาณ ตลอดจนกฎหมายที่รองรับให้ชัดเจน

7. ปฏิรูประบบประกันสังคมให้มีความเข้มแข็งมั่นคง

- ดำเนินการให้มีการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ โปร่งใส และขยายความคุ้มครองถึงบุตรและคู่สมรสของผู้ประกันตนในเรื่องการเจ็บป่วย รวมทั้งเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์อื่น ๆ
- การปฏิรูประบบประกันสังคมเป็นนโยบายที่นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญมากขอให้ศึกษาและทำประชาพิจารณ์
- ควรเพิ่มเงินสงเคราะห์บุตรจาก 350 บาท/เดือน ให้เหมาะสม
- เร่งดำเนินการกรณีลดเงินสมทบ

8. นโยบายการบริหารจัดการด้านแรงงาน

- การทำงานทุกเรื่องต้องศึกษา หาข้อมูลที่เป็นมาใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้รวดเร็ว และถูกต้อง เช่น ต้องมีข้อมูลลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างกลับภูมิลำเนา ต้องรู้ว่าคุณสมบัติอย่างไรจะสามารถบรรจุงานในพื้นที่ได้ และดูความประสงค์ของเขาด้วย ข้อมูลการเลิกจ้างว่างงาน ความต้องการแรงงาน ภาวการณ์มีงานทำต้องถูกต้อง และมีความเคลื่อนไหวทุกสัปดาห์
- มีการติดตามประเมินผลนโยบายของรัฐบาลตลอดเวลา
- กระทรวงแรงงานต้องเข้าไปแก้ไขปัญหาและแก้ไขสถานการณ์แรงงานก่อนเกิดการชุมนุม
- การประชาสัมพันธ์ของกระทรวงแรงงานต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
- งานกระทรวงแรงงานมีความเกี่ยวข้องกันทุกภารกิจ จึงขอเน้นย้ำเรื่องความสามัคคี

ที่มา : สรุปจากการประชุมมอบนโยบายของรัฐมนตรีให้กับหัวหน้าส่วนราชการ วันที่ 13 มกราคม 2552

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
ให้มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2551

ค่าจ้างขั้นต่ำ(บาท)	พื้นที่
203	กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร
197	จังหวัดภูเก็ต
180	จังหวัดชลบุรี
179	จังหวัดสระบุรี
173	จังหวัดฉะเชิงเทรา พระนครศรีอยุธยา และระยอง
170	จังหวัดนครราชสีมา
169	จังหวัดระนอง
168	จังหวัดเชียงใหม่ และพังงา
165	จังหวัดกระบี่ และกาญจนบุรี
164	จังหวัดเพชรบุรี และราชบุรี
163	จังหวัดจันทบุรี ปราจีนบุรี และลพบุรี
162	จังหวัดเลย
161	จังหวัดสิงห์บุรี และอ่างทอง
160	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม และสระแก้ว
158	จังหวัดชุมพร และอุทัยธานี
157	จังหวัดเชียงราย ตรัง สงขลา นนทบุรี และอุดรธานี
156	จังหวัดกำแพงเพชร ตราด นครนายก และลำพูน
155	จังหวัดกาฬสินธุ์ นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ บุรีรัมย์ พัทลุง เพชรบูรณ์ สตูล สุราษฎร์ธานี สกลนคร ปัตตานี ยะลา และยโสธร
154	จังหวัดขอนแก่น ชัยนาท ลำปาง สุพรรณบุรี หนองบัวลำภู ร้อยเอ็ด และอุบลราชธานี
153	จังหวัดนครพนม นราธิวาส มุกดาหาร สุโขทัย* และอำนาจเจริญ
152	จังหวัดพิษณุโลก ชัยภูมิ* อุตรดิตถ์*
151	จังหวัดตาก น่าน มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน และสุรินทร์
150	จังหวัดพิจิตร แพร่ พะเยา และศรีสะเกษ

หมายเหตุ : จังหวัดสุโขทัย อุตรดิตถ์และชัยภูมิ ใช้อัตรานี้ ตั้งแต่วันที่ 22 พฤศจิกายน 2551 เป็นต้นไป

การช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตแรงงาน

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

19 มกราคม 2552

ความนำ

กระแสวิกฤตเศรษฐกิจโลก ขณะนี้มาแรงมาก เป็นผลจากวิกฤตซับไพรม์ (Sub-prime) สหรัฐอเมริกา จากกรณีการปล่อยสินเชื่อด้วยคุณภาพ ลามสู่วิกฤตแฮมเบอร์เกอร์ ทำให้เกิดการล้มละลายของสถาบันการเงินใหญ่ในสหรัฐอเมริกา คือ เลห์แมน บราเธอร์ส และยังกระทบถึงธุรกิจประกันภัยยักษ์ใหญ่ของอเมริกา คือ AIG ซึ่งมีสาขากระจายอยู่ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย เคหะบุญที่บริษัทดังกล่าวได้รับการสนับสนุนเงินกู้จากธนาคารกลางสหรัฐ จึงยังคงไม่เห็นธุรกิจต่างๆ ล้มระเนระนาดเป็นโดมิโนในขณะนี้ แต่เท่าที่ติดตามกระแสข่าวสถานการณ์โลกก็พบว่าอุตสาหกรรมจำนวนมากที่ทยอยปิดกิจการ เลิกจ้าง ดังเช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ของ Ford อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงหรือที่ผลิตชิ้นส่วนต่าง ๆ เพื่อขับพอร์ตอุตสาหกรรมเหล่านั้น พลอยได้รับผลกระทบไปด้วย หากประเมินผลกระทบในประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศผลิตชิ้นส่วนช่วยสนับสนุน จึงต้องได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นประเทศผู้บริโภทยักษ์ใหญ่ย่อมมีผลเกี่ยวเนื่องกับประเทศอื่น ๆ โดยเฉพาะไทย เนื่องจากเมื่อพิจารณาสถิติย้อนหลัง ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา พบว่าประเทศไทยส่งสินค้าไปสหรัฐอเมริกาเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ

ตาราง 1 แสดงอันดับและมูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยจำแนกรายประเทศ ปี 2547-2551 (5 อันดับแรก)

มูลค่า: ล้านบาท

รายการ	2547		2548		2549		2550		2550 (ม.ค.-พ.ย.)		2551 (ม.ค.-พ.ย.)	
	อันดับที่	มูลค่า	อันดับที่	มูลค่า	อันดับที่	มูลค่า	อันดับที่	มูลค่า	อันดับที่	มูลค่า	อันดับที่	มูลค่า
สหรัฐอเมริกา	1	622,496.98	1	680,321.96	1	740,695.70	1	669,511.38	1	612,084.56	1	619,759.25
ญี่ปุ่น	2	541,487.66	2	602,899.87	2	623,930.99	2	625,037.13	2	573,426.16	2	616,055.61
จีน	3	285,685.98	3	367,405.14	3	445,978.11	3	511,109.61	3	462,621.41	3	502,243.24
สิงคโปร์	4	281,997.25	4	308,041.96	4	318,597.22	4	330,737.05	4	304,761.33	4	311,733.94
มาเลเซีย	5	213,231.67	6	232,911.25	6	251,960.81	6	269,581.72	6	245,552.77	5	308,239.23
ฮ่องกง	6	198,254.06	5	247,035.69	5	272,839.28	5	299,269.65	5	272,443.57	6	301,581.15

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร (<http://www2.ops3.moc.go.th>)

หากชาวอเมริกามุ่งเน้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่ความประหยัด อดออม ลดการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยมากเท่าใด ก็จะทำให้สินค้าหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกจากเมืองไทยได้รับผลกระทบมากขึ้นเท่านั้น ธุรกิจส่งออกจึงเป็นเป้าหมายอันดับต้น ๆ ที่ต้องมีการเฝ้าระวังสถานการณ์และธุรกิจส่งออกสินค้าใดที่น่าจะได้รับผลกระทบบ้าง

ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ

วิเคราะห์แบบง่าย ๆ ธุรกิจที่จำเป็นสำหรับปากท้อง จะอยู่รอดเพราะทุกชีวิตต้องกิน ส่วนสินค้าฟุ่มเฟือยจะได้รับผลกระทบเป็นอันดับแรก เช่น ธุรกิจอัญมณี เครื่องประดับ เครื่องนุ่งห่ม รถยนต์ นอกจากด้านการส่งออกแล้ว ธุรกิจที่น่าจะได้รับผลกระทบไม่ยิ่งหย่อนไปกว่า คือ ธุรกิจท่องเที่ยว คนลดการท่องเที่ยวมากขึ้นเพื่อความประหยัด สำหรับประเทศไทยนอกจากนักท่องเที่ยวจากสหรัฐอเมริกาที่ลดลงจากผลของลดการใช้จ่าย แต่นักท่องเที่ยวจากประเทศอื่น ๆ เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี จีน ก็ชะลอการใช้จ่ายเรื่องท่องเที่ยวลงเนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจครั้งนี้เกิดขึ้นลุกลามไปทั่วโลก มีเฉพาะอเมริกาแห่งเดียวประเทศไทยค่อนข้างจะโชคร้ายเนื่องจากช่วงไตรมาส 4 ของปี 2551 นอกจากไทยจะเผชิญปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจโลกแล้วยังเผชิญกับปัญหาทางการเมืองภายใน การบุกยึดทำเนียบรัฐบาล การปิดสนามบินสุวรรณภูมิ ทำให้มีการยกเลิกการเดินทางท่องเที่ยวลงจำนวนมาก ธุรกิจต่างๆ รวมถึงการท่องเที่ยวที่ต้องพึ่งพิงลูกค้าจากต่างประเทศ จึงต้องเปลี่ยนวิกฤตเป็นโอกาส โดยการหากลุ่มเป้าหมายหรือลูกค้าใหม่ ขยายตลาดสู่ภูมิภาคอื่น รวมถึง ตลาดภายในประเทศจากที่ไม่เคยให้ความสนใจก็ต้องให้ความสนใจมากขึ้น เรียกว่าต้องเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาดใหม่จึงจะอยู่รอดปลอดภัย

สถานการณ์การเลิกจ้างในประเทศไทย

จากสภาพวิกฤตดังกล่าว กระทรวงแรงงานมีการติดตามสถานการณ์ในประเทศอย่างใกล้ชิด ข้อมูลการเฝ้าระวังสถานการณ์การเลิกจ้างซึ่งได้รับรายงานจากคณะทำงานติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์การเลิกจ้าง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน พบว่าในช่วงวันที่ 1 มกราคม 2551-12 มกราคม 2552 มีลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง 55,855 คน สำหรับต้นปีใหม่ที่ผ่านมาจนถึง 12 มกราคม 2552 (1-12 มกราคม 2552) มีสถานประกอบการเลิกจ้าง 14 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 306 คน จำแนกตามพื้นที่พบว่าภาคกลางและภาคใต้มีการเลิกจ้างสูงสุด และมีจำนวนเท่ากัน คือ 5 แห่ง ลูกจ้างได้รับผลกระทบ 121 คน และ 88 คน ตามลำดับ โดยสาเหตุที่เลิกจ้างเนื่องจากประสิทธิภาพขาดทุน ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ยอดสั่งซื้อลดลง ค่าเงินบาทแข็ง ลดขนาดองค์กร เปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี การย้ายฐานผลิต เป็นต้น ส่วนสถานประกอบการที่มีแนวโน้มการเลิกจ้าง พบว่าช่วงที่ได้รับรายงาน ตั้งแต่ 1 มกราคม 2551 -12 มกราคม 2552 มีจำนวน 372 แห่ง ลูกจ้างที่คาดว่าจะเลิกจ้างมี 43,978 คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการในภาคกลาง และเฉพาะช่วง 1-12 มกราคม 2552 มีการคาดการณ์ว่าจะเลิกจ้าง 15 แห่ง ลูกจ้างมีแนวโน้มเลิกจ้าง 35 คน ปรากฏรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 สรุปข้อมูลเฝ้าระวังสถานการณ์การเลิกจ้าง จำแนกตามพื้นที่
ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2551 – 12 มกราคม 2552

สถานการณ์	ทั่วประเทศ	ทั่วประเทศ		จำแนกตามพื้นที่ (1-12 ม.ค.2552)					
	พ.ศ. 2551	1มค.51 – 12มค.52	1-12 มค.52	กทม.	5 จังหวัด รอบ กทม.	ภาค กลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
1.สถานประกอบการที่มีการเลิกจ้างลูกจ้าง (แห่ง)	698	712	14	3	1	5	-	-	5
ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง (คน)	55,549	55,855	306	27	70	121	-	-	88
2.สถานประกอบการที่มีแนวโน้มการเลิกจ้าง (แห่ง)	357	372	15	21	90	161	43	37	20
ลูกจ้างทั้งหมด (คน)	203,264	205,707	2,443	13,983	57,400	72,602	35,209	23,548	2,965
ลูกจ้างที่มีแนวโน้มเลิกจ้าง(คน)	43,943	43,978	35	-	11,528	19,300	3,345	9,392	413
ลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบ (คน)	159,321	161,729	2,408	13,983	45,872	53,302	31,864	14,156	2,552

ที่มา: คณะทำงานติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์การเลิกจ้าง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หากพิจารณาสถานประกอบการที่มีการเลิกจ้างและแนวโน้มเลิกจ้าง ในช่วง 1-12 มกราคม 2552 ตามขนาดสถานประกอบการพบว่า ส่วนใหญ่จะเลิกจ้างในขนาด 50-299 คน (220 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 15,472 คน) รองลงมาคือขนาด 10- 49 คน (186 แห่ง ลูกจ้างถูกเลิกจ้าง 3,277 คน) สำหรับแนวโน้มการเลิกจ้างพบว่า สถานประกอบการขนาด 50-299 คน มีแนวโน้มเลิกจ้างสูงสุด คือ 184 แห่ง ลูกจ้างที่คาดว่าจะถูกเลิกจ้าง 5,409 คน รองลงมาคือขนาด 300-499 คน (84 แห่ง, ลูกจ้างที่คาดว่าจะถูกเลิกจ้าง 48,473 คน)

ตาราง 3 สรุปข้อมูลการเฝ้าระวังสถานการณ์การเลิกจ้าง จำแนกขนาดสถานประกอบการข้อมูล
ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2551 - 12 มกราคม 2552

สถานการณ์	ขนาดสถานประกอบการ					รวม (คน)
	1-9 คน	10-49 คน	50-299 คน	300-999 คน	1,000คน ขึ้นไป	
1.สถานประกอบการที่มีการเลิกจ้างลูกจ้าง (แห่ง)	165	186	220	101	40	712
ลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้าง (คน)	485	3,277	15,472	17,432	19,189	55,855
2.สถานประกอบการที่มีแนวโน้มการเลิกจ้าง (แห่ง)	4	48	184	84	52	372
ลูกจ้างทั้งหมด (คน)	59	1,391	25,583	48,473	130,201	205,707
ลูกจ้างที่มีแนวโน้มเลิกจ้าง(คน)	22	406	5,409	7,556	31,188	44,581
ลูกจ้างที่ได้รับผลกระทบ (คน)	37	1,844	19,315	40,917	99,013	161,126

ที่มา: คณะทำงานติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์การเลิกจ้าง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ใครได้รับผลกระทบบ้าง

จากการประเมินสถานการณ์วิกฤตเศรษฐกิจและสถานการณ์การเลิกจ้าง พอจะสรุปกลุ่มที่จะได้รับผลกระทบคือ

1. กลุ่มลูกจ้างซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภท คือ **กลุ่มลูกจ้างที่ถูกเลิกจ้างแล้ว**เนื่องจากสถานประกอบการได้รับผลกระทบและจำเป็นต้องปิดกิจการหรือเลิกจ้างบางส่วนเพื่อความอยู่รอด และ**กลุ่มลูกจ้างที่มีแนวโน้มจะถูกเลิกจ้าง** เพราะสถานประกอบการอยู่ในช่วงของการปรับตัว หากปรับตัวได้ทันกลุ่มนี้ก็จะทำงานต่อไปได้ หากปรับตัวไม่ทันก็จะเข้าสู่การเลิกจ้าง
2. **สถานประกอบการที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง** คือมีแนวโน้มจะเลิกกิจการ หากประทับประคองธุรกิจต่อไปไม่ได้ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ มาตรการ นโยบายเพื่อการอยู่รอด
3. **กลุ่มนักศึกษาจบใหม่** เนื่องจากสถานประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนทุกด้าน โอกาสในการขยายกิจการไม่มี ต้องทรงตัวด้วยการช่วยเหลือคนงานที่มีอยู่จึงทำให้โอกาสสำหรับนักศึกษาจบใหม่รุ่นนี้รับหรือรับลดลง
4. **กลุ่มแรงงานนอกระบบ** โดยเฉพาะแรงงานรับเหมาช่วง ขาดโอกาสได้รับงานต่อเนื่อง โดยเฉพาะสถานประกอบการไม่มียอดสั่งซื้อจึงไม่มีการจ้างทำงาน นอกจากนี้แรงงานในภาคเกษตรก็เป็นอีกกลุ่มซึ่งได้รับผลกระทบในครั้งนี้

กระทรวงแรงงานดำเนินการอะไร

ปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้น รัฐบาลได้ออกมาตรการเพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนในกลุ่มต่างๆ อาทิ มาตรการดูแลสภาพคล่องโดยการปล่อยสินเชื่อแก่ธุรกิจด้วยดอกเบี้ยต่ำ การเร่งรัดการทวง讨หนี้เร่งรัดการลงทุนขนาดใหญ่ มาตรการด้านการลงทุน มาตรการด้านภาษี เป็นต้น ในส่วนของกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน นายไพฑูรย์ แก้วทอง ได้กำหนดมาตรการ 3 ลด 3 เพิ่ม เพื่อรองรับปัญหา กล่าวคือ **มาตรการ 3 ลด**ประกอบด้วย **1)ลดการเลิกจ้าง** โดยการสร้างงานและหางานให้ผู้ถูกเลิกจ้าง/ผู้ว่างงานทำ ซึ่งมีเป้าหมาย 1 ล้านกว่าคน การแนะนำการเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการ และการให้สินเชื่อแก่ผู้ถูกเลิกจ้างที่กลับภูมิลำเนาเพื่อนำไปประกอบอาชีพและทำธุรกิจในท้องถิ่น **2)ลดการเคลื่อนย้ายแรงงาน** เน้นแรงงานภาคเกษตรที่รอฤดูกาล ซึ่งถือว่าเป็นผู้ว่างงานส่วนหนึ่ง โดยให้มีการจ้างงานคนกลุ่มนี้ในพื้นที่เพื่อไม่ให้เดินทางไปหางานทำในเมืองใหญ่ **3)ลดค่าครองชีพลูกจ้างและผู้ว่างงาน** รัฐบาลมีมาตรการช่วยลดค่าครองชีพ ได้แก่ ลดค่าน้ำ ค่าไฟ ค่ารถยนต์โดยสาร เป็นต้น ในส่วนกระทรวงแรงงานมีมาตรการเงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้ประกันตน ส่วนมาตรา 3 เพิ่ม ได้แก่ **1)เพิ่มการจ้างงานและตำแหน่งงาน** ให้ผู้ถูกเลิกจ้าง/ผู้ว่างงานมีงานทำ **2)เพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ** โดยเพิ่มอาชีพใหม่ให้เป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพของผู้ถูกเลิกจ้าง/ผู้ว่างงาน เช่น เกษตรพอเพียง เป็นต้น **3)เพิ่มทักษะฝีมือ/พัฒนาทักษะฝีมือ** โดยฝึกอาชีพต่างๆ ให้สามารถประกอบอาชีพได้ เช่น หมอกายภาพบำบัด (หมอนวด) ฯลฯ

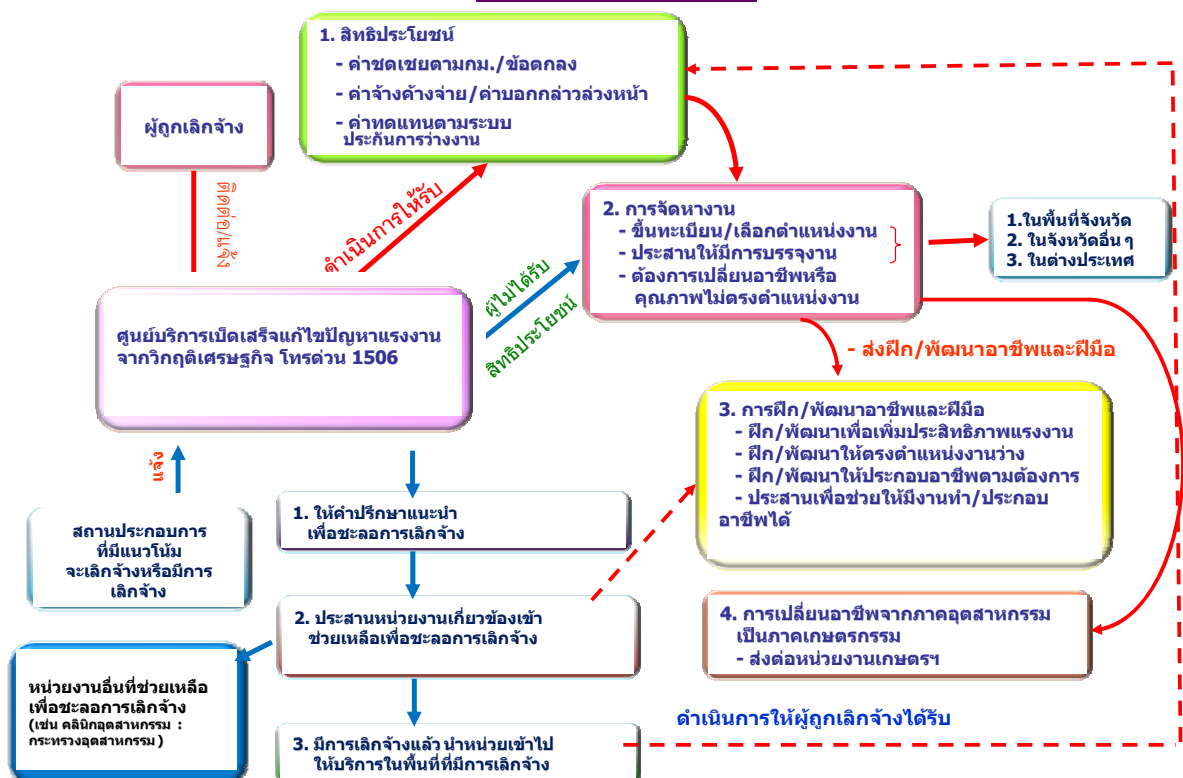

สิ่งที่กระทรวงแรงงานดำเนินการในขณะนี้คือ

1) กระทรวงแรงงานได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ (War Room) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่ 1) เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ และประมวลรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ที่กระทบต่อปัญหาด้านแรงงาน เช่น ข้อมูลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจของสถาบันวิจัยของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่ปรากฏในข่าว และจากเวทีการประชุมสัมมนาต่างๆ รวมทั้งข้อมูลสถานการณ์การจ้างงานของสถานประกอบการกิจการต่างๆ ทั่วประเทศ 2) เพื่อติดตาม วิเคราะห์สถานการณ์ ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น 3) กำหนดมาตรการในการแก้ไข และ 4) ประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและให้ความช่วยเหลือหรือให้ข้อเสนอแนะแก้ไข โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานร่วมเป็นคณะทำงาน

2) ในส่วนภูมิภาค ได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จแก้ไขปัญหาแรงงานจากวิกฤตเศรษฐกิจขึ้นทุกจังหวัด โดยตั้งอยู่ที่สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั่วประเทศ เป็นศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำแก่นายจ้างและดำเนินการเรื่องสิทธิประโยชน์แก่ผู้ถูกเลิกจ้าง การขึ้นทะเบียน การบรรจุนงานใหม่ การพัฒนาอาชีพ และฝีมือแรงงาน รวมถึงการเปลี่ยนอาชีพจากภาคอุตสาหกรรมสู่ภาคเกษตรกรรมและการช่วยเหลือเพื่อชะลอการเลิกจ้าง โดยการประสานส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสรุปเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

**แผนภูมิวงจรการดำเนินการช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างจากวิกฤตเศรษฐกิจ
ของกระทรวงแรงงาน**

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการ (WAR-ROOM)

3) ภายใต้งบประมาณปกติ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน ได้กำหนดมาตรการแก้ไข ปัญหาและช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้าง โดยมีมาตรการ ดังนี้

3.1) มาตรการก่อนมีการเลิกจ้าง

- เฝ้าระวังติดตามประเมินสถานการณ์เลิกจ้างทุกระยะ ทั้งกลุ่มสถานประกอบการและลูกจ้าง
- จัดเตรียมหาตำแหน่งงานว่างรองรับผู้ถูกเลิกจ้าง
- ประสานงานกับสถานประกอบการและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการหาตำแหน่งงาน การจัดฝึกอบรมอาชีพ อบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- การแนะนำสถานประกอบการที่มีแนวโน้มเสี่ยงจะมีการเลิกจ้าง โดยใช้มาตรการบรรเทาปัญหาการเลิกจ้างที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจัดทำขึ้น ประกอบด้วย 1) มาตรการการลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานและด้านแรงงาน เช่น ประหยัดพลังงาน ลดต้นทุนด้านต่าง ๆ ลดชั่วโมงการทำงาน ลดการทำงานกะ 2) มาตรการปรับปรุงการบริหารงานบุคคลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ 3) มาตรการลดจำนวนลูกจ้าง โดยการงดรับลูกจ้างเพิ่ม โยกย้ายหน้าที่ของลูกจ้างในแผนกที่เกินเกินความต้องการไปแผนกที่จำเป็นใช้คน ทำโครงการสมัครใจลาออก หรือโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด เป็นต้น
- ช่วยเหลือนายจ้างโดยประธานการ เพื่อให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำในการประกอบอาชีพแก่ผู้ประกอบการ 4,000 ล้านบาท และเสริมสภาพคล่องให้สถานประกอบการ 6,000 ล้านบาท โดยมีเงื่อนไขจะไม่มีการเลิกจ้าง

3.2) มาตรการเมื่อมีการเลิกจ้าง

- จัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จแก้ไขปัญหาระงงานจากวิกฤตเศรษฐกิจ
 - จัดบริการจัดหางานเคลื่อนที่ (Mobile Unit) เพื่อเข้าไปให้บริการตำแหน่งงานว่างแก่ผู้ถูกเลิกจ้าง
 - ขึ้นทะเบียนคนหางาน
 - ประสานหาตำแหน่งงานว่างรองรับ ซึ่งปัจจุบัน ณ วันที่ 19 มกราคม 2552 มีตำแหน่งงานว่าง 119,487 อัตรา เป็นชาย 27,524 อัตรา เป็นหญิง 15,018 อัตรา ไม่ระบุ 76,945 อัตรา
 - บริการแนะแนวอาชีพ ส่งเสริมและฝึกการประกอบอาชีพอิสระรวมทั้งภาคบริการและการท่องเที่ยว แนะนำแหล่งเงินทุน
 - ฝึกพัฒนาฝีมือแรงงานสอดคล้องกับตำแหน่งงานว่างของตลาดเพื่อการเปลี่ยนอาชีพ
 - ส่งเสริมการไปทำงานต่างประเทศโดยลงทะเบียน การหาตลาดแรงงานต่างประเทศ
- 4.) กระทรวงแรงงานกำลังดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบกลางประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2552 ตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อแก้ปัญหาการว่างงานจากวิกฤตเศรษฐกิจโลกซึ่งจะได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบต่อไป

ผู้ได้รับผลกระทบต้องทำอะไร

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วว่าจากวิกฤตเศรษฐกิจในครั้งนี้ ทำให้เกิดผลกระทบกับกลุ่มต่าง ๆ ตั้งแต่ผู้ถูกเลิกจ้าง ผู้มีแนวโน้มถูกเลิกจ้าง สถานประกอบการที่มีแนวโน้มเลิกจ้าง นักศึกษาจบใหม่ รวมถึงแรงงานนอกระบบกลุ่มต่าง ๆ ฉะนั้นหากท่านคือกลุ่มใดก็ตามที่กล่าวมาแล้ว สามารถดำเนินการดังนี้

1) **ผู้ถูกเลิกจ้าง** ให้ไปจดทะเบียนผู้ถูกเลิกจ้าง โดยเขตกรุงเทพฯ ณ สำนักงานจัดหางานเขตพื้นที่ทั้ง 10 เขตพื้นที่ ส่วนต่างจังหวัด ณ สำนักงานจัดหางานจังหวัดทั่วประเทศ เพื่อ

- ได้รับสิทธิประโยชน์กรณีว่างงาน 8 เดือน
- กรณีไม่ได้รับสิทธิตามกฎหมาย เช่นค่าชดเชย ค่าจ้างค้างจ่าย ค่าบอกกล่าวล่วงหน้า ฯลฯ ให้แจ้งที่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด ส่วนกลางที่พื้นที่เขต 10 เขตเพื่อขอให้ดำเนินการให้ได้รับสิทธิตามกฎหมาย

- ขึ้นทะเบียนคนหางาน → เลือกตำแหน่งงาน → บรรจุงาน
- รับการฝึกพัฒนาอาชีพ/ฝีมือแรงงาน เพื่อเปลี่ยนงาน/อาชีพ
- ติดตามข่าวสาร โครงการต่าง ๆ ที่จะประกาศรับสมัครผู้ถูกเลิกจ้างเพื่อทำงาน/ฝึกอาชีพ/ทุนประกอบอาชีพ ฯลฯ

2) **ผู้ว่างงาน , ผู้ประสบปัญหาเดือดร้อนจากภาวะวิกฤต/นักศึกษาจบใหม่**

- ให้ขึ้นทะเบียนคนหางาน → เลือกตำแหน่งงาน → บรรจุงาน
- ฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน/ฝึกอบรมอาชีพอิสระ
- ร่วมงานนัดพบแรงงาน ในเขตกรุงเทพฯ กรมการจัดหางานได้จัดงานนัดพบแรงงานขึ้นทุกวันเสาร์ เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ อาคารกระทรวงแรงงาน ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กทม. ตั้งแต่วันที่ 17 มกราคม – 28 มีนาคม 2552 โดยมีบริษัทต่าง ๆ มาร่วมรับสมัครงาน และมีการฝึกอาชีพอิสระต่างๆ มากมาย

- ติดตามข่าวสาร/ประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ที่ จะประกาศออกมาเพื่อช่วยเหลือผู้ว่างงาน ผู้ประสบปัญหาและนักศึกษาจบใหม่

3) **สถานประกอบการ ที่พบว่ามิแนวโน้มถูกเลิกจ้าง**

ติดต่อ/แจ้ง ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จแก้ไขปัญหาแรงงานจากวิกฤตเศรษฐกิจ โทรด่วน 1506 ต่างจังหวัด ตั้งอยู่ ณ สำนักงานจัดหางานจังหวัด เพื่อให้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าช่วยเหลือเพื่อชะลอการเลิกจ้าง

ทั้งหมดนี้คือแนวทางที่จะได้รับการช่วยเหลือ สิ่งสำคัญที่ทุกคนทุกฝ่ายทั้งนายจ้าง ลูกจ้าง ทั้งที่ประสบปัญหาวิกฤต ทั้งที่ถูกเลิกจ้างและมีแนวโน้มจะถูกเลิกจ้าง ต้องตระหนักคือการน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตและการดำเนินธุรกิจ ยึดหลักความพอประมาณ เหตุผลและภูมิคุ้มกัน ภายใต้งู้นไขว่ การตัดสินใจใดต้องยึดหลักความรู้และคุณธรรม จึงจะนำพาชีวิตให้ผ่านพ้นวิกฤตไปได้

9 วิธีชะลอการตกงาน

นคร ศิลปอาชา

อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผลกระทบวิกฤตเศรษฐกิจของสหรัฐและในประเทศอื่นๆ เริ่มส่งผลกระทบต่อประเทศไทยขึ้นเรื่อยๆ สถานการณ์การชะลอตัวการส่งออกในปีหน้า การแข็งค่าเงินบาท ราคาพืชผลตกต่ำ และการชะลอตัวของการใช้จ่ายมีส่วนนำไปสู่การเริ่มปลดคนงานบางส่วน ของสถานประกอบการในเขตอุตสาหกรรมสำคัญ อาทิ สมุทรปราการ ลำพูน อยุธยา เป็นต้น

หน่วยงานของราชการเริ่มออกมาตรการในการจะดูแลปัญหาและเตรียมช่วยเหลือคนตกงาน แต่ที่สุดแล้วการป้องกันหรือหามาตรการที่จะยับยั้งการปลดออกจะเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะสำหรับคนทำงานอยู่แล้วไม่มีอะไรสำคัญมากไปกว่าการรักษาตำแหน่งงานที่ทำอยู่ให้ได้มากที่สุด

การจะดูแลหรือชะลอคนซึ่งมีงานทำอยู่แล้วมิให้ถูกปลดเป็นมาตรการซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดทำ ในส่วนของลูกจ้างในสถานประกอบการที่มีปัญหาอาจจำเป็นต้องยอมรับมาตรการบางอย่างที่กระทบต่อการลดลงของรายได้ ความสะดวกสบายที่เคยมีเพื่อรักษาตำแหน่งงานเอาไว้เสมือนการยอมเสียอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต รวมถึงการยอมที่จะเข้ารับการอบรมทักษะใหม่ๆ เพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนทางด้านเทคโนโลยีหรือแม้กระทั่งการโยกย้ายจากสถานที่เดิมไปยังที่ห่างไกล ในส่วนของนายจ้างนั้นจะต้องคำนึงว่าวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นมิใช่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิตแต่เป็นเรื่องของการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ขาดกำลังซื้อ การลดลงของการสั่งสินค้า เมื่อไหร่ที่วิกฤตผ่านไป การฟื้นฟูก็จะกลับมา ฉะนั้นทางใดที่จะรักษาคนทำงานอยู่แล้วให้อยู่ยาวนานที่สุด น่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าเสีย ในส่วนภาครัฐอาจส่งเสริม

ด้วยการช่วยเหลือการฝึกงานลูกจ้างโดยสมทบค่าใช้จ่าย การป้องกันเงินเฟ้อและการส่งเสริมสวัสดิการ เป็นต้น

มาตรการหรือวิธีการที่จะชะลอการเลิกจ้างหรือปลดออกที่มีการใช้ โดยทั่วไปที่พอสรุปได้มี อาทิ

☆การตกลงลดชั่วโมงทำงานปกติและการทำงานล่วงเวลา

ด้วยวิธีนี้กระบวนการผลิตอาจไม่เต็มที่แต่นายจ้างจะมีค่าใช้จ่ายลดลง โดยผลิตหรือเดินเครื่องในส่วนที่จำเป็นเพื่อรองรับการสั่งซื้อ ในส่วนของลูกจ้างจะมีรายได้ลดลงแต่ยังมียางานทำไม่เต็มเวลาหรือเต็มที่ การใช้วิธีนี้ปฏิบัติยากต่อด้านจากลูกจ้างมีน้อย

☆การส่งเสริมให้ลูกจ้างบางส่วนลาพักเรียนหรืออบรมเพิ่มเติม

วิธีนี้ลูกจ้างและนายจ้างได้รับประโยชน์ ลูกจ้างมีโอกาสกลับสู่โรงเรียนใช้เวลาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาทักษะ นายจ้างอาจกำหนดเงื่อนไขโดยไม่จ่ายค่าจ้างหรือจ่ายบางส่วนแต่คงรักษาตำแหน่งงานไว้ให้ลูกจ้างได้กลับเข้าทำงานภายหลังจบการศึกษา/อบรม วิธีการนี้ภาครัฐอาจเข้ามามีส่วนร่วมโดยส่งเสริมสมทบค่าใช้จ่าย เพราะเป็นการช่วยให้กำลังแรงงานกลับมารับการฝึกอบรมใหม่

☆ลูกจ้างตกลงผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันทำงาน

ในยามวิกฤตงานไม่เข้าหรือเข้ามาน้อย การสลับหรือหมุนเวียนการทำงานระหว่างลูกจ้างจะช่วยทำให้นายจ้างมีค่าใช้จ่ายลดลง ขณะเดียวกันลูกจ้างพอมีรายได้บ้างไม่ถึงกับขาดรายได้ทั้งหมด โดยเฉพาะ

ในสถานประกอบการซึ่งมีระบบการจ่ายค่าจ้างรายวัน
วิธีนี้ลูกจ้างจะขาดรายได้ค่อนข้างมาก จำเป็นต้องมี
มาตรการช่วยเหลือด้านสวัสดิการอื่นๆ ด้วย

★การตกลงปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน

วิธีนี้จะปรับเปลี่ยนค่อนข้างรุนแรง
เพราะอาจมีผลต่อการปรับสภาพในการทำงาน
ด้วย อาทิ การเปลี่ยนจากสภาพลูกจ้างประจำเต็ม
เวลาเป็นลูกจ้างชั่วคราวหรือลูกจ้างทำงานบางเวลา
หรือรับงานไปทำที่บ้าน วิธีนี้ลูกจ้างอาจพอใจ
เพราะมีโอกาสดูแลและเวลาอยู่บ้านนานขึ้นหรือมีเวลา
รับงานอื่นหรือมีเวลาทำธุรกิจที่ตนเองสนใจ

★การตกลงพักงานชั่วคราว

ด้วยวิธีนี้ลูกจ้างจะพักงานชั่วคราว
โดยมีระยะเวลาตามแต่ละตกลงกัน ในส่วนของ
ลูกจ้างจะมีเวลาพักหรือใช้เวลาไปทำสิ่งอื่น หรือ
แม้แต่ธุรกิจอื่นที่สนใจ ในส่วนของนายจ้างจะมี
ค่าใช้จ่ายลดลงและไม่ได้สูญเสียลูกจ้าง

★การตัดทอนช่วงงานบางประเภทให้ลูกจ้าง

วิธีนี้ลูกจ้างจะรับความเสี่ยงแต่มีสิ่ง
ทำทำใหม่ ๆ เกิดขึ้น ลูกจ้างจะต้องขวนขวาย
ทำงานหนักขึ้นเพราะรับผิดชอบรับช่วงงานไป
บริหารงานเอง ด้วยวิธีนี้นายจ้างควรสนับสนุน
ช่วยเหลือลูกจ้างในระยะเริ่มต้น

★นายจ้างควบบกการ

ด้วยวิธีนี้จะลดค่าใช้จ่ายลงได้มาก
แต่บางส่วนอาจจำเป็นต้องมีการปลดคนงานบ้าง
แต่ก็ยังสามารถรักษาคคนงานบางส่วนไว้ได้

★การร่วมกันลดค่าใช้จ่ายทุกประเภท

วิธีการนี้ควรทำเป็นปกติวิสัยและเพิ่ม
ความเข้มข้นในช่วงวิกฤต การลดค่าใช้จ่ายทุกประเภท
รวมทั้งการชะลอโครงการใหม่ๆ ที่ยังไม่ชัดเจนจะ
ช่วยพยุงฐานะทางการเงินของสถานประกอบการได้
มาตรการนี้อาจรวมถึงการลดรายได้ผู้บริหาร
ระดับสูง รวมทั้ง เงินโบนัสหรือเงินรางวัลประจำปี

★การปล่อยลูกจ้างไปสู่โครงการสร้าง งานสาธารณะ

ปกติคนทำงานในภาคอุตสาหกรรม
ในเมืองของประเทศไทยก็คือแรงงานที่อพยพมาจาก
ต่างจังหวัด ฉะนั้นโครงการช่วยเหลือจากภาครัฐ
ไปสู่ชนบท อาจผันส่วนหนึ่งเป็นการช่วยเหลือ
คนจากชนบทที่มาทำงานในเมือง โดยขึ้นทะเบียน
คนที่มีแนวโน้มจะถูกปลด ให้เข้าทำงานใน
โครงการสร้างงานของสาธารณะได้ โดยอาจทำ
ในจังหวัดที่ทำงานหรือกลับไปทำที่ภูมิลำเนาเดิม

วิธีการที่น่าเสนอข้างต้น จำเป็นต้องอาศัย
ความจริงใจและการยอมรับถึงสถานการณ์ร่วมกัน
รวมตลอดถึงความพร้อมที่จะหาหรือแก้ไขปัญหา
นายจ้างที่ใช้นโยบายตัดสินใจข้างเดียวปกติจะได้รับ
ผลกระทบไม่ทางตรงก็ทางอ้อม แม้สถานการณ์
อาจจะเกื้อกูลให้นายจ้างตัดสินใจฝ่ายเดียว แต่ใน
ระยะยาวผลกระทบจะเกิดกับนายจ้างในระดับหนึ่ง
การหาทางออกโดยพยายามผ่อนคลายนสถานการณ์
และเสนอมาตรการในลักษณะชั่วคราว น่าจะเป็น
แนวทางที่ดีกว่า และปกติจะมีการใช้กันทั่วไป
โดยเฉพาะในประเทศยุโรป

สถานการณ์การเลิกจ้างจะทยอยออกมา
เรื่อย ๆ เพราะความไม่ลงตัวและไม่คลี่คลายที่
ชัดเจนของปัญหา โดยเฉพาะการเข้มงวดในเรื่อง
สินเชื่อ การลดอัตราดอกเบี้ย และการขาดกำลัง
ซื้อในตลาด สองสิ่งนี้หากแก้ไขลุกล่วง ความ
เชื่อมั่นของผู้บริโภคอย่างน้อยผู้บริโภคในประเทศ
จะช่วยชะลอสถานการณ์การเลิกจ้างมิให้ต้อง
เลวร้ายลงไป ที่กล่าวเช่นนี้ต้องการยืนยันว่าการ
แก้ไขปัญหาการตกงานเป็นเรื่องของทุก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องบูรณาการร่วมกัน
เพราะท้ายสุดหากไม่มีการจับจ่าย ไม่มีการ
ลงทุนงานใหม่ก็ไม่เกิด งานเก่าก็อาจต้องยุบ

สารพันงานวิจัย

ถ้าคุณ ๆ เป็นแฟนประจำหรือแฟนคลับของคอลัมน์สารพันงานวิจัยแล้วละก็ จะรู้ว่าสารพันงานวิจัยมีอายุย่างเข้าสู่ขวบปีที่ 5 แล้วจะทบทวนกันแล้วนับไว้ว่ามีการนำเสนอเพื่อแนะนำงานวิจัยด้านแรงงานที่น่าสนใจที่กระทรวงแรงงานทำขึ้นได้ถึง 41 เรื่องเลยทีเดียว นับว่าไม่น้อย มีคำถามจากหลายท่านถามว่าแล้วผลงานวิจัยเก่า ๆ ที่แนะนำไปแล้วถ้าจะค้นหาได้หรือไม่ ถ้าได้ที่ไหนละ ??? ก็ขอเรียนชี้แจงเพื่อทบทวนกันอีกครั้งว่ากระทรวงแรงงานได้พัฒนา Website ที่รวบรวมผลงานวิจัยด้านแรงงานขึ้น และเปิดให้บริการเป็นสาธารณะ เข้าใช้ได้โดยไม่ต้องมี Password ใด ๆ จึงเข้าได้ทุกที่ทุกเวลา ง่าย ๆ เพียงเข้าที่ <http://research.mol.go.th> หาก ลืม ก็ ใช้ Website กระทรวงแรงงาน (www.mol.go.th) หรือหาชื่อกระทรวงแรงงานจาก Web Google ก็ได้แล้วคลิกชื่อฐานข้อมูลงานวิจัยด้านแรงงานที่อยู่แถบเมนูซ้ายมือของหน้าจอ เพียงเท่านั้นก็สามารถค้นหาผลงานวิจัยที่ต้องการได้ ถ้าสงสัยสอบถามมาได้ที 0-2232-1419 ฉบับนี้ไม่ให้เสียเวลาขอแนะนำผลงานวิจัยที่น่าสนใจของไตรมาสนี้ ซึ่งเผยแพร่ระหว่างเดือน มกราคม – มีนาคม 2552 นี้เริ่มต้นเลยนะคะ

โครงการนำร่องศึกษาความเหมาะสมในการทำงานของแรงงานหลังเกษียณอายุ

ผลงานวิจัยฉบับนี้เป็นของกลุ่มงานบูรณาการหลักประกันผู้สูงอายุ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง

แรงงาน ซึ่งมอบหมายให้สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหงทำการศึกษาวิจัย โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 4 ประการคือ 1) ศึกษาลักษณะงานอาชีพและเงื่อนไขการทำงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ 2) ศึกษาความคิดเห็นของแรงงานสูงอายุและผู้ประกอบการถึงความพร้อมที่จะทำงาน และการจ้างงานหลังพ้นวัยเกษียณอายุ 3) ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการบริหารจัดการของตลาดแรงงานผู้สูงอายุของประเทศไทยที่พัฒนาแล้ว และ 4) เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการทำงานของแรงงานเกษียณอายุที่เหมาะสม

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 1,908 ชุดทั่วประเทศ จากกลุ่มเป้าหมายคือผู้สูงอายุจำแนกตามอายุ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดและกลุ่มผู้สูงอายุเอกชนตามธุรกิจขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ นอกจากนี้ยังมีการสำรวจจากหน่วยงานที่มีการจ้างงานกระจายตามสาขากิจกรรมทางเศรษฐกิจ อีก 320 ราย

ผลการศึกษาพบรายละเอียดดังนี้

1) ผลการศึกษาด้านอุปทานแรงงานผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุร้อยละ 50 มีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท / เดือน ผู้สูงอายุที่ยังทำงานอยู่ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว แต่ผู้ไม่ทำงานมีเหตุผลคือเพราะมีโรคประจำตัว ซึ่งโรคที่พบมากในกลุ่มผู้สูงอายุคือโรคความดันโลหิต โรค

สาขาศา โครกกระดูก และเบาหวาน ในส่วนรูปแบบการออมเงินพบว่าส่วนใหญ่ฝากไว้กับธนาคารมากที่สุด รองลงมาคือการประกันชีวิต ผู้สูงอายุที่อายุระหว่าง 50 – 60 ปีที่ยังทำงานต้องการทำงานหลังเกษียณ โดยเหตุผลคือยังทำงานได้ ต้องการหารายได้และไม่ต้องการเป็นภาระของบุคคลอื่น ๆ ส่วนที่ระบุว่าไม่ต้องการทำงานมีเหตุผลคือต้องการพักผ่อน ไม่มีปัญหาทางการเงินและต้องการใช้ชีวิตกับครอบครัว ผู้สูงอายุที่อายุ 61 ปีขึ้นไปและยังทำงานส่วนใหญ่จะทำงานในสาขาเกษตรกรรม โดยเป็นการทำไร่ทำสวน สำหรับความเห็นที่มีต่ออายุเกษียณเห็นว่าอายุระหว่าง 61 – 65 ปีเหมาะสม รองลงมาคือมากกว่า 65 ปีและงานที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากที่สุดคืองานที่ปรึกษา ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญที่สุดของการทำงานของผู้สูงอายุคือเรื่องสุขภาพและการเดินทางไปทำงาน และเงื่อนไขที่ผู้สูงอายุเสนอต่อนายจ้างคือเรื่องเวลาโดยต้องการให้ยืดหยุ่นเพื่อมีโอกาสดูไปพบแพทย์ การจัดให้มีแพทย์ประจำสำนักงานหรือมีการปฐมพยาบาลและค่าจ้างที่เป็นธรรม ความเห็นต่อการทำงานหลังเกษียณพบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการทำงานหลังเกษียณมากกว่าไม่ต้องการ โดยต้องการทำงานด้านการเกษตรมากที่สุด

สำหรับข้อเสนอที่ผู้สูงอายุในกลุ่มต่าง ๆ ต้องการให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือเรื่องการทำงาน 3 อันดับแรกคือ 1) ให้มีการจัดฝึกอบรมที่เหมาะสมให้ผู้สูงอายุ 2) จัดหาเงินลงทุนให้ผู้สูงอายุในอัตราดอกเบี้ยต่ำ 3) ออกกฎหมายให้หน่วยงานของภาครัฐและเอกชนรับ

ผู้สูงอายุทำงานต่อหลังอายุเกษียณตามความสมัครใจของผู้สูงอายุ

2) ผลการศึกษาด้านอุปสงค์ต่อการจ้างงานผู้สูงอายุ การศึกษาอุปสงค์หรือความต้องการในการจ้างงานผู้สูงอายุ ซึ่งศึกษาใน 3 กลุ่มคือกลุ่มรัฐวิสาหกิจ ภาคราชการ และภาคเอกชน พบว่าภาคเอกชนมีการจ้างผู้สูงอายุทำงานต่อมากที่สุด รองลงมาคือภาคราชการ และรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้เหตุผลสำคัญที่ไม่สามารถรับผู้เกษียณอายุทำงานภาครัฐวิสาหกิจและภาคราชการให้เหตุผลเหมือนกันคือ อันดับ 1) เพราะเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบองค์กร 2) ไม่มีนโยบาย ส่วนภาคเอกชนเห็นว่าไม่รับเพราะไม่มีนโยบายเป็นอันดับแรก รองลงมาคือไม่เป็นตามระเบียบขององค์กร ทั้งนี้ หน่วยงานส่วนใหญ่ระบุว่าปัจจุบัน ไม่มีปัญหาขาดแคลนแรงงาน และไม่มียานที่เหมาะสมให้ผู้สูงอายุทำกรณีที่ขาดแคลนจะขาดแคลนแรงงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ขณะนี้ไม่มีการวางแผนรับผู้สูงอายุเข้าทำงาน หากต้องมีการรับผู้สูงอายุก็จะให้ผู้สูงอายุที่เกษียณทำงานต่อไปโดยทำสัญญาปีต่อปี ความคิดเห็นต่อการรับผู้สูงอายุเข้าทำงานส่วนใหญ่จะไม่รับผู้มีอายุระหว่าง 50 – 60 ปีที่เกษียณจากหน่วยงานอื่น เหตุผลคือคาดว่าจะไม่สามารถปรับตัวเข้ากับที่ทำงานใหม่ได้ และไม่ต้องการรับผิดชอบปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับเงื่อนไขการทำงานในมุมมองของผู้จ้างหรือหน่วยงานมีความเห็นว่า เรื่องเงื่อนไขเวลาหน่วยงานเสนอให้ทำงานในเวลาที่เหมือนผู้ทำงานทั่วไป ซึ่งมีสัดส่วนเท่ากับเห็นว่าให้ทำงานเป็นรายชั่วโมง

รองลงมาคือให้ทำงานรายวัน เงื่อนไขค่าจ้าง เห็นว่ารับค่าจ้างรายวันและต้องไม่มีปัญหา สุขภาพ ส่วนความเห็นเกี่ยวกับอายุเกษียณที่ เหมาะสมมีความเห็นแตกต่างกัน โดย ภาคเอกชนและรัฐวิสาหกิจเห็นว่าควรเป็นอายุ 60 ปี ขณะที่ภาคราชการเห็นว่าควรเป็น 61 – 65 ปี ทั้งนี้ หน่วยงานได้เสนอให้รัฐบาล ให้เงินอุดหนุนและลดหย่อนภาษีกับหน่วยงานที่ จ้างผู้สูงอายุทำงาน

3) ปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจเข้าสู่ ตลาดแรงงานของผู้สูงอายุ พบว่า ปัจจัยเรื่อง เพศ อายุ ประเภทสถานประกอบการ การศึกษา หลักประกันรายได้หลังวัยเกษียณ รายได้ สุขภาพ ไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก เข้าสู่ตลาดแรงงาน ในส่วนหน่วยงานหรือ ผู้ประกอบการ พบว่าการกำหนดอายุขั้นสูง ประสบการณ์และประเภทสถานประกอบการมี ผลต่อการตัดสินใจรับผู้สูงอายุเข้าทำงาน

4) การวิเคราะห์ตลาดแรงงานผู้สูงอายุ ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลการตัดสินใจการ เลือกปฏิบัติต่อผู้สูงอายุประกอบด้วย (1) สภาพ เศรษฐกิจ ถ้าเศรษฐกิจดีมีโอกาสนายจ้างจะ จ้างผู้สูงอายุ (2) วัฒนธรรมองค์กร เกี่ยวข้อง กับทัศนคติของนายจ้างที่ดีและไม่ดีต่อผู้สูงอายุ เช่น ผู้สูงอายุมีประสิทธิภavnน้อยกว่าหนุ่มสาว เป็นต้น (3) ปัจจัยด้านสถาบัน คือกฎระเบียบ นโยบายขององค์กรที่เป็นอุปสรรคในการจ้าง ผู้สูงอายุทำงาน (4) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ประชากร ปัจจุบันยังไม่เห็นเด่นชัดแต่อนาคต สัดส่วนผู้สูงอายุจะมากขึ้นทำให้ขาดแคลน แรงงานหนุ่มสาว ความต้องการจ้างผู้สูงอายุจะ เพิ่มขึ้น (5) ความสามารถในการแข่งขันและ

ประสิทธิผลของแรงงาน การแข่งขันในทาง ธุรกิจ คือ ต้องทำให้ต้นทุนการใช้แรงงาน ต่ำสุด จึงนำไปสู่การรับผู้สูงอายุเข้าทำงาน น้อยลง เพราะนายจ้างมีอคติกับผู้สูงอายุว่าเป็น ผู้มีประสิทธิผลน้อยกว่าวัยหนุ่มสาว (6) การ เปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กร เช่นโครงสร้าง การผลิต ขนาดขององค์กร โครงสร้างการ บริหาร เนื่องจากต้องการรักษาศักยภาพในการ แข่งขันรวมทั้งการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ แทนเทคโนโลยีเก่า ๆ จึงมีผลต่อการจ้างงาน ผู้สูงอายุ

5) การศึกษาเปรียบเทียบนโยบายและ มาตรการเกี่ยวกับการจ้างงานผู้สูงอายุหลังวัย เกษียณ ประเทศต่าง ๆ พบว่าใน สหราชอาณาจักรมีมาตรการส่งเสริมการจ้างงาน ผู้สูงอายุ เช่นการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต การฝึกอบรมและเพิ่มทักษะ การเรียนรู้จากการ ทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ฯลฯ ประเทศสิงคโปร์มี มาตรการส่งเสริมโดยการออกแบบงานลักษณะ ใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน การ สนับสนุนบริษัทต่าง ๆ ให้ดำเนินนโยบาย ส่งเสริมผู้สูงอายุ เป็นต้น สำหรับญี่ปุ่นเป็น ประเทศที่ให้ความสำคัญกับประชากรผู้สูงอายุ มากได้มีการปฏิรูประบบต่าง ๆ เพื่อจูงใจ นายจ้างให้จ้างผู้สูงอายุ เช่นมีมาตรการ สนับสนุนเงินให้กับนายจ้างที่จ้างแรงงานสูงอายุ จนถึง 65 ปี โดยคำนวณตามจำนวนผู้สูงอายุที่ จ้างเป็นรายบุคคล นอกจากนี้ยังมีการตั้ง หน่วยงานที่สนับสนุนบุคคลสูงอายุที่ทำงานทำ และสนับสนุนให้มีความพร้อมในบั้นปลายของ การทำงานอีกด้วย สำหรับสหรัฐอเมริกาเป็น

ประเทศที่มีการจ้างงานผู้สูงอายุเข้าทำงานมากที่สุด โดยมีการตั้งองค์กรที่ชื่อว่า Experience Work Inc ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงหากำไรของภาครัฐ ทำหน้าที่สร้างโอกาสด้านการจ้างผู้สูงอายุโดยการฝึกอบรม การเปลี่ยนอาชีพใหม่ ฯลฯ ส่วนประเทศมาเลเซียก็มีมาตรการส่งเสริมการจ้างผู้สูงอายุเช่นกัน โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เน้นเรื่องการศึกษาด้วยเชื่อว่าจะแก้ปัญหาการทำงานของผู้สูงอายุในอนาคตได้ มีการจัดหลักสูตรสำหรับผู้ใกล้เกษียณเพื่อสร้างความสามารถในการทำงาน ส่งเสริมให้มีการทำงานต่อเนื่อง ขณะที่ประเทศจีนพบว่ายังไม่มีมาตรการรับมือการเพิ่มขึ้นของประชากรผู้สูงอายุ โดยปัจจุบันมีการกำหนดอายุเกษียณไว้ค่อนข้างต่ำ เพราะไม่มีปัญหาขาดแคลนแรงงาน อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะมีปัญหาขาดแคลนแรงงานในอีก 20 ปีข้างหน้า ซึ่งถ้าปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น นักวิชาการจีนก็คาดการณ์ว่าจะใช้นโยบายขยายอายุการทำงานมากกว่าการนำเข้าแรงงานจากต่างประเทศ

6) ผลการศึกษาได้เสนอแนะให้ภาครัฐดำเนินโครงการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ได้แก่ 1) การประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้นายจ้างเห็นคุณค่าของแรงงานสูงอายุ 2) การปรับอายุเกษียณ 3) ส่งเสริมการฝึกอบรมเพื่อสนับสนุนความรู้และทักษะ 4) เสริมสร้างโอกาสการมีงานทำที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุโดยใช้มาตรการทำงานแบบยืดหยุ่น การจัดตลาดนัดแรงงานสำหรับผู้สูงอายุ พัฒนากระบวนการเชื่อมต่อการจ้างงาน

ผู้สูงอายุ สนับสนุนเครือข่ายผู้สูงอายุ การให้เงินอุดหนุนค่าจ้างในการจ้างผู้สูงอายุ เป็นต้น

โครงการศึกษาผลกระทบการขยายอายุการทำงานของภาคเอกชน

ผลงานวิจัยฉบับนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานโดยกลุ่มงานบูรณาการหลักประกันผู้สูงอายุได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (TDRI) เป็นผู้ศึกษา โดยกำหนดวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการกำหนดการขยายอายุการทำงานของภาคเอกชนทั้งในและนอกระบบ และ 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของการขยายเกษียณอายุจากการทำงานของภาคเอกชนในด้านต่าง ๆ เช่นด้านเศรษฐกิจ สังคมและชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร(ข้อมูลทุติยภูมิ)และการศึกษาปฐมภูมิโดยการรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน แบบเจาะจง และแบบกำหนดโควตาผสมผสานกัน กลุ่มเป้าหมายคือแรงงานรับจ้างภาคเอกชน แรงงานรับจ้างนอกระบบและนายจ้างรวม 2,400 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) รูปแบบการขยายอายุการทำงานของแรงงานวัยเกษียณหรือแรงงานสูงอายุ ใน 5 ประเทศที่ศึกษาได้แก่ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย ญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี(เกาหลีใต้) พบว่ามีรูปแบบสรุปได้คือ 1) การเพิ่มแรงจูงใจในการทำงานโดยการปรับเพิ่มอายุ

เกษียณของระบบประกันสังคม การใช้มาตรการกำหนดอัตราภาษีใหม่ รูปแบบการออมหรือคิดบำนาญ 2) การเปลี่ยนทัศนคติของนายจ้างและรูปแบบการจ้างงาน เช่นการออกกฎหมายบังคับไม่ให้นายจ้างเลือกปฏิบัติ และ 3) การพยายามเพิ่มการจ้างงานในผู้สูงอายุ โดยการสร้างศูนย์/สำนักจัดหางาน เพื่อหางานให้แรงงานสูงอายุ

2) ปัจจัยด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเป็นแรงงานในระบบในทางบวก คือ อายุในช่วงต้น การศึกษาระดับมัธยมต้นขึ้นไป สถานภาพสมรสเป็นโสด รายได้ ถิ่นที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาล ตำแหน่งงานเป็นพนักงานสำนักงานและฝ่ายปฏิบัติการ สาขาอุตสาหกรรมที่ทำงานอยู่เป็นสาขาเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมการผลิต และขนาดของสถานประกอบการที่ทำงานอยู่เป็นขนาด 50 คนขึ้นไป ส่วนปัจจัยที่มีผลเชิงลบ คือ อายุในช่วงปลาย เพศชาย การศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า สาขาอุตสาหกรรมที่ทำงานอยู่เป็นสาขาเกษตรกรรมและประมง และขนาดของสถานประกอบการที่ทำงานอยู่เป็นขนาด 1-49 คน

3) ปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจทำงานต่อหลังเกษียณอายุของลูกจ้างในระบบในกรณีต่ออายุการทำงาน ตัวแปรที่มีนัยสำคัญในทางบวกที่สนับสนุนโอกาสในการทำงานหลังเกษียณอายุเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยคือทำงานในสถานประกอบการขนาด 55-199 คน เป็นสมาชิกประกันสังคม และอายุ ส่วนปัจจัยที่มีผลในทางลบต่อการตัดสินใจในการขยายอายุ

ทำงานคือ ทำงานในภาคอุตสาหกรรม และค่าจ้าง

4) ผลกระทบการขยายเกษียณอายุจากการทำงานในภาคเอกชน จำแนกเป็น

4.1. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบต่อตัวลูกจ้างในทางบวกคือ ลูกจ้างยังคงมีรายได้เลี้ยงตนเอง ครอบครัวและผู้ที่ต้องอุปการะ เกิดเงินออมในลักษณะของเงินบำนาญต่อเดือนสูงขึ้น ส่วนผลในทางลบที่กระทบต่อนายจ้าง คือ การต้องรับภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่สูงขึ้นของแรงงานที่ขยายอายุการทำงาน การลดโอกาสในการจ้างแรงงานใหม่เพื่อทดแทนแรงงานที่เกษียณ ในส่วนของภาพรวมของระบบเศรษฐกิจ แรงงานภาคเอกชนมีบทบาทต่ออัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ผลผลิตภาพแรงงานในสาขาหลักได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม สาขาการก่อสร้าง สาขาสาธารณูปโภค และสาขาบริการอื่น ๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้มีผลทำให้กองทุนประกันสังคมมีความมั่นคงมากขึ้นจากเงินสมทบที่จ่ายเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาในการขยายอายุเกษียณ อย่างไรก็ตาม การขยายอายุเกษียณของการทำงานภาคเอกชนควรเป็นการสมัครใจของตัวลูกจ้างในระบบหรือผู้ทำงานนอกระบบ

4.2. ผลกระทบทางสังคม

ทำให้มีงานทำอย่างต่อเนื่องและเป็นงานที่ตนเองถนัด มีความชำนาญ มีประสบการณ์เป็นอย่างดี และยังสามารถรับสวัสดิการค่ารักษาพยาบาลซึ่งมีความจำเป็นในช่วงหลังเกษียณมากกว่าช่วงวัยหนุ่มสาว ซึ่งเกิดจากสภาพร่างกายที่เสื่อมไปตามวัย และเพิ่มมากขึ้นอันเกิดจากการทำงานมาตลอด

เป็นเวลานานติดต่อกัน เป็นการช่วยลดภาระให้กับครอบครัวที่ต้องเลี้ยงดูผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตามการขยายอายุเกษียณควรทำแบบสมัครใจ และเลือกลักษณะประเภทของงาน ตลอดจนระยะเวลาในการทำงานที่เหมาะสมกับวัยและสุขภาพของผู้สูงอายุแต่ละราย

4.3. ผลกระทบด้านคุณภาพชีวิต การขยายอายุเกษียณโดยให้แรงงานได้ทำงานต่อจะช่วยลดจำนวนประชากรที่ยากจนลงได้เป็นการช่วยเหลือในการวางแผนชีวิตให้อยู่อย่างมีคุณภาพ มีรายได้และสวัสดิการที่เหมาะสม ลดการดิ้นรนหางานทำ การเปลี่ยนงานเพื่อการมีชีวิตอยู่ในยามสูงวัย โดยต้องมีมาตรการในการดูแลชีวิตความเป็นอยู่ มีรายได้ที่เพียงพอในการดำรงชีพสอดคล้องกับค่าครองชีพและมีระบบสวัสดิการสาธารณสุขที่ดีให้แก่ผู้สูงวัยในขณะทำงานหลังเกษียณ เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี เป็นต้น

5) การศึกษานี้ยังได้เสนอรูปแบบการขยายอายุการทำงานของภาคเอกชนไว้ 4 รูปแบบคือ

รูปแบบที่ 1 ขยายอายุการทำงานด้วยการดูแลให้แรงงานในระบบ (ประกันสังคม) ได้รับการคุ้มครอง ค่าจ้าง และสวัสดิการที่เหมาะสมถ้วนหน้า โดยการยกระดับมาตรฐานการดูแลแรงงานในระบบเหล่านี้ให้เป็นไปตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานโดยถ้วนหน้า และเพิ่มเติมสิทธิประโยชน์ให้กับแรงงานในระบบประกันสังคมโดยไม่เพิ่มเงินสมทบ โดยการบริหารจัดการกองทุนอย่างชาญฉลาดและอย่างมืออาชีพ

รูปแบบที่ 2 ขยายอายุการทำงานด้วยการนำแรงงานที่ยังตกค้างอยู่นอกระบบประกันสังคมเข้าระบบ สามารถกำหนดมาตรการดังนี้ 1) การให้ความรู้ความเข้าใจกับแรงงานที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นไปที่มีอายุน้อยและยังครองความเป็นโสดอยู่ในขณะนั้น 2) เคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกภาคเกษตร เพิ่มโอกาสให้แรงงานเข้าอยู่ในระบบมากขึ้น 3) การให้ความสนใจกับแรงงานในระดับล่างและระดับกลาง และ 4) พิจารณาให้ต้นทุนของการเข้าสู่ระบบประกันสังคม (Contributions) สมเหตุสมผลสำหรับพนักงานระดับกลางและระดับล่าง

รูปแบบที่ 3 การขยายอายุเกิดสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพของแรงงานในระบบประกันสังคมจาก 55 ปีเป็น 60 ปีโดย 1) การขยายอายุการทำงานควรเริ่มที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ก่อน เนื่องจากมีความมั่นคงทางด้านผลตอบแทน 2) ปรับแก้พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 เพื่อขยายอายุเกิดสิทธิ 3) แก้กฎหมายให้ผู้มีอายุ 55 ปี และยังคงทำงานอยู่ต่อไปได้รับสิทธิลดหย่อนภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษหรืออุดหนุนค่าจ้างให้แก่สถานประกอบการที่จ้างแรงงานสูงอายุต่อไป

รูปแบบที่ 4 การขยายอายุการทำงานด้วยการขยายประกันสังคมสู่ผู้ทำงานนอกระบบ เสนอ 2 รูปแบบย่อยคือ 1) การปรับรูปแบบมาตรา 40 ในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 โดยปรับรูปแบบเงินสมทบใหม่ให้มีการสมทบร่วมกันระหว่าง

ผู้ประกันตน(แทนนายจ้างและลูกจ้าง)และ
รัฐบาลร่วมสมทบ และปรับปรุงรูปแบบสิทธิ
ประโยชน์ให้ครอบคลุมเช่นเดียวกับมาตรา 33
ยกเว้นการประกันการว่างงาน 2) การปรับแก้
พระราชกฤษฎีกากำหนดลูกจ้างมาตรา 4(6) ซึ่ง
ระบุว่า “กิจการหรือลูกจ้างอื่นตามที่ได้กำหนด
ในพระราชกฤษฎีกา” ไม่ให้ใช้พระราชบัญญัติ
ประกันสังคม พ.ศ. 2533 บังคับ โดยจะยกเลิก
ไปทั้งหมดก็ได้

การศึกษาความเป็นไปได้ในการขยาย อายุที่เกิดสิทธิ : กรณีชราภาพ

ผลการศึกษาวิจัยฉบับนี้เป็นของ
สำนักงานประกันสังคม ซึ่งได้ให้ทุนสนับสนุน
แก่บริษัท ศูนย์กฎหมายธุรกิจอินเตอร์เนชันแนล
จำกัด ทำการศึกษาวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
1) ศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายอายุที่เกิด
สิทธิกรณีชราภาพของผู้ประกันตน 2) ศึกษา
ผลกระทบของการขยายอายุที่เกิดสิทธิกรณีชรา
ภาพที่มีต่อผู้ประกันตนกองทุนประกันสังคม
สถานประกอบการและสวัสดิการด้านอื่น ๆ
3) ศึกษาผลกระทบของการขยายอายุที่เกิดสิทธิ
กรณีชราภาพที่มีต่อการกำหนดอายุเกษียณของ
แต่ละประเภทกิจการ

การศึกษานี้ใช้วิธีการสำรวจข้อมูล
ภาคสนาม กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย
ผู้ประกันตน (มาตรา 33) ใน 16 ประเภท
กิจการทั่วประเทศ ผู้ประกันตนมาตรา 39
สถานประกอบการ นักวิชาการด้านสังคมและ
แรงงาน สำนักงานประกันและผู้ประกันตนที่
เกษียณอายุ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจด้วย

แบบสอบถามและเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์
เชิงลึก (In – depth Interview) และการสนทนา
กลุ่ม (Focus Group)

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1) ความเป็นไปได้ในการขยายอายุที่ เกิดสิทธิกรณีชราภาพ ขึ้นกับปัจจัยต่อไปนี้

1.1. ปัจจัยทางการเงิน ได้แก่
เงินบำนาญที่ได้ต่อเดือน เงินบำนาญรับรวม
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) และอัตราคิดลด
ภายใน (IRR) เมื่อขยายอายุที่เกิดสิทธิกรณีชรา
ภาพ จะมีค่า IRR ลดลงจาก 11.07 – 8.55%
เหลือ 8.44 – 7.17% การส่งเงินเข้ากองทุน
ประกันสังคมจะให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าการ
ออมในธนาคาร ยอดรวมจนครบอายุเกษียณ
ยอดจ่ายเงินสมทบจะมากขึ้นเมื่อมีการขยายอายุ

1.2. ปัจจัยทางเทคนิคได้แก่ เพดาน
ค่าจ้างที่คิดเงินบำนาญและอัตราเงินสมทบ

1.3. ปัจจัยทางด้านการปฏิบัติได้แก่
การกำหนดอายุเกษียณของสถานประกอบการ
สภาพของพนักงานในสถานประกอบการที่มีคน
อายุมากกว่า 55 ปี พฤติกรรมการลาออกก่อน
กำหนด การกำหนดอายุเกษียณตนเองของ
ผู้ประกันตน ความรู้ความเข้าใจและความสนใจ
ต่อระบบประกันสังคมกรณีชราภาพ

การศึกษาผลกระทบในแต่ละประเภท
กิจการ พบว่าส่วนใหญ่ทุกประเภทกิจการมีการ
กำหนดอายุเกษียณอย่างชัดเจนเป็นทางการ
และเป็นลักษณะเดียวกันทั้งเพศหญิงและเพศ
ชาย ระดับตำแหน่งไม่แตกต่างกัน ส่วนมาก
กำหนดอายุเกษียณที่ 55 ปี และต่ออายุการ
เกษียณให้ตามระยะเวลาการขยายอายุการเกิด

สิทธิ พนักงานส่วนใหญ่ต้องการเกษียณที่อายุ 55 ปีเนื่องจากต้องการพักผ่อน มีปัญหาด้านสุขภาพ หรือต้องการไปประกอบอาชีพอื่น นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์ และการสัมภาษณ์เฉพาะกลุ่มพบว่า มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการขยายอายุที่เกิดสิทธิกรณีชราภาพ แต่ถ้าจะขยายควรจะรอให้มีปัญหาการขาดแรงงานก่อนในอนาคต รูปแบบการดำเนินงานควรใช้กับผู้ประกันตนใหม่ และพิจารณาตามลักษณะของงานอายุการเกิดสิทธิรับบำนาญที่เหมาะสมคือไม่เกิน 60 ปี อัตราเงินสมทบเสนอให้เพิ่มจาก 3% เป็น 6 – 12% ฐานรายได้ที่ใช้ในการคำนวณเงินบำนาญควรปรับเพิ่มขึ้น ในเรื่องความพร้อมควรพิจารณาตามอาชีพและลักษณะงานมากกว่าตามประเภทกิจการ โดยสรุปแล้วยังไม่ควรขยายอายุที่เกิดสิทธิกรณีชราภาพในเวลานี้ ถ้าจะขยายเสนอให้

- 1) กลุ่มผู้ประกันตนเดิมคงใช้รูปแบบสิทธิเดิม และกลุ่มผู้ประกันตนใหม่ให้ใช้สิทธิตามกฎหมายใหม่
- 2) ให้ผู้ประกันตนที่อายุครบ 55 ปีได้รับสิทธิเงินบำนาญบางส่วนก่อนหรือช่วงใดช่วงหนึ่งก่อนอายุที่จะเกิดสิทธิได้
- 3) เงินบำนาญจากชราภาพควรถือเป็นเงินมรดก
- 4) ให้ขยายการดำเนินงานออกไปสู่การออมทรัพย์แบบสมัครใจ
- 5) อัตราการจ่ายเงินบำนาญควรปรับให้เหมาะสมต่อการครองชีพ และ
- 6) รัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างแรงจูงใจให้แก่สถานประกอบการ เป็นต้น

ในส่วนผลการศึกษาความเป็นไปได้ของการขยายอายุที่เกิดสิทธิกรณีชราภาพ จำแนกตามประเภทกิจการ พบว่า ผลต่างเงินบำนาญเฉลี่ยต่อเดือนระหว่างก่อนและหลังขยาย

อายุที่เกิดสิทธิกรณีชราภาพมีค่าเพิ่มขึ้น ที่มีค่าเพิ่มต่ำสุดได้แก่ กิจการผลิตโลหะขั้นมูลฐาน และสูงสุดได้แก่กิจการทำป่าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ผลต่างเงินบำนาญรับรวมตลอดอายุผู้ประกันตนมีค่าลดลง ผลต่างเงินสมทบก่อนและหลังการขยายอายุที่เกิดสิทธิโดยเฉลี่ยของทุกประเภทกิจการมีมูลค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3,838,490 บาท ผลต่างมูลค่าผลตอบแทนปัจจุบันสุทธิเฉลี่ยของทุกประเภทมีค่าลดลง ผลต่างอัตราผลตอบแทนภายในมีค่าลดลง ที่ต่ำสุดได้แก่ การผลิตอาหาร เครื่องดื่ม ในเรื่องของความพร้อมจำแนกตามประเภทกิจการพบว่า ลำดับที่ 1 ที่พร้อมมากที่สุดได้แก่กลุ่มกิจการการผลิตสิ่งทอถัก เครื่องประดับ กิจการการผลิตอาหาร เครื่องดื่ม กิจการการทำป่าไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้ ลำดับที่ 2 กลุ่มกิจการก่อสร้าง กิจการประกอบกิจการอื่น ๆ กิจการการค้า และสุดท้ายลำดับที่ 8 ได้แก่กลุ่มกิจการผลิตภัณฑ์โลหะขั้นมูลฐาน ทั้งนี้ ในกลุ่มลำดับที่ 1 กิจการที่น่าจะพร้อมมากที่สุดคือ กิจการการทำป่าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้

2) ประเด็นผลกระทบของการขยายอายุที่เกิดสิทธิกรณีชราภาพต่อกองทุนประกันสังคมโดยใช้แบบจำลองคณิตศาสตร์ประกันภัย พบว่า การขยายอายุที่เกิดสิทธิกรณีชราภาพหรือการปรับเพิ่มเพดานค่าจ้างที่ใช้ในการคำนวณเงินสมทบไม่มีผลต่อการยืดอายุกองทุนประกันสังคมอย่างยั่งยืน แต่จะมีผลในเชิงลบต่อลูกจ้างและนายจ้างหลายด้าน จึงยังไม่ควรดำเนินการในขณะนี้ แต่อาจพิจารณาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแรงงานในอนาคต การเพิ่มอัตราเงินสมทบเป็น 8 – 12% จะมีผลทำให้

กองทุนมีเสถียรภาพมั่นคงได้ในระยะยาวและ น่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด การเพิ่ม รายรับของกองทุนที่เกิดสิทธิกรณีชราภาพ สามารถทำได้โดยบริหารการลงทุนให้ได้อัตรา ผลตอบแทนสูงสุด เช่น 10–20% หรือให้ สูงกว่า 5–6% ในปัจจุบัน

3) ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา มี ดังนี้ : 1. มาตรการที่จะช่วยรักษาสมดุลของ เงินกองทุนประกันสังคม ได้แก่ (1) การปรับ อัตราเงินสมทบเพิ่มขึ้นจาก 6% เป็น 8–12% อย่างเป็นระบบและช่วงเวลา (2) การบริหาร ผลตอบแทนของกองทุนประกันสังคมให้ได้รับ ผลตอบแทน (ROI) ที่เหมาะสมระหว่าง 10–20% (3) การติดตามสถานภาพของกองทุน ประกันสังคม ควรปรับใช้ข้อมูลจริงตาม สถานการณ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ 2. การนำ มาตรการมาปรับใช้หากมีการขยายอายุที่เกิด สิทธิกรณีชราภาพ ควรกำหนดกรอบดังนี้ (1) การกำหนดลำดับระยะเวลาการนำมาตรการ มาใช้ตามกลุ่มกิจการ 16 ประเภท แบ่ง ออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่พร้อมที่จะ ดำเนินการทันทีมี 3 กลุ่มประเภทกิจการ กลุ่ม ที่ต้องปรับความพร้อมด้านการปฏิบัติและ ผลกระทบด้านการเงิน มี 9 กลุ่มประเภท กิจการและกลุ่มที่ยังไม่มีความพร้อม 4 กลุ่ม ประเภทกิจการ ในทางการปฏิบัติแรงงานที่ย้าย งานจากกิจการที่มีการกำหนดอายุไปยังกิจการที่ ยังไม่มีมาตรการขยายอายุให้เลือกใช้ได้ตาม ความสมัครใจ (2) ควรกำหนดทางเลือกสำหรับผู้ประกันตนที่มีอายุใกล้ครบกำหนดอายุที่เกิด สิทธิกรณีชราภาพตามระบบเดิม เพื่อลด

ผลกระทบทางด้านจิตใจ หรือการที่ไม่สามารถ ปรับตัวได้ทัน (3) ส่งเสริมการขยายอายุที่เกิด สิทธิกรณีชราภาพของสถานประกอบการด้วย มาตรการภาษีและการช่วยเหลือด้านการพัฒนา บุคลากร และสำหรับผู้ประกันตนควรมีการ พัฒนาอาชีพ หรือหาแหล่งงานใหม่รองรับ ระหว่างรอเงินบำนาญ (4) สร้างการยอมรับด้วย การให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมถึงการ ประชาสัมพันธ์ในเชิงบวกถึงผลประโยชน์ที่จะ ได้รับ 3. ข้อคิดเห็นต่อระบบประกันสังคมกรณี ชราภาพ ภาครัฐควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการ กำหนดเงื่อนไขด้านเพดานค่าจ้างเพื่อให้ ผู้ประกันตนได้รับเงินบำนาญอย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อการดำรงชีพ เช่น ควรมีการ ปรับวิธีคำนวณเงินบำนาญโดยคิดจากยอดเฉลี่ย เงินสมทบรวมตลอดอายุการจ่ายเงินสมทบโดย ปรับเป็นมูลค่าปัจจุบันก่อน เพื่อให้เกิดความ เป็นธรรมต่อผู้ประกันตนที่มีรายได้สูงด้วย

โครงการศึกษาวิจัยเพื่อขยายการคุ้มครอง แรงงานให้แก่แรงงานนอกระบบ

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้ ตระหนักถึงความสำคัญของแรงงานโดยเฉพาะ แรงงานนอกระบบซึ่งปัจจุบันมีจำนวนเพิ่มมาก ขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเนื่องจากรูปแบบการจ้างงาน ได้เปลี่ยนแปลงจากรูปแบบการจ้างงานในระบบ เป็นการจ้างงานนอกระบบ จึงได้จัดทำ “โครงการศึกษาวิจัยเพื่อขยายการคุ้มครอง แรงงานให้แก่แรงงานนอกระบบ” โดยการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มอบหมายให้บริษัทเอ็กเซล เลนท์ บิสเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด ดำเนินการ

ศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อให้ทราบถึงสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน ปัญหาและอุปสรรคของแรงงานนอกระบบของประเทศ ไทย 2) เพื่อให้ทราบถึงมาตรฐานสากลระหว่างประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการคุ้มครองแรงงานนอกระบบ 3) เพื่อให้ทราบความต้องการและแนวทางการคุ้มครองแรงงานนอกระบบของประเทศไทย และ 4) เพื่อยกร่างกฎหมายให้ความคุ้มครองแรงงานนอกระบบของประเทศไทย ใช้วิธีการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประกอบกับการศึกษาวิจัยเอกสารทั้งในและต่างประเทศและการสัมภาษณ์ฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ซึ่งกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาได้แก่ กลุ่มแรงงานนอกระบบประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญาแรงงานในสถานบริการ กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระจ้างรับจ้าง หาบเร่แผงลอย บริการอิสระและร้านขายของชำ และกลุ่มแรงงานในระบบได้แก่แรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคือ แรงงานในภาคเกษตรกรรม แรงงานในงานประมงน้ำจืด ประมงทะเล งานที่รับไปทำที่บ้าน คนรับใช้และแรงงานทำงานไม่เต็มเวลา

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) สภาพการจ้างงานและปัญหาอุปสรรคของแรงงานนอกระบบ โดยทั่วไปพบว่า แรงงานนอกระบบได้รับการคุ้มครองในฐานะความเป็นพลเมืองและฐานะแรงงานสวัสดิการที่ได้รับดำเนินการโดยรัฐ ในส่วนของการประกันสังคม แรงงานนอกระบบสามารถได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ตาม

มาตรา 39 และมาตรา 40 โดยมาตรา 39 ให้สิทธิผู้ที่เคยเป็นผู้ประกันตนที่เคยเป็นลูกจ้างสามารถคงสภาพสมาชิกกองทุนประกันสังคมต่อไปได้ในระบบโดยความสมัครใจ สำหรับผู้ประกอบการอาชีพอิสระนั้นสามารถเข้าเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมได้ตามมาตรา 40 โดยได้รับสิทธิประโยชน์ 3 ประเภท คือ คลอดบุตร ทูพพลภาพ และเสียชีวิต ทางด้านมาตรฐานแรงงานระหว่างประเทศ ในปัจจุบันองค์การแรงงานระหว่างประเทศได้มีการออกอนุสัญญาเพื่อให้การคุ้มครองแรงงานนอกระบบในหลายกลุ่ม เช่น แรงงานในภาคการเกษตร แรงงานในกิจการประมง ผู้รับงานไปทำที่บ้าน หญิงบริการซึ่งทำงานกลางคืน ผู้ทำงานในโรงแรม ร้านอาหารและสถานบันเทิง และการคุ้มครองลูกจ้างที่ทำงานแบบไม่เต็มเวลา ฯลฯ ทั้งนี้ หากพิจารณาแยกส่วนเป็นกลุ่ม ๆ สรุปได้คือ

(1) กลุ่มแรงงานนอกระบบ

กลุ่มแรงงานในสถานบริการ มีทั้งที่มีนิติสัมพันธ์และไม่มีนิติสัมพันธ์ความเป็นนายจ้างลูกจ้าง กลุ่มนี้ได้รับผลตอบแทนเป็นส่วนแบ่งจากรายได้ที่ได้รับจากลูกค้าในการให้บริการแต่ละครั้ง ไม่มีการตรวจสุขภาพ เมื่อเจ็บป่วยจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ไม่ได้รับสิทธิด้านการประกันสังคม หรือกองทุนเงินทดแทน ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ ชั่วโมงการพักผ่อนและวันหยุดไม่เหมาะสม ส่วนแบ่งรายได้ไม่เป็นธรรม ชั่วโมงการทำงานหนักเกินไป การจ่ายค่าตอบแทนไม่ตรงเวลา

กลุ่มเกษตรกรพันธสัญญา ลักษณะการทำพันธสัญญามีทั้งตกลงกันด้วยวาจาและการทำสัญญาเป็นหนังสือ ไม่มีกฎเกณฑ์หรือระเบียบ

ตายตัว ในด้านจำนวนวันทำงานต่อสัปดาห์ จำนวนชั่วโมงพักต่อวัน วันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี และวันหยุดพักผ่อนประจำปี เกษตรกรพันธุ์สัญญาเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล

กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ส่วนใหญ่ทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน จำนวนชั่วโมงพักไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับปริมาณลูกค้า ส่วนใหญ่ไม่มีวันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี และวันหยุดพักผ่อนประจำปี หากเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุจะใช้โครงการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีปัญหาเรื่องรายได้ไม่แน่นอน ไม่มีสวัสดิการ

(2) กลุ่มแรงงานในระบบจำแนกเป็น

2.1. กลุ่มแรงงานในระบบที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครอง ได้แก่ แรงงานรับจ้างในงานเกษตรกรรม ประมงทะเล รับงานไปทำที่บ้านและคนรับใช้ในบ้าน สภาพการทำงานส่วนใหญ่เป็นการตกลงด้วยวาจาไม่มีการกำหนดวันหยุดพักผ่อน วันลาป่วย วันลาคลอด วันหยุดประจำสัปดาห์ และวันหยุดประเพณี ปัญหาอุปสรรค คือ ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าตนเองได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย พ.ศ. 2547

2.2. กลุ่มแรงงานที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครอง ซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ **กลุ่มแรงงานในสถานประกอบการขนาดเล็ก** พบว่าส่วนใหญ่ทำงานมากกว่า 8 ชั่วโมง ไม่มีการกำหนดวันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี และวันหยุดพักผ่อนประจำปี มีสิทธิลาป่วยและลาคลอดได้แต่ไม่ได้รับค่าจ้าง ส่วนใหญ่ได้รับความ

คุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เวลาเจ็บป่วยจะใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพเป็นหลัก ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือ ไม่ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม ไม่มีการออมเงินไว้ใช้ในยามชรา และกลุ่มแรงงานทำงานไม่เต็มเวลา ซึ่งหมายถึงงานที่ถูกจ้างทำให้นายจ้างไม่ถึงสัปดาห์ละ 5 วัน หรือสัปดาห์หนึ่งไม่ถึง 40 ชั่วโมง และรวมถึงแรงงานที่ทำงานไม่เต็มวัน สภาพการจ้างส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นการจ้างแบบรายชั่วโมง ไม่มีการกำหนดชั่วโมงพักระหว่างทำงาน ไม่มีการกำหนดวันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดตามประเพณี และวันหยุดพักผ่อนประจำปี มีสิทธิลาป่วยและลาคลอดได้ แต่ไม่ได้รับค่าจ้างสำหรับแรงงานรายวัน ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานคือ ไม่ได้รับสวัสดิการที่เหมาะสม ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าตนเองได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

2) การศึกษาการคุ้มครองแรงงานนอกระบบในกลุ่มประเทศศึกษา ซึ่งศึกษาใน 9 ประเทศปรากฏผลการศึกษที่สำคัญ คือ

(2.1) ประเทศในกลุ่มศึกษาส่วนใหญ่มีการคุ้มครองแรงงานนอกระบบใน 4 ประเภท ได้แก่ แรงงานเกษตรกรรม (agricultural worker) แรงงานที่รับงานไปทำที่บ้าน (homeworker) ผู้ว่าจ้างตนเอง (self-employed) และแรงงานที่ทำงานไม่เต็มเวลา (part-time worker) นอกจากนี้มีการออกกฎหมายเฉพาะเพื่อคุ้มครองบางกลุ่มเป็นพิเศษ

(2.2) ประเทศในกลุ่มที่ศึกษามีนโยบายที่จะขยายการคุ้มครองแรงงานนอกระบบให้

ได้รับการคุ้มครองเกี่ยวกับสภาพการทำงาน และความเป็นอยู่ที่ดีเช่นเดียวกับแรงงานประเภทลูกจ้างที่ทำงานปกติทั่วไป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสภาพและลักษณะงานของกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ทำให้การคุ้มครองแรงงานนอกระบบในแต่ละประเภทงานมีความแตกต่างกันออกไป

(2.3) ส่วนใหญ่มีการกำหนดใช้มาตรการบังคับเพื่อออมเงินส่วนหนึ่งในระหว่างที่มีรายได้จากการทำงานโดยจ่ายเงินสมทบในอัตราที่กำหนดเข้ากองทุนประกันสังคม (หรือกองทุนบำนาญ) เพื่อให้ได้การคุ้มครองสิทธิประโยชน์เมื่อเกษียณอายุ การดูแลรักษาพยาบาล หรือการช่วยเหลือหากไม่สามารถทำงานได้ เป็นต้น

(2.4) อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ประเทศในกลุ่มศึกษาได้แก่ แคนาดาและออสเตรเลีย มีแนวคิดในการกำหนดค่าตอบแทนการทำงานขั้นพื้นฐานให้แก่แรงงานนอกระบบในลักษณะที่คำนึงถึงการชดเชยความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนในการมีงานทำของกลุ่มแรงงานนอกระบบ ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการทำงานของแรงงานนอกระบบ

(2.5) มีการกำหนดการควบคุมหรือจำกัดจำนวนชั่วโมงการทำงาน เวลาพักวันหยุด และวันลา สำหรับวันหยุดและวันลาประเทศแคนาดา อังกฤษ เยอรมนี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และญี่ปุ่น การกำหนดให้ความคุ้มครองแรงงานเกี่ยวกับวันหยุดและวันลาที่สำคัญของคนทำงาน ได้แก่ การลาหยุดพักผ่อน

ประจำปี การลาคลอดบุตรและการลาเกี่ยวกับครอบครัว โดยมีการกำหนดวันลาหรือเงื่อนไขในการใช้สิทธิลาไว้แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม ขึ้นอยู่กับสภาพการทำงาน ลักษณะของงานที่ทำ และมีความยืดหยุ่นในการจำกัดเวลาการทำงานให้สอดคล้องกับลักษณะงาน

(2.6) มีการกำหนดการคุ้มครองแรงงานนอกระบบในแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับค่าทำงานล่วงเวลาของแรงงานนอกระบบแต่ละกลุ่มแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพการทำงาน และลักษณะของงานที่ทำว่าจะต้องให้มีการกำหนดค่าตอบแทนการทำงานตามจำนวนชั่วโมงการทำงานหรือไม่ หากมีการทำงานเกินกว่าจำนวนชั่วโมงการทำงานปกติที่กำหนดไว้ นายจ้างต้องจ่ายค่าทำงานล่วงเวลาให้แก่คนทำงานดังกล่าว

(2.7) สิทธิประโยชน์อื่น ๆ จากการทำงาน มีการจัดให้ในลักษณะที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สภาพการจ้าง สภาพการทำงาน และนโยบายของแต่ละประเทศ

3) ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

(3.1) กลุ่มแรงงานนอกระบบ เสนอแนะให้ออกกฎหมายคุ้มครองแรงงานนอกระบบ โดยกำหนดหลักการให้สามารถออกกฎกระทรวงเพื่อให้มีการคุ้มครองผู้ทำงานแต่ละประเภทแตกต่างกันไป ทั้งนี้ไม่เสนอให้ออกกฎหมายคุ้มครองแรงงานในกลุ่มเกษตร พันธ์สัญญา แต่ใช้การตราพระราชบัญญัติเกษตร พันธ์สัญญาแทน สำหรับกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระไม่สามารถออกกฎหมายคุ้มครองใน

ลักษณะนายจ้างและลูกจ้างจึงควรนำแนวคิดหลักประกันสังคม (Social Protection System) มาให้การคุ้มครองแทนการออกกฎหมายคุ้มครองแรงงาน โดยเสนอแนวทางให้มีการตราพระราชบัญญัติกองทุนบำนาญเพื่อผู้ใช้แรงงาน เพื่อจัดตั้งกองทุนบำนาญสำหรับผู้ใช้แรงงานและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ว่าจ้างตนเองหรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระรวมตัวกันจัดตั้งสมาคมตามประเภทอาชีพอิสระ

(3.2) กลุ่มแรงงานในระบบที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคือ 1) แรงงานในงานเกษตรกรรม เสนอให้ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงานในภาคเกษตรกรรมเพื่อคุ้มครองเรื่องวันหยุด ค่าจ้าง ความปลอดภัยในการทำงาน 2) กลุ่มผู้รับใช้ในบ้านให้ขยายความคุ้มครองในเรื่องวันหยุด ค่าจ้าง เวลาพัก สิทธิการลา และความปลอดภัยในการทำงาน สำหรับกลุ่มที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงาน คือ 1) แรงงานในสถานประกอบการขนาดเล็ก

ควรเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายโดยการประชาสัมพันธ์ การตราพระราชบัญญัติกองทุนบำนาญเพื่อผู้ใช้แรงงานและส่งเสริมการจัดตั้งสมาคมนายจ้าง / สหภาพแรงงาน 2) กลุ่มแรงงานทำงานไม่เต็มเวลาควรมีการออกกฎกระทรวงเพื่อคุ้มครองเรื่องสิทธิประโยชน์การจ่ายค่าชดเชย เป็นต้น

เป็นไงบ้างคะทั้ง 4 เล่ม น่าสนใจไม่น้อยทีเดียว ถ้าต้องการรายละเอียดมากกว่านี้หรือรายงานฉบับสมบูรณ์ของเล่มใดใน 4 เล่มหรืองานวิจัยด้านแรงงานเรื่องอื่นๆ อย่าลืมเข้าไปที่ www.mol.go.th คลิกเลือกฐานข้อมูลงานวิจัยด้านแรงงาน หรือที่ <http://research.mol.go.th> ฉบับนี้ถือเป็นฉบับส่งท้ายฤดูหนาวก็ว่าได้ เทียวกันให้สนุกเพื่อต้อนรับฤดูร้อนที่จะมาถึงจะ

.....สวัสดิ์

สะกิดต่อมฮา..

กลับด้านดีกว่า

มีชาวบ้านคนหนึ่ง แก่เลี้ยงควายไว้หนึ่งตัว วันหนึ่งควายเกิดไม่สบาย ไม่ยอมกินหญ้า แก่ก็ได้ไปตามหมอมาดูอาการของควายแก่ พอหมอตรวจการเสร็จก็บอกว่า...ควายแก่ท้องอืด จะต้องใช้ยาถ่ายเสียหน่อย เข้าทางกัน แล้วเป้าลมเข้า อาการจึงจะดีขึ้น พออธิบายเสร็จ หมอก็หยิบท่อขึ้นมาแล้วเป่าลม พอเป่าไปซักพัก ก็ชักเหนื่อย เลยบอกให้ลุงมาเปลี่ยนกันเป่า ก่อนจะเป่า ลุงแกก็ดึงท่อออก แล้วเสียบเข้าไปใหม่โดยใช้ทางที่หมอเป่าขมลงไปที่ตูดควาย แล้วแกก็เป่า

หมอสงสัยเลยถามว่า...

หมอ: "ทำไมลุงต้องกลับด้านด้วยล่ะ"

ลุง: "แหม...หมอ ผมไม่ได้พอที่จะเป่าทางข้างปากหมอ

ที่มา : สารานุกรม

เก็บข่าวมาฝาก

การประชุมสุดยอดอาเซียนว่าด้วยเรื่อง ทรัพยากรมนุษย์ (ASEAN Human Resources Summit)

นายนคร ศิลปอาชา อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในฐานะผู้แทนกระทรวงแรงงานของไทย ร่วมประชุมสุดยอดอาเซียนว่าด้วยเรื่องทรัพยากรมนุษย์ (ASEAN Human Resources Summit) ในหัวข้อ “แนวปฏิบัติเชิงก้าวหน้าด้านแรงงานเพื่อส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันในอาเซียน” ซึ่งเป็นการประชุมไตรภาคีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ นายจ้าง และลูกจ้าง ณ ประเทศสิงคโปร์ เมื่อปลายเดือนตุลาคม 2551 ที่ผ่านมา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกำลังคนของสิงคโปร์ (Mr. Gan Kim Young) กล่าวถึงวัตถุประสงค์การประชุมในครั้งนี้ว่า เพื่อให้การประชุมเป็นเวทีให้ประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันด้านทรัพยากรมนุษย์ การสร้างเครือข่ายในอาเซียนด้านทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอาเซียน ซึ่งประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่บุคลากรเพื่อให้เป็นแรงงานที่มีศักยภาพ ด้านรองเลขาธิการอาเซียน (Dr. Soeung Rathchavy) ซึ่งบรรยายในหัวข้อ “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอาเซียน” มองว่าที่ผ่านมาอาเซียนเห็นความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้อาเซียนเป็นตลาดแรงงานที่มีฝีมือและมีศักยภาพของโลก ภายหลังการประชุม นายนคร ฯ ได้ร่วมงานเลี้ยงรับรองและ

พบปะพูดคุยกับเอกอัครราชทูตประจำสิงคโปร์ เกี่ยวกับแรงงานไทยที่ไปทำงานในสิงคโปร์ ซึ่งมีู่ทางที่ดีและมีความเป็นไปได้สูงที่สิงคโปร์จะเปิดรับแรงงานไทยให้เข้าไปทำงาน เนื่องจากสิงคโปร์กำลังประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานมาก โดยเฉพาะแรงงานระดับรากแก้ว ในส่วนนี้กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งมีบทบาทหลักในการพัฒนาศักยภาพกำลังแรงงานรองรับการแข่งขัน ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถของกำลังแรงงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพร่วมกับสถานประกอบการ และสถานศึกษามาอย่างต่อเนื่อง กรมฯ มีความยินดีที่จะสนับสนุนเรื่องของการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศ โดยการฝึกอบรมวิชาชีพและการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อเป็นใบเบิกทางในการขอวีซ่าเข้าทำงานในประเทศนั้น ๆ ซึ่งปัจจุบันหลายประเทศที่นำเข้าแรงงานให้ความสำคัญกับคุณภาพและมาตรฐานฝีมือแรงงานมาก นายนคร ฯ กล่าวหากผู้ใดประสงค์จะเดินทางไปทำงานยังต่างประเทศและต้องการสร้างความเชื่อมั่นทางทักษะฝีมือให้เป็นที่ยอมรับ ติดต่อขอรับการพัฒนาทักษะฝีมือหรือทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานได้ที่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ดินแดง) โทร. 0 2245 4035 , 0 2247 6606 , 0 643 4990 ทุกวันทำการ

ที่มา: www.dsd.go.th (วันที่ 14 พฤศจิกายน 2551)

รู้จักงานรูด...เป็นยอดดี

2-3 เดือนที่ผ่านมา ตั้งแต่ก่อนสิ้นปีมาจนเข้าปีใหม่นี้แล้ว ประเด็นที่ฮิตของบรรดาคอถัมนิสต์ทั้งหลายด้านเศรษฐกิจและการ

จัดการก็หนีไม่พ้นเรื่องแนวทางการบริหารองค์กร การบริหารคนให้พ้นวิกฤติ

ดิฉันเองก็เป็นหนึ่งในบรรดานักเขียนที่ร่วมด้วยช่วยกันคิด ช่วยกันศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะนายจ้างและผู้บริหารในการสร้างกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อรักษาองค์กร ธุรกิจและบุคลากรให้อยู่รอด ไม่ให้ต้องปิดกิจการและเลิกจ้างพนักงานโดยไม่จำเป็นจริง ๆ

อย่างไรก็ตามข้อเขียนที่ผ่านมามุ่งเน้นประเด็นไปที่พวกผู้บริหารและนายจ้างเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่ค่อยเห็นข้อเขียนเรื่องว่าทำอย่างไรพวกพนักงานที่เป็นมนุษย์เงินเดือนอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ จะรักษางานของตนเองไว้มิให้สูญหาย

ทำอย่างไรจึงจะไม่ตกงานง่าย ๆ และทำอย่างไรจึงจะหางานที่มีความมั่นคงอยู่กับบริษัทที่คงไม่ล้มเลิกกิจการง่าย ๆ คำถามเหล่านี้น่าจะเป็นหัวข้อสุดของมนุษย์เงินเดือนแน่ ๆ

ดังนั้นวันนี้ขอคุยเรื่องนี้ดีกว่า ทั้งนี้ยังอยู่ในช่วงปีใหม่หมด ๆ เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมและน่าจะช่วยให้หลายท่านตั้งหลักรักษางานของตนได้ทันการ เชิญล้อมวงมาฟังได้เลยค่ะ!

กลยุทธ์ข้อ 1 : วิเคราะห์สถานการณ์โดยรวมก่อน ข้อนี้ถ้าวิทยายุทธยังไม่แก่กล้าขนาดวิเคราะห์แนวโน้มเศรษฐกิจ สังคมการเมืองได้ด้วยตนเองก็ขอให้ติดตามอ่านและฟังการวิเคราะห์ข่าวของผู้รู้ตามรายการวิทยุและโทรทัศน์อย่างใกล้ชิด จะได้รู้บ้านเมืองจะไปทิศทางไหน แล้วองค์กรห้างร้านต่าง ๆ มีอนาคตภาพรวมเป็นอย่างไร

เพราะเหตุการณ์วิกฤติต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบโลกและในบ้านเมืองจะเป็นลางบอกเหตุถึงความอยู่รอดขององค์กรต่าง ๆ และประชาชนโดยรวม บรรดา CEO ชี้นำของบริษัทที่มีผล

ประกอบการตัดสินใจมีตกแม้เศรษฐกิจจะหยอยก็ล้วนแล้วแต่เป็นพวกรู้ทันเหตุการณ์แทบทั้งนั้น พวกเขาดึงลารับมือได้ทัน หรือทำงานเชิงรุกก่อนเหตุเกิดเสียด้วยซ้ำ ดังนั้นต้องติดตามข้อมูลข่าวสารค่ะ

กลยุทธ์ข้อ 2 : เจาะลึกสถานการณ์ธุรกิจของบริษัท ข้อนี้ยิ่งพลาดไม่ได้ใหญ่ทำงานบริษัทไหน ก็ควรศึกษาศักยภาพทีมงานบริษัทเกี่ยวกับทิศทางดำเนินงานและสถานภาพความมั่นคงของบริษัท จะได้ทราบว่าบริษัทที่เราทำงานอยู่หรือคิดอยากทำงานด้วยมีความมั่นคงเพียงใด อย่างในปีนี้ก็คงจะทราบกันแล้วว่าอุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing) นั้นไม่รุ่งและอาจร่วงโดยฉับพลันได้หลายบริษัท แต่อุตสาหกรรมด้านยาและเวชภัณฑ์ การรักษาพยาบาล การให้คำปรึกษาและธุรกิจออนไลน์ยังจะไปได้เรื่อย ๆ จนถึงดี

ใครอยู่อุตสาหกรรมไหนก็คอยเกาะติดสถานการณ์ก็แล้วกัน จะได้รู้ว่าควรถอนสมอย้ายบริษัทหรือเปล่า หรือยังคงยึดหัวหาดที่เดิมให้เหนียวแน่นเอาไว้ หรือจะอยู่ช่วยนายจ้างแก้สถานการณ์ก็ลองคิดดู

กลยุทธ์ข้อ 3 : พัฒนาความสามารถของตนเองตลอดเวลา เมื่อความไม่แน่นอนคือความแน่นอน มนุษย์เงินเดือนที่ชาญฉลาดพึงเสริมสร้างพัฒนาความรู้และทักษะของตนโดยไม่หยุดยั้ง การที่มีความสามารถรอบด้านปรับตัวไฉจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้ตนเอง นายจ้างจะได้เห็นว่าเราเป็นบุคคลมีคุณค่าและศักยภาพพึงรักษาเอาไว้ไม่ปลดเราง่าย ๆ

นอกจากจะต้องสร้างมูลค่าเพิ่มให้ตนเองแล้ว ก็ต้องนำความรู้ความสามารถของ

ตนเองออกมาสร้างผลงานและนวัตกรรมที่โดดเด่นในระดับบุคคล ระดับแผนกและระดับองค์กรให้ได้ เพราะเมื่อองค์กรมีความก้าวหน้า พนักงานก็จะได้อานิสงส์นี้โดยทั่วกัน จึงอย่าคิดเอาตัวรอดแต่คนเดียวเท่านั้น

กลยุทธ์ข้อ 4 : สร้างเน็ตเวิร์ค (Network) คนเราเมื่อเข้าตาจน บางทีก็ไม่ถึงกับหมดหนทางเพราะมีญาติมิตรคนรู้จักช่วยเหลือสนับสนุนทางานให้หรือแนะนำงานให้ จึงควรพิจารณาเป็นสมาชิกสมาคมหรือชมรมต่างๆ รวมทั้งพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูงตามวาระอันควรเพื่อรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีไม่ให้ขาดหาย อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้คนทั่วไปรู้จักคุณและความสามารถที่มี เพื่อวันหนึ่งคุณอาจต้องพึ่งพาเขาบ้างจะได้ไม่สิ้นไร้ไม้ตอก หรือเขาอาจจะคิดถึงคุณเมื่อมีงานดี ๆ เข้ามา

กลยุทธ์ข้อ 5 : สร้างแผนสำรอง หาทางหนีทีไล่ไว้เสมอ แม้งานที่มีอยู่ยังดูมั่นคงก็อย่าได้

ชะล่าใจ พยายามคิดหาอาชีพเสริมสำรองไว้ ใครที่มีงานอดิเรก เช่น ปลูกต้นไม้ ทำอาหาร หรือขนมก็จงฝึกปรือฝีมือศึกษาตลาดเอาไว้บ้าง บางทีงานอดิเรกอาจสร้างรายได้ให้ยามคุณตกงาน หรืออาจจะกลายเป็นธุรกิจในครอบครัว ทำให้คุณกลายเป็นเจ้าแกนน้อยก็ได้

กลยุทธ์ 5 ข้อนี้อาจจะทำให้คุณทันสถานการณ์และสามารถเตรียมตัวเลือกงาน รัชงาน เปลี่ยนงาน และสร้างงานให้ตนเองได้อย่างดียามเศรษฐกิจถดถอยและเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนเช่นนี้

เศรษฐกิจแบบนี้... รู้รักษงานรอด เป็นยอดคิดค่ะ!

ที่มา: หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ 12 มกราคม 2552

หน้า 30

สะกิดต่อมฮา..ฮา

มีจิ้งจกตัวหนึ่งมีลักษณะแตกต่างจากจิ้งจกตัวอื่นตรงที่มีลายจุดสีดำที่หลังของมัน จนทำให้จิ้งจกสาว ๆ หลงใหลมัน วันหนึ่งเพื่อนไปถามมันว่า

เพื่อน(จิ้งจก) : "แกไม่สงสัยบ้างหรือไม่ว่าทำไมแกเป็นตัวเดียวที่มีลายจุดที่หลัง"

ลายจุด: "ไม่รู้สิ สงสัยบุญเก่ามั้ง"

เพื่อน: "แล้วแกรู้มั๊ยว่าพอแกเป็นใคร"

ลายจุด: "ไม่รู้สิ พ่อของข้าเป็นจิ้งจกตัวขี้มั่ง ไม่จั้นข้าจะเป็นจิ้งจกได้ไง"

เพื่อน: "โอ้โง่ ! แกไม่รู้เลยหรอว่าบรรดาจิ้งจกทุกตัวรู้หมดแล้วว่า แม่แกไป ๕๕๕ กับตุ๊กแกแล้วได้แกออกมา"

ที่มา : สารานุกรม.com

สารบัญตารางภาคผนวก

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนผู้ปฏิบัติงานทำจำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี 2547 – ปัจจุบัน	95
ตาราง 2 ผู้ปฏิบัติงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2547 - ปัจจุบัน	96
ตาราง 3 ผู้ปฏิบัติงานทำจำแนกตามอาชีพ ปี 2548 – ปัจจุบัน	97
ตาราง 4 ผู้ปฏิบัติงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2548 – ปัจจุบัน	98
ตาราง 5 จำนวนผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอุตสาหกรรมและเพศ ทัวราชอาณาจักร ปี 2548 – 2550	99
ตาราง 6 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงานและการบรรจุงานจำแนกตามภูมิภาคและเพศ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	100
ตาราง 7 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามการศึกษา ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	101
ตาราง 8 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอาชีพ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	102
ตาราง 9 จำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	103
ตาราง 10 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอายุ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	104
ตาราง 11 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมายของเหลือจำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551	105
ตาราง 12 จำนวนตำแหน่งแรงงานต่างด้าวประเภทชั่วคราว (มาตรา 9) และส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 12) จำแนกตามสัญชาติ ณ เดือนธันวาคม 2551	106
ตาราง 13 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงานของเหลือจำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551	107
ตาราง 14 จำนวนแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศ จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	108
ตาราง 15 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน / ยกระดับ/ฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงานจำแนกตามภูมิภาคและกลุ่มอาชีพ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	109
ตาราง 16 การตรวจแรงงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)	110
ตาราง 17 การตรวจความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)	111
ตาราง 18 การตรวจความปลอดภัยในการทำงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)	112
ตาราง 19 ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551	113
ตาราง 20 จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้างจำแนกตามภูมิภาคและขนาดสถานประกอบการ ณ เดือนธันวาคม 2551	114
ตาราง 21 ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน	115

ตาราง 1 จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามสถานภาพแรงงาน ปี 2547 – ปัจจุบัน

หน่วย: พันคน

สถานภาพแรงงาน	2547	2548	2549	Q1 /2550	Q2 /2550	Q3 /2550	Q4 /2550	Q1 /2551	Q2 /2551	Q3 /2551	Q4*
ประชากร	65,082.5	65,110.4	65,280.2	65,566.4	65,684.0	65,800.1	65,909.4	66,022.0	66,137.8	66,511.6	**
ผู้อยู่ในวัยแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	49,332.7	49,816.8	50,470.9	50,824.2	50,971.1	51,118.8	51,263.9	51,412.0	51,562.9	52,237.5	52,399.4
1. ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	35,717.8	36,132.0	36,428.9	36,122.1	36,653.7	37,611.6	37,380.5	36,668.3	37,617.2	38,344.7	38,092.8
1.1 ผู้มีงานทำ	34,728.8	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,872.7	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5
1.2 ผู้ว่างงาน	739.2	663.0	551.7	587.1	589.6	442.2	415.0	605.5	524.7	450.9	504.1
1.3 กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	249.8	211.8	191.7	282.4	313.6	47.4	92.8	262.8	232.7	57.2	90.3
2. ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน (อายุ 15 ปีขึ้นไป)	13,614.9	13,684.8	14,041.9	14,702.1	14,317.4	13,507.1	13,883.5	14,723.7	13,945.6	13,892.8	14,306.6
2.1 ทำงานที่บ้าน	4,207.5	4,293.0	4,519.5	4,885.5	4,731.4	4,211.9	4,444.1	4,990.5	4,695.3	4,311.9	4,639.5
2.2 เรียนหนังสือ	4,402.3	4,331.1	4,337.0	4,572.6	4,164.0	4,306.7	4,318.5	4,401.7	3,993.7	4,320.2	4,269.2
2.3 ยังเด็ก ขรา / ไม่สามารถทำงานได้	4,032.6	4,054.0	4,254.8	4,322.4	4,495.3	4,264.5	4,260.8	4,343.6	4,227.8	4,356.0	4,351.9
2.4 อื่นๆ	972.4	1,006.7	930.6	921.6	926.7	724.1	860.2	988.0	1,028.8	904.7	1,046.0
ประชากรอายุต่ำกว่า 15 ปี	15,749.8	15,293.6	14,809.3	14,742.2	14,712.9	14,681.3	14,645.5	14,610.0	14,574.9	14,274.2	**

ที่มา: ปี 2547 – Q (ไตรมาส) 3/2551 : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

* ข้อมูล Q (ไตรมาส) 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

** ตั้งแต่เดือน ต.ค. 51 เป็นต้นไป สำนักงานสถิติแห่งชาติไม่มีรายละเอียดตัวเลขประชากรและผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี

ตาราง 2 ผู้มีงานทำ จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2547 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2547	2548	2549	Q1 /2550	Q2 /2550	Q3 /2550	Q4 /2550	Q1 /2551	Q2 /2551	Q3 /2551	Q4*
ภาคเกษตรกรรม	13,633.9	13,617.0	14,170.5	12,746.9	13,630.6	15,491.8	15,354.8	12,795.9	14,127.3	16,067.0	15,284.3
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,201.4	13,164.6	13,715.8	12,285.8	13,192.6	15,081.8	14,889.5	12,389.1	13,740.1	15,641.4	14,843.6
2. การประมง	432.4	452.3	454.7	461.1	438.0	410.0	465.3	406.8	387.2	425.6	440.7
นอกภาคเกษตรกรรม	21,094.9	21,640.2	21,515.0	22,505.8	22,119.9	21,630.3	21,517.9	23,024.2	22,732.5	21,769.6	22,214.2
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	50.4	56.6	57.6	73.8	63.5	53.9	61.1	63.7	71.2	55.0	43.9
4. การผลิต	5,476.1	5,587.9	5,504.1	5,775.3	5,691.2	5,593.0	5,417.5	5,800.7	5,568.3	5,231.4	5,482.0
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	100.4	106.9	106.5	102.0	107.0	104.9	93.2	92.8	122.0	103.1	104.1
6. การก่อสร้าง	2,080.4	2,129.4	2,150.7	2,441.5	2,346.1	1,938.7	1,868.7	2,454.5	2,392.3	2,012.1	2,053.5
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลฯ	5,540.3	5,553.3	5,513.6	5,719.7	5,567.1	5,525.4	5,485.4	5,855.2	5,761.1	5,634.9	5,768.3
8. โรงแรม และภัตตาคาร	2,255.9	2,348.5	2,274.7	2,375.1	2,336.2	2,302.4	2,358.1	2,403.5	2,393.9	2,353.2	2,431.5
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	1,100.4	1,108.1	1,072.3	1,080.6	1,042.5	1,026.5	1,082.6	1,152.7	1,135.7	1,090.5	1,157.0
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	296.6	316.9	340.1	315.2	333.7	350.2	368.4	347.8	377.9	396.2	385.1
11. กิจกรรมด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	623.8	647.3	672.4	681.4	748.6	717.3	722.0	734.7	749.1	717.0	761.8
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	994.0	1,109.8	1,153.0	1,220.2	1,241.8	1,286.9	1,255.0	1,272.1	1,345.2	1,303.3	1,264.1
13. การศึกษา	1,031.4	1,044.3	1,043.6	1,028.5	1,006.7	1,085.0	1,063.6	1,066.7	999.3	1,097.5	1,066.6
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	546.8	601.7	588.8	604.9	611.7	647.2	669.9	641.9	704.9	720.4	656.7
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	725.0	736.9	744.0	793.1	724.6	718.0	765.6	839.7	846.0	818.9	800.3
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	243.0	243.4	223.3	229.9	228.0	229.2	245.6	247.2	228.0	196.1	204.0
17. องค์การระหว่างประเทศและองค์การต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	1.9	1.5	1.7	3.2	1.4	1.1	2.3	1.3	0.4	1.4	1.8
18. ไม่ทราบ	28.5	47.9	65.5	61.5	70.0	50.6	59.0	49.7	37.3	38.5	33.4
รวม	34,728.8	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,872.7	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5

ที่มา : ปี 2547 – Q (ไตรมาส) 3/2551 : สำนักงานสถิติแห่งชาติ * ข้อมูล Q (ไตรมาส) 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

ตาราง 3 ผู้มีงานทำ จำแนกตามอาชีพ ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอาชีพ	2548	2549	Q1 /2550	Q2 /2550	Q3 /2550	Q4 /2550	Q1 /2551	Q2 /2551	Q3 /2551	Q4* /2551
1. ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้จัดการ	2,514.1	2,489.2	2,531.4	2,526.5	2,479.8	2,495.9	2,418.8	981.3	998.6	1,111.0
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	1,410.5	1,450.7	1,356.5	1,405.4	1,477.8	1,429.5	1,436.8	1,475.9	1,531.5	1,527.2
3. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคนิคสาขาต่าง ๆ และอาชีพที่เกี่ยวข้อง	1,443.3	1,495.5	1,519.2	1,545.4	1,568.6	1,567.3	1,497.5	1,588.7	1,543.3	1,615.4
4. เสมียน	1,285.7	1,288.6	1,291.4	1,317.9	1,360.7	1,389.2	1,349.6	1,402.5	1,427.7	1,414.4
5. พนักงานบริการและพนักงานในร้านค้าและตลาด	5,033.8	5,023.3	5,232.8	5,232.6	5,185.6	5,149.5	5,486.7	6,200.2	6,199.6	6,367.2
6. ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมง	11,844.3	12,496.4	10,976.7	12,074.9	14,218.5	13,528.1	10,905.2	12,842.7	14,865.7	13,659.1
7. ผู้ปฏิบัติงานด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจการค้าที่เกี่ยวข้อง	4,182.6	4,033.3	4,392.0	4,190.7	3,856.1	3,752.9	4,573.3	4,656.2	4,211.8	4,182.4
8. ผู้ปฏิบัติการโรงงานและเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	2,972.4	2,969.2	3,083.4	3,115.6	2,966.1	3,049.3	3,114.0	3,119.5	2,874.5	3,141.1
9. อาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขายและการให้บริการ	4,526.3	4,386.2	4,812.2	4,271.7	3,955.9	4,464.9	4,992.4	4,560.7	4,150.4	4,454.2
10. คนงานซึ่งมิได้จำแนกไว้ในหมวดอื่น	44.2	53.2	57.2	69.8	53.0	46.1	45.8	32.0	33.4	26.5
รวม	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,872.7	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5

ที่มา : ปี 2548 – Q (ไตรมาส) 3/2551 : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

* ข้อมูล Q (ไตรมาส) 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

ตาราง 4 ผู้มีงานทำจำแนกตามระดับการศึกษา ปี 2548 - ปัจจุบัน

หน่วยนับ : พันคน

ระดับการศึกษา	2548	2549	Q1 /2550	Q2 /2550	Q3 /2550	Q4 /2550	Q1 /2551	Q2 /2551	Q3 /2551	Q4* /2551
1. ไม่มีการศึกษา	1,260.6	1,258.6	1,171.2	1,239.0	1,266.2	1,233.5	1,123.8	1,087.6	1,105.7	1,145.4
2. ต่ำกว่าประถมศึกษา	12,152.3	12,161.6	11,303.9	11,369.1	11,838.3	11,878.9	11,117.7	11,253.9	11,783.1	11,533.6
3. ประถมศึกษา	7,781.8	7,783.0	8,084.7	8,054.6	8,504.4	8,372.5	8,074.3	8,392.4	8,688.8	8,495.9
4. มัธยมศึกษาตอนต้น	4,985.0	5,061.1	5,185.9	5,336.2	5,451.8	5,309.9	5,431.1	5,671.8	5,708.4	5,655.4
5. มัธยมศึกษาตอนปลาย	4,103.9	4,262.0	4,364.8	4,417.9	4,617.4	4,689.8	4,576.1	4,879.7	4,790.7	4,784.4
- สายสามัญ	2,898.4	3,094.9	3,212.0	3,233.8	3,372.2	3,487.0	3,413.8	3,628.0	3,565.1	3,556.7
- สายอาชีวศึกษา	1,189.0	1,153.0	1,138.0	1,171.7	1,232.8	1,186.4	1,149.4	1,240.5	1,209.5	1,212.9
- สายวิชาการศึกษา	16.5	14.1	14.8	12.4	12.4	16.4	12.9	11.2	16.1	14.8
6. อุดมศึกษา	4,795.7	4,975.1	4,962.7	5,151.1	5,288.2	5,227.1	5,360.1	5,420.1	5,602.9	5,708.8
- สายวิชาการ	2,543.4	2,670.3	2,665.4	2,816.0	2,833.7	2,920.0	2,910.3	3,005.2	3,103.7	3,221.2
- สายวิชาชีพ	1,427.2	1,459.7	1,546.0	1,573.9	1,671.2	1,581.9	1,689.2	1,674.2	1,741.4	1,739.3
- สายวิชาการศึกษา	825.1	845.3	751.3	761.2	783.3	725.2	760.6	740.7	757.8	748.2
7. การศึกษาอื่น ๆ	24.7	24.8	23.9	28.2	37.2	33.3	24.0	32.4	30.7	27.2
8. ไม่ทราบ	153.2	159.1	155.6	154.4	118.5	127.7	113.0	121.9	126.0	147.8
รวม	35,257.2	35,685.5	35,252.7	35,750.5	37,122.0	36,872.7	35,820.1	36,859.8	37,836.6	37,498.5

ที่มา : ปี 2548 – Q (ไตรมาส) 3/2551 : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

* ข้อมูล Q (ไตรมาส) 4/2551 เป็นข้อมูลประมาณการเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2551

ตาราง 5 จำนวนผู้มีงานทำที่อยู่ในแรงงานนอกระบบ จำแนกตามอุตสาหกรรม และเพศ ทัวราชอาณาจักร ปี 2548 - 2550

หน่วยนับ : พันคน

ประเภทอุตสาหกรรม	2548			2549			2550		
	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
ยอดรวม	22,536.5	11,993.9	10,542.5	21,818.2	11,942.8	9,875.4	23,280.7	12,431.5	10,849.2
ภาคเกษตร	14,136.8	7,805.1	6,331.7	12,545.2	7,206.7	5,338.6	14,385.7	7,953.8	6,431.9
เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	13,790.4	7,545.6	6,244.7	12,181.0	6,933.5	5,247.6	14,062.3	7,712.6	6,349.7
การประมง	346.4	259.4	87.0	364.2	273.2	91.0	323.4	214.2	82.2
นอกภาคเกษตร	8,399.7	4,188.9	4,210.8	9,273.0	4,736.1	4,536.9	8,895.1	4,477.7	4,417.4
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	1.6	1.1	0.5	3.9	2.9	0.9	7.4	4.3	3.1
การผลิต	1,132.8	479.2	653.6	1,401.2	588.8	812.5	1,238.5	531.2	707.3
การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	0.98	0.98	0	0	0	0	0.7	0.7	-
การก่อสร้าง	797.3	686.2	111.2	1,143.9	966.1	177.8	926.7	792.8	133.9
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล ฯ	3,512.4	1,659.6	1,852.9	3,720.7	1,799.1	1,921.5	3,662.5	1,746.3	1,916.2
โรงแรมและภัตตาคาร	1,702.9	538.7	1,164.3	1,703.8	565.4	1,138.5	1,692.0	546.4	1,145.6
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	589.4	549.3	40.1	539.6	508.6	31.0	529.1	495.4	33.7
ตัวกลางทางการเงิน	18.9	10.7	8.2	17.0	8.6	8.4	11.8	4.3	7.5
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	173.8	111.1	62.7	183.6	118.1	65.5	186.9	121.2	65.7
การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	0	0	0	11.2	5.3	5.8	50.4	31.4	19.0
การศึกษา	17.7	9.7	8.1	25.6	5.8	19.9	53.7	17.7	36.0
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	49.2	11.9	37.3	58.4	10.3	48.1	86.9	20.0	66.9
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	379.2	129.2	250.0	442.2	150.4	291.8	427.1	161.4	265.7
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	23.9	1.7	22.2	17.2	4.5	13.2	18.4	2.6	15.8
องค์กรระหว่างประเทศและองค์กรต่างประเทศอื่น ๆ และสมาชิก	0	0	0	0	0	0	-	-	-
ไม่ทราบ	0	0	0	4.1	2.1	2.0	3.0	2.0	1.0

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 6 จำนวนตำแหน่งงานว่าง / ผู้สมัครงานและการบรรจุงานจำแนกตามภูมิภาคและเพศ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551

ภูมิภาค	ไตรมาส 3/2551 (กรกฎาคม - กันยายน 2551)										ไตรมาส 4/2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)									
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)			ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)				ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)			บรรจุงาน (คน)		
	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	ไม่ระบุ	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร	37,674	8,611	3,904	25,159	26,115	11,014	15,101	6,268	2,729	3,539	29,718	9,130	5,003	15,585	27,561	11,585	15,976	5,642	2,514	3,128
ภาคกลาง	28,581	7,097	3,924	17,560	41,726	18,815	22,911	23,570	10,040	13,530	27,752	7,512	4,072	16,168	47,651	20,547	27,104	20,196	8,248	11,948
ภาคเหนือ	12,044	2,056	1,527	8,461	19,056	9,246	9,810	12,666	5,257	7,409	8,581	1,887	1,297	5,397	15,012	7,395	7,617	6,192	2,732	3,460
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,309	1,349	928	8,032	24,654	11,874	12,780	13,023	5,533	7,490	10,496	2,291	1,684	6,521	19,477	9,440	10,037	7,104	3,131	3,973
ภาคใต้	10,693	1,679	1,270	7,744	11,147	5,257	5,890	11,055	4,201	6,854	10,581	1,592	1,410	7,579	11,474	5,101	6,373	9,385	3,338	6,047
ทั่วประเทศ	99,301	20,792	11,553	66,956	122,698	56,206	66,492	66,582	27,760	38,822	87,128	22,412	13,466	51,250	121,175	54,068	67,107	48,519	19,963	28,556

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 7 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามการศึกษา ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551

วุฒิการศึกษา	ไตรมาส 3/2551 (กรกฎาคม - กันยายน 2551)			ไตรมาส 4/2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	13,910	30,183	10,065	12,601	29,443	7,219
มัธยมศึกษา	30,253	44,141	22,490	27,762	48,898	17,167
ปวช.	14,774	8,396	4,892	12,642	8,122	3,671
- พาณิชย	73	3,518	2,261	89	3,151	1,575
- ช่าง	357	2,463	1,454	279	2,360	1,042
- อื่นๆ	14,344	2,415	1,177	12,274	2,611	1,054
ปวส.	16,848	13,228	10,020	14,280	10,723	6,862
- พาณิชย	131	6,258	5,704	137	5,054	3,839
- ช่าง	469	4,958	3,209	437	3,611	2,188
- อื่นๆ	16,248	2,012	1,107	13,706	2,058	835
อนุปริญญา	7,699	612	327	6,226	593	238
ปริญญาตรี	15,544	25,383	18,677	13,378	22,642	13,236
ปริญญาโท	245	748	111	228	751	125
ปริญญาเอก	28	7	0	11	3	1
อื่น ๆ	0	0	0	0	0	0
รวม	99,301	122,698	66,582	87,128	121,175	48,519

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 8 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอาชีพ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551

ประเภทอาชีพ	ไตรมาส 3/2551 (กรกฎาคม - กันยายน 2551)			ไตรมาส 4/2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)		
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน (คน)	บรรจุงาน (คน)
1. ผู้จัดการ/ผู้บริหาร	3,290	3,620	1,362	3,577	3,357	1,066
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	6,334	7,225	4,238	5,184	6,780	2,984
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	11,224	12,157	8,043	10,681	10,695	5,829
4. เสมียน เจ้าหน้าที่	12,237	19,564	12,265	11,539	17,314	9,353
5. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	18,032	18,067	10,018	17,204	15,257	7,068
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปขั้นพื้นฐาน)	551	958	772	652	399	189
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	9,949	9,049	2,882	8,845	8,823	2,473
8. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	5,884	9,759	6,051	10,794	8,753	3,505
9. อาชีพงานพื้นฐาน	31,700	42,135	20,942	18,183	49,758	16,035
T ผู้ฝึกงาน	100	164	9	469	39	17
รวม	99,301	122,698	66,582	87,128	121,175	48,519

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 9 จำนวนตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงานจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551

ประเภทอุตสาหกรรม	ไตรมาส 3/2551 (กรกฎาคม - กันยายน 2551)		ไตรมาส 4/2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)	
	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)	ตำแหน่งงานว่าง (อัตรา)	บรรจุงาน (คน)
A เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	942	565	778	542
B การประมง	91	86	86	46
C การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	235	101	564	95
D การผลิต	37,098	28,655	31,621	22,819
E การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	107	46	147	58
F การก่อสร้าง	4,252	1,627	3,405	1,148
G การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	22,253	16,787	22,488	11,647
H โรงแรมและภัตตาคาร	7,111	3,528	6,007	2,672
I การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	3,180	1,944	5,895	1,280
J ตัวกลางทางการเงิน	2,422	1,738	2,149	776
K บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	14,771	5,451	8,108	4,053
L การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	3,167	3,358	1,077	1,019
M การศึกษา	850	858	1,058	743
N การบริการด้านสุขภาพและงานด้านสังคมสงเคราะห์	898	847	1,447	753
O การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	1,562	816	2,023	653
P ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	362	175	273	213
Q องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่นๆ และสมาชิก	-	-	-	-
รวม	99,301	66,582	87,128	48,519

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 10 จำนวนตำแหน่งงานว่าง ผู้สมัครงาน และการบรรจุงานจำแนกตามอายุ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551

ช่วงอายุ (ปี)	ไตรมาส 3/2551 (กรกฎาคม - กันยายน 2551)						ไตรมาส 4/2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)					
	ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน		ตำแหน่งงานว่าง		ผู้ลงทะเบียนสมัครงาน		บรรจุงาน	
	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	อัตรา	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
15-17	1,131	1.14	1,813	1.48	958	1.44	618	0.71	1,686	1.39	924	1.90
18-24	36,257	36.51	37,448	30.52	26,491	39.79	31,645	36.32	33,830	27.92	17,325	35.71
25-29	29,956	30.17	27,966	22.79	20,195	30.33	26,591	30.52	28,904	23.86	14,954	30.82
30-39	21,669	21.82	34,114	27.80	13,843	20.79	19,041	21.86	36,199	29.87	11,672	24.06
40-49	8,321	8.38	16,241	13.24	3,925	5.89	7,056	8.10	16,480	13.60	3,136	6.46
50-59	1,525	1.54	4,563	3.72	920	1.38	1,607	1.84	3,905	3.22	484	1.00
60 ปีขึ้นไป	442	0.44	553	0.45	250	0.38	570	0.65	171	0.14	24	0.05
รวม	99,301	100.0	122,698	100.0	66,582	100.0	87,128	100.0	121,175	100.0	48,519	100.0

ที่มา : กรมการจัดหางาน

ตาราง 11 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมายคงเหลือ จำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551

ภูมิภาค	แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย (คน)									
	รวมทั้งหมด	ตลอดชีพ	ชั่วคราว (มาตรา 9)	ส่งเสริมการ ลงทุนและ กฎหมายอื่น (มาตรา 12)	แรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงาน ตาม MOU			แรงงานต่างด้าวพิสูจน์สัญชาติและได้รับ ใบอนุญาตทำงาน		
					รวม	ลาว	กัมพูชา	รวม	ลาว	กัมพูชา
กรุงเทพมหานคร	106,834	7,306	53,059	15,687	4,172	1,440	2,732	26,610	17,415	9,195
ภาคกลาง	74,849	1,460	21,399	9,988	7,918	2,500	5,418	34,084	12,968	21,116
ภาคเหนือ	8,836	921	6,001	658	29	23	6	1,227	1,005	222
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	12,259	2,069	2,349	398	1,200	827	373	6,243	5,498	745
ภาคใต้	25,575	2,667	15,456	859	3,740	1,042	2,698	2,853	1,754	1,099
ทั่วประเทศ	228,353	14,423	98,264	27,590	17,059	5,832	11,227	71,017	38,640	32,377

ที่มา : กรมการจัดหางาน

หมายเหตุ : แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองถูกกฎหมาย หมายถึง

1.1 คนต่างด้าวที่ขออนุญาตทำงาน

(1) ขอบินอนุญาตทำงาน

(1.1) มี VISA ประเภทเข้ามาชั่วคราว (NON - Immigrant) รวมถึง VISA ตาม MOU (1.2) มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (รวมคนต่างด้าวตลอดชีพ)

(2) แจ้งการทำงานให้อธิบดีทราบ

1.2 คนต่างด้าวที่ขออนุญาตการทำงานตามมาตรา 12 (มาตรา 10 เดิม)

(1) มี VISA ประเภทเข้ามาชั่วคราว (NON - Immigrant) รวมถึง VISA ตาม MOU (2) มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ (รวมคนต่างด้าวตลอดชีพ)

ตาราง 12 จำนวนตำแหน่งแรงงานต่างด้าวประเภทชั่วคราว (มาตรา 9) และส่งเสริมการลงทุน (มาตรา 12) จำแนกตามสัญชาติ ณ เดือนธันวาคม 2551

ประเภทอาชีพ	สัญชาติ (ตำแหน่ง)											รวม
	ญี่ปุ่น	จีน	อังกฤษ	อินเดีย	อเมริกัน	ฟิลิปปินส์	จีนไต้หวัน	เกาหลีใต้	ออสเตรเลีย	เยอรมัน	สัญชาติอื่นๆ	
1. ผู้บริหาร / ผู้จัดการ	20,798	6,752	6,500	8,237	3,997	1,755	5,025	3,518	2,514	2,698	23,994	85,788
2. ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	3,554	3,418	4,183	1,236	4,645	5,888	543	613	1,248	475	6,894	32,697
3. ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	2,791	1,748	707	548	496	725	537	318	225	310	2,580	10,985
4. เสมียน / เจ้าหน้าที่	461	141	165	83	68	115	62	81	37	46	698	1,957
5. พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้าและตลาด	238	284	60	232	33	87	53	100	38	48	900	2,073
6. ผู้ปฏิบัติงานฝีมือด้านการเกษตรและประมง (แปรรูปขั้นพื้นฐาน)	3	2	2	1	2	3	7	-	-	2	49	71
7. ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้ฝีมือในธุรกิจต่างๆ	251	311	48	97	17	34	88	47	18	61	451	1,423
8. ผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักรและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	193	325	54	53	58	35	96	48	56	50	307	1,275
9. อาชีพงานพื้นฐาน	11	46	5	7	4	21	3	-	3	6	1,011	1,117
T ผู้ฝึกงาน	36	67	12	16	11	4	5	5	2	1	272	431
X ผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีอาจสามารถจัดประเภทอาชีพได้	605	204	187	217	174	73	340	36	89	52	562	2,539
รวม	28,941	13,298	11,923	10,727	9,505	8,740	6,759	4,766	4,230	3,749	37,718	140,356

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว หมายเหตุ : คนงานต่างด้าว 1 คน ทำงานได้หลายตำแหน่ง

ตาราง 13 จำนวนแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงานคงเหลือ จำแนกตามประเภท และภูมิภาค ณ เดือนธันวาคม 2551

ภูมิภาค	แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่ได้รับใบอนุญาตทำงานคงเหลือ (คน) (มาตรา 13)										
	รวมทั้งหมด	ชนกลุ่มน้อย	แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา)								
			รวม 3 สัญชาติ	แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติตามมติ ครม.				แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจใน 5 จังหวัดชายแดนใต้			
				รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา	รวม	พม่า	ลาว	กัมพูชา
กรุงเทพมหานคร	90,147	6,810	83,337	83,337	80,469	2,258	610	0	0	0	0
ภาคกลาง	216,518	14,389	202,129	202,129	186,806	5,299	10,024	0	0	0	0
ภาคเหนือ	120,665	36,849	83,816	83,816	83,078	639	99	0	0	0	0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,288	390	6,898	6,898	3,454	3,032	412	0	0	0	0
ภาคใต้	127,693	2,303	125,390	120,675	118,754	1,423	498	4,715	4,115	149	451
ทั่วประเทศ	562,311	60,741	501,570	496,855	472,561	12,651	11,643	4,715	4,115	149	451

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว

หมายเหตุ : แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย หมายถึง แรงงานต่างด้าวที่ขออนุญาตการทำงานตามมาตรา 13

- (1) คนต่างด้าวที่ถูกเนรเทศฯ (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
- (2) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับอนุญาตฯ แบ่งเป็น
 - ชนกลุ่มน้อยบนพื้นที่สูง ได้แก่ ไทยใหญ่ กระเหรี่ยง แม้ว เป็นต้น (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
 - คนต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับการผ่อนผันฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ คนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา (ทำงานได้ 2 อาชีพ คือ กรรมกร และคนรับใช้ในบ้าน)
- (3) คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย (ทำงานได้ 27 อาชีพ)
- (4) คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติฯ (ทำงานได้ 27 อาชีพ)

**ตาราง 14 จำนวนแรงงานไทยที่ได้รับอนุญาตเดินทางไปทำงานต่างประเทศ
จำแนกตามภูมิภาค ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551**

ภูมิภาค/ประเทศ	ไตรมาส 3/2551		ไตรมาส 4/2551	
	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เอเชีย				
มาเลเซีย	805	1.91	760	2.05
สิงคโปร์	2,892	6.88	2,649	7.13
บรูไน	726	1.73	712	1.92
ฮ่องกง	757	1.80	734	1.98
ญี่ปุ่น	1,759	4.18	1,720	4.63
ไต้หวัน	11,756	27.95	9,202	24.77
เกาหลีใต้	4,076	9.69	3,845	10.35
เวียดนาม	305	0.73	212	0.57
กัมพูชา	14	0.03	10	0.03
รวมประเทศอื่นๆในเอเชีย	1,776	4.22	1,934	5.20
ตะวันออกกลาง				
ซาอุดีอาระเบีย	179	0.43	140	0.38
กาตาร์	3,086	7.34	3,123	8.40
บาห์เรน	406	0.97	253	0.68
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	2,207	5.25	3,954	10.64
คูเวต	600	1.43	665	1.79
โอมาน	260	0.62	255	0.69
อิสราเอล	1,564	3.72	2,049	5.52
รวมประเทศอื่นๆใน M/E	143	0.34	83	0.22
แอฟริกา				
ลิเบีย	1,597	3.80	1,394	3.75
รวมประเทศอื่นๆในแอฟริกา	1,209	2.87	969	2.61
ภูมิภาคอื่นๆ				
สหรัฐอเมริกา	625	1.49	657	1.77
อังกฤษ	286	0.68	356	0.96
เยอรมนี	46	0.11	32	0.09
ออสเตรเลีย	50	0.12	81	0.22
อิตาลี	138	0.33	113	0.30
มาเลเซียเหนือ(ไชน)	7	0.02	10	0.03
รวมประเทศอื่นๆ	4,793	11.40	1,233	3.32
รวม	42,062	100.0	37,145	100.0

ที่มา : กรมการจัดหางาน สำนักงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ

ตาราง 15 การฝึกเตรียมเข้าทำงาน / ยกระดับ/ฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงาน จำแนกตามภูมิภาคและกลุ่มอาชีพ ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551

กลุ่มอาชีพ	ไตรมาส 3/2551 (กรกฎาคม - กันยายน 2551)						ไตรมาส 4/2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)					
	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร	กรุงเทพฯ	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้	ทั่วราชอาณาจักร
การฝึกเตรียมเข้าทำงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	0	14	48	5	0	67	0	0	0	0	0	0
2. ช่างอุตสาหกรรม	0	14	81	54	12	161	0	0	0	11	0	11
3. ช่างเครื่องกล	0	64	228	156	41	489	0	0	7	0	0	7
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	0	59	237	119	42	457	0	17	6	8	0	31
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	0	92	109	103	2	306	0	16	40	50	0	106
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. ธุรกิจและบริการ	26	313	94	58	24	515	23	0	111	1	0	135
รวม	26	556	797	495	121	1,995	23	33	164	70	0	290
ฝึกยกระดับฝีมือแรงงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	0	601	606	613	216	2,036	0	692	1,338	1,150	244	3,424
2. ช่างอุตสาหกรรม	24	812	292	269	141	1,538	8	861	121	279	93	1,362
3. ช่างเครื่องกล	73	1,327	403	496	409	2,708	104	847	185	305	93	1,534
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	42	1,568	1,030	1,090	599	4,329	250	1,884	718	1,570	473	4,895
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	0	261	353	684	107	1,405	0	158	848	447	351	1,804
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	0	18	30	0	48	0	0	0	0	36	36
7. ธุรกิจและบริการ	735	5,402	3,331	3,091	2,263	14,822	804	4,133	2,951	3,915	3,144	14,947
รวม	874	9,971	6,033	6,273	3,735	26,886	1,166	8,575	6,161	7,666	4,434	28,002
ฝึกเสริมทักษะฝีมือแรงงาน												
1. ช่างก่อสร้าง	0	804	340	480	369	1,993	0	232	1,004	453	513	2,202
2. ช่างอุตสาหกรรม	16	294	38	16	82	446	0	209	320	248	90	867
3. ช่างเครื่องกล	0	188	35	194	28	445	0	115	414	409	167	1,105
4. ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์	0	229	291	209	263	992	19	401	546	512	162	1,640
5. ช่างอุตสาหกรรมศิลป์	0	612	826	652	457	2,547	0	1,122	738	1,644	817	4,321
6. เกษตรอุตสาหกรรม	0	33	0	0	18	51	0	0	24	92	43	159
7. ธุรกิจและบริการ	224	990	924	955	515	3,608	406	1,087	1,175	1,979	640	5,287
รวม	240	3,150	2,454	2,506	1,732	10,082	425	3,166	4,221	5,337	2,432	15,581

ที่มา: กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน หมายเหตุ: ไตรมาส 3 ข้อมูล ณ 29 ตุลาคม 2551 / ไตรมาส 4 ข้อมูล ณ 2 กุมภาพันธ์ 2552

ตาราง 16 การตรวจแรงงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)

ขนาดสถานประกอบการ	สถานประกอบการที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)				
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติถูกต้อง	ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกหนังสือเชิญพบ	ออกคำสั่งให้ดำเนินการ	เปรียบเทียบปรับ	ส่งเรื่องดำเนินคดี
1 - 4 คน	3,147	3,547	3,846	31	7,424	2,953	194	192	2	0	0	0
5 - 9 คน	2,197	8,051	6,895	51	14,997	2,005	192	187	3	1	1	0
10 - 19 คน	1,844	13,622	11,707	33	25,362	1,453	391	383	6	2	0	0
20 - 49 คน	1,912	33,265	26,845	174	60,284	1,594	318	313	4	1	0	0
50 - 99 คน	799	30,236	26,079	47	56,362	641	158	154	1	3	0	0
100 - 299 คน	754	62,841	61,245	191	124,278	655	99	96	2	1	0	0
300 - 499 คน	144	26,753	28,184	409	55,345	128	16	15	0	1	0	0
500 - 999 คน	85	26,187	32,686	34	58,906	71	14	13	0	1	0	0
1,000 คน ⁺	52	35,493	77,332	223	113,049	51	1	0	0	1	0	0
รวม	10,934	239,995	274,819	1,193	516,007	9,551	1,383	1,353	18	11	1	0

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

ตาราง 17 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามขนาดสถานประกอบการ ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการ ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้างที่ผ่านการตรวจ (คน)				ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				ส่งเรื่อง ดำเนินคดี
									ส่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้ เครื่องจักร	
1 - 4 คน	752	1,028	793	4	1,825	712	40	39	0	0	0	0	1
5 - 9 คน	639	2,495	1,849	1	4,345	565	74	69	0	1	1	0	3
10 - 19 คน	660	5,315	3,868	14	9,197	558	102	102	0	1	0	0	0
20 - 49 คน	903	16,773	12,072	30	28,875	722	181	173	0	4	4	0	2
50 - 99 คน	523	20,225	17,078	91	37,394	397	126	113	1	1	6	0	3
100 - 299 คน	572	52,125	45,702	35	97,862	451	121	104	3	3	10	0	4
300 - 499 คน	134	25,546	26,069	266	51,881	105	29	22	3	0	6	0	1
500 - 999 คน	101	31,574	37,790	86	69,450	86	15	14	1	0	1	0	0
1,000 คน ⁺	56	39,070	67,473	348	106,891	48	8	6	0	2	0	0	0
รวม	4,340	194,151	212,694	875	407,720	3,644	696	642	8	12	28	0	14

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

หมายเหตุ : สถานประกอบกิจการแต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี

ตาราง 18 การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ไตรมาส 4 ปี 2551 (ตุลาคม – ธันวาคม 2551)

ประเภทอุตสาหกรรม	สปก ที่ผ่านการตรวจ (แห่ง)	ลูกจ้าง ที่ผ่านการตรวจ (คน)	ผลการตรวจ (แห่ง)		การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ (แห่ง)					ส่งเรื่องดำเนินคดี
			ปฏิบัติถูกต้อง	ไม่ถูกต้อง	แนะนำ	ออกคำสั่ง				
						สั่งเอกสาร	พบ	ปรับปรุง	หยุดการใช้เครื่องจักร	
1. เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	49	2,801	45	4	4	-	-	-	-	-
2. การประมง	18	404	17	1	1	-	-	-	-	-
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	45	3,425	35	10	10	-	-	-	-	-
4. การผลิต	1,497	267,043	1,174	323	281	7	8	26	-	9
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	28	13,169	23	5	5	-	-	-	-	-
6. การก่อสร้าง	368	20,156	273	95	91	-	2	-	-	2
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	1,329	37,627	1,167	162	158	1	-	2	-	1
8. โรงแรม และภัตตาคาร	297	17,350	264	33	33	-	-	-	-	-
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	177	11,853	157	20	19	-	1	-	-	-
10. การเป็นสื่อกลางทางการเงิน	141	4,946	133	8	7	-	1	-	-	-
11. กิจการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และกิจกรรมทางธุรกิจ	269	16,665	243	26	25	-	-	-	-	1
12. การบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. การศึกษา	7	475	6	1	1	-	-	-	-	1
14. งานด้านสุขภาพ และงานสังคมสงเคราะห์	46	8,485	41	5	5	-	-	-	-	-
15. กิจกรรมด้านบริการชุมชน สังคม และการบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	68	2,410	65	3	2	-	-	-	-	-
16. ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	1	37	1	-	-	-	-	-	-	-
17. องค์การระหว่างประเทศ และองค์การต่างประเทศอื่น ๆและสมาชิก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. ไม่ทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	4,340	406,846	3,644	696	642	8	12	28	-	14

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ข้อมูลประมวลผลทางระบบคอมพิวเตอร์ Online ณ วันที่ 7 มกราคม 2552)

หมายเหตุ : สถานประกอบการ แต่ละแห่งที่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง อาจมีการดำเนินการของเจ้าหน้าที่มากกว่า 1 กรณี

ตาราง 19 ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง ไตรมาส 3 - 4 ปี 2551

ข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง	ไตรมาส 3/2551 (กรกฎาคม - กันยายน 2551)			ไตรมาส 4/2551* (ตุลาคม - ธันวาคม 2551)		
	แห่ง	ครั้ง	คน	แห่ง	ครั้ง	คน
การแจ้ง/ยุติข้อเรียกร้อง						
1. การแจ้งข้อเรียกร้อง	25	26	38,212	49	51	46,515
2. การยุติข้อเรียกร้อง	22	23	11,517	43	45	43,532
2.1 การยุติโดยไม่เกิดข้อพิพาทแรงงาน	18	19	10,880	38	40	32,387
- ตกลงกันเอง	17	18	10,296	38	40	32,387
- ถอนข้อเรียกร้อง	0	0	0	-	-	-
- อื่น ๆ	1	1	584	-	-	-
2.2 การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	4	4	637	5	5	11,145
3. ข้อเรียกร้องยังไม่ยุติ	3	3	26,695	6	6	2,983
การเกิดข้อพิพาท/ยุติข้อพิพาทแรงงาน						
1. การเกิดข้อพิพาทแรงงาน	10	10	10,682	7	7	11,985
2. การยุติข้อพิพาทแรงงาน	9	9	2,682	6	6	11,978
- ยุติภายใน 5 วัน	5	5	1,500	1	1	430
- ยุติเกิน 5 วัน	4	4	1,182	5	5	11,548
- ชี้ขาดโดยบังคับ	0	0	0	-	-	-
- ชี้ขาดโดยสมัครใจ	0	0	0	-	-	-
- อื่น ๆ	0	0	0	-	-	-
3. ข้อพิพาทแรงงานยังไม่ยุติ	1	1	8,000	1	1	7
การเกิดข้อขัดแย้ง/ยุติข้อขัดแย้ง						
1. การเกิดข้อขัดแย้ง	16	21	10,516	28	29	7,486
2. การยุติข้อขัดแย้ง	16	21	10,516	27	28	7,485
- ตกลงกันได้	14	19	9,713	25	25	6,519
- ถอนเรื่อง	0	0	0	-	-	-
- ฟ้องศาลแรงงาน	2	2	803	1	2	505
- อื่น ๆ	0	0	0	1	1	461
3. การผลงาน	1	3	2,340	-	-	-
4. ข้อขัดแย้งยังไม่ยุติ	0	0	0	1	1	1

ที่มา : กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ข้อมูลได้จากการประมวลผลทางระบบ Web Application ไตรมาส 3/2551 ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2551 * ไตรมาส 4/2551 ข้อมูลเบื้องต้น ณ 7 มกราคม 2552

หมายเหตุ : สถานประกอบการบางแห่งมีการยุติข้อเรียกร้อง/ข้อพิพาท/ข้อขัดแย้ง ได้มากกว่า 1 กรณี

ตาราง 20 จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้าง จำแนกตามภูมิภาคและขนาดสถานประกอบการ ณ เดือนธันวาคม 2551

ภูมิภาค ขนาดสปก.	กรุงเทพมหานคร		ภาคกลาง และปริมณฑล		ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคใต้		ทั่วราชอาณาจักร	
	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)	สปก. (แห่ง)	ผปต. (คน)
< 10 คน	96,911	350,234	75,347	272,844	32,630	108,944	32,939	104,797	30,257	101,739	268,084	938,558
10 - 19 คน	19,934	268,287	16,679	225,573	5,615	75,075	5,263	71,120	4,744	63,447	52,235	703,502
20 - 49 คน	12,997	393,540	12,806	395,132	3,227	96,387	3,345	100,033	2,937	88,784	35,312	1,073,876
50 - 99 คน	4,324	299,882	5,104	359,458	916	63,109	1,056	72,534	1,060	74,105	12,460	869,088
100 - 199 คน	2,304	321,468	3,346	471,902	466	63,861	516	71,576	548	75,826	7,180	1,004,633
200 - 499 คน	1,462	446,198	2,380	739,512	234	70,586	276	84,282	299	88,741	4,651	1,429,319
500 - 999 คน	457	313,343	762	528,438	84	57,521	99	68,652	77	51,022	1,479	1,018,976
≥1,000 คน	267	690,071	411	857,092	25	57,180	42	91,077	24	45,759	769	1,741,179
รวม	138,656	3,083,023	116,835	3,849,951	43,197	592,663	43,536	664,071	39,946	589,423	382,170	8,779,131

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

หมายเหตุ : สปก. = สถานประกอบการ ผปต. = ผู้ประกันตน

ตาราง 21 ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

ตัวชี้วัด	ไตรมาส 2/2549	ไตรมาส 3/2549	ไตรมาส 4/2549	ไตรมาส 1/2550	ไตรมาส 2/2550	ไตรมาส 3/2550	ไตรมาส 4/2550	ไตรมาส 1/2551	ไตรมาส 2/2551	ไตรมาส 3/2551	ไตรมาส 4/2551*
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	72.22	72.95	72.67	71.07	71.91	73.58	72.92	71.36	72.95	73.4	72.70*
อัตราการจ้างงานในภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	38.59	42.14	42.09	36.16	38.13	41.73	41.64	35.72	38.33	42.46	40.76*
อัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตรต่อกำลังแรงงานผู้มีงานทำ	61.41	57.86	57.91	63.84	61.87	58.27	58.36	64.28	61.67	57.54	59.24*
อัตราการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต	15.83	14.60	14.69	16.38	15.92	15.07	14.69	16.19	15.11	13.83	14.62*
อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานว่าง	33.14	32.57	28.58	29.34	49.81	57.88	40.88	39.39	56.52	67.05	55.69
อัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงาน	41.87	47.44	43.83	32.78	37.66	46.75	39.97	35.84	47.54	54.26	40.04
อัตราการว่างงาน - ทัวราชอาณาจักร	1.67	1.22	1.31	1.63	1.61	1.18	1.12	1.65	1.39	1.17	1.32*
อัตราการว่างงาน - กรุงเทพมหานคร	2.04	1.59	1.11	1.19	1.48	1.28	0.94	1.51	1.5	1.3	1.36*
อัตราการว่างงาน - ภาคกลาง	1.58	1.38	1.23	1.24	1.54	1.38	1.34	1.26	1.3	1.35	1.45*
อัตราการว่างงาน - ภาคเหนือ	1.47	0.96	1.32	1.57	1.81	1.28	1.00	1.61	1.29	1.05	1.07*
อัตราการว่างงาน - ภาคตะวันออก / เหนือ	1.73	1.14	1.35	2.22	1.62	0.97	0.97	2.19	1.44	1.05	1.18*
อัตราการว่างงาน - ภาคใต้	1.63	1.17	1.56	1.44	1.54	1.06	1.28	1.34	1.54	1.26	1.78*
อัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานของสถานประกอบการ	17.13	15.79	20.00	20.74	18.24	12.98	15.92	15.33	13.69	11.02	12.65**
อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดความปลอดภัยของสถานประกอบการ	13.57	11.83	17.47	21.62	18.07	16.70	23.87	21.72	16.44	11.36	16.04**
อัตราการเกิดข้อพิพาทแรงงานต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง	2.63	2.61	5.20	3.35	5.36	4.55	7.43	5.43	3.14	2.46	1.75**
อัตราการเกิดข้อขัดแย้งต่อสถานประกอบการ 100,000 แห่ง	2.89	1.83	5.20	9.80	9.45	6.82	6.94	8.39	4.84	3.94	7.02**
อัตราของสถานประกอบการที่เข้าสู่ระบบประกันสังคม	97.31	97.36	97.66	97.70	96.92	96.24	94.52	94.72	92.35	93.89	95.80

หมายเหตุ : * ค่าเฉลี่ยข้อมูลเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2551

** ข้อมูลเบื้องต้นหรือประมาณการ

แบบสอบถามความคิดเห็น “รายงานสถานการณ์แรงงาน”

1. ประเภทของหน่วยงาน / ธุรกิจ / กิจกรรม ของท่าน.....
2. ท่านได้อ่าน “รายงานสถานการณ์แรงงาน” จาก
☐ Website กระทรวงแรงงาน ☐ รูปเล่มหนังสือ
3. ท่านคิดว่า “รายงานสถานการณ์แรงงาน” มีประโยชน์ในระดับใด
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย
4. ท่านคิดว่า “รายงานสถานการณ์แรงงาน” มีเนื้อหาสาระโดยรวมเป็นอย่างไร
☐ ดีมาก ☐ ดีปานกลาง ☐ ดีน้อย
5. ท่านมีความพึงพอใจในรายงานสถานการณ์แรงงานโดยรวม ระดับใด
☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย
6. ถ้าท่านคิดว่าควรปรับปรุง ควรปรับปรุงเป็นอย่างไร
1).....
2).....
3).....
7. เนื้อหารายงานสถานการณ์แรงงานที่ท่านสนใจ (เรียงลำดับจากมากไปน้อย)
☐ บทสรุปผู้บริหาร ☐ สารพันงานวิจัย ☐ เก็บข่าวมาฝาก
☐ ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม ☐ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ☐ สะกิดต่อมหา/วิคิดวิธีทำงาน
☐ สถานการณ์แรงงาน ☐ ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน
☐ บทความ ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....
8. ท่านคิดว่าควรเพิ่มเนื้อหาสาระในเรื่องใด
1).....
2).....
3).....
9. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี).....
.....

ร่วมแสดงความคิดเห็นโดยส่งแบบสอบถามได้ที่ กลุ่มงานวิจัย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง กรุงเทพฯ 10400

โทรสาร : 0 2643 4374 E-mail : rc@mol.go.th

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสมชาย	ชุ่มรัตน์	ปลัดกระทรวงแรงงาน
นายมนูญ	บุญญกริยากร	รองปลัดกระทรวงแรงงาน
นายชัยวัฒน์	เกิดผล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ผู้จัดทำ

นางสาววีรจิตต์	สุวรรณะบุญย์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัย
นางสุจิตรา	ไกรฤทธิ์	นักวิชาการแรงงาน ระดับชำนาญการพิเศษ
นางมาเรียม	สุมาตรกุล	นักวิชาการแรงงาน ระดับชำนาญการพิเศษ
นางสาวมาลี	จันทร์วัชรังกุล	นักวิชาการแรงงาน ระดับชำนาญการ
นางสาวพรพิมล	ตันเจริญผล	นักวิชาการแรงงาน ระดับปฏิบัติการ
นางสาววลัยพร	เกสโร	นักวิชาการแรงงาน ระดับปฏิบัติการ
นายเรืองศักดิ์	รุ่งจินตมัย	นักวิชาการสถิติ
นางสาวสมพร	ชมศรีวรรณ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวสรรสนีย์	ศึกสม	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
นางสาวสุนทรี	พูน้อย	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
นางสาวนุจรี	ชูสุข	นักวิชาการแรงงาน
นางสาวกนกพร	วัฒนศรี	นักวิชาการแรงงาน
นางขวัญกัญญา	ธรรมชั้น	เจ้าหน้าที่ธุรการ

ขอบขอบคุณผู้ร่วมจัดทำ

ทุกกรม/สำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนัก กลุ่มงาน และเจ้าหน้าที่ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงาน รวมตลอดถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ สถานการณ์แรงงานของกระทรวงแรงงาน

- ข้อมูลที่ปรากฏในรายงานสถานการณ์แรงงานฉบับนี้ เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือค่าประมาณการ
- ท่านสามารถติดตามรายละเอียดเนื้อหาสถานการณ์แรงงานทุกฉบับได้ที่ www.mol.go.th
- หากท่านมีข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะประการใด กรุณาติดต่อ

กลุ่มงานวิจัย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

หมายเลข 0 2232 1418 – 20

วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงาน

"แรงงานมีผลิตภาพสูง มีความมั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี"

งานข้อมูลงานวิจัยด้านแรงงาน
สำนักงานสถิติกระทรวงแรงงาน
กลุ่มงานวิจัย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงแรงงาน

ค้นหางานวิจัย : 16 อันดับผลงานวิจัย

ข้อมูลงานวิจัย 10 อันดับยอดนิยม (จัดอันดับจากจำนวนผู้ชมในแต่ละปีปฏิทิน) / Top 10 Researches Ranked by Viewers in Each Year

อันดับ/Rank	ผู้ชม/Viewer	ชื่อโครงการ/Title	จำนวนผู้ชม/Viewer
1	51	โครงการศึกษาวิจัยเพื่อขยายกลุ่มแรงงานในวัยแรงงานเกษตร	44
2	60	แผนแม่บทค่าแรงงาน (พ.ศ. 2550-2554)	29
3	49	สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างแรงงานผู้จ้างจากต่างประเทศกับคนไทย	22
4	51	โครงการจ้างงานผู้พิการตามแผนส่งเสริมการจ้างงานของแรงงานด้อยโอกาส	17
5	50	โครงการศึกษาวิจัยผลกระทบการขยายตัวของแรงงานที่มีต่อประเทศไทย	14
6	49	การศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายอายุเกษียณ / Feasibility Study on the Extension of Pensionable Age. In the Case of old Age	13
7	46	สมรรถนะการทำงานในวัยแรงงานที่มีอายุสูงที่สุด	13
8	51	ระบบคุ้มครองและสวัสดิการของแรงงานนอกระบบ / The Protection and Security Systems for Informal Labor	12
9	51	โครงการศึกษาผลกระทบจากอายุการทำงานของแรงงาน / A Study on Impacts of Extending Working Age of Workers in Private Sector	10
10	50	โครงการจัดทำดัชนีชี้วัดภาพรวมภาคอุตสาหกรรม	9

ค้นหางานวิจัยด้านแรงงาน
ฐานข้อมูลงานวิจัยด้านแรงงาน

www.mol.go.th หรือ http://research.mol.go.th